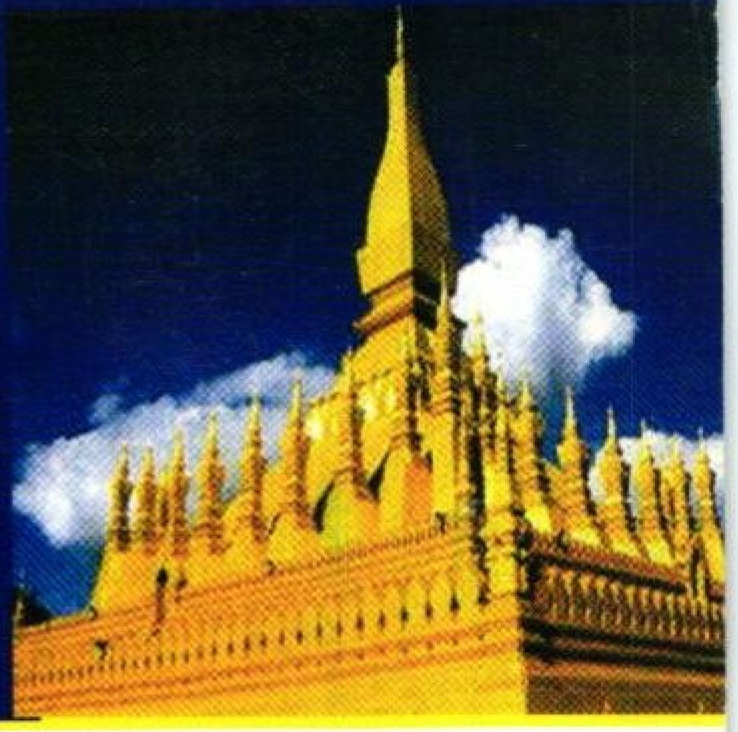

ສະພາບ ເສດຖະກິດ ໃນ ສປປລາວ

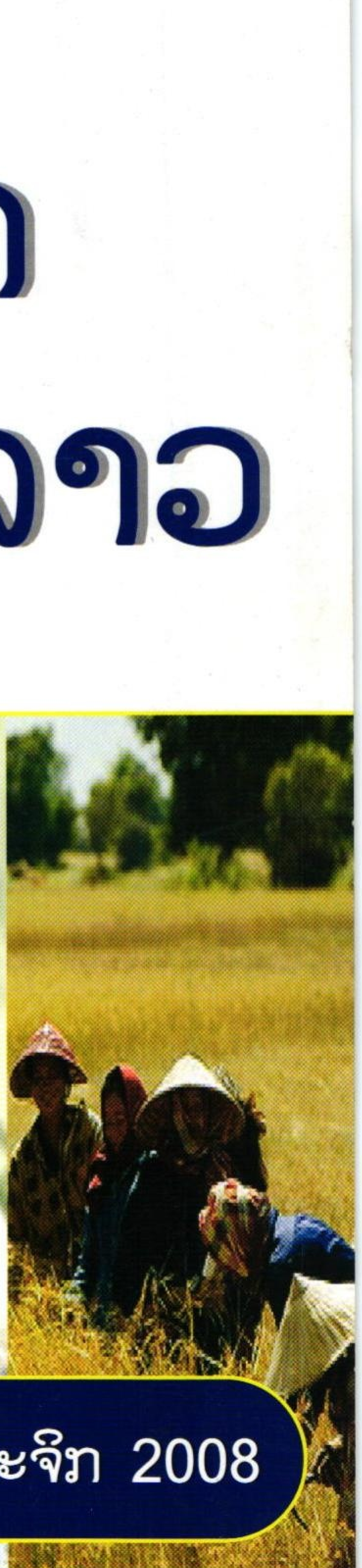

ຫ້ອງການທະນາຄານໂລກ ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ - ເດືອນພະຈິກ 2008

ຂໍ້ມູນທົ່ວໄປກ່ຽວກັບ ສປປ ລາວ

ຕົວວັດແທກດ້ານການພັດທະນາ	ສປປ ລາວ	ອາຊີຕາເວັນອອກ-ປາຊີຟິກ	ບັນດາປະເທດລາຍຮັບຕໍ່າ
2007			
ປະຊາກອນ, ກາງປີ (ລ້ານຄົນ)	5.9	1,914	1,296
ຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນ-GNI (Atlas method, ຕື້ US$)	3.4	4,174	749
ລາຍຮັບ GNI ຕໍ່ຫົວຄົນ (ວິທີ Atlas, US$)	630	2,180	578
ລາຍຮັບ GNI ຕໍ່ຫົວຄົນ (PPP, ສາກົນ - $)	1,940	4,941	1,500
ການເຕີບໂຕຂອງ GDP (%)	7.9	10.5	6.5
ການເຕີບໂຕຂອງ GDP ຕໍ່ຫົວຄົນ (%)	6.0	9.6	4.3
ລາຄາພາຍໃນ	**2005**	**2006**	**2007**
ລາຄາຊົມໃຊ້ (ການປ່ຽນແປງຕໍ່ປີ, %)	10.5	6.8	4.5
ລາຄາ GDP (deflator)	8.0	4.7	4.1
ອັດຕາແລກປ່ຽນ (ສະເລ່ຍທ້າຍເດືອນ, ກີບຕໍ່ໂດລາ US$)	10,636	10,061	9,622
ໂຄງສ້າງເສດຖະກິດ			
GDP (ລ້ານ US$)	2,887	3,455	4,053
ກະສິກໍາ (% ຂອງ GDP)	44.3	42.0	40.3
ອຸດສາຫະກໍາ (% ຂອງ GDP)	30.0	32.5	34.1
ການບໍລິການ (% ຂອງ GDP)	25.7	25.5	25.6
ດຸນດ່ຽງການຊໍາລະກັບຕ່າງປະເທດ (BoP) ແລະ ການຄ້າ		*(ລ້ານ US$)*	
ການສົ່ງອອກສິນຄ້າ (fob)	648	1,029	1,053
ການນໍາເຂົ້າສິນຄ້າ (cif)	1,059	1,397	1,969
ການສົ່ງອອກສິນຄ້າ ແລະ ບໍລິການ	870	1,269	1,327
ການນໍາເຂົ້າສິນຄ້າ ແລະ ບໍລິການ	1,120	1,466	2,046
ດຸນດ່ຽງການຄ້າ (ສິນຄ້າ ແລະ ບໍລິການ)	-250	-197	-719
ດຸນດ່ຽງບັນຊີເດີນສະພັດ - CAB (% ຂອງ GDP)	-11.7	-8.8	-19.1
ດຸນດ່ຽງບັນຊີເດີນສະພັດບໍ່ລວມຊັບພະຍາກອນ - CAB (% ຂອງ GDP)	-9.7	-7.1	-8.3
ທຶນສໍາຮອງເງິນຕາຕ່າງປະເທດ, ລວມທັງຄໍາ	238	335	539
ການເງິນຂອງລັດ (ສົກປີງົບປະມານ)		*(% ຂອງ GDP)*	
ຍອດລາຍຮັບ (ລວມທັງເງິນຊ່ວຍເຫຼືອຫລ້າ)	13.2	14.6	15.7
ລາຍຮັບ	11.5	12.5	14.0
ລາຍຮັບອາກອນ	9.5	10.7	12.3
ລາຍຈ່າຍປະຈໍາ (ບໍລິຫານ)	8.5	9.2	9.2
ການຂາດດູນ ຫລືເກີນດູນງົບປະມານ	-4.5	-3.8	-2.7
ໜີ້ສິນຕ່າງປະເທດ ແລະ ການຫລັ່ງໄຫລຂອງທຶນ			
ໜີ້ສິນລວມ (% ຂອງ GDP)	76.9	66.0	59.5
ການຊໍາລະດອກເບ້ຍ (% ຂອງການສົ່ງອອກ)	7.2	3.5	5.1
ການລົງທຶນຕ່າງປະເທດ (ລ້ານ US$)	314	457	788

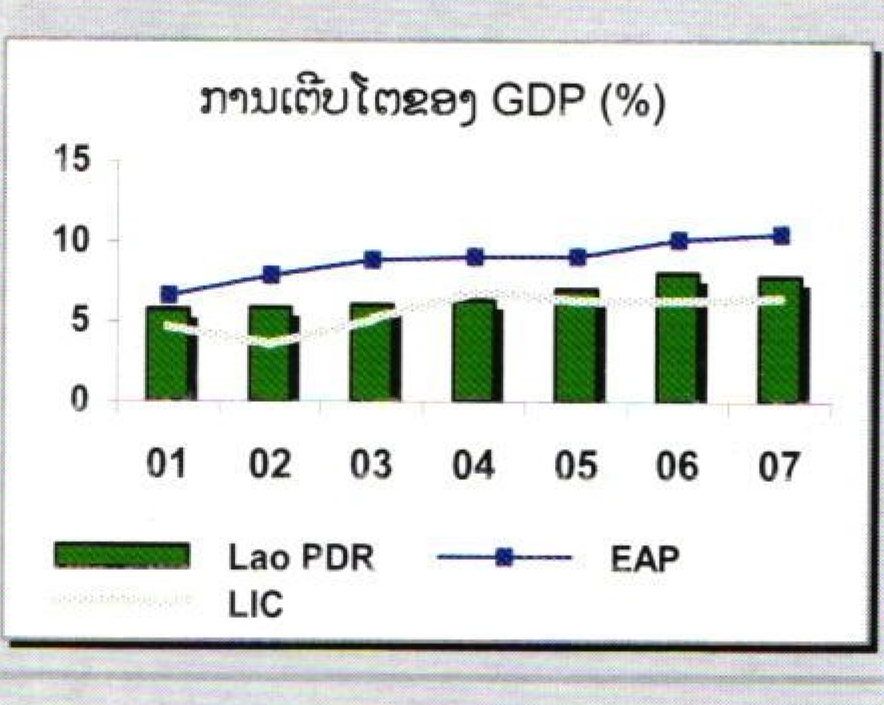

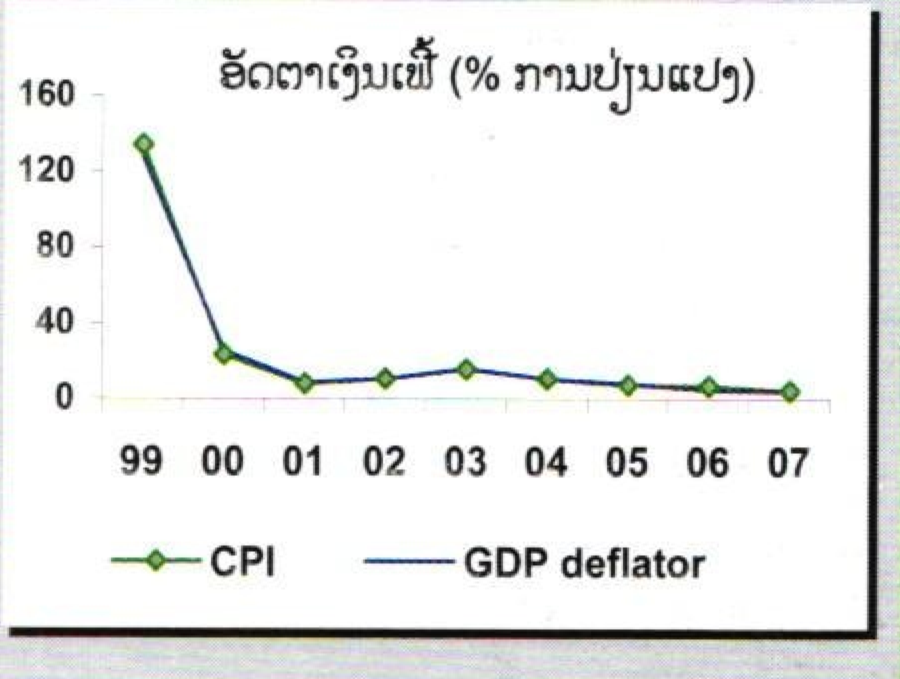

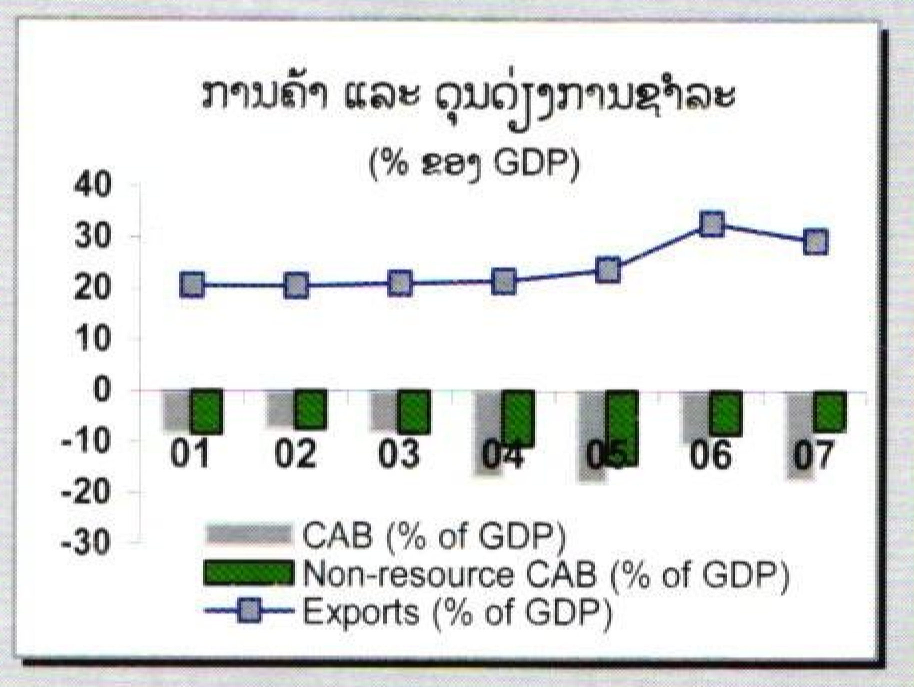

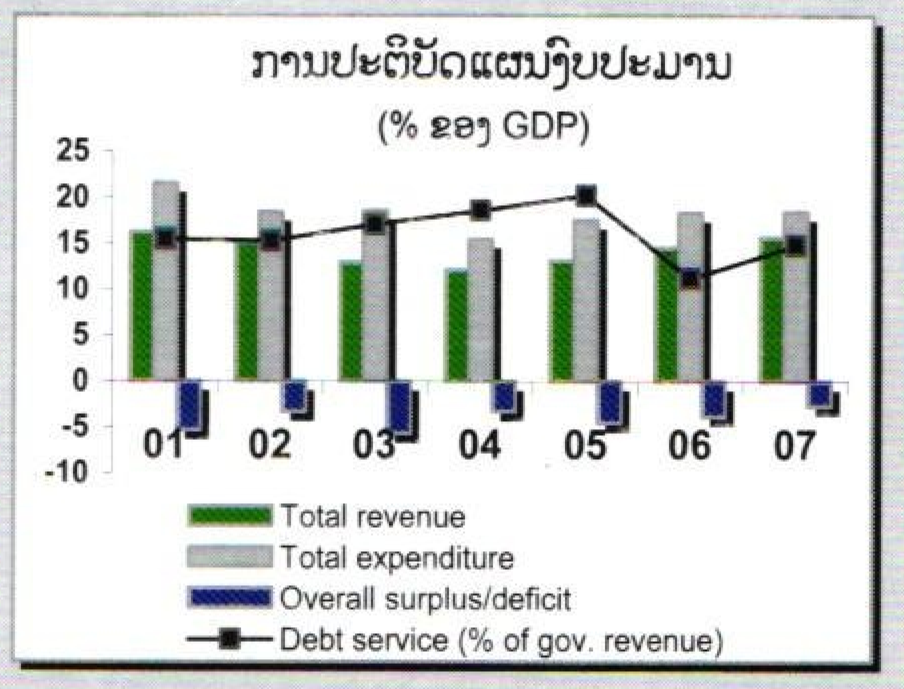

ແຫລ່ງ: ລັດຖະບານລາວ, ຕົວວັດແທກການພັດທະນາຂອງໂລກ, IMF (Article IV 2008) ແລະ ການຄາດຄະເນຂອງທະນາຄານໂລກ

ສະຫລຸບຫຍໍ້

ເສດຖະກິດຂອງ ສປປ ລາວ ແມ່ນມີແນວໂນ້ມຈະສືບຕໍ່ເຕີບໂຕຕໍ່ໄປ ແຕ່ໃນຈັ່ງຫວະທີ່ຊ້າລົງຍ້ອນຜົນກະທົບຈາກວິກິດການດ້ານການເງິນ ແລະ ເສດຖະກິດຂອງໂລກ.

ການເຕີບໂຕຂອງເສດຖະກິດລາວຈະຊ້າລົງໃນປີ 2008 ໃນອັດຕາ 7 ສ່ວນຮ້ອຍ ຍ້ອນຜົນກະທົບຈາກວິກິດການດ້ານການເງິນ. ການຂະຫຍາຍຕົວຂອງ GDP ໃນປີ 2009 ຄາດຕວງວ່າຈະຫລຸດລົງໃນອັດຕາ 5-6 ສ່ວນຮ້ອຍ. ແຕ່ໂດຍລວມການເຕີບໂຕຍັງແຂງແຮງ ແລະ ໄດ້ຮັບການຊຸກຍູ້ຈາກຂະແໜງບໍ່ແຮ່ ແລະ ໂຄງການໄຟຟ້ານໍ້າຕົກ, ອຸດສາຫະກໍາປຸງແຕ່ງ, ການກໍ່ສ້າງ ແລະ ການບໍລິການຕ່າງໆ. ໂດຍລວມຂະແໜງຊັບພະຍາກອນ ແມ່ນປະກອບສ່ວນປະມານ 2 ສ່ວນຮ້ອຍ ແລະ ຂະແໜງບໍ່ແມ່ນຊັບພະຍາກອນປະກອບສ່ວນປະມານ 5 ສ່ວນຮ້ອຍ ຂອງການເຕີບໂຕ. ນອກຈາກຄວາມຕ້ອງການພາຍໃນແລ້ວ ການເຕີບໂຕຍັງຈະຂຶ້ນກັບລາຄາສິນຄ້າ (ໂດຍສະເພາະແມ່ນໂລຫະ ແລະ ກະສິກໍາ) ລວມທັງຄວາມຕ້ອງການ ແລະ ການລົງທຶນຈາກປະເທດອ້ອມຂ້າງ (ເຊັ່ນ ໄທ, ຈີນ ແລະ ຫວຽດນາມ).

ສະພາບເສດຖະກິດມະຫາພາກຍັງມີຄວາມໝັ້ນຄົງສົມຄວນໂດຍອັດຕາເງິນເຟີ້ໄດ້ຫລຸດລົງໃນລະດັບ 1 ຕົວເລກ. ພາຍຫລັງທີ່ຂຶ້ນເຖິງຈຸດສູງສຸດ 10.3% ໃນເດືອນ 5/2008 ອັດຕາເງິນເຟີ້ໄດ້ຫລຸດລົງຮອດ 6.5% ໃນເດືອນ 10/2008 ເນື່ອງຈາກລາຄານໍ້າມັນ ແລະ ສະບຽງອາຫານໄດ້ຫລຸດລົງ. ລາຄານໍ້າມັນທີ່ຕໍ່າລົງໄດ້ຊ່ວຍຫລຸດຕົ້ນທຶນ ດ້ານການຂົນສົ່ງ, ການກໍ່ສ້າງ ແລະ ສິນຄ້າອື່ນໆ ເຮັດໃຫ້ອັດຕາເງິນເຟີ້ຫຼັກຫລຸດລົງອີກ. ເງິນກີບໄດ້ແຂງຄ່າຂຶ້ນ ປະມານ 2% ເມື່ອທຽບກັບ ໂດລາ ແລະ 11% ເມື່ອທຽບກັບເງິນບາດໃນລະຫວ່າງເດືອນ 5 ຫາ ເດືອນ10 2008.

ນະໂຍບາຍລາຍຮັບ ແລະ ການປັບປຸງການຄຸ້ມຄອງລວມທັງການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງລາຍຮັບຈາກບໍ່ແຮ່ໄດ້ເຮັດໃຫ້ການເກັບລາຍຮັບເພີ່ມຂຶ້ນ. ອີງໃສ່ການຄາດຄະເນເບື້ອງຕົ້ນການເກັບລາຍຮັບໃນສົກປີ 2007/08 ໄດ້ເກີນເປົ້າເປັນທີ່ສາມຕິດຕໍ່ກັນ. ລາຍຮັບ (ໂດຍບໍ່ລວມເງິນຊ່ວຍເຫລືອຫລ້າ) ໄດ້ ເພີ່ມຂຶ້ນຈາກ 14% ຂອງ GDP ໃນ ສົກປີ 2006/07 ເປັນ 14.9% ຂອງ GDP ໃນປີ 2007/08. ການເກັບລາຍຮັບທີ່ດີໄດ້ຊ່ວຍຮັກສາການຂາດດູນງົບປະມານ ຕໍ່າກ່ວາ 3% ໃນສອງປີທີ່ຜ່ານມາ. ລາຍຮັບບໍ່ແຮ່ໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນຈາກ 2.3% ຂອງ GDP ໃນປີ 2006/07 ເປັນ 3.0% ຂອງ GDP ໃນ 2007/08. ລາຍຈ່າຍປະຈໍາໃນຂະແໜງບູລິມະສິດໂດຍສະເພາະແມ່ນສຶກສາ ແລະ ສາທາ ໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນໃນຄະນະທີ່ລາຍຈ່າຍລົງທຶນໄດ້ຫລຸດລົງ. ໜີ້ສິນຕ່າງປະເທດຂອງລັດໄດ້ຫລຸດລົງຮອດ 60% ຂອງ GDP ແຕ່ຍັງຫຼວງຫຼາຍ ແລະ ໃນມູນຄ່າປະຈຸບັນ (NPV) ກໍຖືວ່າຍັງສູງແຕ່ໄດ້ຫລຸດລົງຈາກ 46% ໃນປີ 2007 ເປັນ 38% ໃນປີ 2008.

ດຸ່ນດ່ຽງການຊໍາລະກັບຕ່າງປະເທດໂດຍລວມແມ່ນຢູ່ໃນທ່າບວກຍ້ອນການໄຫຼເຂົ້າມາຂອງທຶນຊຶ່ງຊ່ວຍດຸ່ນດ່ຽງການຂາດດຸນບັນຊີເດີນສະພັດ (ເກີນ 15% ຂອງ GDP). ການຂາດດຸນບັນຊີເດີນສະພັດໂດຍບໍ່ລວມຊັບພະຍາກອນແມ່ນຕໍ່າກ່ວາ 10% ຂອງ GDP. ເຖິງວ່າລາຄາສິນຄ້າຈະຕົກຕໍ່າໃນຫຼາຍເດືອນທີ່ຜ່ານມາການສົ່ງອອກໂດຍລວມຄາດວ່າຈະສູງກ່ວາປີ 2007 ປະມານ 20% ຍ້ອນຂະແໜງບໍ່ແຮ່ ແລະ ຂະແໜງອື່ນໆ. ການນໍາເຂົ້າກໍຄາດວ່າຈະສູງຂຶ້ນຄຽງຄູ່ກັບການສົ່ງອອກ ຍ້ອນລາຄານໍ້າມັນ ແລະ ສິນຄ້າລົງທຶນທີ່ສູງໃນຊ່ວງສາມໄຕມາດຕົ້ນປີນີ້. ທຶນສໍາຮອງເງິນຕາຕ່າງປະເທດໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນຈາກ 539 ລ້ານໂດລາ ໃນທ້າຍປີ 2007 ເປັນ 660 ລ້ານໂດລາ (ຫລືເທົ່າກັບ 5 ເດືອນຂອງການນໍາເຂົ້າບໍ່ລວມຊັບພະຍາກອນ) ໃນເດືອນ 8/2008 ໂດຍຈາກການໄຫຼເຂົ້າຂອງທຶນພາກເອກະຊົນ ແລະ ພາກລັດ. ແຕ່ການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງ ທຶນສໍາຮອງຈະຊ້າລົງຍ້ອນວິກິດການດ້ານການເງິນ. ໃນເວລາດຽວກັນ, ເງິນລວມໃນເສດຖະກິດ (M2)[1] ໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນ 24% ໃນເດືອນ

---

[1] M2 ແມ່ນມູນຄ່າເງິນທັງໝົດທີ່ມີໃນເສດຖະກິດໃນເວລາໃດໜຶ່ງ. ໃນນັ້ນລວມມີ: ເງິນທີ່ໝູນວຽນ, ເງິນຝາກຕ່າງໆ, ເງິນຝາກປະຢັດ, ເງິນຝາກປະຈໍາ ແລະ ກອງທຶນຕ່າງໆນອກສະຖາບັນການເງິນ.

8/2008 ເມື່ອທຽບກັບ 8/2007 ແລະ ການປ່ອຍເງິນກູ້ຂອງພາກທະນາຄານໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນ 71% ໃນໄລຍະດຽວກັນ. ການປ່ອຍເງິນກູ້ທີ່ເພີ່ມຂຶ້ນໄວວາໄດ້ສ້າງຄວາມສ່ຽງດ້ານໜີ້ເສຍ ແລະ ສະພາບຄ່ອງໂດຍສະເພາະແມ່ນສໍາລັບທະນາຄານພັດທະນາລາວ ແລະ ທະນາຄານສົ່ງເສີມ.

ເມື່ອກ້າວໄປຂ້າງໜ້າ ເສດຖະກິດລາວຈະປະສົບສິ່ງທ້າທາຍຕ່າງໆໃນການຮອງຮັບຜົນກະທົບຈາກວິກິດການດ້ານການເງິນຂອງໂລກ. ຜົນກະທົບຈະມີຕໍ່ດ້ານການລົງທຶນຕ່າງປະເທດທີ່ຄາດວ່າຈະຫລຸດລົງ, ລາຄາສິນຄ້າ, ຂໍ້ຫຍຸ້ງຍາກດ້ານສິນເຊື່ອ ແລະ ການສົ່ງອອກທີ່ ມີການທົດຖອຍ. ການຄາດຕວງລາຍຮັບທີ່ຫລຸດລົງ (ຈາກລາຍຮັບບໍ່ແຮ່ທີ່ຕົກຕໍ່າ ລວມທັງອາກອນນໍາເຂົ້າ ແລະ ການສົ່ງອອກ) ຈະສ້າງຄວາມຫຍຸ້ງຍາກແກ່ລັດຖະບານໃນການປະຕິບັດນະໂຍບາຍການເງິນຊຶ່ງໃນຊ່ວງທີ່ກໍາລັງຕ້ອງການແຜນກະຕຸ້ນເສດຖະກິດ.

ວິກິດການໄດ້ສ້າງຄວາມຮີບຮ້ອນໃນຫຼາຍຂົງເຂດຂອງການປະຕິຮູບທີ່ກໍາລັງດໍາເນີນຢູ່ໂດຍແນໃສ່ເພີ່ມການເກັບລາຍຮັບ ແລະ ປັບປຸງສະພາບແວດລ້ອມດ້ານການລົງທຶນ. ການປະຕິຮູບການຄຸ້ມຄອງການເງິນພາກລັດໄດ້ສືບຕໍ່ໂດຍສະເພາະແມ່ນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດໝາຍ ງົບປະມານ ແລະ ການລວມສູນຄັງເງິນ, ພາສີ ແລະ ອາກອນ ໃນສາມແຂວງ; ກົນໄກການເກັບ ແລະ ແບ່ງລາຍຮັບໄດ້ຮັບການອອກແບບ ແລະ ບັນດາກະຊວງ ແລະ ແຂວງຕ່າງໆຈະໄດ້ນໍາໃຊ້ສາລະບານບັນຊີໃໝ່ໃນການວາງແຜນງົບປະມານເລີ່ມແຕ່ສົກປີ 2008/09. ການປະຕິຮູບການເອື້ອອໍານວຍດ້ານການຄ້າ ແລະ ການລົງທຶນໄດ້ໄວຂຶ້ນ ແຕ່ສິ່ງທ້າທາຍຍັງມີຫຼາຍ. ຮ່າງແຜນແມ່ບົດດ້ານການເອື້ອອໍານວຍດ້ານການຄ້າຄາດວ່າຈະຖືກສ້າງສໍາເລັດ ໃນຕົ້ນປີ 2009. ລະບຽບການສອງຢ່າງທີ່ກ່ຽວພັນກັບການ ອານຸຍາດນໍາເຂົ້າ ແລະ ສົ່ງອອກ ກໍກໍາລັງໄດ້ຮັບການກະກຽມ. ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດໝາຍວິສາຫະກິດໄດ້ມີຄວາມຄືບໜ້າໂດຍການປະກາດນໍາໃຊ້ລະບົບການຈົດທະບຽນທຸລະກິດໃໝ່; ແຕ່ວ່າການຂະຫຍາຍລະບົບດັ່ງກ່າວໄປສູ່ແຂວງຕ່າງໆແມ່ນຍັງເປັນສິ່ງທ້າທາຍຫຼາຍ. ການຮ່າງກົດໝາຍບໍ່ແຮ່, ກົດໝາຍລົງທຶນສະບັບລວມ ແລະ ດໍາລັດອື່ນໆແມ່ນມີຄວາມຄືບໜ້າດີ. ກົດໝາຍທັງສອງສະບັບຄາດວ່າຈະຖືກນໍາສະເໜີຕໍ່ສະພາເພື່ອຮັບຮອງໃນເດືອນທັນວາ 2008. ແຜນຍຸດທະສາດການພັດທະນາ SME ແຫ່ງຊາດໄດ້ຖືກຮັບຮອງໃນເດືອນ ກັນຍາ 2008. ລະບຽບການກ່ຽວກັບການເງິນຈຸລະພາກ ແລະ ສະຫາ ກອນສິນເຊື່ອໄດ້ຖືກປະກາດໃຊ້ໂດຍ ທະນາຄານ ສປປ ລາວ ໃນວັນທີ 20/06/2008. ການຮ່າງດໍາລັດ ແລະ ຄໍາສັ່ງແນະນໍາການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດໝາຍທະນາຄານ ແລະ ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການຄໍ້າປະກັນສັນຍາແມ່ນຍັງສືບຕໍ່.

ສາລະບານ

ສະຫລຸບຫຍໍ້ 1

1 ສະພາບເສດຖະກິດໃນໄລຍະທີ່ຜ່ານມາ 5

2 ການປະຕິຮູບໂຄງສ້າງ 14

2.1 ນະໂຍບາຍ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງລາຍຈ່າຍພາກລັດ 14

2.2 ການປັບໂຄງສ້າງພາກລັດວິສາຫະກິດ 16

2.3 ການປະຕິຮູບຂະແໜງທະນາຄານ-ສະຖາບັນການເງິນ 22

2.4 ການປະຕິຮູບການຄ້າ 25

2.5 ການພັດທະນາພາກເອກະຊົນ 27

3 ການຊ່ວຍເຫຼືອຂອງຜູ້ໃຫ້ທຶນໃນດ້ານວຽກງານການປະຕິຮູບ 30

3.1 ການຊ່ວຍເຫຼືອຕົ້ນຕໍຂອງຜູ້ໃຫ້ທຶນໃນວຽກງານການປະຕິຮູບໃນ ສປປ ລາວ 30

ຮູບສະແດງ ແລະ ຕາຕະລາງ

ຮູບສະແດງ

ຮູບ 1. ການເຕີບໂຕຂອງ GDP (%) ແລະ ອັດຕາເງິນເຟີ້ 6

ຮູບ 2. ການເຕີບໂຕທີ່ລວມ ແລະ ບໍ່ລວມໂຄງການໃຫຍ່ຕ່າງໆ 6

ຮູບ 3. ລາຄາສະບຽງອາຫານ ແລະ ສິນຄ້າອື່ນໆ (% ການປ່ຽນແປງ) 7

ຮູບ 4. ການປະກອບສ່ວນຂອງລາຄາສະບຽງ ແລະ ສິນຄ້າອື່ນໆຕໍ່ອັດຕາເງິນເຟີ້ 7

ຮູບ 5. ໝວດສະບຽງອາຫານ: ການປ່ຽນແປງຂອງລາຄາສິນຄ້າສະບຽງຕ່າງໆ 8

ຮູບ 6. ອັດຕາແລກປ່ຽນ (ທັນວາ 2006=100) 8

ຮູບ 7. ດຸນດ່ຽງບັນຊີເດີນສະພັດ - CAB (% ການປ່ຽນແປງ) 8

ຮູບ 8. ເງິນ ແລະ ເງິນກູ້ (ຕື້ກີບ) 9

ຮູບ 9. ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນລາຍຮັບຂອງລັດຖະບານ 9

ຮູບ 10. ສປປ ລາວ: ໜີ້ສິນຕ່າງປະເທດຂອງລັດຖະບານ 10

ຮູບ 11. ການຈຳລອງການລົງທຶນຕ່າງປະເທດໃນ ສປປ ລາວ (ລ້ານໂດລາ) 11

ຮູບ 12. ການຈຳລອງການເຕີບໂຕໃນ ສປປ ລາວ (%) 12

ຮູບ 13. ລາຄາໝວດສິນຄ້າຕົ້ນຕໍ (ດັດສະນີ 2000=100) 12

ຮູບ 14. ການຄາດຄະເນລາຄາໂລຫະ ແລະ ນ້ຳມັນ 13

ຮູບ 15. ການຄາດຄະເນລາຄາສິນຄ້າກະສິກຳ 13

ຮູບ 16. ຜົນກະທົບຂອງລາຄາທອງຕໍ່ຍອດການສົ່ງອອກ (ລ້ານໂດລາ) 13

ຮູບ 17. ການຈຳລອງລາຍຮັບຈາກບໍ່ແຮ່ (ລ້ານໂດລາ) 13

ຮູບ 18. ການສົ່ງອອກ ແລະ ນຳເຂົ້າຂອງ ສປປ ລາວ 26

ຮູບ 19. ສິນຄ້າສົ່ງອອກຕົ້ນຕໍ (ລ້ານໂດລາ US) 26

ຮູບ 20. ສິນຄ້ານຳເຂົ້າຕົ້ນຕໍ (% ຂອງມູນຄ່າລວມ) 26

ຮູບ 21. ການລົງທຶນໂດຍກົງຂອງຕ່າງປະເທດ ໃນ ສປປ ລາວ 29

ຮູບ 22. ການລົງທຶນຕ່າງປະເທດໂດຍແຍກເປັນຂະແໜງການ (ລ້ານໂດລາ) 29

ຮູບ 23. ສ່ວນແບ່ງການລົງທຶນຕ່າງປະເທດໃນ ສປປ ລາວ 29

ຕາຕະລາງ

ຕາຕະລາງ 1. ລາຍຮັບງົບປະມານຂອງລັດ 15

ຕາຕະລາງ 2. ລາຍຈ່າຍງົບປະມານຂອງລັດ 15

ຕາຕະລາງ 3. ລາຍຈ່າຍຂອງລັດໃນສີ່ຂະແໜງບູລິມະສິດ 16

ຕາຕະລາງ 4. ການປ່ຽນແປງຄ່ານ້ຳຄົວເຮືອນໃນຊ່ວງປີ 2007 ຫາ 2008 (ກີບ/ມ³) 19

ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ (Annex)

1. ຄຳສັບຫຍໍ້ 34

2. ຄົງການຊ່ວຍເຫຼືອຂອງຜູ້ໃຫ້ທຶນໃນດ້ານວຽກງານການປະຕິຮູບ ໃນ ສປປ ລາວ 35

1 ສະພາບການພັດທະນາເສດຖະກິດໃນໄລຍະທີ່ຜ່ານມາ

ໂດຍມີລາຍຮັບສະເລ່ຍ 630 ໂດລາຕໍ່ຫົວຄົນໃນປີ 2007 ສປປ ລາວ ຍັງເປັນໜຶ່ງໃນບັນດາປະເທດດ້ອຍພັດທະນາໃນຂົງເຂດອາຊີຕາເວັນອອກ. ລັດຖະບານລາວໄດ້ລິເລີ່ມການປະຕິຮູບເສດຖະກິດໃນປີ 1986 ແລະ ເລີ່ມຕົ້ນການຂ້າມຜ່ານຈາກເສດຖະກິດແບບວາງແຜນລວມສູນໄປສູ່ກົນໄກເສດຖະກິດຕະຫຼາດ. ໃນຊຸມປີ 1990 ແລະ ຕົ້ນຊຸມປີ 2000 ເສດຖະກິດຂອງລາວເຕີບໂຕໃນອັດຕາສະເລ່ຍ 6,3% ຕໍ່ປີ ແລະ ອັດຕາ ຄວາມທຸກຍາກໄດ້ລຸດລົງຈາກ 46% ຂອງປະຊາກອນທັງໝົດໃນປີ 1992/93 ເປັນ 33,5% ໃນປີ 2002/03 ໂດຍອີງໃສ່ເສັ້ນລະດັບຄວາມທຸກຍາກແຫ່ງຊາດ; ຫລື ຈາກ 59% ໃນປີ 1993 ເປັນ 49% 1998 ແລະ 44% ໃນປີ 2002/03 ໂດຍອີງໃສ່ເສັ້ນຄວາມທຸກຍາກໃໝ່ຂອງທະນາຄານໂລກ 1,25 ໂດລາ ຕໍ່ມື້ (ອີງໃສ່ແຮງຊື້ PPP ໃນປີ 2005).

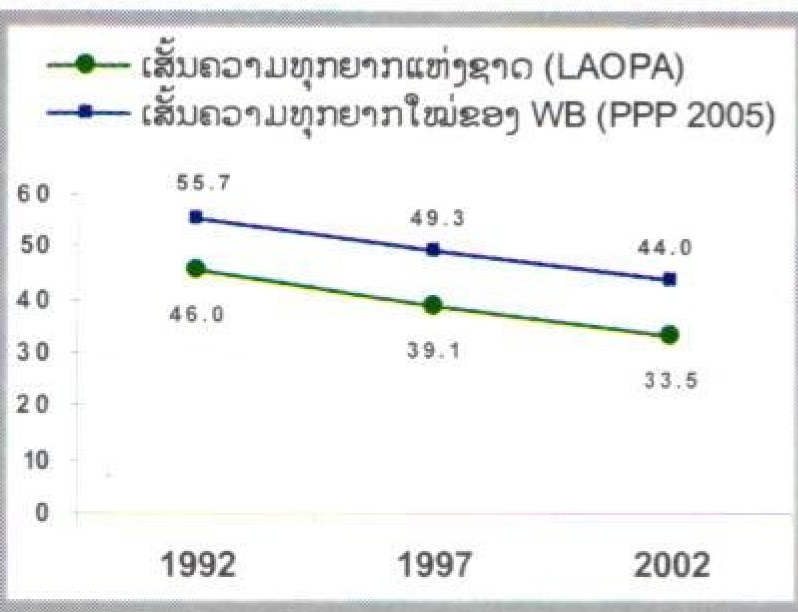

ໃນຊ່ວງໄລຍະວິກິດການດ້ານການເງິນໃນອາຊີ (1998-99) ອັດຕາເງິນເຟີ້ສະເລ່ຍໄດ້ຖີບຕົວສູງຂຶ້ນເຖິງ 110 ສ່ວນຮ້ອຍ ແລະ ອັດຕາການເຕີບໂຕລຸດລົງໃນລະດັບ 4%. ການແກ້ໄຂວິກິດການ ແລະ ນະໂຍບາຍມະຫາພາກຂອງລັດຖະບານ ໄດ້ຊ່ວຍສ້າງສະຖຽລະພາບດ້ານເສດຖະກິດ ແລະ ການເຕີບໂຕໄດ້ຟື້ນຕົວມາຢູ່ໃນລະດັບ 6% ໃນຕົ້ນຊຸມປີ 2000. ການຮັບຮອງເອົາໂຄງການຟື້ນຟູສະຖຽລະພາບເລີ່ມແຕ່ປີ 2000 ແລະ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການປະຕິຮູບຕ່າງໆແຕ່ປີ 2001 ເປັນຕົ້ນມາ - ໃນດ້ານການຄຸ້ມຄອງລາຍຈ່າຍພາກລັດ, ທະນາຄານ, ພາກລັດວິສາຫະກິດ, ປ່າໄມ້, ການຄ້າ ແລະ ການພັດທະນາພາກເອກະຊົນ – ໄດ້ປະກອບສ່ວນໃຫຍ່ຫຼວງຕໍ່ຜົນສຳເລັດດັ່ງກ່າວ. ໃນໄລຍະປີ 2003 ຫາ 2006, ອັດຕາເງິນເຟີ້ໄດ້ລຸດລົງຈາກ 15,5% ເປັນ 6,8% ແລະ ການເຕີບໂຕຕົວຈິງ ຂອງ GDP ໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນຈາກ 6,1% ເຖິງ 8,1%.

ການເຂົ້າມາລົງທຶນທີ່ຫຼວງຫຼາຍຂອງຕ່າງປະເທດໃນຂະແໜງໄຟຟ້າ ແລະ ບໍ່ແຮ່ ໄດ້ປະກອບສ່ວນສຳຄັນຕໍ່ການເຕີບໂຕຂອງເສດຖະກິດໃນຊຸມປີຜ່ານມາ. ແຕ່ວ່າການເພິ່ງພາອາໃສຂະແໜງຊັບພະຍາກອນຫຼາຍຍິ່ງຂຶ້ນອາດເຮັດໃຫ້ເສດຖະກິດກ່ຽວພັນກັບສະພາບລາຄາສິນຄ້າໃນຕະຫຼາດໂລກທີ່ບໍ່ມີຄວາມແນ່ນອນຫຼາຍຍິ່ງຂຶ້ນ ແລະ ອາດລຸດຜ່ອນການສົ່ງເສີມການພັດທະນາຂະແໜງການອື່ນກໍເປັນໄດ້. ຄວາມສ່ຽງດັ່ງກ່າວຄວນຕ້ອງມີການຄຸ້ມຄອງໃຫ້ດີໃນຕໍ່ໜ້າ. ຂະແໜງການທີ່ບໍ່ແມ່ນຊັບພະຍາກອນ (ກະສິກຳ, ອຸດສາຫະກຳການຜະລິດ, ປຸງແຕ່ງ ແລະ ການບໍລິການ) ໄດ້ປະກອບສ່ວນອັນສຳຄັນຕໍ່ການເຕີບໂຕໂດຍລວມຂອງເສດຖະກິດ ແລະ ພ້ອມນັ້ນການລົງທຶນໃນຂະແໜງການ ດັ່ງກ່າວໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນຢ່າງໄວວາໃນຊຸມປີຜ່ານມາ.

ເຖິງວ່າຈະມີວິກິດການດ້ານລາຄາສິນຄ້າ ແລະ ການເງິນຂອງໂລກ ສະພາບເສດຖະກິດມະຫາພາກຂອງ ສປປ ລາວ ຖືວ່າຍັງໝັ້ນຄົງດີພໍສົມຄວນໂດຍ ລັດຖະບານສາມາດຄຸ້ມຄອງອັດຕາເງິນເຟີ້ໃຫ້ກັບມາຢູ່ໃນລະດັບຕົວເລກດຽວ.

ເສດຖະກິດໂດຍລວມຂອງ ສປປ ລາວ ຈະສືບຕໍ່ເຕີບໂຕແຂງແຮງໃນປີ 2008 ເຖິງວ່າຈະຕ່ຳກ່ວາອັດຕາທີ່ຄາດຄະເນໄວ້ຫລ່ວງໜ້ານີ້ຍ້ອນວິກິດການດ້ານການເງິນຂອງໂລກ ແລະ ການຕົກຕ່ຳຂອງຄວາມຕ້ອງການ ແລະ ລາຄາສິນຄ້າ (ໂດຍສະເພາະແມ່ນໂລຫະ ແລະ ກະສິກຳ). ການເຕີບໂຕຕົວຈິງຂອງ GDP ຄາດວ່າຈະຢູ່ໃນລະດັບປະມານ 7 ສ່ວນຮ້ອຍ ໃນປີ 2008. ການເຕີບໂຕດັ່ງກ່າວ ຕົ້ນຕໍແມ່ນມາຈາກການລົງທຶນທີ່ໄດ້ສຳເລັດ ແລະ ການຂະຫຍາຍການຜະລິດໃນຂະແໜງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ, ອຸດສາຫະກຳປຸງແຕ່ງກະສິກຳ, ການປູກຝັງ, ການກໍ່ສ້າງ ແລະ ການບໍລິການອື່ນໆ. ອັດຕາເງິນເຟີ້ໄດ້ຫລຸດລົງຢ່າງໄວວານັບແຕ່ກາງປີ 2008 ເປັນຕົ້ນມາ (ຈາກ 10,3% ໃນເດືອນ 05 ຫາ 6,5% ໃນເດືອນ 10) ຄຽງຄູ່ກັບການຕົກຕ່ຳຂອງລາຄານ້ຳມັນ ແລະ ສິນຄ້າອື່ນໆ. ການດຸນດ່ຽງຍອດການຊຳລະກັບຕ່າງປະເທດແມ່ນຍັງຢູ່ໃນເງື່ອນໄຂທີ່ດີ (ເກີນດຸນປະມານ 4,8% ຂອງ GDP ໃນ ປີ 2007 ແລະ ຄາດວ່າຈະມີແນວໂນ້ມຄືກັນໃນປີ 2008.

ໃນຂະນະທີ່ການຂາດດຸນບັນຊີເດີນສະພັດທີ່ບໍ່ລວມຊັບພະຍາກອນແມ່ນຢູ່ໃນກອບຂອງໜຶ່ງຕົວເລກ. ຂະແໜງເງິນຕາມີການຂະຫຍາຍຕົວວ່ອງໄວໃນຊຸມເດືອນທີ່ຜ່ານມາ (ຍອດເງິນລວມໃນເສດຖະກິດເພີ່ມຂຶ້ນ 9% ໃນເດືອນ ສິງຫາ 2008 ເມື່ອທຽບກັບເດືອນທັນວາ 2007 ແລະ ການປ່ອຍເງິນກູ້ໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນປະມານ 46%). ຖານະການເງິນຂອງລັດແມ່ນສືບຕໍ່ດີຂຶ້ນ: ການເກັບລາຍຮັບສົກປີ 2007/08 ໄດ້ສຳເລັດຕາມແຜນ; ຕົວວັດແທກພາລະດ້ານໜີ້ສິນຕ່າງປະເທດໄດ້ຄ່ອຍໆດີຂຶ້ນ ແຕ່ມູນຄ່າໜີ້ຍັງຫຼວງຫຼາຍປະມານ 60% ຂອງ GDP ໃນ 2007.

ການເຕີບໂຕ

ການເຕີບໂຕຕົວຈິງຂອງ GDP ຍັງສືບຕໍ່ແຂງແຮງແຕ່ຕໍ່າລົງເລັກໜ້ອຍຢູ່ໃນລະດັບ 7 ສ່ວນຮ້ອຍ ໃນປີ 2008 (ເບິ່ງ ຮູບ 1). ຂະແໜງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ (ບໍ່ແຮ່ ແລະ ໄຟຟ້າ) ປະກອບສ່ວນປະມານ 2 ສ່ວນຮ້ອຍຂອງການເຕີບໂຕດັ່ງກ່າວ ສ່ວນຂະແໜງອື່ນໆປະມານ 5 ສ່ວນຮ້ອຍ (ເບິ່ງຮູບ 2.). ຂະແໜງການນຳໜ້າປະກອບດ້ວຍຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ, ການກໍ່ສ້າງ, ການຄ້າ ແລະ ການບໍລິການອື່ນໆ, ອຸດສາຫະກຳປຸງແຕ່ງຕ່າງໆ. ກະສິກຳຄາດວ່າຈະເຕີບໂຕຊ້າລົງໃນປີນີ້ເນື່ອງຈາກໄພນ້ຳຖ້ວມ ແລະ ການຕົກຕໍ່າຂອງລາຄາສິນຄ້າຕ່າງໆໃນຊຸມເດືອນຜ່ານມາ ເຖິງວ່າລັດຖະບານໄດ້ມີມາດຕະການແກ້ໄຂກໍຕາມ.
ຂະແໜງທ່ອງທ່ຽວກໍຄາດວ່າຈະໄດ້ຮັບຜົນກະທົບເຊັ່ນດຽວກັນຈາກວິກິດການດ້ານການເງິນໂດຍສະເພາະໃນໄຕມາດສີ່ຂອງ 2008 ແລະ ໃນປີ 2009 ຊຶ່ງໃນນັ້ນສ່ວນໜຶ່ງກໍມາຈາກການຕົກຕໍ່າດ້ານການທ່ອງທ່ຽວຢູ່ໄທ ແລະ ໃນພາກພື້ນໂດຍລວມ.

ຮູບ 1. ການເຕີບໂຕຂອງ GDP (%) ແລະ ອັດຕາເງິນເຟີ້ (% ການປ່ຽນແປງ)

ແຫລ່ງ: ລັດຖະບານລາວ ແລະ ການຄາດຄະເນຂອງທະນາຄານໂລກ

ຮູບ 2. ການເຕີບໂຕທີ່ລວມ ແລະ ບໍ່ລວມໂຄງການໃຫຍ່ຕ່າງໆ

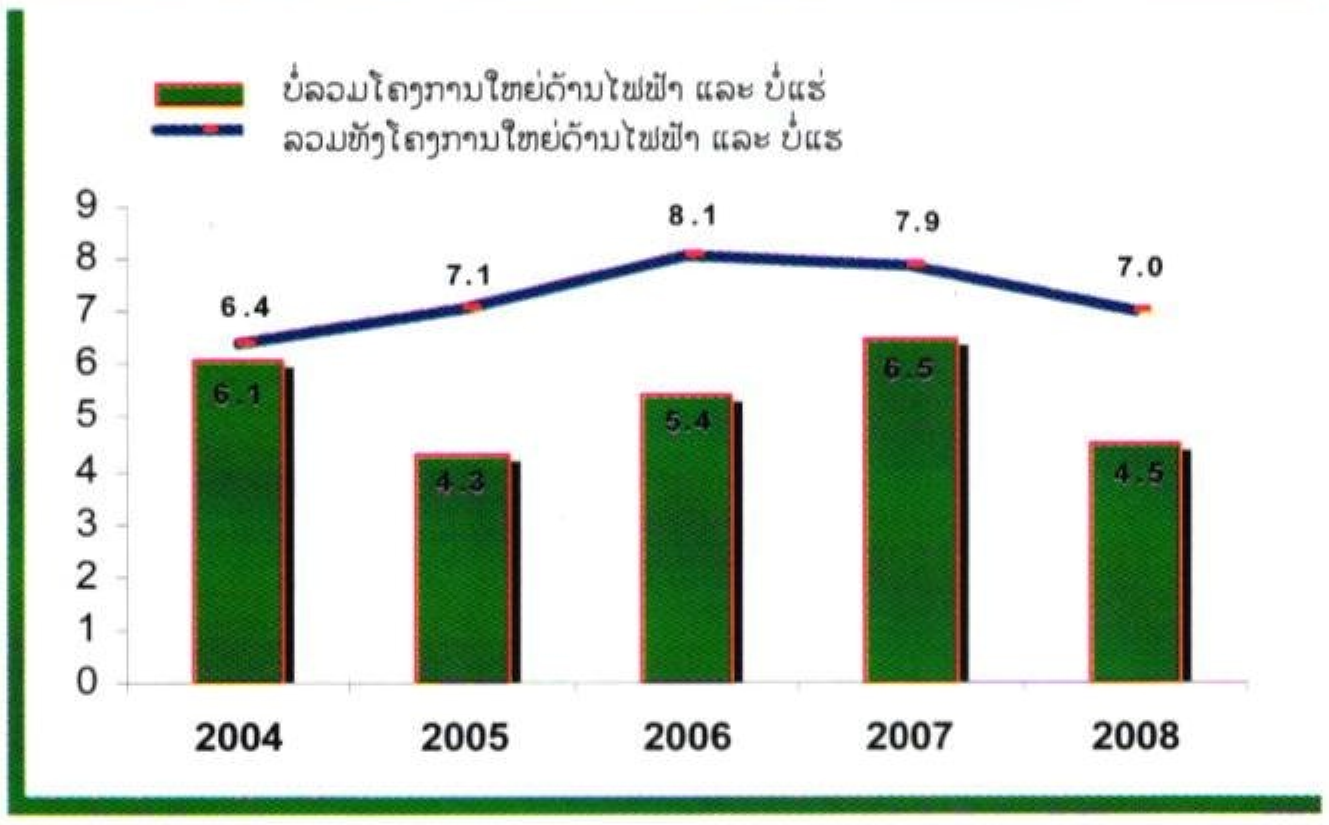

ແຫລ່ງ: ລັດຖະບານລາວ ແລະ ການຄາດຄະເນ ແລະ ຄຳນວນຂອງທະນາຄານໂລກ (2008)

ຂະແໜງເສດຖະກິດທີ່ບໍ່ແມ່ນຊັບພະຍາກອນແມ່ນປະກອບສ່ວນປະມານ 5 ສ່ວນຮ້ອຍ ຂອງການເຕີບໂຕໂດຍລວມ ແລະ ສ່ວນທີ່ເຫລືອອີກ 2 ສ່ວນຮ້ອຍແມ່ນມາຈາກຂະແໜງຊັບພະຍາກອນ (ໄຟຟ້າ ແລະ ບໍ່ແຮ່)

ອັດຕາເງິນເຟີ້

ຫລັງຈາກທີ່ຂຶ້ນສູງຮອດ 10.3 ສ່ວນຮ້ອຍ ໃນເດືອນພຶດສະພາຂອງປີນີ້ ອັດຕາເງິນເຟີ້ໄດ້ຕໍ່າລົງສູ່ລະດັບ 1 ຕົວເລກໃນຫຼາຍເດືອນຜ່ານມາ. ຄຽງຄູ່ກັບການຕົກຕໍ່າຂອງລາຄານ້ຳມັນ ແລະ ສະບຽງອາຫານໃນໄລຍະທີ່ຜ່ານມາ, ອັດຕາເງິນເຟີ້ໄດ້ຫລຸດລົງຮອດ 6,5 ສ່ວນຮ້ອຍໃນເດືອນຕຸລາ 2008 ຈາກຈຸດສູງສຸດ 10,3 ສ່ວນຮ້ອຍໃນເດືອນພຶດສະພາ 2008. ອັດຕາເງິນເຟີ້ຫຼັກ (ບໍ່ລວມສະບຽງ ແລະ ພະລັງງານ) ແມ່ນຕໍ່າໃນໄລຍະ 12 ເດືອນທີ່ຜ່ານມາປະມານ 4 ສ່ວນຮ້ອຍ, ໃນຂະນະທີ່ສະບຽງອາຫານ ແລະ ພະລັງງານ (ລວມກັນ) ແມ່ນຢູ່ໃນອັດຕາ

ທີ່ສູງຫຼາຍແຕ່ໄດ້ເລີ່ມຫລຸດລົງໄວ (ຈາກ 16,5 ສ່ວນຮ້ອຍ ໃນເດືອນມິຖຸນາ 2008 ເປັນ 9,4 ສ່ວນຮ້ອຍ ໃນເດືອນຕຸລາ) ເບິ່ງຮູບ 3. ໂດຍສະເພາະລາຄາສະບຽງອາຫານໄດ້ຫລຸດລົງຈາກ 14,1 ສ່ວນຮ້ອຍ ໃນເດືອນສິງຫາ (ຈຸດສູງສຸດ) ມາເປັນ 9,9 ສ່ວນຮ້ອຍ ໃນເດືອນຕຸລາ ໃນຂະນະທີ່ດັດສະນີລາຄານ້ຳມັນໄດ້ຫຼຸດລົງຢ່າງຫຼວງຫຼາຍຈາກ 32 ສ່ວນຮ້ອຍ ໃນເດືອນກໍລະກົດ ມາເປັນ 6,6 ສ່ວນຮ້ອຍ ໃນເດືອນຕຸລາ 2008. ໃນບັນດາລາຍການຂອງໝວດສະບຽງ ລາຄາເຂົ້າ, ສັດປີກ ແລະ ຜັກ ແມ່ນສູງໃນໄລຍະທີກເດືອນທີ່ຜ່ານມາສ່ວນໜຶ່ງແມ່ນຍ້ອນລະດູການ ແລະ ການສະໜອງທີ່ບໍ່ພຽງພໍຍ້ອນໄພນ້ຳຖ້ວມ ແລະ ໄພຂູ່ຄາມຈາກພະຍາດໄຂ້ຫວັດສັດປີກ. ແຕ່ວ່າລາຄາເຂົ້າໜຽວໄດ້ຫລຸດລົງຫຼາຍ ໃນສາມເດືອນທີ່ຜ່ານມາປະມານ 2 ສ່ວນຮ້ອຍ ໃນເດືອນຕຸລາ (ຮູບ 5). ລາຄານ້ຳມັນແມ່ນສູງຫຼາຍໃນປີ 2008 ແຕ່ເລີ່ມຫລຸດລົງຫຼາຍໃນຫຼາຍເດືອນທີ່ຜ່ານມາ (ຈາກ 32 ສ່ວນຮ້ອຍ ໃນເດືອນກໍລະກົດ 2008 ມາເປັນ 6,6 ສ່ວນຮ້ອຍ ໃນເດືອນຕຸລາ 2008). ດັດສະນີລາຄາຕ່າງໆຂອງໝວດສິນຄ້າ ຕົ້ນຕໍໂດຍລວມແມ່ນຕ່ຳໃນໄລຍະທີກເດືອນທີ່ຜ່ານມາ (ຕ່ຳກ່ວາ 5%) ຍົກເວັ້ນດ້ານການສ້າງເຮືອນ ແລະ ການບໍລິການຮ້ານອາຫານ (ອາຫານສຸກ) ຊຶ່ງຢູ່ໃນລະດັບ 13-17 ສ່ວນຮ້ອຍ.

ຮູບ 3. ລາຄາສະບຽງອາຫານ ແລະ ສິນຄ້າອື່ນໆ (% ການປ່ຽນແປງ)

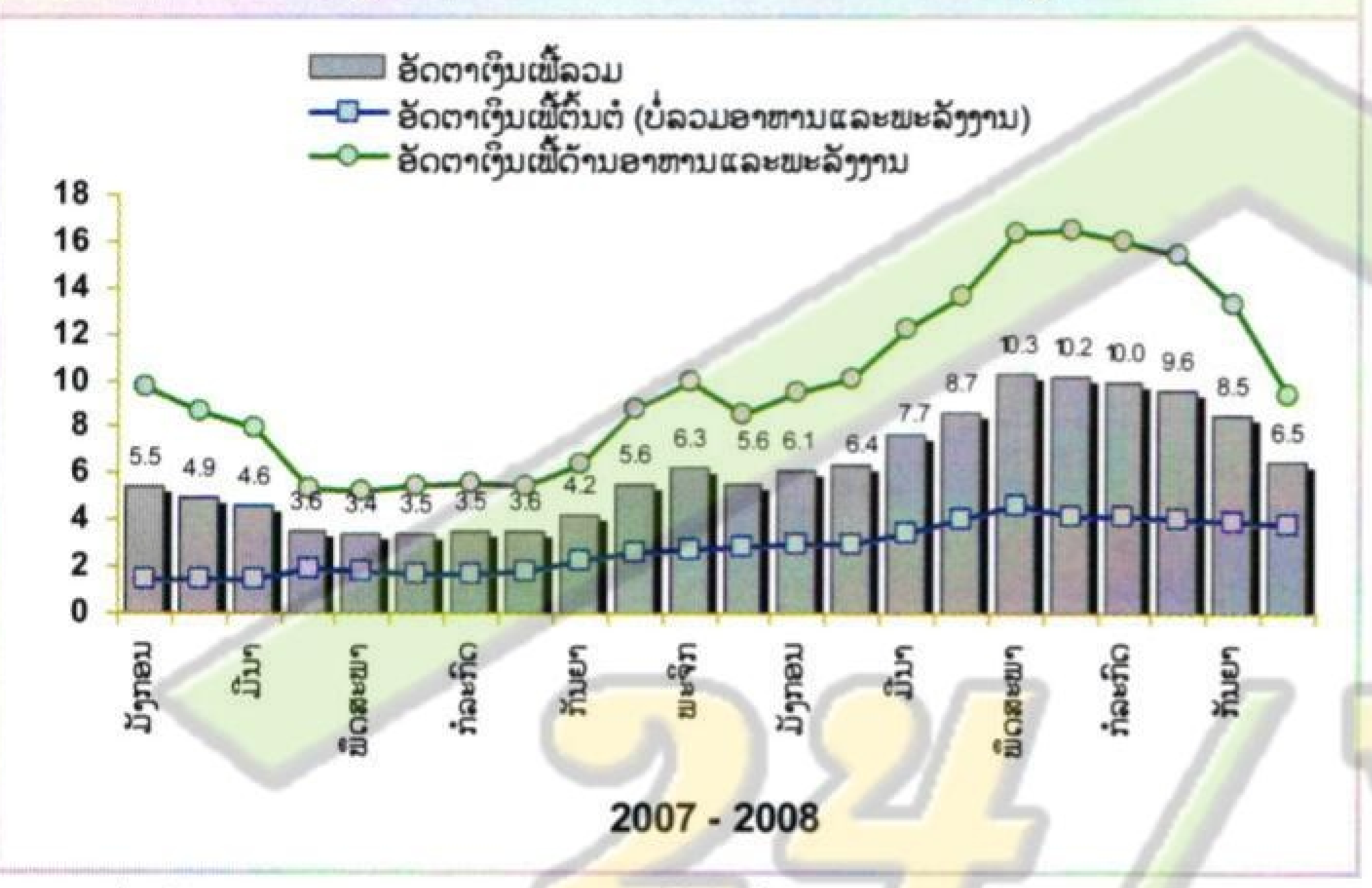

ແຫລ່ງ. ລັດຖະບານລາວ (DoS) ແລະ ການຄິດໄລ່ໂດຍທະນາຄານໂລກ

ອັດຕາເງິນເຟີ້ໄດ້ຫລຸດລົງ ໃນລະດັບ 1 ຕົວເລກ ແລະ ຈະສືບຕໍ່ຕ່ຳລົງ

ຮູບ 4. ການປະກອບສ່ວນຂອງລາຄາສະບຽງ ແລະ ສິນຄ້າອື່ນໆຕໍ່ອັດຕາເງິນເຟີ້[2]

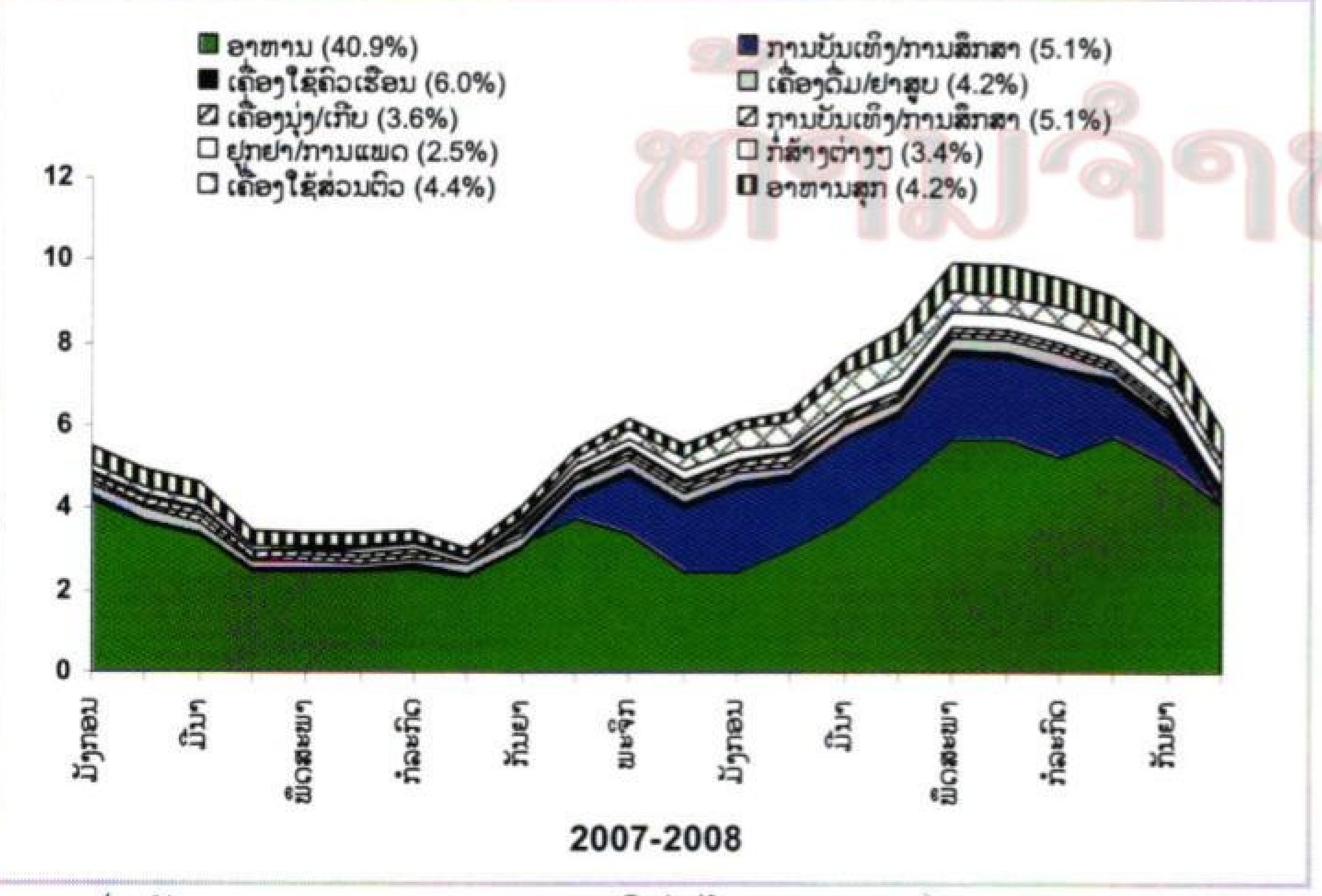

ແຫລ່ງ. ລັດຖະບານລາວ (DoS) ແລະ ການຄິດໄລ່ໂດຍທະນາຄານໂລກ

ລາຄາສະບຽງອາຫານ ແລະ ນ້ຳມັນທີ່ແພງແມ່ນສາເຫດຕົ້ນຕໍທີ່ພາໃຫ້ອັດຕາເງິນເຟີ້ຖີບຕົວຂຶ້ນສູງໃນໄລຍະຜ່ານມາ ໃນ ສປປ ລາວ.

24/VII

[2] ການຈັດນ້ຳໜັກຂອງດັດສະນີລາຄາຊົມໃຊ້ໃນ ສປປ ລາວ (ລວມ = 100): ສະບຽງອາຫານກວມ 40.9 ສ່ວນຮ້ອຍ ຂອງດັດສະນີລວມ, ເຄື່ອງດື່ມ ແລະ ຢາສູບ 4.2 ສ່ວນຮ້ອຍ, ເຄື່ອງນຸ່ງຫົ່ມ ແລະ ເກີບ 3.6 ສ່ວນຮ້ອຍ, ເຄື່ອງກໍ່ສ້າງ 3.4 ສ່ວນຮ້ອຍ, ເຄື່ອງຄົວເຮືອນ 6.0 ສ່ວນຮ້ອຍ, ເຄື່ອງປິ່ນປົວ 2.5 ສ່ວນຮ້ອຍ, ຂົນສົ່ງ ແລະ ສື່ສານ 25.8 ສ່ວນຮ້ອຍ, ເຄື່ອງສຳລານ ແລະ ສຶກສາ 5.1 ສ່ວນຮ້ອຍ, ຮ້ານອາຫານ 4.2 ສ່ວນຮ້ອຍ ແລະ ເຄື່ອງປະດັບ 4.4 ສ່ວນຮ້ອຍ.

ຮູບ 5. ໝວດສະບຽງອາຫານ: ການປ່ຽນແປງຂອງລາຄາສິນຄ້າສະບຽງຫຼັກ (ໃນ 12 ເດືອນ)

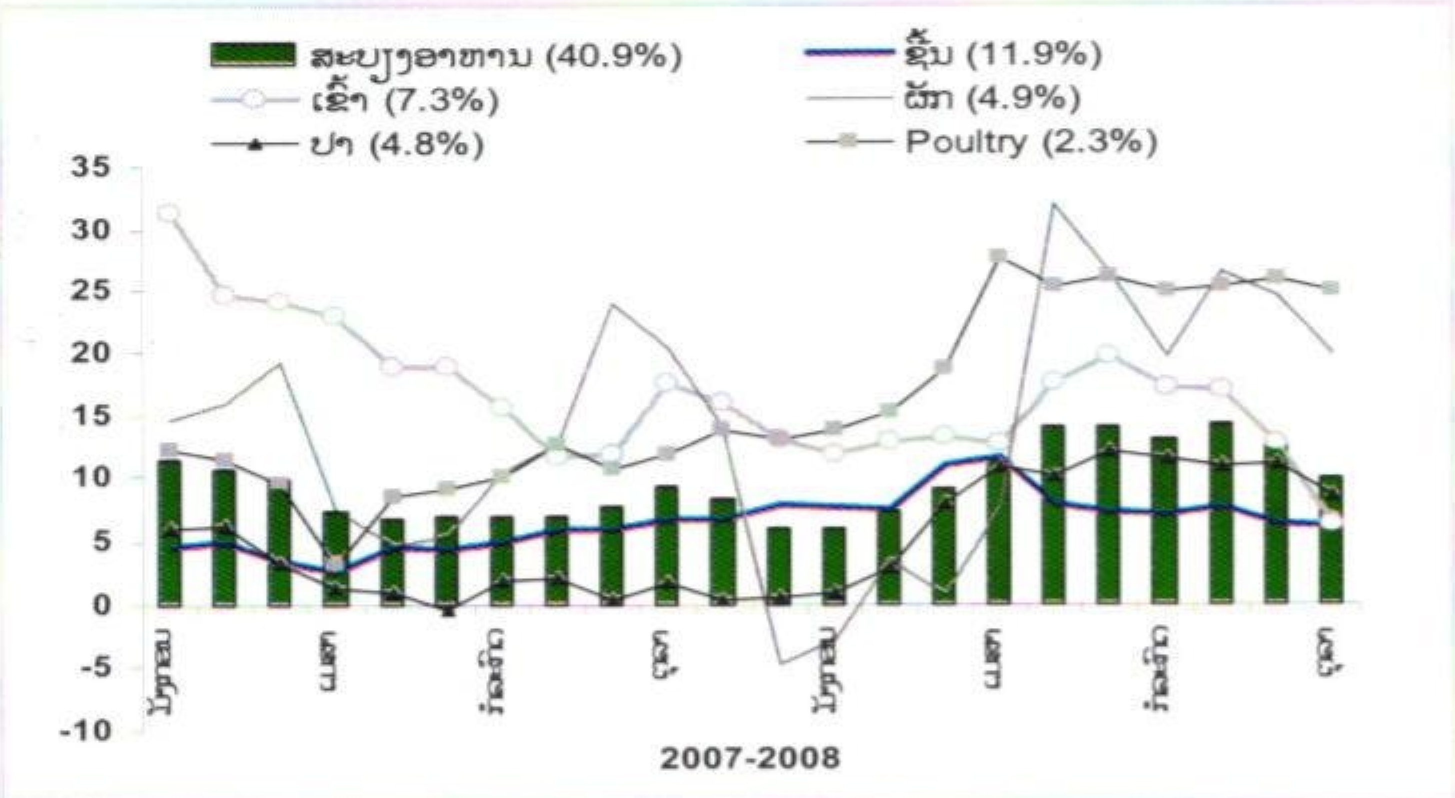

ແຫລ່ງ. ລັດຖະບານລາວ (DoS) ແລະ ການຄິດໄລ່ໂດຍທະນາຄານໂລກ

ການຫລຸດລົງຂອງລາຄາເຂົ້າໜຽວ ແລະ ສະບຽງອື່ນໆ ພາໃຫ້ອັດຕາເງິນເຟີ້ດ້ານສະບຽງຕ່ຳລົງ ເຖິງວ່າລາຄາສັດປີກ ແລະ ຜັກແມ່ນຍັງສູງໃນຫຼາຍເດືອນຜ່ານມາ. ລາຄາສະບຽງອາຫານໃນ ສປປ ລາວ ແມ່ນຍັງຂື້ນກັບລະດູການຫຼາຍ

ອັດຕາແລກປ່ຽນ ແລະ ດຸນດ່ຽງການຊຳລະກັບຕ່າງປະເທດ

ອັດຕາແລກປ່ຽນເງິນກີບໄດ້ສືບຕໍ່ແຂງຄ່າເມື່ອທຽບກັບສະກຸນຫຼັກເງິນຕາຕ່າງປະເທດ. ໃນໄລຍະຫົກເດືອນທີ່ຜ່ານມາ (ພຶດສະພາ-ຕຸລາ) ອັດຕາແລກປ່ຽນລວມຂອງເງິນກີບໄດ້ແຂງຄ່າຂຶ້ນປະມານ 2 ສ່ວນຮ້ອຍ ເມື່ອທຽບກັບເງິນໂດລາສະຫາລັດ ແລະ 11 ສ່ວນຮ້ອຍ (ຮູບ 6). ອັດຕາແລກປ່ຽນຕົວຈິງຄາດວ່າຈະມີແນວໂນ້ມຄ້າຍຄືກັນ. ອັດຕາແລກປ່ຽນຂອງເງິນກີບໃນທ້າຍເດືອນຕຸລາ 2008 ແມ່ນປະມານ 8.548 ກີບ ຕໍ່ 1 ໂດລາ ແລະ 246 ກີບ ຕໍ່ 1 ບາດ.

ໃນເຄິ່ງທີໜຶ່ງຂອງປີ 2008 ການສົ່ງອອກໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນຫຼາຍກ່ວາ 30 ສ່ວນຮ້ອຍ (ອີງໃສ່ມູນຄ່າ) ເມື່ອທຽບກັບໄລຍະດຽວກັນຂອງປີ 2007 ຊຶ່ງນຳໂດຍຂະແໜງຊັບພະຍາກອນ ແລະ ການສົ່ງອອກອື່ນໆ. ການນຳເຂົ້າກໍເພີ່ມຂຶ້ນໃນອັດຕາດຽວກັນຕົ້ນຕໍແມ່ນຍ້ອນລາຄານ້ຳມັນ ແລະ ສິນຄ້າລົງທຶນທີ່ສູງຂຶ້ນ. ການຂາດດຸນບັນຊີເດີນສະພັດຄາດວ່າຍັງຈະສູງໃນປີ 2008 (ປະມານ 17% ຂອງ GDP) ແຕ່ຖ້າບໍ່ລວມການນຳເຂົ້າຂອງຂະແໜງຊັບພະຍາກອນແມ່ນຈະຢູ່ໃນລະດັບ 1 ຕົວເລກ (9%) ເບິ່ງ ຮູບ 7.

ຮູບ 6. ອັດຕາແລກປ່ຽນ (ທັນວາ 2006=100)

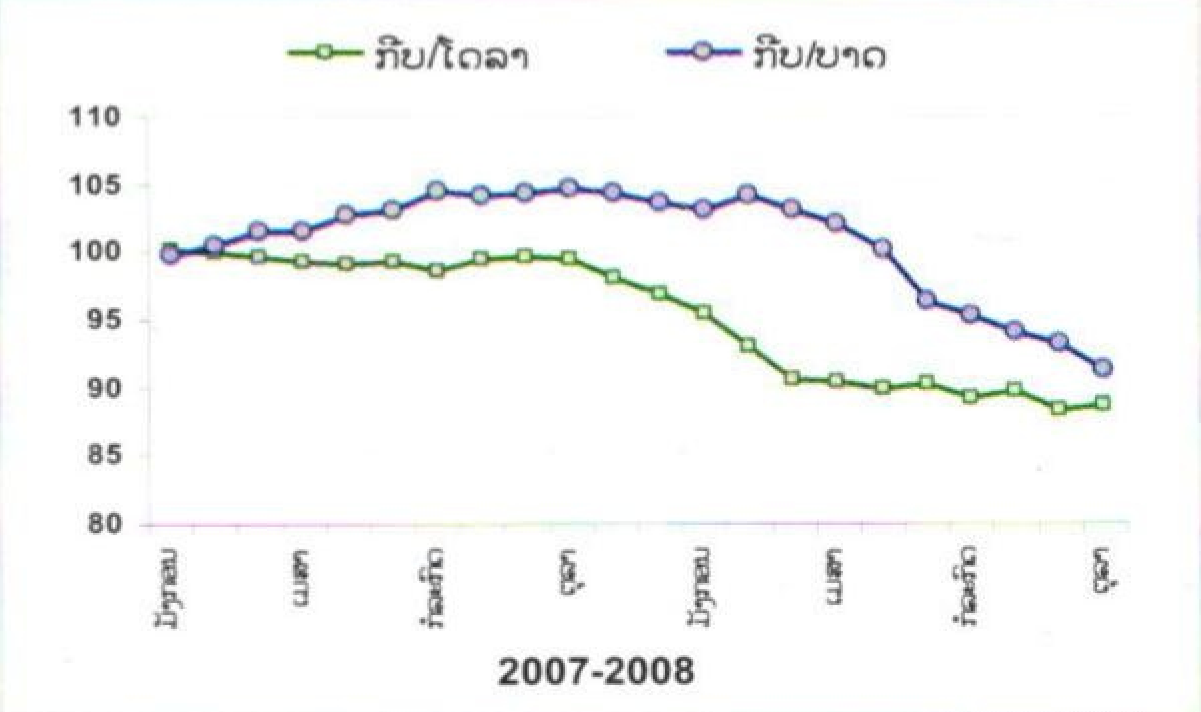

ຮູບ 7. ດຸນດ່ຽງບັນຊີເດີນສະພັດ - CAB (% ການປ່ຽນແປງ)

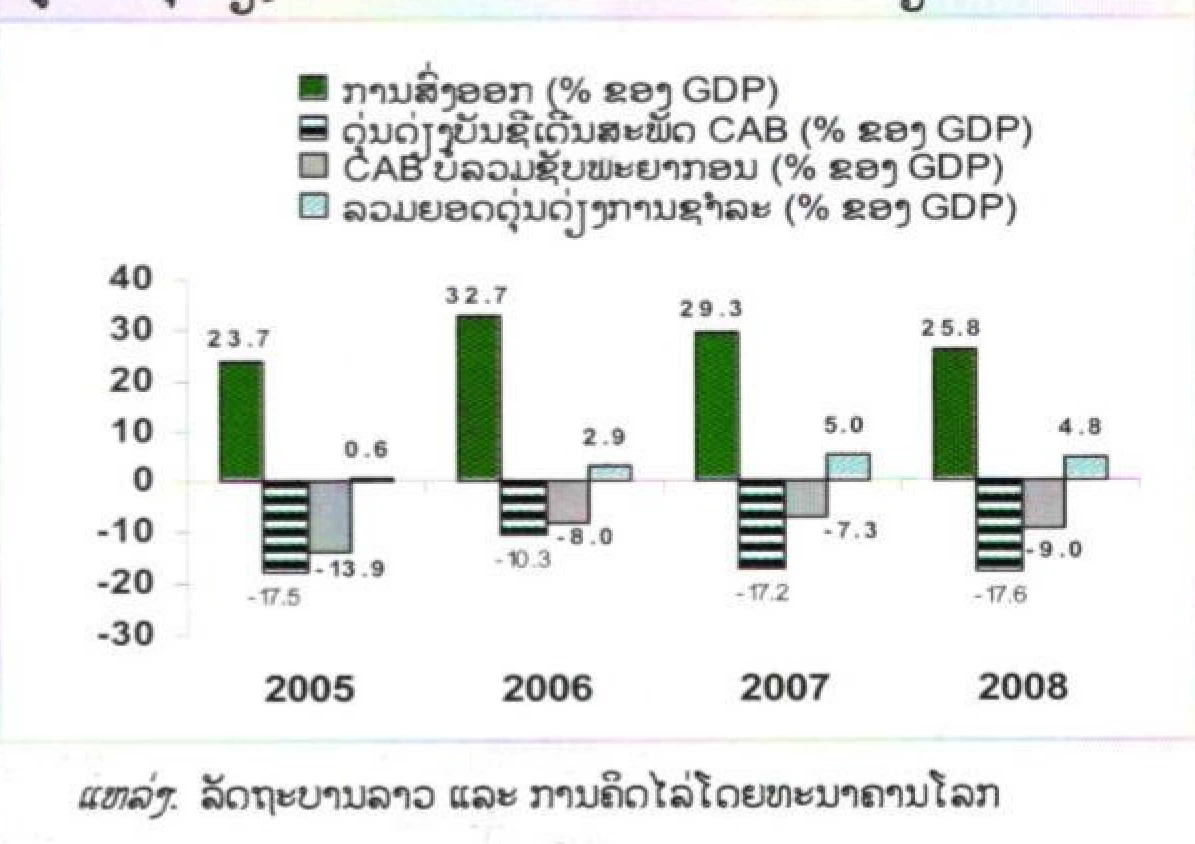

ແຫລ່ງ. ລັດຖະບານລາວ ແລະ ການຄິດໄລ່ໂດຍທະນາຄານໂລກ

ທຶນສຳຮອງເງິນຕາຕ່າງປະເທດໄດ້ຫລຸດລົງໃນຊຸມເດືອນທີ່ຜ່ານມາ (ຈາກປະມານ 700 ລ້ານໂດລາ ໃນເດືອນມີຖຸນາ 2008 ມາເປັນ 660 ລ້ານໂດລາ ໃນເດືອນສິງຫາ 2008). ເມື່ອທຽບປີຕໍ່ປີ ຍອດເງິນລວມໃນເສດຖະກິດໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນປະມານ 39 ສ່ວນຮ້ອຍ ໃນປີ 2007 ແລະ 24 ສ່ວນຮ້ອຍໃນເດືອນສິງຫາ 2008 (ເມື່ອທຽບກັບເດືອນສິງຫາ 2007). ການປ່ອຍເງິນກູ້ຂອງພາກທະນາຄານໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນເກືອບ 46 ສ່ວນຮ້ອຍໃນຊ່ວງ 8 ເດືອນຕົ້ນປີ 2008 ຫລື ປະມານ 70 ສ່ວນຮ້ອຍ ເມື່ອທຽບກັບເດືອນສິງຫາ 2007. ການປ່ອຍສິນເຊື່ອຂອງທະນາຄານທຸລະກິດລັດໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນເທົ່າຕົວເມື່ອທຽບປີຕໍ່ປີ. ການເຕີບໂຕຢ່າງວ່ອງໄວຂອງການປ່ອຍສິນເຊື່ອອາດສ້າງຄວາມສ່ຽງຕໍ່ການສ້າງໜີ້ເສຍໃໝ່ (NPL) ແລະ ເພີ່ມຄວາມກົດດັນແກ່ຂະແໜງເງິນຕາ ແລະ ບັນຫາສະພາບຄ່ອງຂອງທະນາຄານທີ່ມີບັນຫາດ້ານຖານະການເງິນ.

ຮູບ 8. ເງິນ ແລະ ເງິນກູ້ (ຕື້ກີບ)

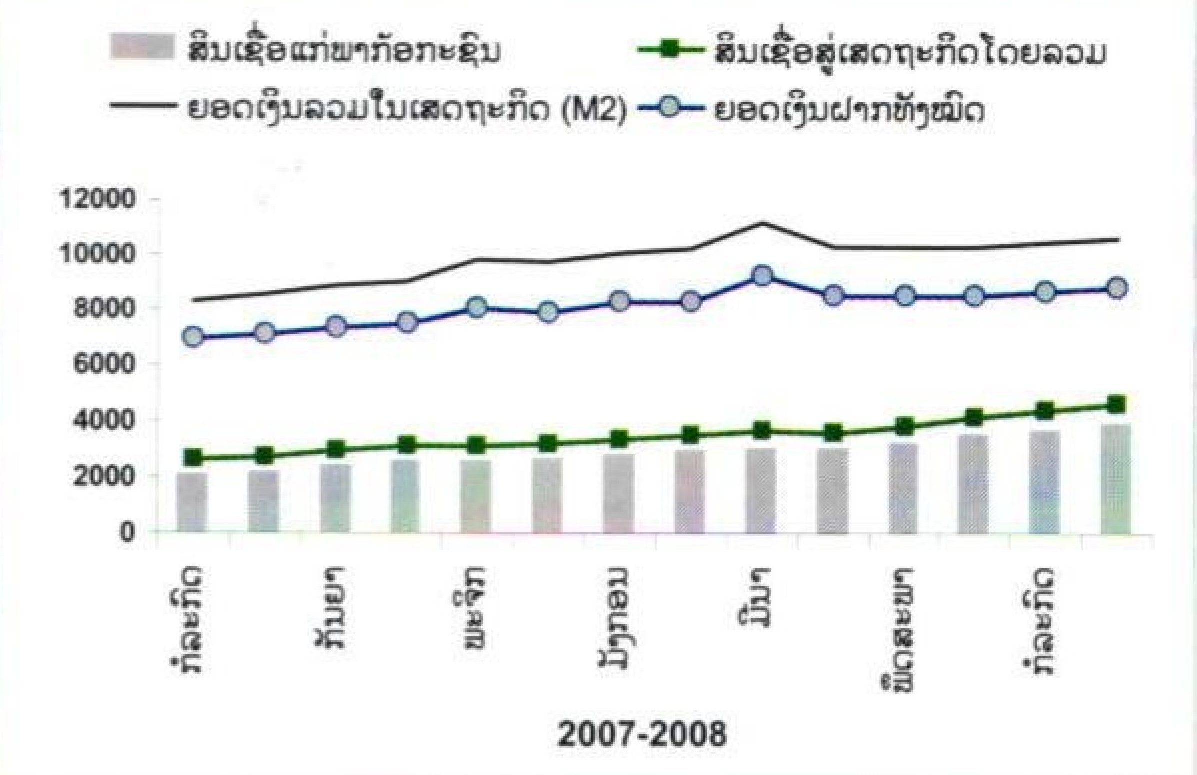

ແຫລ່ງ. ລັດຖະບານລາວ ແລະ ການຄິດໄລ່ໂດຍທະນາຄານໂລກ

ການເກັບລາຍຮັບງົບປະມານຂອງລັດຖະບານ

ເຖິງວ່າຈະມີລາຍຈ່າຍສຸກເສີນ ການປະຕິບັດແຜນສົກປີງົບປະມານທີ່ຜ່ານມາແມ່ນໄດ້ດີ ແຕ່ຍັງປະເຊີນກັບຄວາມສ່ຽງຍ້ອນການຕົກຕ່ຳຂອງລາຄາສິນຄ້າ. ການເກັບລາຍຮັບໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນ ແລະ ການຂາດດຸນງົບປະມານໄດ້ຫລຸດລົງ ໃນຂະນະທີ່ມີການຫັນສູ່ສາຍຕັ້ງຂອງບັນດາກົມລາຍຮັບ. ການເກັບລາຍຮັບຄາດວ່າຈະໄດ້ຕາມເປົ້າປະມານ 14,9 ສ່ວນຮ້ອຍຂອງ GDP ໃນສົກປີ 2007/08 ເມື່ອທຽບກັບ 14.0 ສ່ວນຮ້ອຍໃນປີ 2006/07 ໂດຍການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງລາຍຮັບຈາກຂະແໜງຊັບພະຍາກອນ ແລະ ຂະແໜງອື່ນໆ (ເບິ່ງ ຮູບ 9). ພາກລາຍຈ່າຍຄາດວ່າຈະເກີນແຜນເລັກໜ້ອຍປະມານ 19,2 ສ່ວນຮ້ອຍຂອງ GDP ໃນສົກປີ 2007/08 ເມື່ອທຽບກັບ 18,5 ສ່ວນຮ້ອຍໃນປີ 2006/07 ຍ້ອນລາຍຈ່າຍສຸກເສີນດ້ານໄພນ້ຳຖ້ວມ ແລະ ມາດຕະການຮອງຮັບດ້ານລາຄາສະບຽງ ແລະ ລາຄານ້ຳມັນທີ່ແພງ. ດ້ວຍເຫດນັ້ນ ການຂາດດຸນງົບປະມານລັດຄາດວ່າຈະຢູ່ໃນລະດັບ 3,0 ສ່ວນຮ້ອຍ ຂອງ GDP ໃນປີ 2007/08 ຊຶ່ງສູງກ່ວາເລັກໜ້ອຍເມື່ອທຽບກັບ 2,7 ສ່ວນຮ້ອຍໃນປີ 2006/07. ໃນສົກປີຂ້າງໜ້າການເກັບລາຍຮັບຄາດວ່າຈະຫລຸດລົງຍ້ອນລາຄາສິນຄ້າທີ່ຕົກຕ່ຳ ແລະ ການສົ່ງອອກທີ່ຄາດວ່າຈະຫລຸດລົງຫຼາຍ.

ຮູບ 9. ການປະຕິບັດແຜນລາຍຮັບຂອງລັດຖະບານ (% ຂອງ GDP)

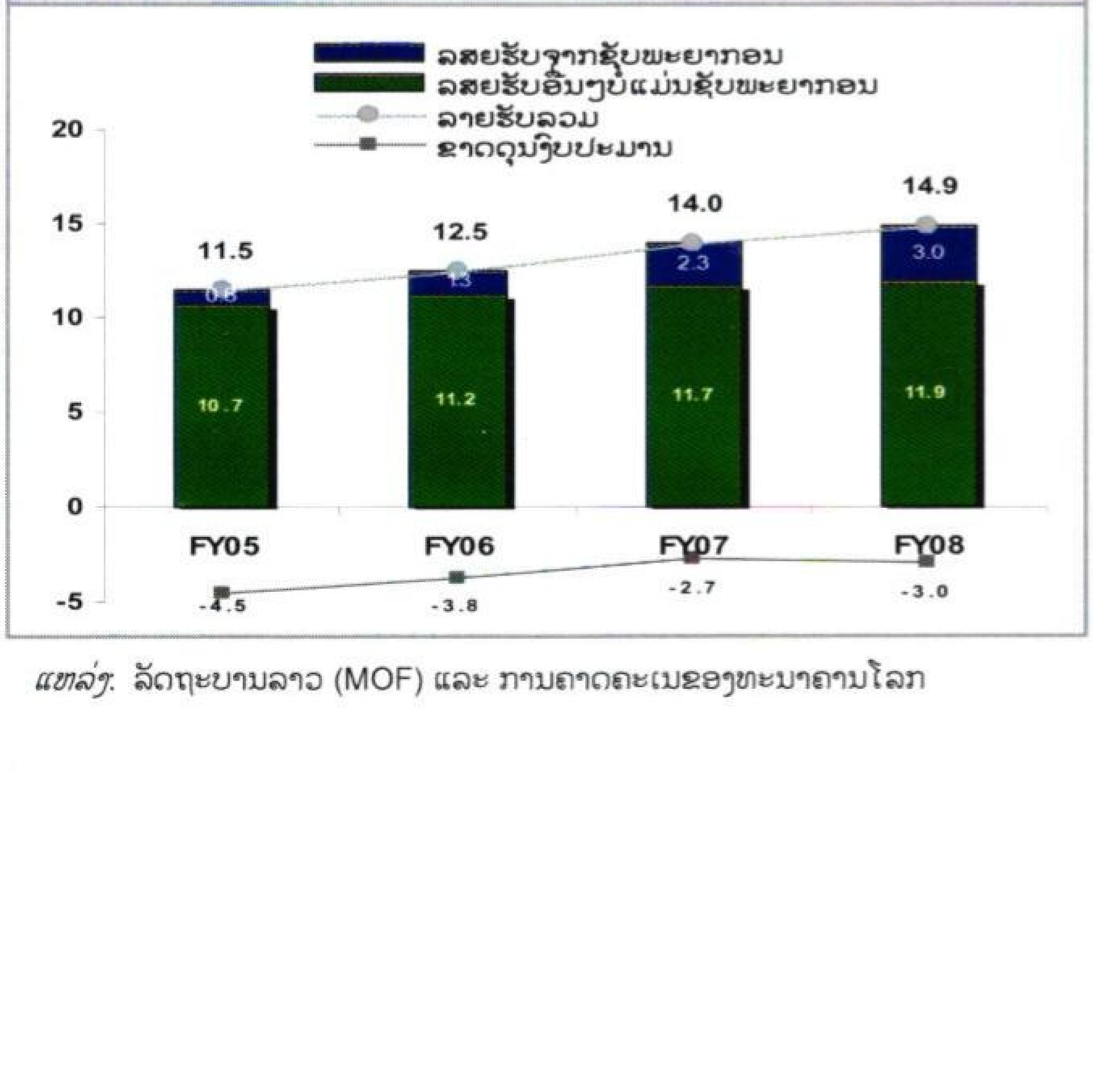

ແຫລ່ງ. ລັດຖະບານລາວ (MOF) ແລະ ການຄາດຄະເນຂອງທະນາຄານໂລກ

> **ລັດຖະບານໄດ້ບັນລຸເປົ້າລາຍຮັບເປັນປີທີສາມຕິດຕໍ່ກັນ.**

ໜີ້ສິນຕ່າງປະເທດຂອງລັດຖະບານ

ການວິເຄາະຄວາມຍືນຍົງດ້ານໜີ້ສິນ 2008 (DSA) ຊີ້ໃຫ້ເຫັນວ່າ ສປປ ລາວ ຍັງມີຖານະໜີ້ສິນຕ່າງປະເທດທີ່ໜັກໜ່ວງ ເຖິງວ່າຕົວວັດແທກການບໍລິການໜີ້ແມ່ນຕ່ຳກ່ວາເສັ້ນກຳນົດຄວາມຍືນຍົງດ້ານໜີ້ສິນສຳລັບປະເທດທີ່ມີລາຍໄດ້ຕ່ຳ (LIC). ຍອດມູນຄ່າໜີ້ສິນຕ່າງປະເທດຂອງລັດ ແລະ ຄ້ຳປະກັນໂດຍລັດຖະບານລາວ ໃນມູນຄ່າປະຈຸບັນ (NPV) ເມື່ອທຽບເປັນສ່ວນຮ້ອຍຂອງ GDP ແມ່ນຍັງສູງແຕ່ມີແນວໂນ້ມຫລຸດລົງ: ຈາກ 46 ສ່ວນຮ້ອຍໃນປີ 2007 ຄາດວ່າຈະລົງເປັນ 38 ສ່ວນຮ້ອຍໃນທ້າຍປີ 2008 (ແຕ່ວ່າຍັງເກີນເສັ້ນກຳນົດທີ່ຕັ້ງໄວ້ຄື 30 ສ່ວນຮ້ອຍ). ໃນເວລາດຽວກັນ ອັດຕາສ່ວນໜີ້ຕ່າງປະເທດຂອງພາກລັດຕໍ່ການສົ່ງອອກ (ຄິດເປັນມູນຄ່າປະຈຸບັນ) ໄດ້ຫລຸດລົງຮອດ 129 ສ່ວນຮ້ອຍໃນປີ 2007 ແລະ ຄາດວ່າຈະຕ່ຳລົງເຖິງ 106 ສ່ວນຮ້ອຍໃນປີ 2008 (ແຕ່ຍັງເກີນເສັ້ນກຳນົດທີ່ຕັ້ງໄວ້ຄື 100 ສ່ວນຮ້ອຍ). ອັດຕາສ່ວນການບໍລິການໜີ້ຕ່າງ ປະເທດຂອງພາກລັດຕໍ່ການສົ່ງອອກແມ່ນປະມານ 5 ສ່ວນຮ້ອຍໃນປີ 2007 (ຊຶ່ງຕ່ຳກ່ວາເສັ້ນກຳນົດທີ່ຕັ້ງໄວ້ຄື 15 ສ່ວນຮ້ອຍ) ແລະ ຄາດວ່າຈະຢູ່ໃນລະດັບ 6 ສ່ວນຮ້ອຍໃນປີນີ້ ແລະ ໃນໄລຍະກາງ. ອັດຕາສ່ວນການບໍລິການໜີ້ຕ່າງປະເທດຂອງພາກລັດຕໍ່ລາຍຮັບແມ່ນຢູ່ໃນລະດັບປະມານ 15 ສ່ວນຮ້ອຍໃນປີ 2007 ແລະ 2008 (ເມື່ອທຽບກັບເສັ້ນກຳນົດຄື 25 ສ່ວນຮ້ອຍ) ແລະ ຄາດວ່າຈະຫລຸດລົງຮອດ 12 ສ່ວນຮ້ອຍໃນປີ 2009-2010.

ຮູບ 10. ສປປ ລາວ: ໜີ້ສິນຕ່າງປະເທດຂອງລັດຖະບານ

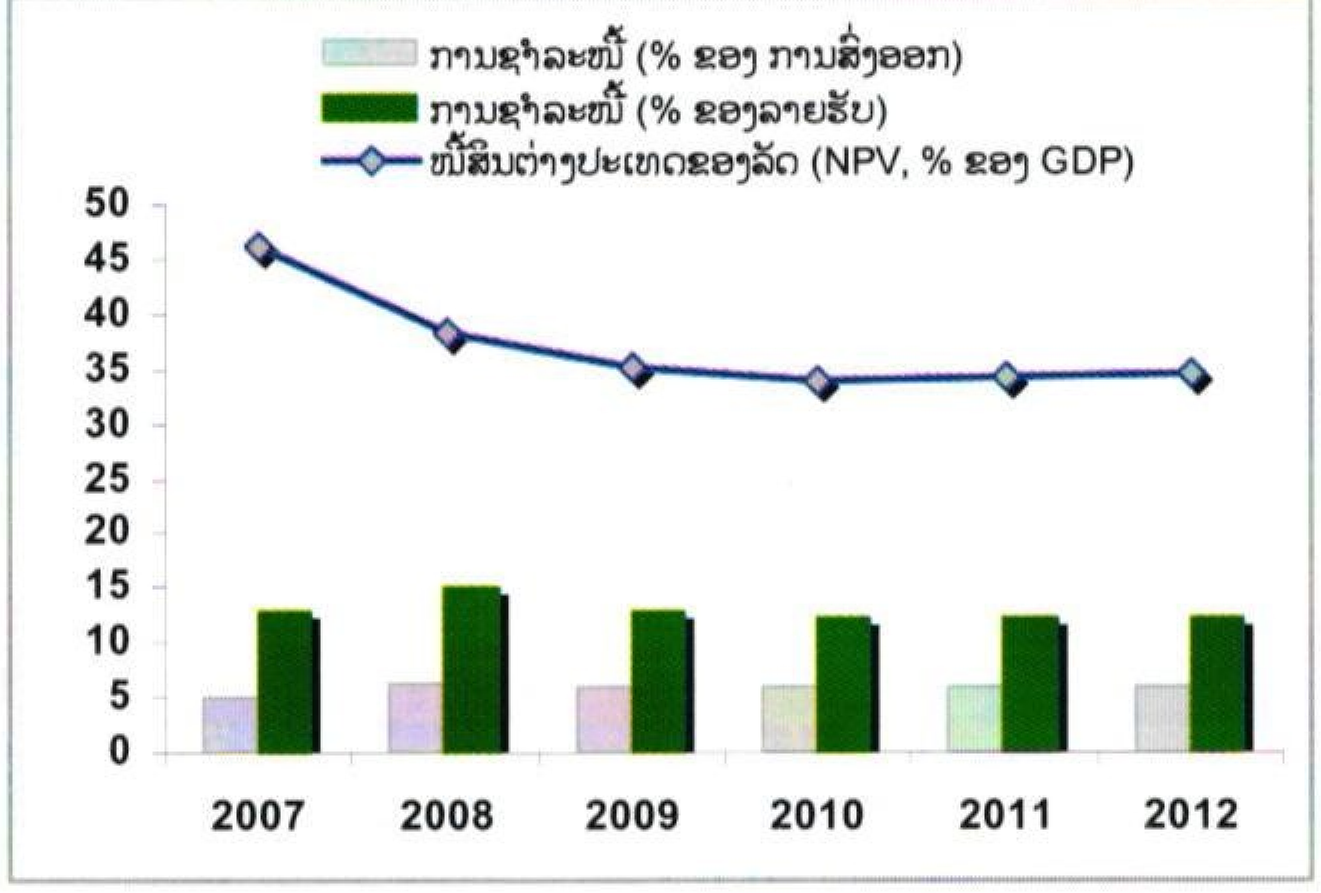

ແຫລ່ງ: IMF ແລະ ທະນາຄານໂລກ (DSA 2008)

ເຖິງວ່າຕົວເລກໜີ້ສິນຕ່າງປະເທດຂອງລັດຖະບານຍັງຫລວງຫລາຍ ແຕ່ຕົວເລກອັດຕາສ່ວນຕ່າງໆຕໍ່ GDP, ການສົ່ງອອກ ແລະ ລາຍຮັບ ແມ່ນໄດ້ຫລຸດລົງໄວສົມຄວນໃນຊຸມປີຜ່ານມາ ແລະ ການບໍລິການໜີ້ສິນຍັງສາມາດຄຸ້ມຄອງໄດ້.

ວິກິດການດ້ານການເງິນ ແລະ ເສດຖະກິດຂອງໂລກ: ຜົນກະທົບທີ່ອາດມີຕໍ່ ສປປ ລາວ

ວິກິດການການເງິນສາກົນທີ່ເກີດຂຶ້ນໃນຫຼາຍເດືອນທີ່ຜ່ານມາຍ້ອນການລົ້ມລະລາຍຂອງພາກທະນາຄານ ແລະ ສະຖາບັນການເງິນໃຫຍ່ຕ່າງໆໃນ ສະຫາລັດ ແລະ ປະເທດມະຫາອຳນາດອື່ນໆ ໄດ້ເພີ່ມຄວາມກົດດັນໃນການລວມສູນລະຫວ່າງຂະແໜງການຕ່າງໆ. ໃນເວລາດຽວກັນ ການປ່ອຍສິນເຊື່ອໃນທົ່ວໂລກໄດ້ຫລຸດລົງຢ່າງຫຼວງຫຼາຍ. ວິກິດການດັ່ງກ່າວ ຈະມີຜົນກະທົບຕໍ່ການເຕີບໂຕທາງດ້ານເສດຖະກິດໃນບັນດາປະເທດທີ່ກຳລັງພັດທະນາໃນດ້ານຕ່າງໆເຊັ່ນ: ການລົງທຶນ ແລະ ຄວາມຕ້ອງການດ້ານການສົ່ງອອກທີ່ອາດຫລຸດລົງ ແລະ ການຕົກຕໍ່າຂອງລາຄາສິນຄ້າໃນຕະຫຼາດໂລກ.

ໃນ ສປປ ລາວ ຜົນກະທົບອາດມີໃນຫຼາຍດ້ານ. ພາກທະນາຄານການເງິນທີ່ຍັງບໍ່ທັນໄດ້ຮັບການພັດທະນາໄດ້ຊ່ວຍຢັບຢັ້ງຜົນກະທົບໂດຍກົງຈາກວິກິດການຕໍ່ເສດຖະກິດໄດ້ສ່ວນໜຶ່ງ. ແຕ່ວ່າຜົນກະທົບຕໍ່ດ້ານການລົງທຶນຕ່າງປະເທດ, ລາຄາສິນຄ້າ, ຂໍ້ຫຍຸ້ງຍາກໃນການກູ້ຢືມຂອງພາກເອກະຊົນ ແລະ ການຕົກຕໍ່າດ້ານການສົ່ງອອກ ໄດ້ພາໃຫ້ມີຄວາມສ່ຽງຫຼວງຫຼາຍຕໍ່ເສດຖະກິດຂອງ ສປປ ລາວ. ຄຽງຄູ່ກັນນັ້ນ, ການຫລຸດລົງຂອງພາກລາຍຮັບຂອງລັດອາດຈະສ້າງຄວາມຫຍຸ້ງຍາກແກ່ລັດຖະບານໃນການປະຕິບັດນະໂຍບາຍການເງິນ ໂດຍສະເພາະແມ່ນຍາມທີ່ຈຳເປັນຕ້ອງນຳໃຊ້ມາດຕະການການເງິນແບບຄົບຊຸດເພື່ອກະຕຸ້ນເສດຖະກິດ.

ການລົງທຶນຕ່າງປະເທດ

ການລົງທຶນຕ່າງປະເທດໃນລາວຄາດວ່າຈະຫລຸດລົງຍ້ອນວິກິດການດ້ານການເງິນ ແລະ ເສດຖະກິດໂລກທີ່ກຳລັງທົດຖອຍ. ການລົງທຶນທີ່ວາງແຜນໄວ້ອາດຫລຸດລົງໃນໄລຍະກາງເນື່ອງຈາກຂາດສະພາບຄ່ອງ ແລະ ຕົ້ນທຶນການກູ້ຢືມທີ່ສູງຂຶ້ນຍ້ອນສະຖຽນລະພາບດ້ານເສດຖະກິດມະຫາພາກມີການຊຸດໂຊມໃນບັນດາປະເທດກຳລັງພັດທະນາ ແລະ ຄວາມຕ້ອງການຂອງຕະຫຼາດໂລກ ແລະ ລາຄາສິນຄ້າທີ່ຕົກຕໍ່າ. ບັນຫານີ້ອາດບໍ່ມີຜົນກະທົບຕໍ່ໂຄງການຕ່າງໆທີ່ກຳລັງກໍ່ສ້າງໃນລາວ (ແຕ່ບໍ່ສາມາດຫຼີກຫລ້ຽງໄດ້ໝົດຖ້າວິກິດການຍັງແກ່ຍາວ)

ຮູບ 11. ການຈຳລອງການລົງທຶນຕ່າງປະເທດໃນ ສປປ ລາວ (ລ້ານໂດລາ)

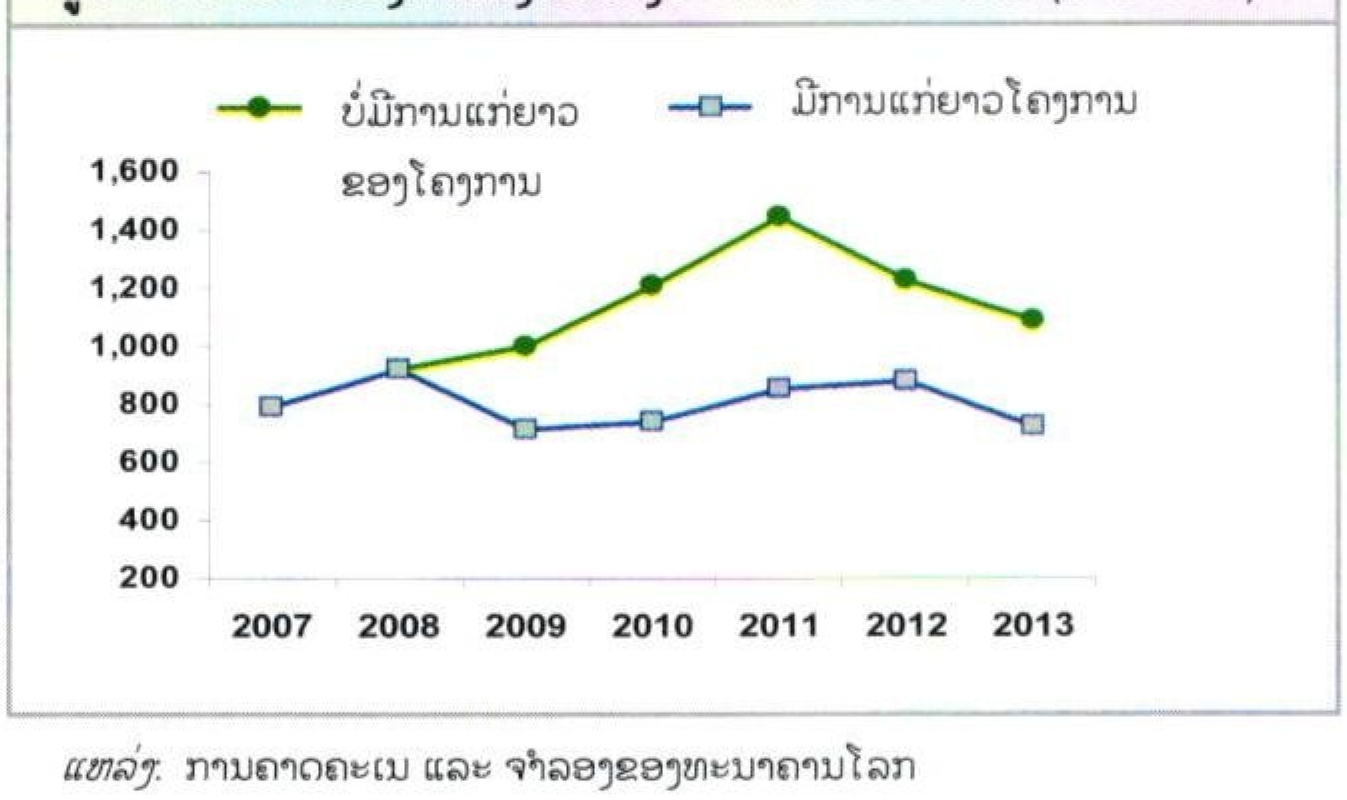

ແຫລ່ງ: ການຄາດຄະເນ ແລະ ຈຳລອງຂອງທະນາຄານໂລກ

ແຕ່ອາດເຮັດໃຫ້ມູນຄ່າລົງທຶນຫລຸດລົງໂດຍສະເພາະໃນຂະແໜງໄຟຟ້າແລະບໍ່ແຮ່ ແລະ ໂຄງການອື່ນໆ.

ຮູບ 11 ຂ້າງລຸ່ມໄດ້ຊີ້ໃຫ້ເຫັນວ່າ:

- ຖ້າບັນດາໂຄງການໃຫຍ່ໃນຂະແໜງຊັບພະຍາກອນມີການແກ່ຍາວ[3] ການລົງທຶນຕ່າງປະເທດຄາດວ່າຈະຫລຸດລົງໃນປີ 2009-10.
- ແຕ່ວ່າຖ້າໂຄງການເລົ່ານີ້ສືບຕໍ່ໃນປີໜ້າ ການລົງທຶນຕ່າງປະເທດໃນລາວຍັງຈະສູງ ແລະ ສືບຕໍ່ຂະຫຍາຍຕົວໃນໄລຍະກາງ.

ເນື່ອງຈາກການລົງທຶນຕ່າງປະເທດໃນຂະແໜງຊັບພະຍາກອນກວມຫຼາຍກ່ວາ 80 ສ່ວຍຮ້ອຍຂອງການລົງທຶນທັງໝົດຂອງຕ່າງປະເທດໃນ ສປປ ລາວ, ການແກ່ຍາວຂອງບັນດາໂຄງການໃຫຍ່ (ໄຟຟ້າ ແລະ ບໍ່ແຮ່) ຈະມີຜົນກະທົບໃຫຍ່ຫຼວງຕໍ່ການລົງທຶນ ແລະ ການເຕີບໂຕຂອງເສດຖະກິດ.

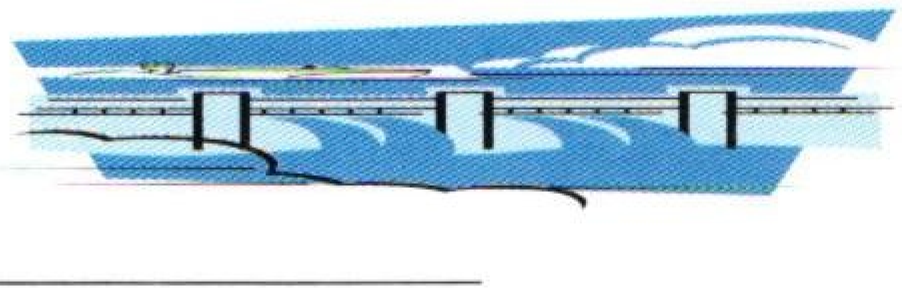

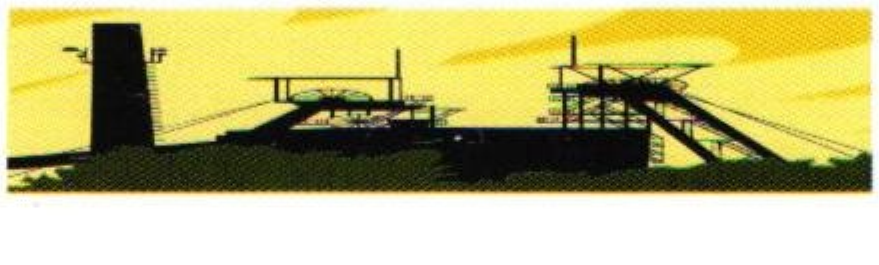

[3] ໂຄງການໄຟຟ້າ ແລະ ບໍ່ແຮ່ທີ່ກ່າວເຖິງນັ້ນລວມມີ: ຫົງສາລິກໄນ, ນ້ຳງື່ມ 3, ນ້ຳງຽບ 1 ແລະ ນ້ຳເທີນ 1 (ຕົ້ນທຶນການກໍ່ສ້າງລວມປະມານ 4 ຕື້ໂດລາ ແລະ ຄວາມສາມາດຜະລິດປະມານ 3000 MW) ແລະ ການຂະຫຍາຍການຜະລິດທອງໂດຍໂຄງການເຊໂປນ (OZ Minerals).

ການເຕີບໂຕໃນອານາຄົດ

ການເຕີບໂຕຕົວຈິງຂອງ GDP ຍັງຈະສືບຕໍ່ແຂງແຮງ ພໍສົມຄວນເຖິງວ່າຈະຊ້າລົງເລັກໜ້ອຍຍ້ອນວິກິດການດ້ານການເງິນຂອງໂລກ. ການຈຳລອງເບື້ອງຕົ້ນ[4] (ກໍລະນີກາງ[5]) ຊີ້ໃຫ້ເຫັນວ່າຖ້າໂຄງການໃຫຍ່ຖືກແກ່ຍາວ GDP ຈະເຕີບໂຕໃນລະດັບໂດຍສະເລ່ຍ 6,5 ສ່ວນຮ້ອຍໃນຊ່ວງປີ 2009-2013 ແລະ ປະມານ 6 ສ່ວນຮ້ອຍໃນປີ 2009, ໂດຍຈະໄດ້ຮັບການຊຸກຍູ້ຈາກຜົນຜະລິດໃໝ່ຂອງຂະແໜງໄຟຟ້າຊຶ່ງກຳລັງກໍ່ສ້າງ (ນ້ຳເທີນ 2, ນ້ຳງື່ມ 2 ແລະ ອື່ນໆ), ການຂະຫຍາຍໂຄງການເຊໂປນໃນປີ 2010, ການປຸງແຕ່ງ ກະສິກຳ ແລະ ການປູກຝັງ, ການກໍ່ສ້າງ, ການຄ້າ ແລະ ການບໍລິການອື່ນໆ. ໃນການຈຳລອງກໍລະນີຕ່ຳ GDP ຈະເຕີບໂຕພຽງໃນລະດັບ 6 ສ່ວນຮ້ອຍຕໍ່ປີ (5% ໃນປີ 2009) ຊຶ່ງຕ່ຳກ່ວາອັດຕາສະເລ່ຍຂອງສອງທົດສະວັດທີ່ຜ່ານມາເລັກໜ້ອຍ (6,5%). ຜົນກະທົບຕົວຈິງຈະຂຶ້ນຢູ່ກັບຄວາມໜັກໜ່ວງ ແລະ ໄລຍະເວລາຂອງວິກິດການລວມທັງຜົນກະທົບຕໍ່ບັນດາປະເທດທີ່ພັດທະນາແລ້ວ ແລະ ປະເທດອ້ອມຂ້າງອີກດ້ວຍ. ເພື່ອສະໜັບສະໜູນການເຕີບໂຕໃນທຸກສະພາບເງື່ອນໄຂຂອງໂລກແມ່ນຈຳເປັນຕ້ອງມີຜົນຄືບໜ້າໃນການປະຕິຮູບເພື່ອຊຸກຍູ້ສົ່ງເສີມຂະແໜງເສດຖະກິດທີ່ບໍ່ແມ່ນຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດເຊັ່ນ: ກະສິກຳ, ການບໍລິການ ແລະ ການຜະລິດ ແລະ ປຸງແຕ່ງອຸດສາຫະກຳ.

ຮູບ 12. ການຈຳລອງການເຕີບໂຕໃນ ສປປ ລາວ[5] (%)

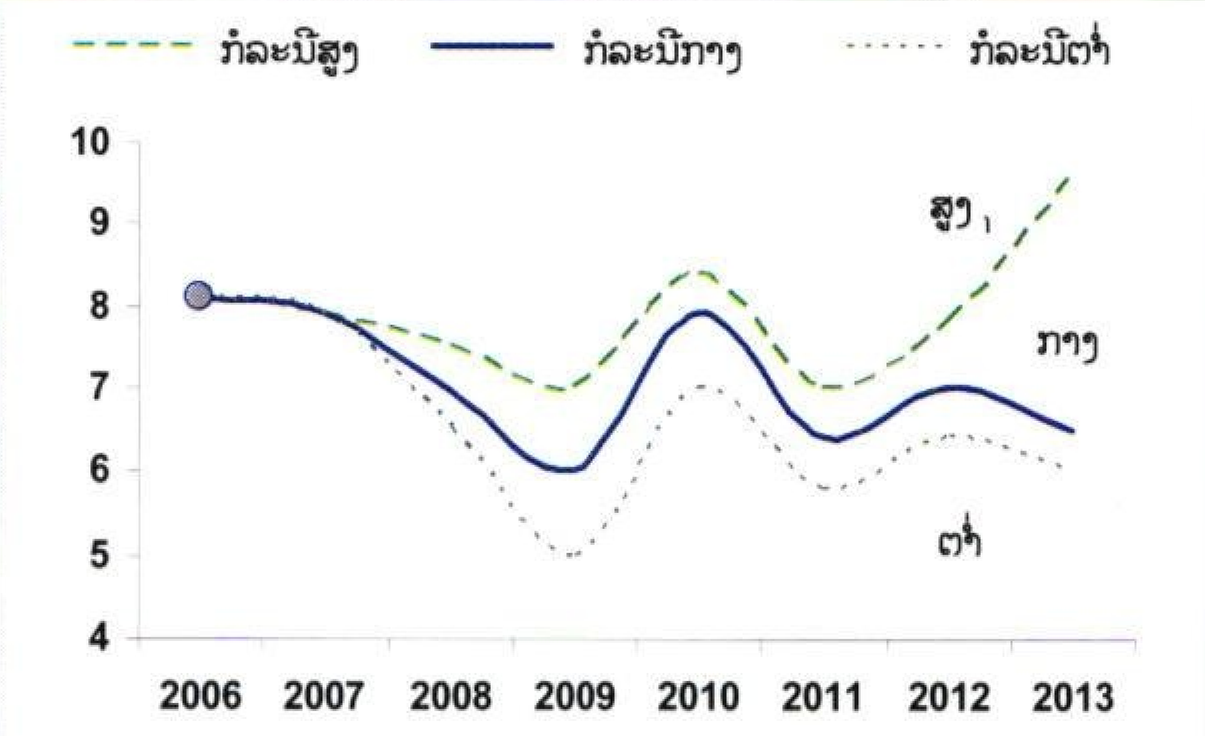

ແຫລ່ງ: ການຄາດຄະເນ ແລະ ຈຳລອງຂອງທະນາຄານໂລກ

ລາຄາສິນຄ້າຕ່າງໆ

ລາຄາສິນຄ້າໃນຕະຫຼາດໂລກໄດ້ຕົກຕ່ຳຢ່າງໄວວາໃນຊຸມເດືອນຜ່ານມາຍ້ອນຄວາມຕ້ອງການຂອງໂລກທີ່ຫລຸດລົງ. ລາຄາສິນຄ້າປະເພດພະລັງງານ, ກະສິກຳ, ໂລຫະ ແລະ ເຄື່ອງດື່ມໄດ້ຕ່ຳລົງຢ່າງໄວໃນຫຼາຍເດືອນທີ່ຜ່ານມາ ແລະ ຄາດວ່າຈະສືບຕໍ່ຕ່ຳລົງຕໍ່ໄປໃນປີ 2009 (ເບິ່ງ ຮູບ 13). ອີງໃສ່ການຄາດຄະເນຫລ້າສຸດລາຄາສິນຄ້າໃນຕະຫຼາດໂລກຈະຫລຸດລົງປະມານ 26% ສຳລັບນ້ຳມັນ, 32% ສຳລັບທອງ, 13% ສຳລັບຄຳ, 22% ສຳລັບຢາງພາລາ ແລະ 27% ສຳລັບສາລີ ໃນປີ 2009 ເມື່ອທຽບກັບປີ 2008 (ເບິ່ງ ຮູບ 14 - ຮູບ 15). ການປ່ຽນແປງຂອງລາຄາດັ່ງກ່າວຄາດວ່າຈະມີຜົນກະທົບຕໍ່ຖານະການເງິນແລະການຊຳລະກັບຕ່າງປະເທດຂອງ ສປປ ລາວ.

ຮູບ 13. ລາຄາໝວດສິນຄ້າຕົ້ນຕໍ (ດັດສະນີ 2000=100)

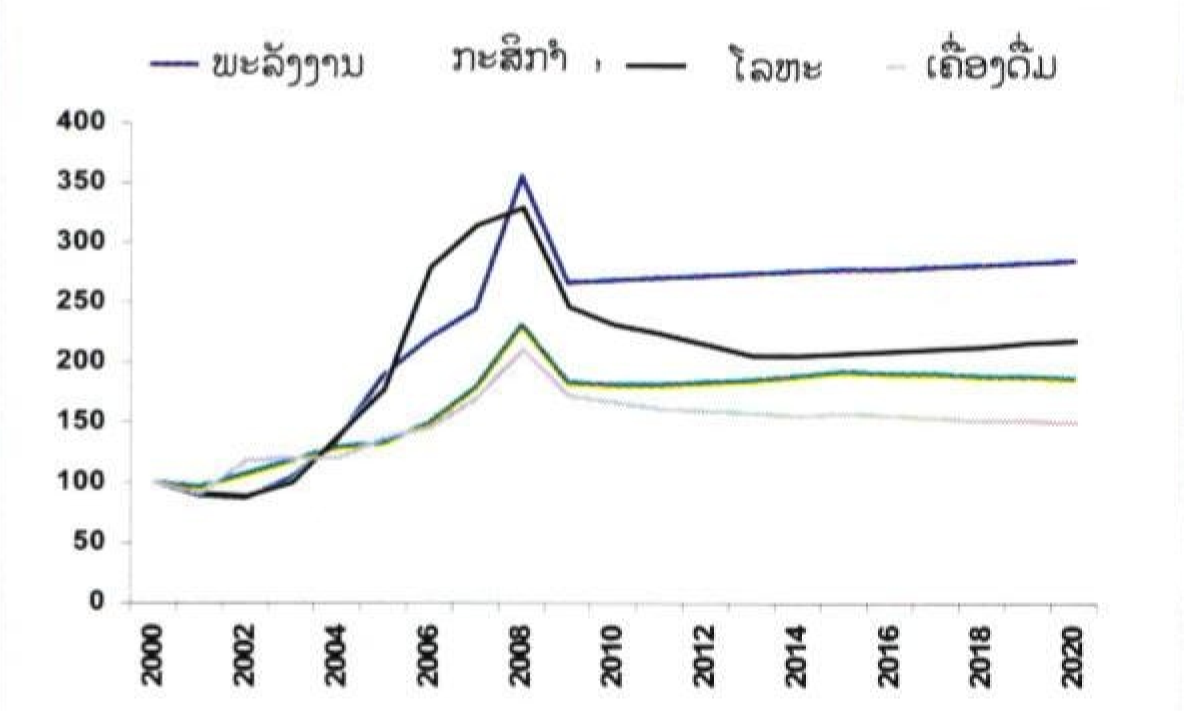

ແຫລ່ງ: ການຄາດຄະເນຂອງທະນາຄານໂລກ WB/DECGP (04/11/2008)

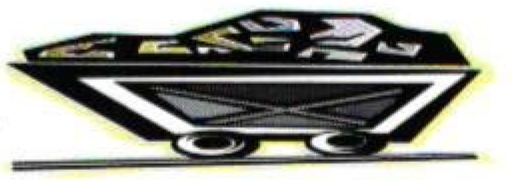

---

4 ການຄາດຄະເນແມ່ນອີງໃສ່ຂໍ້ມູນທີ່ມີຂອງວັນທີ 15/11/2008. ເນື່ອງຈາກສະພາບການຂອງໂລກບໍ່ມີຄວາມແນ່ນອນ ທາງທະນາຄານໂລກຈະມີການຕິດຕາມການປ່ຽນແປງ ແລະ ການຄາດຄະເນ ແລະ ການຈຳລອງຈະຖືກດັດແກ້ໂດຍອີງຕາມສະພາບ.

5 ການສົມມຸດຖານສຳລັບການຈຳລອງການເຕີບໂຕມີດັ່ງນີ້: (1) ກໍລະນີສູງ (**High Case**): ໂຄງການໃຫຍ່ (ໄຟຟ້າ ແລະ ບໍ່ແຮ່) ບໍ່ຖືກແກ່ຍາວ ແລະ ກະສິກຳຂະຫຍາຍຕົວໂດຍສະເລ່ຍ 4 ສ່ວນຮ້ອຍຕໍ່ປີ ແລະ ການບໍລິການປະມານ 7,5 ສ່ວນຮ້ອຍຕໍ່ປີ (ລວມທັງການທ່ອງທ່ຽວປະມານ 5 ສ່ວນຮ້ອຍ ໃນປີ 2009); (2) ກໍລະນີກາງ (**Medium Case**): ໂຄງການໃຫຍ່ຕ່າງໆຖືກແກ່ຍາວ (ຍົກເວັ້ນໂຄງການໄຟຟ້າ ເທີນຫີນບູນຂະຫຍາຍ) ແລະ ກະສິກຳຂະຫຍາຍຕົວໂດຍສະເລ່ຍ 3 ສ່ວນຮ້ອຍຕໍ່ປີ ແລະ ການບໍລິການປະມານ 6 ສ່ວນຮ້ອຍຕໍ່ປີ (ລວມທັງການທ່ອງທ່ຽວປະມານ 3 ສ່ວນຮ້ອຍ ໃນປີ 2009); ແລະ (3) ກໍລະນີຕ່ຳ (**Low Case**): ໂຄງການໃຫຍ່ຕ່າງໆຖືກແກ່ຍາວ (ຍົກເວັ້ນໂຄງການໄຟຟ້າ ເທີນຫີນບູນຂະຫຍາຍ) ແລະ ກະສິກຳຂະຫຍາຍຕົວໂດຍສະເລ່ຍ 2 ສ່ວນຮ້ອຍຕໍ່ປີ ແລະ ການບໍລິການປະມານ 4 ສ່ວນຮ້ອຍຕໍ່ປີ (ລວມທັງການທ່ອງທ່ຽວປະມານ 0 ສ່ວນຮ້ອຍ ໃນປີ 2009). ການຈຳລອງທັງສາມກໍລະນີໄດ້ສົມມຸດຖານວ່າບັນດາໂຄງການໃຫຍ່ທີ່ກຳລັງກໍ່ສ້າງຈະສຳເລັດ ແລະ ເລີ່ມການ ຜະລິດຕາມແຜນ (ນ້ຳເທີນ 2, ນ້ຳງື່ມ 2, ເຊກະມານ 3, ເຊເສັດ 2, ນ້ຳງື່ມ 5 ແລະ ນ້ຳງຽບ 1-2).

ຮູບ 14. ການຄາດຄະເນລາຄາໂລຫະ ແລະ ນ້ຳມັນ

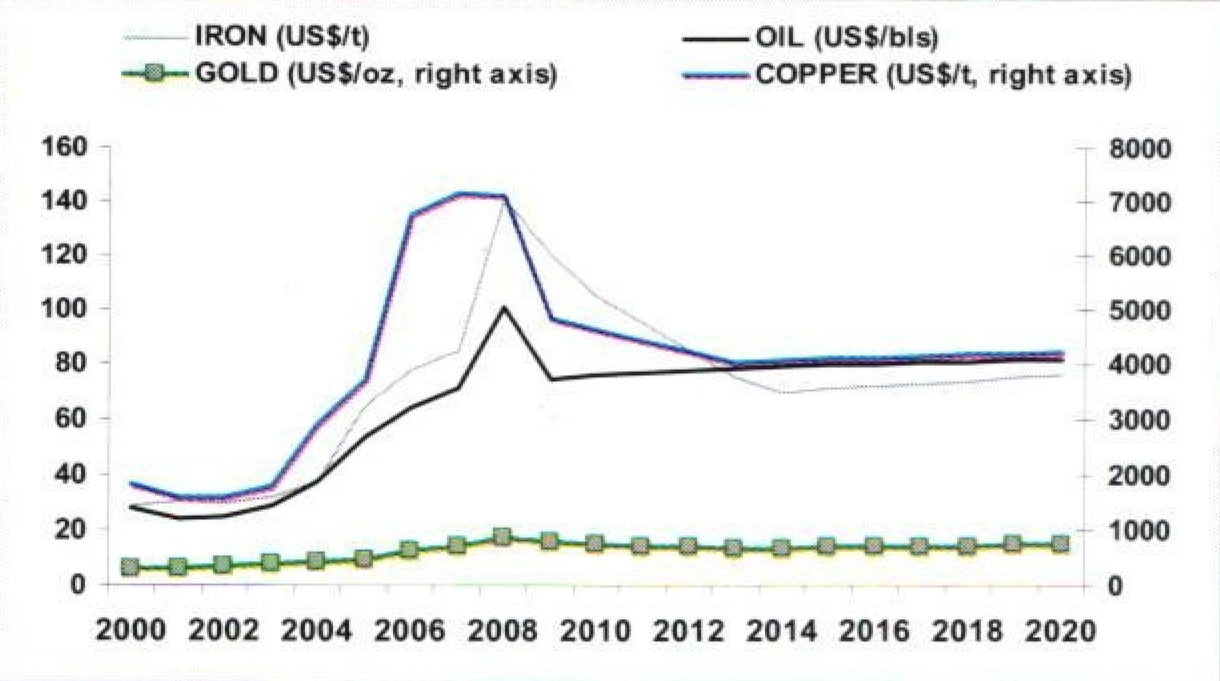

ແຫລ່ງ. ການຄາດຄະເນຂອງທະນາຄານໂລກ WB/DECGP (04/11/2008)

ຮູບ 15. ການຄາດຄະເນລາຄາສິນຄ້າກະສິກຳ

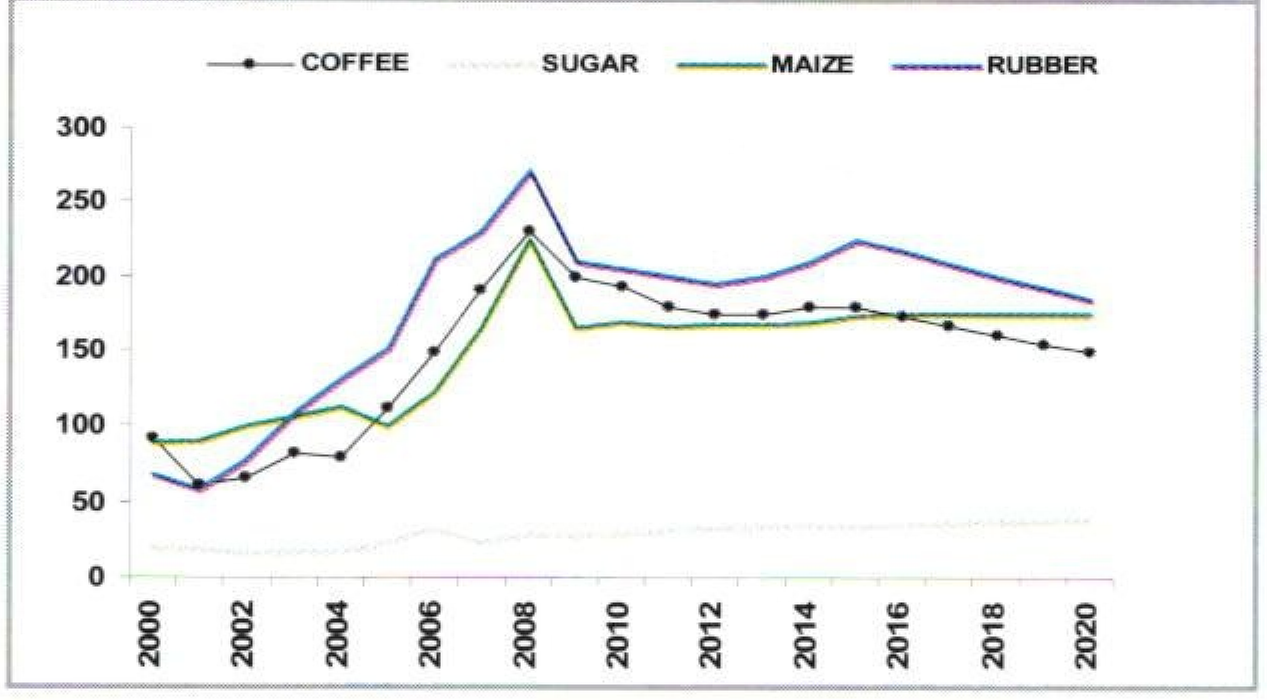

ແຫລ່ງ. ການຄາດຄະເນຂອງທະນາຄານໂລກ (04/11/2008)

ການສົ່ງອອກໃນອານາຄົດ

ການສົ່ງອອກຂອງລາວໃນໄລຍະກາງຈະໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກການຕົກຕ່ຳຂອງລາຄາສິນຄ້າ ແລະ ຄວາມຕ້ອງການຂອງຕະຫຼາດໂລກ. ລາຄາສຳລັບສິນຄ້າສົ່ງອອກຕົ້ນຕໍຂອງລາວ ເຊັ່ນ: ໂລຫະ (ຄຳ, ທອງ) ແລະ ສິນຄ້າກະສິກຳ (ເຂົ້າ, ກາເຟ, ສາລີ, ຢາງພາລາ ແລະ ອື່ນໆ) ໄດ້ຫລຸດລົງຢ່າງໄວວາໃນຫຼາຍເດືອນທີ່ຜ່ານມາ ແລະ ຄາດວ່າຈະຕ່ຳລົງອີກໃນປີໜ້າ. ສະນັ້ນການສົ່ງອອກໂດຍລວມຈະຫລຸດລົງຢ່າງຫຼວງຫຼາຍໃນປີ 2009 ຍ້ອນການສົ່ງອອກບໍ່ແຮ່ທີ່ຄາດວ່າຈະຕົກຕ່ຳຫຼາຍແຕ່ຈາກນັ້ນຈະຄ່ອຍຟື້ນຕົວເລີ່ມແຕ່ປີ 2010 ເປັນຕົ້ນໄປໂດຍການຊຸກຍູ້ຈາກການສົ່ງອອກໄຟຟ້າຈາກໂຄງການນ້ຳເທີນ 2 ແລະ ໂຄງການອື່ນໆ. ແຕ່ວ່າຍອດການສົ່ງອອກຍັງຂຶ້ນກັບການປ່ຽນແປງຂອງລາຄາທອງ - ເບິ່ງ ຮູບ 16.

ຮູບ 16. ຜົນກະທົບຂອງລາຄາທອງຕໍ່ຍອດການສົ່ງອອກ (ລ້ານໂດລາ)

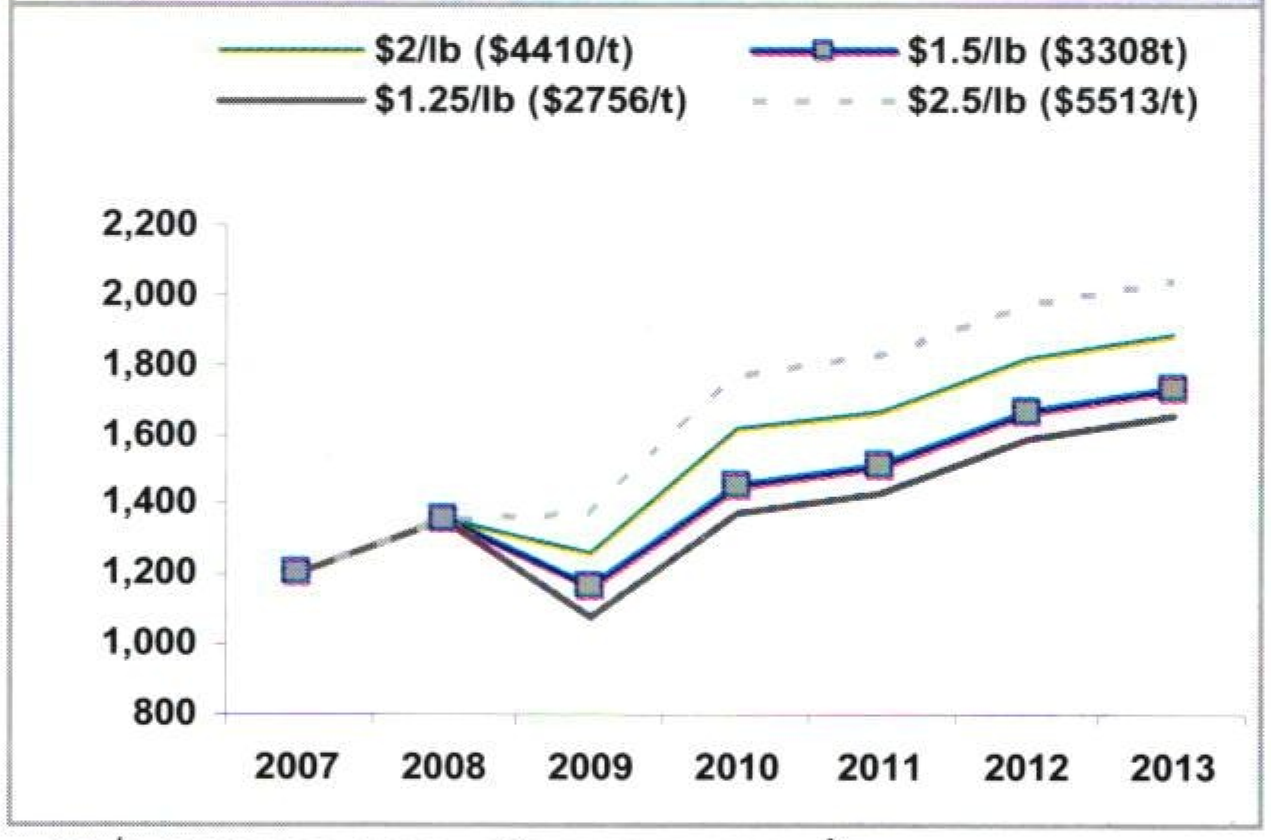

ແຫລ່ງ. ການຄາດຄະເນ ແລະ ຈຳລອງຂອງທະນາຄານໂລກ

ໝາຍເຫດ: ສົມມຸດວ່າບໍລິມາດການສົ່ງອອກທອງແມ່ນບໍ່ປ່ຽນແປງ.

ຜົນກະທົບຂອງລາຄາສິນຄ້າຕໍ່ສະພາບການເງິນ

ການປ່ຽນແປງຂອງລາຄາສິນຄ້າມີຜົນກະທົບໃຫຍ່ຫຼວງຕໍ່ລາຍຮັບຂອງລັດຖະບານ. ຮູບ 17 ໄດ້ຊີ້ໃຫ້ເຫັນວ່າລາຍຮັບຈາກຂະແໜງບໍ່ແຮ່ຄາດວ່າຈະຫລຸດລົງເກີນເຄິ່ງໜຶ່ງໃນປີ 2009 ຍ້ອນລາຄາທອງທີ່ຕົກຕ່ຳໃນຊຸມເດືອນຜ່ານມາ (ຈາກປະມານ 8.000 ໂດລາ ຕໍ່ໂຕນ ໃນເດືອນກໍລະກົດ 2008 ລົງຕ່ຳກ່ວາ 4.000 ໂດລາ ໃນເດືອນຕຸລາ 2008). ການຫລຸດລົງຂອງລາຍຮັບບໍ່ແຮ່ຈະສ້າງຄວາມຫຍຸ້ງຍາກແກ່ລັດຖະບານໃນການປະຕິບັດນະໂຍບາຍການເງິນລວມທັງລາຍຈ່າຍດ້ານສັງຄົມ. ການຕົກຕ່ຳຂອງລາຄານ້ຳມັນຈະເປັນຜົນດີຕໍ່ເສດຖະກິດໂດຍລວມແຕ່ອີກດ້ານໜຶ່ງຈະເຮັດໃຫ້ລາຍຮັບຈາກການນຳເຂົ້ານ້ຳມັນຫລຸດລົງ.

ຮູບ 17. ການຈຳລອງລາຍຮັບຈາກບໍ່ແຮ່ (ລ້ານໂດລາ)

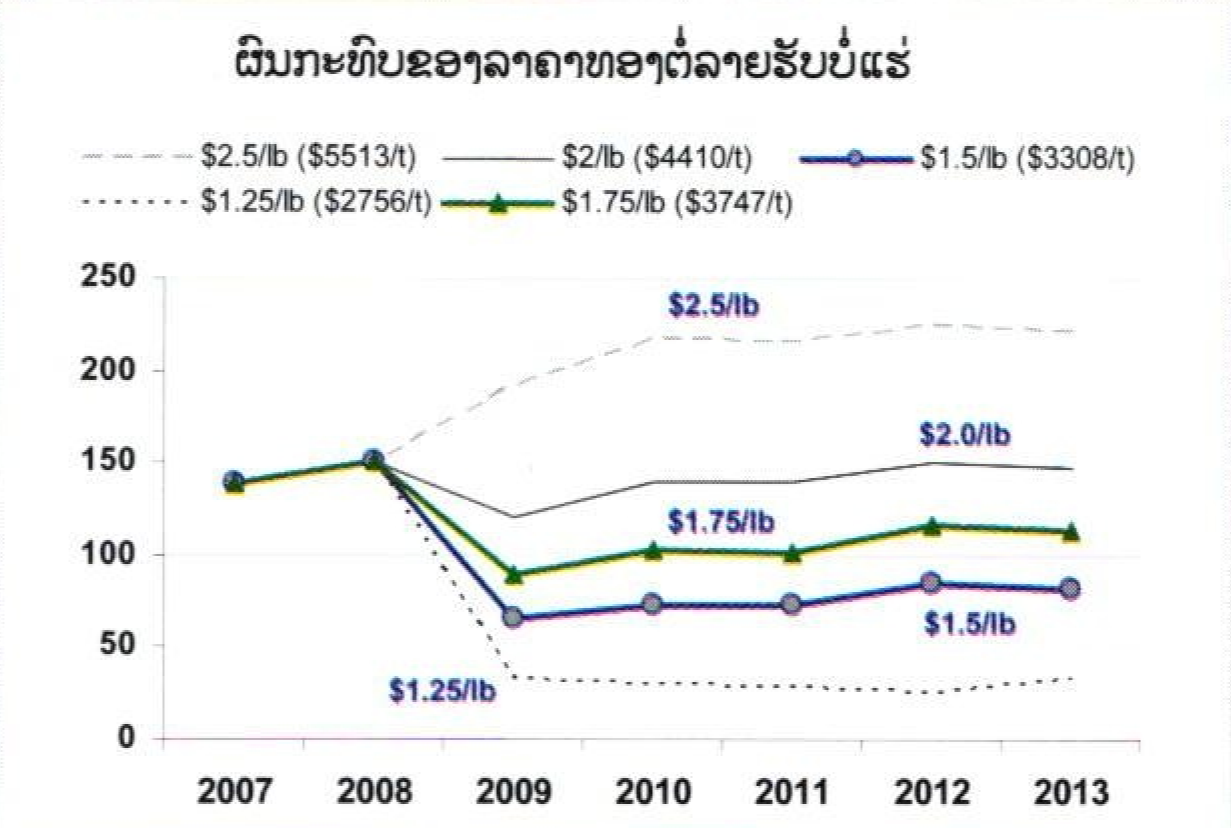

ແຫລ່ງ. ການຄາດຄະເນ ແລະ ຈຳລອງຂອງທະນາຄານໂລກ

2 ການປະຕິຮູບດ້ານນະໂຍບາຍ ແລະ ໂຄງສ້າງ

ລັດຖະບານລາວ ມີຜົນຄືບໜ້າໃນວຽກງານການປະຕິຮູບໃນປີ 2008 ເຖິງວ່າຈະມີວິກິດການດ້ານລາຄານ້ຳມັນ ແລະ ສະບຽງອາຫານ ແລະ ການເງິນຂອງໂລກ. ຂົງເຂດວຽກງານການປະຕິຮູບສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນເປັນໄປຕາມແຜນ ໂດຍສະເພາະແມ່ນການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງດ້ານກອບກົດໝາຍ (ການປະກາດໃຊ້ກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການໃໝ່ຕ່າງໆ) ແລະ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດໝາຍຕ່າງໆທີ່ໄດ້ຮັບຮອງແລະປະກາດໃຊ້ໃນໄລຍະທີ່ຜ່ານມາເຖິງວ່າຈະຊັກຊ້າແດ່ກໍຕາມ. ລາຍລະອຽດກ່ຽວກັບການປະຕິຮູບໃນຂົງເຂດສຳຄັນ ເຊັ່ນ: ການຄຸ້ມຄອງການເງິນພາກລັດ, ການປັບໂຄງສ້າງລັດວິສາຫະກິດ, ພາກທະນາຄານ, ການຄ້າ ແລະ ການພັດທະນາພາກເອກະຊົນ ແມ່ນໄດ້ນຳສະເໜີໃນຂ້າງລຸ່ມນີ້.

2.1 ນະໂຍບາຍ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງລາຍຈ່າຍພາກລັດ

ການປະຕິຮູບການຄຸ້ມຄອງການເງິນໄດ້ສືບຕໍ່ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດພາຍໃຕ້ໂຄງການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໄລຍະກາງດ້ານການຄຸ້ມຄອງລາຍຈ່າຍພາກລັດ (PFMSP). ເລີ່ມແຕ່ຕົ້ນປີ 2008 ພາກລາຍຮັບໄດ້ຖືກລວມເຂົ້າໃນໂຄງການ PFMSP. ໃນໄລຍະຫົກເດືອນທີ່ຜ່ານມາ ລັດຖະບານໄດ້ມີຜົນສຳເລັດໃນການລວມສູນຄັງເງິນ, ພາສີ ແລະ ອາກອນ ໃນສາມແຂວງທົດລອງ. ນອກນັ້ນ ຍັງມີຄືບໜ້າໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດການລວມສູນໄລຍະສອງໃນບັນດາແຂວງພາກກາງ, ການສ້າງກົນໄກການແບ່ງປັນລາຍຮັບ ແລະ ຍົກສູງການຄຸ້ມຄອງການເງິນພາກລັດໂດຍສູນກາງ ແລະ ເຊື່ອມແຜນນະໂຍບາຍເຂົ້າກັບງົບປະມານ. ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການກວດສອບບັນຊີສະບັບໃໝ່ໄດ້ຖືກປະກາດໃຊ້ໂດຍສະພາແຫ່ງຊາດໃນເດືອນກໍລະກົດ 2007 ເພື່ອອານຸຍາດໃຫ້ອົງການກວດສອບບັນຊີແຫ່ງລັດລາຍງານໂດຍກົງຫາສະພາແຫ່ງຊາດແທນທີ່ຈະລາຍງານຕໍ່ນາຍົກລັດຖະມົນຕີ. ອົງການກວດສອບໄດ້ກວດສອບບົດສະຫລຸບແຜນລາຍຈ່າຍງົບປະມານ 2006/07 ຂອງສີ່ກະຊວງ ແລະ ສາມແຂວງ. ອັນນີ້ແມ່ນຄັ້ງທຳອິດທີ່ອົງການກວດສອບໄດ້ກວດສອບແລະຢັ້ງຢືນບັນຊີລາຍຈ່າຍງົບປະມານຂອງລັດຊຶ່ງລັດຖະບານໄດ້ນຳສະເໜີເຂົ້າສະພາເພື່ອຮັບຮອງໃນເດືອນມິຖຸນາ 2008. ພື່ອຮັບປະກັນຜົນສຳເລັດຂອງການປະຕິບັດໂຄງການ PFMSP ຈຳເປັນຕ້ອງມີການຍົກລະດັບຂີດຄວາມສາມາດໃຫ້ສູງ, ຄວາມເອົາໃຈໃສ່ ແລະ ສະໜັບສະໜູນຈາກການນຳຂັ້ນສູງ, ການຊ່ວຍເຫລືອດ້ານເຕັກນິກ, ແຜນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດສຳລັບ 3-5 ປີ ແລະ ກົນໄກການແບ່ງປັນລາຍຮັບ. ປະຈຸບັນ ທາງທະນາຄານໂລກໄດ້ໃຫ້ການຊ່ວຍເຫລືອດ້ານຄຳປຶກສາແກ່ກະຊວງການເງິນໃນວຽກງານການສ້າງລະບົບການແບ່ງປັນລາຍຮັບ ແລະ ການກະກຽມການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມ (VAT) ຊຶ່ງມີແຜນຈະປະຕິບັດໃນປີ 2009. ນອກນັ້ນເພື່ອຮັບປະກັນຜົນສຳເລັດໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດທັງສາມກົມຫລັກ (ອາກອນ, ພາສີ ແລະ ຄັງເງິນ) ຈະຕ້ອງມີການປະສານງານກັນຢ່າງໃກ້ສິດ ແລະ ແໜັ້ນແຟ້ນ.

ນະໂຍບາຍການເງິນ

ການປະຕິຮູບດ້ານນະໂຍບາຍ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງລາຍຮັບໄດ້ຊ່ວຍໃຫ້ການເກັບລາຍຮັບຂອງລັດດີຂຶ້ນ. ເປັນປີທີສາມທີ່ການເກັບລາຍຮັບຂອງລັດໄດ້ບັນລຸເປົ້າແລະລາຍຮັບລວມທັງເງິນຊ່ວຍເຫຼືອຫຼ້າໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນຈາກ 12,6% ຂອງ GDP ໃນສົກປີ 2005/06 ມາເປັນ 13,9% ໃນປີ 2006/07 ແລະ ຄາດວ່າຈະເພີ່ມຂຶ້ນເປັນ 14,9% ຂອງ GDP ໃນປີ 2007/08. ລາຍຮັບທີ່ເພີ່ມຂຶ້ນໄດ້ເຮັດໃຫ້ການຂາດດຸນງົບປະມານຫລຸດລົງຈາກ 3,8% ຂອງ GDP ໃນປີ 2005/06 ມາເປັນ 2,7% ໃນປີ 2006/07 ແລະ ຄາດວ່າຈະຢູ່ໃນລະດັບ 3,0% ຂອງ GDP ໃນປີ 2007/08. ການປະກອບສ່ວນຂອງລາຍຮັບຈາກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນຕໍ່ເນື່ອງຈາກ 1,1 ສ່ວນຮ້ອຍຂອງ GDP ໃນປີ 2005/06 ເປັນ 2,3% ໃນປີ 2006/07 ແລະ ຄາດວ່າຈະເພີ່ມຂຶ້ນເປັນ 3,0% ຂອງ GDP ໃນປີ 2007/08 ເຖິງວ່າລາຄາສິນຄ້າຈະເລີ່ມຕົກຕ່ຳກໍຕາມ.

ເຖິງວ່າລາຍຈ່າຍຈະສອດຄ່ອງກັບແຜນງົບປະມານປະຈຳປີ ແຕ່ເງິນຊ່ວຍເຫລືອຕ່າງປະເທດລວມທັງເງິນຊ່ວຍເຫຼືອຫຼ້າໂດຍຄິດໄລ່ເປັນອັດຕາສ່ວນຂອງ GDP ແມ່ນໄດ້ຫຼຸດລົງໃນສອງປີທີ່ຜ່ານມາ. ລາຍຈ່າຍປະຈຳລວມທັງເງິນເດືອນໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນຄຽງຄູ່ກັບການເພີ່ມຕົວຄູນເງິນເດືອນຈາກ 1800 ໃນປີ 2005/06 ເປັນ 2000 ໃນປີ 2006/07 ແລະ 2500 ໃນປີ 2007/08. ຕົວຄູນເງິນເດືອນຄາດວ່າຈະເພີ່ມຂຶ້ນເປັນ 3000 ໃນປີ 2008/09 ຊຶ່ງລັດຖະບານມີແຜນຈະເພີ່ມລາຍໄດ້ແກ່ພະນັກງານທີ່ເຮັດວຽກໃນເຂດຊົນນະບົດແລະຫ່າງໄກ ໃນປີ 2008/09. ສະນັ້ນມັນເປັນສິ່ງສຳຄັນທີ່ການເພີ່ມຂຶ້ນດັ່ງກ່າວແມ່ນນອນຢູ່ໃນກອບຂອງລາຍທີ່ບໍ່ລວມຊັບພະຍາກອນເພື່ອຮັບປະກັນຄວາມໝັ້ນຄົງດ້ານການເງິນ. ການເພີ່ມເງິນເດືອນຂອງພາກລັດກໍເປັນສິ່ງທີ່ໜ້າເປັນຫ່ວງໃນສະພາບເງື່ອນໄຂທີ່ມີວິກິດການດ້ານເສດຖະກິດການເງິນຂອງໂລກ ແລະ ການຄາດຄະເນລາຍລາຍຮັບຂອງລັດທີ່ອາດຈະຕົກຕ່ຳໃນປີຂ້າງໜ້າຍ້ອນສະພາບເສດຖະກິດທີ່ບໍ່ຄ່ອຍດີ (ການສົ່ງອອກດ້ານບໍ່ແຮ່, ການທ່ອງທ່ຽວ ແລະ ການຫລຸດລົງຂອງອາກອນນ້ຳມັນນຳເຂົ້າ) ໂດຍສະເພາະແມ່ນໃນປີ 2009.

ຜົນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດນະໂຍບາຍການເງິນທີ່ຜ່ານມາໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນເຖິງຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງລັດຖະບານໃນການຮັກສາຄວາມໝັ້ນຄົງດ້ານການເງິນ. ລັດຖະບານໄດ້ມີການຮັດກຸມດ້ານລາຍຈ່າຍເຖິງວ່າພາກລາຍຮັບໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນຫຼວງຫຼາຍກໍຕາມຊຶ່ງຊີ້ໃຫ້ເຫັນເຖິງຄວາມເອົາໃຈໃສ່ຕໍ່ຄວາມໝັ້ນຄົງດ້ານການເງິນແລະມະຫາພາກ. ການຂາດດຸນງົບປະມານໄດ້ຫລຸດລົງໃນສອງປີທີ່ຜ່ານມາຍ້ອນລາຍຮັບເພີ່ມຂຶ້ນ ແລະ ລາຍຈ່າຍໄດ້ຮັບການປະຕິບັດຕາມແຜນ. ຄວາມພະຍາຍາມຂອງລັດຖະບານໃນການຫລຸດຜ່ອນການຮົ່ວໄຫລຂອງລາຍຮັບໄດ້ຊ່ວຍໃຫ້ການເກັບອາກອນດີຂຶ້ນ. ຮ້ານຂາຍເຄື່ອງຕ່າງໆໄດ້ຖືກຮຽກຮ້ອງໃຫ້ເປີດເຜີຍຂໍ້ມູນຜູ້ຊື້ ແລະ ໄດ້ນຳໃຊ້ລະບົບການໄລ່ລຽງຖອນອາກອນຄືນສຳລັບບໍລິສັດໃຫຍ່. ມາດຕະການດັ່ງກ່າວໄດ້ເພີ່ມຄວາມໂປ່ງໃສດ້ານລະບົບການເສຍອາກອນ ແລະ ຊ່ວຍເພີ່ມການເກັບລາຍຮັບອາກອນ ຊຶ່ງເກີນເປົ້າ 23 ສ່ວນຮ້ອຍໃນສົກປີ 2007/08.

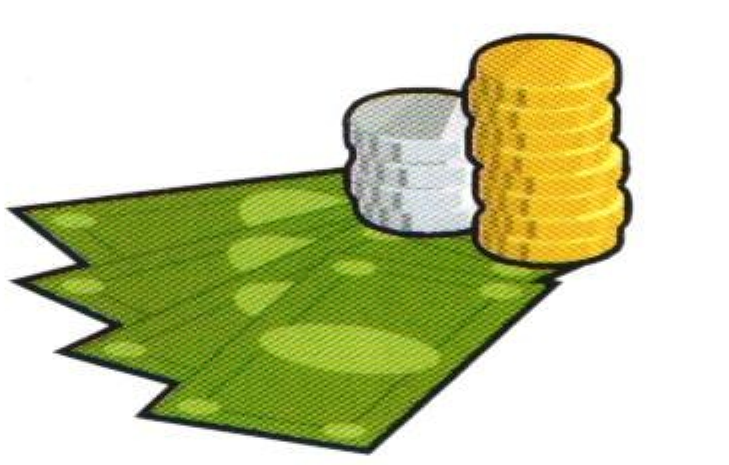

ຕາຕະລາງ 1. ລາຍຮັບງົບປະມານຂອງລັດ

	05/06	06/07	07/08
		(ຕື້ກີບ)	
ລາຍຮັບ ແລະ ເງິນຊ່ວຍເຫຼືອຫລ້າ	4.962	6.015	7.004
ລາຍຮັບ	4.266	5.341	6.435
ລາຍຮັບອາກອນ	3.641	4.729	5.624
ລາຍຮັບຊັບພະຍາກອນ	390	880	1.305
ລາຍຮັບບໍ່ແມ່ນອາກອນ	625	612	812
ເງິນຊ່ວຍເຫຼືອຫລ້າ	696	674	569
		(ອັດຕາສ່ວນຮ້ອຍຂອງ GDP)	
ລາຍຮັບ ແລະ ເງິນຊ່ວຍເຫຼືອຫລ້າ	14,6	15,7	16,2
ລາຍຮັບ	12,5	14,0	14,9
ລາຍຮັບອາກອນ	10,7	12,4	13,0
ລາຍຮັບຊັບພະຍາກອນ	1,1	2,3	3,0
ລາຍຮັບບໍ່ແມ່ນອາກອນ	1,8	1,6	1,9
ເງິນຊ່ວຍເຫຼືອຫລ້າ	2,0	1,8	1,3

ແຫລ່ງ: ລັດຖະບານລາວ (MoF) ແລະ ການຄາດຄະເນຂອງທະນາຄານໂລກ

ຕາຕະລາງ 2. ລາຍຈ່າຍງົບປະມານຂອງລັດ

	05/06	06/07	07/08
		(ຕື້ກີບ)	
ລວມຍອດລາຍຈ່າຍ	6.262	7.066	8.300
ລາຍຈ່າຍປະຈຳ	3.124	3.526	4.977
ເງິນເດືອນ	1.263	1.589	2.145
ລາຍຈ່າຍລົງທຶນ	2.529	2.856	3.322
ໃຊ້ທຶນຈາກພາຍໃນ	403	541	789
ອື່ນໆ	609	684	-
		(ອັດຕາສ່ວນຮ້ອຍຂອງ GDP)	
ລວມຍອດລາຍຈ່າຍ	18,4	18,5	19,2
ລາຍຈ່າຍປະຈຳ	9,2	9,1	11,5
ເງິນເດືອນ	3,7	4,0	5,0
ລາຍຈ່າຍລົງທຶນ	7,4	7,3	7,7
ໃຊ້ທຶນຈາກພາຍໃນ	1,2	0,1	1,8
ອື່ນໆ	1,8	2,0	-

ແຫລ່ງ: ລັດຖະບານລາວ (MoF) ແລະ ການຄາດຄະເນຂອງທະນາຄານໂລກ

ລາຍຈ່າຍຂອງລັດໃນຂະແໜງບູລິມະສິດ

ເຖິງວ່າລາຍຈ່າຍໃນຂະແໜງສັງຄົມໄດ້ຖືກກຳນົດເປັນບູລິມະສິດແຕ່ລາຍຈ່າຍປະຈຳທີ່ຕໍ່າເຮັດການບໍລິການໃນຂະແໜງດັ່ງກ່າວມີຂໍ້ຈຳກັດ. ລາຍຈ່າຍຂອງລັດໃນສີ່ຂະແໜງບູລິມະສິດເມື່ອຄິດເປັນອັດຕາສ່ວນຂອງລາຍຈ່າຍລວມແມ່ນໄດ້ມີການຂຶ້ນແລະລົງນັບແຕ່ປີ 2004/05 ເປັນຕົ້ນມາ. ເຖິງວ່າລາຍຈ່າຍໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນເປັນ 52,9% ໃນປີ 2005/06 ຈາກ 47,1% ໃນປີ 2004/05 ແຕ່ມັນໄດ້ຫລຸດລົງເປັນ 47,3% ຂອງລາຍຈ່າຍລວມໃນປີ 2006/07. ໂດຍລວມລາຍຈ່າຍປະຈຳແມ່ນຍັງຕໍ່າໂດຍສະເພາະແມ່ນຂະແໜງສັງຄົມ. ແຕ່ສິ່ງໜ້າເພິ່ງພໍໃຈແມ່ນລາຍຈ່າຍປະຈຳໃນຂະແໜງສຶກສາ ແລະ ສາທາໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນຈາກ 6,1% ແລະ 1,5% ໃນປີ 2005/06 ມາເປັນ 6,5% ແລະ 1,6% ໃນປີ 2006/07.

ແຕ່ວ່າຕົວເລກຍ່ອຍໄດ້ຊີ້ໃຫ້ເຫັນວ່າລາຍຈ່າຍປະຈຳທີ່ບໍ່ລວມເງິນເດືອນແມ່ນໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກການເພີ່ມລາຍຈ່າຍເງິນເດືອນໃນຂະແໜງສຶກສາ. ໂດຍລວມ ລາຍຈ່າຍປະຈຳໃນຂະແໜງບູລິມະສິດແມ່ນມີແນວໂນ້ມສູງຂຶ້ນຈາກ 9,1 ສ່ວນຮ້ອຍໃນປີ 2005/06 ມາເປັນ 9,4 ໃນປີ 2006/2007 ແລະ ໃນຂະນະທີ່ລາຍຈ່າຍລົງທຶນໄດ້ໄດ້ຫລຸດລົງຈາກ 43,8 ສ່ວນຮ້ອຍໃນປີ 2005/06 ມາເປັນ 37,8 ສ່ວນຮ້ອຍໃນປີ 2006/07 – ເບິ່ງ ຕາຕະລາງ 3. ໂດຍຄິດເປັນອັດຕາສ່ວນຮ້ອຍຂອງລາຍຈ່າຍລວມຂະແໜງໂຄງລ່າງກວມສ່ວນໃຫຍ່ຂອງລາຍຈ່າຍລວມ ແລະ ລາຍຈ່າຍຂະແໜງສຶກສາເພີ່ມຂຶ້ນເລັກໜ້ອຍ ສ່ວນລາຍຈ່າຍສາທາແມ່ນຕໍ່າກ່ວາໝູ່ໃນບັນດາສີ່ຂະແໜງການ.

ຕາຕະລາງ 3. ລາຍຈ່າຍຂອງລັດໃນສີ່ຂະແໜງບູລິມະສິດ

	2004/05	2005/06	2006/07
ລາຍຈ່າຍລວມ		*(ຕື້ກີບ)*	
ລວມສີ່ຂະແໜງການ	2,452	3,279	3,347
ກະສິກຳ	323	477	365
ໂຄງລ່າງ	1,156	1,551	1,561
ສຶກສາ	649	1,026	1,191
ສາທາ	324	226	229
		(ອັດຕາສ່ວນຮ້ອຍຂອງງົບປະມານລວມ)	
ລວມສີ່ຂະແໜງການ	47.1	52.9	47.3
ກະສິກຳ	9.2	9.1	9.4
ໂຄງລ່າງ	38.0	43.8	37.8
ສຶກສາ	6.2	7.7	5.2
ສາທາ	22.2	25.0	22.1
		(ອັດຕາສ່ວນຮ້ອຍຂອງ GDP)	
ລວມສີ່ຂະແໜງການ	8.3	9.8	8.7
ກະສິກຳ	1.1	1.4	1.0
ໂຄງລ່າງ	3.9	4.6	4.1
ສຶກສາ	2.2	3.1	3.1
ສາທາ	1.1	0.7	0.6
ລວມສີ່ຂະແໜງການ		*(ອັດຕາສ່ວນຮ້ອຍຂອງງົບປະມານລວມ)*	
ກະສິກຳ	9.2	9.1	9.4
ໂຄງລ່າງ	1.1	1.0	0.9
ສຶກສາ	0.5	0.5	0.4
ສາທາ	6.0	6.1	6.5
ລວມສີ່ຂະແໜງການ	1.6	1.5	1.6

ແຫລ່ງ: ລັດຖະບານລາວ (MoF) ແລະ ການຄາດຄະເນຂອງທະນາຄານໂລກ

ລາຍຈ່າຍປະຈຳໃນສີ່ຂະແໜງບູລິມະສິດໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນໃນປີ 2008/07, ໂດຍສະເພາະໃນ ຂະແໜງສຶກສາ ແລະ ສາທາ ເຖິງວ່າລາຍຈ່າຍລວມໄດ້ຫລຸດລົງຍ້ອນລາຍຈ່າຍລົງທຶນ

ຄວາມຄືບໜ້າດ້ານການປະຕິຮູບ

ລັດຖະບານມີຜົນຄືບໜ້າໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດໝາຍງົບປະມານສະບັບໃໝ່. ການທົດລອງການຫັນສູ່ສາຍຕັ້ງຂອງສາມຂະແໜງ: ຄັງເງິນ, ພາສີ ແລະ ອາກອນ ໄດ້ຮັບຜົນສຳເລັດໃນສາມແຂວງ: ສະຫວັນນະເຂດ, ຄຳມ່ວນ ແລະ ບໍລິຄຳໄຊ ແລະ ປະຈຸບັນກຳລັງທົດລອງໃນນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ ແລະ ແຂວງວຽງຈັນ. ກົນໄກການເກັບ ແລະ ແບ່ງປັນລາຍຮັບໄດ້ຮັບການອອກແບບ ແລະ ໃກ້ຈະສຳເລັດຜົນໂດຍການຊ່ວຍເຫລືອດ້ານເຕັກຂອງຜູ້ໃຫ້ທຶນ. ຮ່າງກຳນົດໝາຍງົບປະມານກຳລັງໄດ້ຮັບການກະກຽມເພື່ອເປັນພື້ນຖານໃນການຈັດສັນງົບປະມານ. ດຳລັດວ່າດ້ວຍການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດໝາຍງົບປະມານ (ກຸມພາ 2008) ໄດ້ກຳນົດຈະແຈ້ງດ້ານການແບ່ງເກັບລາຍຮັບລະຫວ່າງສູນກາງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ຄາດວ່າຈະໄດ້ປະຕິບັດເລີ່ມແຕ່ສົກປີ 2008/09. ນອກນັ້ນຍັງຜົນຄືບໜ້າໃນການປະຕິບັດໂຄງການ PFMSP ລວມທັງການສ້າງແຜນ 2007/08 ແລະ ການກໍ່ຕັ້ງກອງທຶນຫຼາຍຝ່າຍ (ຄາດວ່າຈະເປີດເປັນທາງການໃນທ້າຍປີ 2008) ເພື່ອສະໜັບສະໜູນການປະຕິບັດໂຄງການດັ່ງກ່າວ.

ລັດຖະບານໄດ້ທຸ້ມເທກະກຽມການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມ (VAT) ໃນປີ 2009. ໜ່ວຍງານຮັບຜິດຊອບ VAT ພາຍໃນກົມອາກອນໄດ້ຖືກແຕ່ງຕັ້ງຂຶ້ນເພື່ອເຮັດວຽກປະຈຳກັບຊ່ຽວຊານຕ່າງປະເທດ. ປະຈຸບັນໄດ້ມີການຮ່າງດຳລັດວ່າດ້ວຍການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດໝາຍອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມ ແລະ ຫລັງຈາກນັ້ນຈະມີການຮ່າງຄຳສັ່ງແນະນຳການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຂອງກະຊວງການເງິນ ເຊັ່ນ: ການຈົດທະບຽນ ແລະ ການຂໍໄລ່ລຽງຖອນອາກອນຄືນ ແລະ ອື່ນໆ.ການຝຶກອົບພະນັກງານອາກອນທີ່ຮັບຜິດຊອບວຽກງານ VAT ແມ່ນເລີ່ມແຕ່ເດືອນຕຸລາເປັນຕົ້ນໄປ.

ຜົນສຳເລັດຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມ (VAT) ແມ່ນຂຶ້ນກັບທຸກພາກສ່ວນຊຶ່ງຕ້ອງເຂົ້າໃຈລະບົບ VAT ໃຫ້ເລິກເຊິ່ງ; ກອງປະຊຸມ ແລະ ການສຳມະນາຕ່າງໆ ຈະໄດ້ຈັດຂຶ້ນສຳລັບພາກສ່ວນຕ່າງໆທີ່ເສຍອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມ ແລະ ຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບລະບົບ VAT ຈະໄດ້ແຈກຢາຍໃຫ້ມະຫາຊົນຢ່າງທົ່ວເຖິງ.

ສາລະບານບັນຊີສະບັບປັບປຸງ (COA) ໄດ້ຖືກຮັບຮອງໂດຍກະຊວງການເງິນ ແລະ ການກວດສອບບັນຊີແມ່ນມີຄວາມຄືບໜ້າດີ. ບັນດາກະຊວງ ແລະ ແຂວງຕ່າງໆ ຈະໄດ້ນຳໃຊ້ລະບົບສາລະບານບັນຊີໃໝ່ໃນການສ້າງແຜນງົບປະມານເລີ່ມແຕ່ສົກປີ 2008/09 ເປັນຕົ້ນໄປ. ການປະເມີນຄວາມຕ້ອງການດ້ານການຍົກສູງຂີດຄວາມສາມາດໃນວຽກງານກວດສອບບັນຊີຂອງອົງການກວດສອບບັນຊີແຫ່ງລັດຂອງລາວ ໄດ້ເລີ່ມດຳເນີນໂດຍອົງການກວດສອບບັນຊີແຫ່ງນິວຊີແລນໃນຕົ້ນເດືອນກຸມພາ 2008 ແລະ ບົດສະຫລຸບການປະເມີນຜົນໄດ້ຮັບການທົບທວນໂດຍອົງການກວດສອບບັນຊີຂອງລາວ ແລະ ຈະສຳເລັດສົມບູນໃນທ້າຍປີ 2008. ຫລັງຈາກນັ້ນຈະໄດ້ມີການຮ່າງແຜນການພັດທະນາຂີດຄວາມສາມາດເພື່ອຍົກສູງຄວາມສາມາດຂອງອົງການກວດສອບ ແລະ ເພີ່ມປະສິດທິພາບໃນການກວດສອບບັນຊີພາຍນອກ. ອົງການກວດສອບໄດ້ສຳເລັດການກວດສອບບົດສະຫລຸບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນງົບປະມານສົກປີ 2006/07 ຂອງສີ່ກະຊວງ ແລະ ສາມແຂວງ.

ລັດຖະບານໄດ້ມີບາດກ້າວໃໝ່ໃນການເຮັດໃຫ້ການຈ່າຍເງິນເດືອນພະນັກງານວ່ອງໄວຂຶ້ນ ແລະ ປັບປຸງການເຮັດວຽກຂອງພາກລັດ. ລັດຖະບານໄດ້ສຳເລັດການທົດລອງການຈ່າຍເງິນເດືອນພະນັກງານໂດຍຜ່ານລະບົບ ATM ແທນການເບີກເງິນສົດ. ເລີ່ມແຕ່ເດືອນຕຸລາ 2008 ເງິນເດືອນລັດຖະກອນໃນຂັ້ນສູນກາງແມ່ນໄດ້ຖືກຈ່າຍຜ່ານທະນາຄານ ແລະ ພະນັກງານສາມາດຖອນເງິນໄດ້ຈາກຕູ້ ATM ຕ່າງໆ. ລັດຖະບານມີແຜນຂະຫຍາຍລະບົບນີ້ໄປສູ່ແຂວງຕ່າງໆ ຊຶ່ງເລີ່ມຈາກນະຄອນຫຼວງ, ແຂວງວຽງຈັນ, ສະຫວັນນະເຂດ ແລະ ຈຳປາສັກ.

ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດໝາຍພາສີໄດ້ມີຜົນຄືບໜ້າ. ໃນຊຸມເດືອນທີ່ຜ່ານມາ ກະຊວງການເງິນໄດ້ມີບາດກ້າວໃນການຮ່າງຄຳສັ່ງແນະນຳຂອງລັດຖະມົນຕີ ແລະ ສ້າງປຶ້ມຄູ່ມືສຳລັບກົດໝາຍພາສີ. ລະບຽບການດັ່ງກ່າວຄາດວ່າຈະສຳເລັດ ແລະ ຖືກຮັບຮອງໂດຍລັດຖະບານໃນເດືອນທັນວາ 2008.

2.2 ການປະຕິຮູບພາກລັດວິສາຫະກິດ

ການປະຕິຮູບພາກລັດວິສາຫະກິດໃນຕົ້ນຊຸມປີ 1990 ໄດ້ເຮັດໃຫ້ຈຳນວນລັດວະສາຫະກິດຫລຸດລົງຢ່າງຫລວງຫລາຍໂດຍການປິດກິດຈະການ, ໃຫ້ເຊົ່າ, ລວມຕົວ ແລະ ຂາຍອອກ. ປະຈຸບັນ ພາກລັດວິສາຫະກິດບໍ່ພຽງແຕ່ມີຈຳນວນໜ້ອຍ ແຕ່ຍັງມີບົດບາດຕໍ່າຕໍ່ເສດຖະກິດໂດຍອີງໃສ່ອັດຕາສ່ວນຕໍ່ GDP ແລະ ການວ່າຈ້າງງານລວມ. ແຕ່ວ່າໃນຊ່ວງໄລຍະທີສອງຂອງຊຸມປີ 1990 ລັດວິສາຫະກິດຂະໜາດໃຫຍ່ຈຳນວນໜຶ່ງໄດ້ສ້າງໜີ້ເສຍມະຫາສານຕໍ່ພາກທະນາຄານທຸລະກິດລັດ. ໜີ້ເສຍດັ່ງກ່າວໄດ້ສ້າງຄວາມສ່ຽງ-ການຂາດຄວາມໝັ້ນຄົງຕໍ່ລະບົບທະນາຄານ ແລະ ສຸດທ້າຍຕ້ອງໄດ້ຮັບການເພີ່ມທຶນຈາກລາຍຮັບຂອງລັດ.

ການປະຕິຮູບໃນຮອບປະຈຸບັນແມ່ນໄດ້ເລີ່ມມາແຕ່ປີ 2001 ໂດຍມີສາມຈຸດປະສົງຫລັກ: (ກ) ປັບປຸງຄວາມໂປ່ງໃສ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານພາກລັດວິສາຫະກິດ; (ຂ) ປັບໂຄງສ້າງລັດວິສາຫະກິດຂະໜາດໃຫຍ່ທີ່ຫລຸບທຶນ ແລະ ມີໜີ້ຫລາຍຊຶ່ງເປັນໄພຕໍ່ງົບປະມານຂອງລັດ ແລະ ພາກທະນາຄານ; ແລະ (ຄ) ສ້າງສິ່ງແວດລ້ອມດ້ານການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການວາງລາຄາທີ່ເອື້ອອຳນວຍຕໍ່ບັນດາລັດວິສາຫະກິດໃນຂະແໜງໂຄງລ່າງໂດຍການປະຕິຮູບນະໂຍບາຍດ້ານລາຄາ. ຜົນຄືບໜ້າໃນຊຸມປີຜ່ານມາແມ່ນບໍ່ສະໝໍ່າສະເໝີ ແຕ່ລັດຖະບານໄດ້ປັບປຸງການຕິດຕາມພາກລັດວິສາຫະກິດ ແລະ ຫລຸດຜ່ອນໜີ້ເສຍທີ່ເກີດຈາກຂະແໜງດັ່ງກ່າວ (ໜີ້ເສຍສ່ວນໃຫຍ່ໃນສາມປີທີ່ຜ່ານມາແມ່ນເກີດຈາກພາກເອກະຊົນ). ຄວາມຄືບໜ້າໃນປີ 2005 ແມ່ນຊັກຊ້າ ແລະ ບໍ່ສະໝໍ່າສະເໝີ ແຕ່ໃນປີ 2006 ວຽກງານການປັບໂຄງສ້າງໄດ້ເລີ່ມໄວຂຶ້ນ. ລັດວິສາຫະກິດຫລາຍທີ່ວໜ່ອຍຍັງເຄື່ອນໄຫວບົນຫລັກການທີ່ບໍ່ສອດຄ່ອງກັບຄວາມຍືນຍົງດ້ານທຸລະກິດ.

ຫ້ອງການປັບປຸງທຸລະກິດ (BPO) ໄດ້ສຳເລັດການປະເມີນ 70 ລັດວິສາຫະກິດ ສຳລັບປີ 2002-2006. ຜົນການປະເມີນເຫັນວ່າ: ການປັບໂຄງສ້າງລັດວິສາຫະກິດ ໄລຍະ 1 ແລະ 2 ແມ່ນຍັງຊັກຊ້າ ແຕ່ວ່າການເຄື່ອນໄຫວທຸລະກິດໂດຍລວມແມ່ນໄດ້ຮັບການປັບປຸງດີຂຶ້ນເທື່ອລະກ້າວ; ໃນຈຳນວນ 48 ຈາກທັງໝົດ 70 ຫົວໜ່ວຍ ແມ່ນບໍ່ມີລະບົບບັນຊີທີ່ຖືກ ຕ້ອງຕາມກົດໝາຍການບັນຊີ; ໂດຍທຽບກັບປະເພດລັດວິສາຫະກິດ 100%, ວິສາຫະກິດປະສົມແມ່ນຜົນການເຄື່ອນໄຫວດີກ່ວາຫຼາຍ.

ການກວດສອບບັນຊີໂດຍຜູ້ກວດສອບເອກະລາດສຳລັບປີ 2005 ແລະ 2006 ຂອງລັດວິສາຫະກິດ ໄລຍະ 2 ແລະ 3 ແລະ ໄລຍະ 1 (ບ/ສ ພູດອຍ, ນ້ຳປະປາ ແລະ ການຢາເລກ 3) ແມ່ນກຳລັງໃກ້ຈະສຳເລັດ. ຂໍ້ສະຫລຸບ ແລະ ການແນະນຳຕ່າງໆຈາກການກວດສອບຈະຊ່ວຍວຽກງານການປັບໂຄງສ້າງໃນຕໍ່ໜ້າ.

ຈຳເປັນຕ້ອງມີຈຸດສຸມທີ່ເປັນຍຸດທະສາດເພື່ອໃຫ້ມີຜົນສຳເລັດທີ່ໃຫຍ່ຫຼວງໃນການປະຕິຮູບລັດວິສາຫະກິດ. ສຳລັບໄລຍະກາງ ແລະ ໄລຍະຍາວ ມັນມີຄວາມຈຳເປັນທີ່ຈະຕ້ອງພິຈາລະນາຮັບຮອງເອົານະໂຍບາຍແບບຄົບຊຸດເພື່ອປັບປຸງການເຄື່ອນໄຫວຂອງພາກລັດວິສາຫະກິດໂດຍການກຳນົດຫົວໜ່ວຍທີ່ເປັນຍຸດທະສາດ ແລະ ບໍ່ແມ່ນຍຸດທະສາດ; ການຖອນຕົວອອກຈາກຫົວໜ່ວຍທີ່ບໍ່ແມ່ນຍຸດທະສາດ; ກຳນົດພາລະບົດບາດຂອງ BPO; ຫັນລັດວິສາຫະກິດທີ່ເປັນຍຸດທະສາດໃຫ້ເປັນເອະລາດຢ່າງເຕັມຕົວ; ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງດ້ານການຄຸ້ມຄອງຊັບສິນຂອງລັດ; ແລະ ຍົກສູງພາລະບົດບາດຂອງກະຊວງການເງິນໃນນາມຜູ້ເປັນເຈົ້າຂອງຫຸ້ນ.

ຈຳນວນລັດວິສາຫະກິດທີ່ມີຜົນກຳໄລໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນເຖິງວ່າຍັງມີຫຼາຍດ້ານທີ່ຈະຕ້ອງສືບຕໍ່ປັບປຸງ. ເພື່ອຊ່ວຍວຽກງານການປັບໂຄງສ້າງລັດວິສາຫະກິດ ແລະ ພາຍໃຕ້ການຊ່ວຍເຫລືອຈາກທະນາຄານໂລກຫ້ອງການສົ່ງເສີມທຸລະກິດ (BPO/PMO) ໄດ້ມີການກວດສອບບັນຊີຈາກພາຍນອກປະຈຳປີ 2004/05 ແລະ 2005/06 ສຳລັບລັດວິສາຫະກິດ ໄລຍະ II ຈຳນວນ 4 ຫົວໜ່ວຍ ແລະ ໄລຍະ I ຈຳນວນ 3 ຫົວໜ່ວຍ.[6] ຫ້ອງການ BPO ກຳລັງເຮັດວຽກຮ່ວມກັບ 4 ລັດວິສາຫະກິດ ໄລຍະ II ໃນການສ້າງແຜນປັບໂຄງສ້າງຊຶ່ງຄາດວ່າຈະສຳເລັດໃນຕົ້ນປີ 2009. ການວິເຄາະຂໍ້ມູນການເງິນຈາກແຫລ່ງຕ່າງໆທີ່ມີ[7] ໄດ້ຊີ້ໃຫ້ເຫັນວ່າຈຳນວນ 7 ໃນ 13 ລັດວິສາຫະກິດທີ່ມີການປັບໂຄງສ້າງໄດ້ມີຜົນກຳໄລໃນປີ 2006 ໂດຍມີອັດຕາກຳໄລປະມານ 0.7% ຫາ 17.0%. ບັນຫາຕ່າງໆທີ່ພົບເຫັນຈາກການກວດສອບ ລວມມີ: 1) ການຄວບຄຸມຊັບສິນຄົງທີ່, ເງິນສົດ, ການຈັດຊື້, ການຈຳໜ່າຍ ແລະ ຊຳລະຕ່າງໆແມ່ນຍັງເຮັດບໍ່ທັນໄດ້ດີ; 2) ຍັງຂາດເອກະສານຢັ້ງຢືນດ້ານລາຍຈ່າຍ ແລະ ການປະເມີນຄືນມູນຄ່າຊັບສິນ ແລະ ການຊຳລະການຊື້ຂາຍ; 3) ຂາດນະໂຍບາຍດ້ານການບັນຊີແບບຄົບຊຸດ ແລະ ປື້ມຄູ່ມື; ຂາດແຜນງົບປະມານທີ່ສອດຄ່ອງ ແລະ ການຄາດຄະເນກະແສເງິນສົດທີ່ຈະໄດ້ຮັບ; 4) ລັດວິສາຫະກິດຈຳນວນໜຶ່ງທີ່ຜ່ານການກວດສອບບັນຊີມີພົບບັນຫາດ້ານຫຸ້ນລົງທຶນຕິດລົບ ແລະ ມີຄວາມສ່ຽງດ້ານສະພາບຄ່ອງສູງ.

ຫ້ອງການ BPO ຄາດວ່າຈະໄດ້ຖືກຍົກລະດັບຂຶ້ນອີກຂັ້ນໜຶ່ງເພື່ອໃຫ້ສາມາດຊີ້ນຳວຽກງານການປະຕິຮູບພາກລັດວິສາຫະກິດ. ໂດຍການຊ່ວຍເຫລືອຂອງອົງການ JBIC, ຫ້ອງການ BPO ກຳລັງມີການປະເມີນເບື້ອງຕົ້ນລັດວິສາຫະກິດໄລຍະ 3 ຊຶ່ງຄາດວ່າຈະສຳເລັດພາຍໃນເດືອນນີ້. ຈຸດປະສົງຕົ້ນຕໍຂອງການປະເມີນແມ່ນທົບທວນສະພາບປະຈຸບັນ ແລະ ໃຫ້ທິດທາງຕໍ່ໄປສຳລັບການປັບໂຄງສ້າງລັດວິສາຫະກິດເຫລົ່ານັ້ນ.

---

[6] ການປັບໂຄງສ້າງລັດວິສາຫະກິດ (SOE) ໄດ້ແບ່ງອອກເປັນ 3 ໄລຍະ. ໄລຍະ I ເລີ່ມໃນປີ 2004 ແລະ ລວມມີ 4 ຫົວໜ່ວຍໃຫຍ່ (ພູດອຍ, ການບິນລາວ, ນ້ຳປະປານະຄອນຫຼວງ ແລະ ການຢາເລກ 3); ໄລຍະ II ເລີ່ມໃນປີ 2005 ແລະ ລວມມີ 4 ຫົວໜ່ວຍຂະໜາດກາງ (ບສ ພັດທະນາອຸດສາຫະກຳ-ກະສິກຳ ຂາອອກ-ຂາເຂົ້າ, ນ້ຳມັນເຊື້ອໄຟລາວ, ບສ ລາວ ຂາອອກ-ຂາເຂົ້າ, ບສ ກໍ່ສ້າງທາງ); ແລະ ໄລຍະ III ເລີ່ມໃນປີ 2006 ມີ 4 ຫົວໜ່ວຍ (DAFI, LXP, LVSVT ແລະ LVKK).

[7] ແຫລ່ງຂໍ້ມູນຕົ້ນຕໍລວມມີ ບົດສະຫລຸບການກວດສອບ, ການປະເມີນເບື້ອງຕົ້ນຂອງລັດວິສາຫະກິດໄລຍະ III ແລະ ກົມຄຸ້ມຄອງການເງິນລັດວິສາຫະກິດ.

ນະໂຍບາຍດ້ານລາຄາສຳລັບລັດວິສາຫະກິດຂະແໜງໂຄງລ່າງ

ພາກໂຄງລ່າງ ແລະ ການບໍລິການຕ່າງໆສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນມາຈາກພາກລັດວິສາຫະກິດ ເຖິງວ່າພາກເອກະຊົນມີສ່ວນສຳຄັນໃນຂະແໜງໂທລະຄົມ. ເຖິງວ່າຈະມີການປັບລາຄາໃນໄລຍະຜ່ານມາ ຄ່າບໍລິການຕ່າງໆແມ່ນນຳຫລັງອັດຕາເງິນເຟີ້ ແລະ ຕ່ຳກ່ວາລະດັບຈຸດກຸ້ມທຶນ. ໂຄງສ້າງລາຄາທີ່ສັບສົນ ແລະ ລາຄາທີ່ຕ່ຳພາໃຫ້ການນຳໄຟຟ້າ ແລະ ນ້ຳປະປາບໍ່ມີປະສິດພາບ ພ້ອມທັງສິ້ນເປືອງຊັບພະຍາກອນສຳລັບການລົງທຶນຕໍ່ໄປ. ໜີ້ຄ້າງຈ່າຍສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນມີຕໍ່ຜູ້ໃຫ້ບໍລິການດ້ານໂຄງລ່າງ ໃນນັ້ນລວມທັງໜີ້ຈາກງົບປະມານລັດ ຊຶ່ງເຮັດໃຫ້ລັດວິສາຫະກິດພາກໂຄງລ່າງມີຄວາມຫຍຸ້ງຍາກໃນການຊຳລະໜີ້ເງິນກູ້ຕໍ່ລັດຖະບານ.

ເພື່ອຫລຸດຜ່ອນການຖົມຊຸມຈາກງົບປະມານລັດ ແລະ ນຳໃຊ້ແຫລ່ງທຶນຈາກພາກເອກະຊົນ, ລັດຖະບານໄດ້ມີການປັບລາຄາ ແລະ ຄ່າບໍລິການຕ່າງໆໃຫ້ເໝາະສົມຂຶ້ນ ລວມທັງການວາງລາຄາທີ່ມີການແຂ່ງຂັນໂດຍສະເພາະໃນດ້ານການບໍລິການໂທລະຄົມ ແລະ ການບິນ. ລັດຖະບານຍັງໄດ້ປະຕິບັດຍຸດທະສາດການປັບຄ່າບໍລິການໃຫ້ໄປສູ່ລະດັບຈຸດກຸ້ມທຶນ, ຫລຸດຜ່ອນການຖົມຊຸມລະຫວ່າງກຸ່ມຜູ້ຊົມໃຊ້ ແລະ ຈາກງົບປະມານລັດ, ປັບປຸງການເຄື່ອນໄຫວທຸລະກິດ ແລະ ສົ່ງເສີມການເຂົ້າຮ່ວມ ແລະ ລົງທຶນຂອງພາກເອກະຊົນ. ຜົນສຳເລັດໃນການກ້າວໄປສູ່ຈຸດກຸ້ມທຶນສຳລັບຂະແໜງໄຟຟ້າແມ່ນໄວກວ່າກຳນົດ. ຄ່າບໍລິການດ້ານໂທລະຄົມ (ມືຖື) ແລະ ລາຄາປີ້ຍົນແມ່ນໄດ້ວາງບົນພື້ນຖານທຸລະກິດເພື່ອໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບຄວາມຕ້ອງການ ແລະ ການແຂ່ງຂັນໃນຕະຫລາດ.

ຂະແໜງນ້ຳປະປາ

ລັດຖະບານໄດ້ສືບຕໍ່ປັບປຸງໂຄງສ້າງລາຄານ້ຳປະປາ. ລັດຖະບານ (ອົງການນ້ຳປະປາ ແລະ ອານາໄມ, ກະຊວງໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ) ໄດ້ເລີ່ມຕົ້ນປະຕິບັດຄ່ານ້ຳປະປາທີ່ປັບໃໝ່ສຳລັບປີ 2008-10. ອົງການນ້ຳປະປາ ແລະ ອານາໄມແຂວງຈຳນວນ 14 ແຫ່ງ ໄດ້ຕົກລົງເຫັນດີກ່ຽວກັບການປັບຄ່ານ້ຳໃໝ່ ແລະ ສ່ວນແຂວງທີ່ເຫລືອແມ່ນກຳລັງຢູ່ໃນໄລຍະຮັບຮອງ. ໃນໄລຍະປີ 2007 ຫາ 2008 ໄດ້ມີການປັບຄ່ານ້ຳຂຶ້ນໂດຍສະເລ່ຍປະມານ 60 ສ່ວນຮ້ອຍ (ເບິ່ງຕາຕະລາງ 4) ຊຶ່ງລັດຖະບານໄດ້ມີນະໂຍບາຍຫັນຂະແໜງນ້ຳປະປາຕົວເມືອງເປັນທຸລະກິດ ແລະ ຫລຸດຜ່ອນການຖົມຊຸມເປັນແຕ່ລະກ້າວ. ຄ່ານ້ຳປະປາໄດ້ເພີ່ມສູງຂຶ້ນຈາກລະດັບຕ່ຳເມື່ອທຽບກັບຂະແໜງໂຄງລ່າງອື່ນໆ. ການເພີ່ມຄ່ານ້ຳສູງສຸດແມ່ນຢູ່ແຂວງອັດຕະປື (243%) ແລະ ຕ່ຳສຸດຢູ່ອຸດົມໄຊ (13%).

ການຂະຫຍາຍວຽກງານນ້ຳປະປາ ແລະ ອານາໄມໄດ້ມີການສືບຕໍ່. ຫວ່າງບໍ່ດົນມານີ້ ລັດຖະບານ (ຍຂ) ແລະ ADB ໄດ້ເຊັນບົດບັນທຶກຄວາມເຂົ້າໃຈ (MOU) ສຳລັບໂຄງການນ້ຳປະປາ ແລະ ອານາໄມ ເຂດຕົວເມືອງ. ໂຄງການນ້ຳປະປາເຂດຕົວເມືອງນ້ອຍຈະໄດ້ຖືກຮັບຮອງໃນທ້າຍປີ 2008 ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໃນປີ 2009-2013. ພາຍໃຕ້ການຊ່ວຍເຫລືອຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງຂອງ ADB (ຜູ້ໃຫ້ທຶນຕົ້ນຕໍ) ຈຳນວນສູນສະໜອງນ້ຳປະປາໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນຈາກ 3% ໃນປີ 1994 ເປັນ 60% ໃນປະຈຸບັນ (ປະມານ 46% ຂອງສູນນ້ຳປະປາຕົວເມືອງແມ່ນມີລະບົບນ້ຳປະປາທີ່ສົມບູນ ແລະ 14% ຂອງພາກສ່ວນທີ່ເຫລືອແມ່ນໄດ້ຕົກລົງສະໜອງທຶນການກໍ່ສ້າງ).

ຄ່ານ້ຳປະປາສຳລັບຄົວເຮືອນໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນຫລາຍໃນປີ 2008 ໂດຍສະເລ່ຍ 60%. ຄ່ານ້ຳຢູ່ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ຫຼວງນ້ຳທາ ແລະ ຫຼວງພະບາງ ແມ່ນຍັງຕ່ຳກ່ວາອັດຕາສະເລ່ຍຂອງປະເທດ

ຕາຕະລາງ 4. ການປ່ຽນແປງຄ່ານ້ຳຄົວເຮືອນໃນຊ່ວງປີ 2007 ຫາ 2008 (ກີບ/ມ³)

Province	0 - 10 m³			11 - 20 m³			21 - 30 m³			> 30 m³		
	2007	2008	% change	2007	2008	% change	2007	2008	% change	2007	2008	% change
Attapeu	860	2950	243%	860	2950	243%	860	2950	243%	860	2950	243%
Bokeo	1292	2880	123%	1292	2880	123%	1292	2880	123%	1292	2880	123%
Borikhamxay	1450	2550	76%	1450	2550	76%	1450	2550	76%	1450	2550	76%
Champasack	927	3000	224%	1295	3000	132%	1634	3000	84%	2026	3000	48%
Huaphanh	1487	2116	42%	1487	2116	42%	1487	2116	42%	1487	2116	42%
Khammuane	1100	2300	109%	1100	2300	109%	1100	2300	109%	1100	2300	109%
Luangnamtha	700	900	29%	700	900	29%	700	900	29%	700	900	29%
Luangprabang	750	1000	33%	850	1100	29%	850	1100	29%	1000	1250	25%
Oudomxay	1600	1494	-7%	1600	1808	13%	1600	1808	13%	1600	2121	33%
Phongsaly	1800	3500	109%	2067	3500	77%	2400	3500	64%	2500	3500	51%
Saravane	1500	1500	0%	1700	2500	47%	1800	3000	67%	1800	3000	67%
Savanakhet	1183	1400	44%	1233	1700	62%	1267	2200	102%	1433	3000	142%
Sekong	1500	1900	27%	1500	2650	77%	2500	3500	40%	3900	3500	-10%
Vientiane Capital City	420	420	0%	685	685	0%	685	685	0%	1060	1060	0%
Vientiane Province	1261	2050	63%	1261	2700	114%	1261	2700	114%	1261	3000	138%
Xayabury	1600	2500	56%	1600	2500	56%	1600	2500	56%	1600	2500	56%
Xieng Khouang	850	1400	65%	1700	2350	38%	2000	3850	93%	2000	3850	93%
Average	966	1612	59%	1066	1819	60%	1166	1978	61%	1289	2070	60%

ແຫລ່ງ. WASA, MTPW

ລັດຖະບານໄດ້ສົ່ງເສີມໃຫ້ພາກເອກະຊົນຊໍາປະທານການສະໜອງນໍ້າປະປາຂະໜາດນ້ອຍ. ອົງການນໍ້າປະປາ (WASA) ໄດ້ຊ່ວຍເຫລືອສອງຫົວໜ່ວຍເອກະຊົນທີ່ຊໍາປະທານການສະໜອງປະປາເລີ່ມແຕ່ເດືອນເມສາ ປີ 2006 ເປັນຕົ້ນມາ ໂດຍການຊ່ວຍເຫລືອຈາກ INGO GRET. ຄ່ານໍ້າປະປາທີ່ເກັບໂດຍສອງທຸລະກິດດັ່ງກ່າວແມ່ນ 2.000 ກີບ/ມ³ ແລະ 2.400 ກີບ/ມ³. ຈໍານວນ 6 ພື້ນທີ່ໃໝ່ໄດ້ຮັບການອານຸຍາດທີ່ວຽງຈັນ ແລະ ບໍລິຄໍາໄຊ. ໃນນັ້ນ 3 ແຫ່ງໄດ້ມີການຄັດເລືອກຜູ້ຊໍາປະທານເອກະຊົນເປັນທີ່ຮຽບຮ້ອຍແລ້ວ ແລະ ການກໍ່ສ້າງຈະເລີ່ມໃນປີ 2009. ແນວຄວາມຄິດດັ່ງກ່າວໄດ້ຮັບການສະໜັບສະໜູນຈາກການພັດທະນາກົນໄກການສະໜອງທຶນທີ່ອີງໃສ່ກອງທຶນເພື່ອການລົງທຶນທີ່ຕັ້ງຂຶ້ນທີ່ວຽງຈັນ ແລະ ແຂວງບໍລິຄໍາໄຊ. ກົນໄກດັ່ງກ່າວໄດ້ເອື້ອອໍານວຍແກ່ການຄຸ້ມຄອງທຶນຊຸກຍູ້ທີ່ອີງໃສ່ໝາກຜົນ ແລະ ໂຄງການສິນເຊື່ອທີ່ສ້າງຂຶ້ນໂດຍຮ່ວມມືກັບທະນາຄານພັດທະນາລາວເພື່ອອໍານວຍຄວາມສະດວກດ້ານສິນເຊື່ອໄລຍະກາງແກ່ຜູ້ໃຫ້ບໍລິການນໍ້າປະປາຕ່າງໆ.

ກົດໝາຍນໍ້າປະປາຈະໄດ້ຖືກນໍາສະເໜີໄປຍັງສະພາແຫ່ງຊາດ ໃນປີ 2009. ຮ່າງກົດໝາຍໄດ້ຖືກນໍາສົ່ງໄປຍັງກະຊວງຍຸດຕິທໍາເພື່ອກວດ ແລະ ທົບທວນ. ກົດໝາຍດັ່ງຈະເປັນບ່ອນອີງແກ່ຂະແໜງນໍ້າປະປາໂດຍສະເໜີໃຫ້ມີການລວມສູນຄວາມຮັບຜິດຊອບດ້ານວຽກງານໂຄງຫລ່າງນໍ້າປະປາຢູ່ພາຍໃຕ້ກະຊວງດຽວ (ຍຂ), ປັບປຸງການກໍ່ສ້າງ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງລະບົບນໍ້າປະປາ, ການຄວບຄຸມຄຸນນະພາບນໍ້າໂດຍກະຊວງສາທາ ແລະ ສົ່ງເສີມການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງພາກເອກະຊົນ.

ໄຟຟ້າ

ບໍລິສັດ ໄຟຟ້າລາວ (EdL) ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບໜັກໜ່ວງຈາກວິກິດການດ້ານການເງິນໃນອາຊີທີ່ຜ່ານມາ ແລະ ໄພເງິນເຟີ້ໃນທ້າຍຊຸມປີ 1990 ຍ້ອນອັດຕາແລກປ່ຽນ: ລາຍຮັບຕົ້ນຕໍແມ່ນເປັນເງິນກີບແຕ່ການຊໍາລະໜີ້ເປັນໂດລາ (US$). ແຜນການຟື້ນຟູການເງິນໄດ້ຮັບການປະຕິບັດໃນຫຼາຍປີຕໍ່ມາລວມທັງການຫັນໜີ້ເປັນທຶນ (ຫຸ້ນ) ຂອງລັດຖະບານ ແລະ ການປັບລາຄາໄຟຟ້າ 25-50 ສ່ວນຮ້ອຍ ຕໍ່ປີ. ປະຈຸບັນ ໄຟຟ້າລາວ ມີຖານະທີ່ໝັ້ນຄົງພໍສົມຄວນ ແລະ ສາມາດຈ່າຍເງິນເງິນແບ່ງປັນຜົນແກ່ລັດຖະບານປະມານ 3-5 ລ້ານໂດລາ ຕໍ່ປີ ນັບແຕ່ 2003 ເປັນຕົ້ນມາ. ກໍາໄລຈາກການສົ່ງອອກໄຟຟ້າຂອງບໍລິສັດໄດ້ຖືກນໍາໃຊ້ເພື່ອຖົມຊຸມການຫລຸບທຶນຈາກການຂາຍໄຟຟ້າພາຍໃນປະເທດ. ລາຄາໄຟຟ້າສະເລ່ຍພາຍໃນແມ່ນຕໍ່າກ່ວາຈຸດກຸ້ມທຶນປະມານ 10 ສ່ວນຮ້ອຍ. ການຂາດປະສິດທິຜົນອີກອັນໜຶ່ງແມ່ນເກີດຈາກການເກື້ອກູນລາຄາລະຫວ່າງກຸ່ມຜູ້ຊົມໃຊ້ທີ່ເປັນຄົວເຮືອນ ແລະ ກະສິກໍາກັບກຸ່ມອື່ນໆ. ໃນທ້າຍປີ 2005 ໄດ້ມີການເຊັນຂໍ້ຕົກລົງວ່າດ້ວຍແຜນການຟື້ນຟູການເງິນສໍາລັບຂະແໜງໄຟຟ້າເພື່ອປັບຂຶ້ນລາຄາໄປສູ່ລະດັບຈຸດກຸ້ມທຶນ, ຫລຸດຜ່ອນໜີ້ໄຟຟ້າຄ້າງຈ່າຍ ແລະ ຫລີກຫລ່ຽງການສ້າງໜີ້ໃໝ່ໃນອານາຄົດຂອງລັດທີ່ມີຕໍ່ ບ/ສ ໄຟຟ້າລາວ.

ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນຟື້ນຟູການເງິນແມ່ນໄດ້ສືບຕໍ່. ດັ່ງທີ່ໄດ້ນໍາສະເໜີມາກ່ອນນີ້ ການປັບຄ່າໄຟຟ້າແມ່ນໄດ້ສໍາເລັດໃນຕົ້ນປີ 2008. ປະສິດທິຜົນຂອງການດໍາເນີນທຸລະກິດຂອງໄຟຟ້າລາວກໍໄດ້ຮັບການປັບປຸງໂດຍອັດຕາການສູນເສຍຂອງໄຟໄດ້ຫລຸດລົງຈາກ 20% ໃນປີ 2005 ເປັນ 17% ໃນປີ 2007 ແລະ ຕໍ່າກ່ວາ 15% ຮອດເດືອນ ສິງຫາ 2008. *ການແກ້ໄຂໜີ້ໄຟຟ້າຄ້າງຈ່າຍຂອງລັດກໍມີຜົນຄືບໜ້າ* ແລະ ກະຊວງການເງິນໄດ້ປະຕິບັດຕາມແຜນຊໍາລະໜີ້ທີ່ໄດ້ຕົກລົງກັນຮອດເດືອນກັນຍາ ປີ 2005. ກະຊວງການເງິນ ແລະ ໄຟຟ້າລາວ ໃກ້ຈະຕົກລົງເປັນເອກະພາບກ່ຽວກັບໜີ້ໄຟຟ້າຄ້າງຈ່າຍຂອງລັດສໍາລັບປີ 2005/06 ແລະ ໄດ້ເຫັນດີດ້ານຫລັກການວ່າຈະຊໍາລະພາຍໃນສາມປີຂ້າງໜ້າ: 2009-11. ສອງຝ່າຍໄດ້ເຫັນດີຈະໃຫ້ສໍາເລັດການກວດກາຄືນຕົວເລກໜີ້ລວມສໍາລັບປີ 2006/07 ແລະ ຕົກລົງວິທີການແລະກໍານົດການຊໍາລະໜີ້ດັ່ງກ່າວພາຍໃນເດືອນພະຈິກ 2008.

ນອກຈາກນັ້ນກະຊວງການເງິນໄດ້ເພີ່ມການຈັດສັນງົບປະມານໃນຊຸມປີຜ່ານມາຊຶ່ງົບລາຍຈ່າຍໄຟຟ້າໃກ້ຈະເທົ່າກັບການຊົມໃຊ້ຕົວຈິງ. ງົບສໍາລັບປີ 2007/08 ຄາດວ່າຈະຢູ່ໃນລະດັບ 59 ຕື້ກີບ (ເທົ່າກັບ 83% ຂອງການຊົມໃຊ້ໄຟຟ້າຂອງພາກລັດ) ແລະ ປີ 2008/09 ປະມານ 71 ຕື້ກີບ ຫລື ເທົ່າກັບການຊົມໃຊ້ຕົວຈິງ. ຍ້ອນການຊໍາລະດັ່ງກ່າວ ບສ ໄຟຟ້າລາວ ຈຶ່ງມີກໍາໄລເປັນຄັ້ງທໍາອິດໃນປີ 2007.

ລັດຖະບານລາວໄດ້ມຸ້ງໜ້າໄປສູ່ການພັດທະນາຂະແໜງພະລັງງານແບບຍືນຍົງໂດຍການປະຕິຮູບຂະແໜງການ ແລະ ນໍາໃຊ້ທ່າແຮງດ້ານພະລັງງານທີ່ມີໃຫ້ເປັນປະໂຫຍດສູງສຸດ. ຍຸດທະສາດລວມຂອງລັດຖະບານສໍາລັບຂະແໜງໄຟຟ້າແມ່ນພັດທະນາຊັບພະຍາກອນໄຟຟ້າທີ່ອຸດົມສົມບູນສໍາລັບການສະໜອງໄຟຟ້າທີ່ໝັ້ນຄົງແກ່ຄວາມ

ຕ້ອງການພາຍໃນ ແລະ ເພື່ອການສົ່ງອອກ. ຄວາມຕ້ອງການດ້ານໄຟຟ້າໃນພາກພື້ນລຸ່ມແມ່ນໍ້າຂອງ (ໂດຍສະເພາະແມ່ນ: ໄທ, ຫວຽດນາມ ແລະ ກໍາປູເຈຍ) ໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນຢ່າງຫລວງຫລາຍໃນຊຸມປີຜ່ານມາຍ້ອນເສດຖະກິດໃນພູມີພາກທີ່ເຕີບໂຕວ່ອງໄວ ແລະ ລາຄາພະລັງງານທົດແທນທີ່ແພງ (ໂດຍສະເພາະແມ່ນນໍ້າມັນເຖິງວ່າໄດ້ຫລຸດລົງຫລາຍໃນຫຼາຍເດືອນທີ່ຜ່ານມາ), ແລະ ການຫັນໄປຊົມໃຊ້ພະລັງງານທົດແທນ. ການລົງທຶນຕ່າງປະເທດໃນຂະແໜງນີ້ໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນຢ່າງຫລວງຫລາຍໃນຊຸມປີຜ່ານມາ ແລະ ຄາດວ່າຈະສືບຕໍ່ຂະຫຍາຍຕົວໃນໄລຍະກາງ ແລະ ໄລຍະຍາວ ເຖິງວ່າຈະມີການຊຸດຕົວໃນໄລຍະສັ້ນຍ້ອນວິກິດການດ້ານການເງິນຂອງໂລກ. ບສ ໄຟຟ້າລາວ (EDL) ໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມການພັດທະນາຕະຫລາດໄຟຟ້າພາກພື້ນລຸ່ມແມ່ນໍ້າຂອງ (GMS) ໂດຍການສະໜັບສະໜູນຈາກບັນດາປະເທດໃນ GMS, ADB ແລະ ທະນາຄານໂລກ. ສະນັ້ນ EDL ແລະ ລັດວິສາຫະກິດຫຸ້ນສ່ວນລາວ (LHSE) ແລະ ຜູ້ຜະລິດໄຟຟ້າເອກະລາດອື່ນໆໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມໂຄງການລົງທຶນໃຫຍ່ຕ່າງໆ ເພື່ອພັດທະນາໄຟຟ້າເພື່ອການສົ່ງອອກ ແລະ ຕິດຕັ້ງສາຍສົ່ງຂ້າມແດນຕ່າງໆ. ເຖິງແນວໃດກໍຕາມ EDL ຍັງຕ້ອງໄດ້ເພີ່ມການນໍາເຂົ້າໄຟຟ້າເພື່ອຕອບສະໜອງກັບຄວາມຕ້ອງການພາຍໃນທີ່ເພີ່ມຂຶ້ນຍ້ອນອຸດສາຫະກໍາປຸງແຕ່ງ ແລະ ໂຄງການຂຸດຄົ້ນພະຍາກອນໃຫຍ່ຕ່າງໆ.

ໂທລະຄົມມະນາຄົມ

ຄວາມສາມາດບໍລິການດ້ານໂທລະຄົມໃນ ສປປ ລາວ ໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນໂດຍສະເພາະແມ່ນໂທລະສັບມືຖື ຊຶ່ງມີລະບົບບໍລິການ GSM ເກືອບທົ່ວປະເທດ. ຄວາມໜາແໜ້ນຂອງການບໍລິການຊົມໃຊ້ໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນ (ປະຈຸບັນປະມານ 20 ສ່ວນຮ້ອຍ). ແຕ່ວ່າໂຄງສ້າງຕະຫຼາດໃນປະຈຸບັນ ແລະ ການມີຫຸ້ນສ່ວນຂອງລັດໃນຫຼາຍບໍລິສັດແມ່ນບໍ່ມີປະສິດທິຜົນ ແລະ ພາໃຫ້ມີການຊໍ້າກັນໂດຍບໍ່ຈໍາເປັນດ້ານການລົງທຶນຂອງລັດ. ເຖິງວ່ານະໂຍບາຍ ແລະ ລະບຽບການຄຸ້ມຄອງຍັງບໍ່ເອື້ອອໍານວຍເທົ່າທີ່ຄວນ ແຕ່ຜູ້ລົງທຶນພາກເອກະຊົນຍັງມີຄວາມສົນໃຈລົງທຶນໃນ ສປປ ລາວ. ແຕ່ວ່າການລົງທຶນສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນຢູ່ໃນນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ ແລະ ເຂດຕົວເມືອງໃຫຍ່ອື່ນໆ. ມີຄວາມຈໍາເປັນທີ່ຈະຕ້ອງປັບປຸງລະບຽບການຄຸ້ມຄອງເພື່ອພັດທະນາຂະແໜງການໂດຍອີງໃສ່ການລົງທຶນແບບຍືນຍົງຂອງພາກເອກະຊົນ. ຄ່າໂທລະສັດຕັ້ງໂຕະໄດ້ຖືກປັບຂຶ້ນໃນຕົ້ນປີ 2004 ເພື່ອໃຫ້ລາຄາໃກ້ຄຽງກັບລະດັບຕົ້ນທຶນຕົວຈິງ. ຄ່າໂທລະສັບມືຖືແມ່ນຖືກວາງອີງຕາມສະພາບຕະຫຼາດ ແລະ ຄ່າຈັບຈອງ ແລະ ຄ່າໂທຕໍ່ນາທີແມ່ນໄດ້ຫລຸດລົງຫຼາຍພາຍຫລັງທີ່ ບໍລິສັດ Millicom ເປີດການໃຫ້ບໍລິການ. ແຕ່ວ່າຄ່າໂທຂອງບໍລິສັດຕ່າງໆແມ່ນຄ້າຍຄືກັນ ຊຶ່ງສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າບໍ່ມີການແຂ່ງຂັນກັນດ້ານລາຄາປານໃດ. ການເປີດເສລີຂະແໜງໂທລະຄົມມະນາຄົມແມ່ນເງື່ອນໄຂໜຶ່ງສໍາລັບການເຂົ້າເປັນສະມາຊິກຂອງອົງການການຄ້າໂລກ, ສະນັ້ນຈຶ່ງໄດ້ມີການສ້າງຕັ້ງອົງການໄປສະນີ ແລະ ໂທລະຄົມມະນາຄົມ (NAPT) ເພື່ອຄຸ້ມຄອງຂະແໜງໂທລະຄົມ ໃຫ້ມີການແຂ່ງຂັນທີ່ເປັນທໍາລະຫວ່າງຜູ້ໃຫ້ບໍລິການຕ່າງໆ, ເພີ່ມປະສິດທິພາບຂອງການນໍາໃຊ້ລະບົບໂຄງລ່າງທີ່ມີ, ແລະ ແກ້ໄຂບັນຫາການເຊື່ອມຕໍ່ລະຫວ່າງຜູ້ໃຫ້ບໍລິການ.

ຄວາມສາມາດດ້ານບໍລິການຂອງຂະແໜງໂທລະຄົມລາວໄດ້ຂະຫຍາຍຕົວ ໃນຂະນະທີ່ຄວາມຕ້ອງການໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນໄວວາໃນຊຸມປີຜ່ານມາ. ຮອດເດືອນມິຖຸນາ 2008 ຄວາມສາມາດບໍລິການຈໍານວນສາຍໂທລວມທັງຕັ້ງໂຕະ, ມືຖື ແລະ ອື່ນໆ ແມ່ນມີ 2.463.373 ສາຍ; ໃນນັ້ນມີປະມານ 2.463.373 ສາຍຖືກນໍາໃຊ້. ຄວາມໜາແໜ້ນໃນການນໍາໃຊ້ໃນ ສປປ ລາວ ໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນເປັນ 32% ໃນປີ 2008 ຈາກ 25% ໃນປີ 2007 ຫລືເພີ່ມຂຶ້ນຈາກ 285 ຕໍ່ 1000 ຄົນ ເປັນ 307 ໃນກາງປີ 2008. ຄ່າໂທລະສັບຕັ້ງໂຕະໂດຍລວມແມ່ນບໍ່ປ່ຽນແປງໃນປີນີ້ ແຕ່ຄ່າໂທລະສັບມືຖືແມ່ນປັບໄປຕາມກົນໄກຕະຫລາດ.

ການບິນລາວ

ບ/ສ ການບິນລາວ ໄດ້ປັບຄ່າບໍລິການດ້ານການບິນເປັນໄຕມາດນັບແຕ່ປີ 2002 ເປັນຕົ້ນມາເພື່ອໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບລັກສະນະລະດູການຂອງຕະຫຼາດ ການທ່ອງທ່ຽວ. ລາຄາປີ້ຍົນໄດ້ຖືກປັບເປັນຄັ້ງທໍາອິດໃນເດືອນມິຖຸນາ 2002 ແລະຈາກນັ້ນຂຶ້ນອີກປະມານ 50 ສ່ວນຮ້ອຍໃນເດືອນກັນຍາ 2002. ລາຄາປີ້ຍົນໃນປີ 2003 ສໍາລັບຖ້ຽວບິນຕ່າງໆໂດຍລວມແມ່ນບໍ່ໄດ້ປ່ຽນແປງຍ້ອນຍອດຂາຍລວມຫລຸດລົງ (ເນື່ອງຈາກນັກເດີນທາງໄດ້ຫັນມາໃຊ້ບໍລິການທາງລົດຫຼາຍຂຶ້ນ). ໃນໄລຍະຫລັງນີ້ ໄດ້ມີການປັບຖ້ຽວບິນຕ່າງໆໃຫ້ສອດຄ່ອງກ່ວາເກົ່າ ແລະ ລາຄາປີ້ຍົນໄດ້ປັບຕາມຄວາມຕ້ອງການຂອງຕະຫຼາດ ແລະ ການເດີນທາງຂອງນັກທ່ອງທ່ຽວ ພ້ອມທັງການແຂ່ງຂັນຈາກການບໍລິການຂົນສົ່ງທາງບົກ.

ບສ ການບິນລາວ ໄດ້ມີບາດກ້າວໃນການນໍາໃຊ້ລະບົບລາຄາດຽວສໍາລັບລູກຄ້າທຸກປະເພດ. ໂດຍຫັນສູ່ກົນໄກການວາງລາຄາບົນພື້ນຖານທຸລະກິດ ການບິນລາວໄດ້ປະກາດນໍາໃຊ້ລະບົບລາຄາປີ້ຍົນອັດຕາດຽວສໍາລັບຖ້ຽວບິນພາຍໃນສໍາລັບລູກຄ້າທັງພາຍໃນແລະຕ່າງປະເທດເລີ່ມແຕ່ຕົ້ນປີ 2008 ແລະ ລົບລ້າງນະໂຍບາຍລາຄາເກື້ອກູນສໍາລັບຜູ້ໂດຍສານພາຍໃນ. ມາດຕະການດັ່ງກ່າວເຮັດໃຫ້ຍອດຂາຍເພີ່ມຂຶ້ນ ແລະ ຖານະການເງິນຂອງບໍລິສັດດີຂຶ້ນ.

ນອກນັ້ນຍັງມີມາດຕະການອື່ນໆທີ່ແນໃສ່ຫລຸດຜ່ອນຕົ້ນທຶນ. ເພື່ອປັບປຸງຖານະການເງິນ ການບິນລາວໄດ້ມີການຄັດຈ້ອນຖ້ຽວບິນພາຍໃນໂດຍການລົບລ້າງຖ້ຽວບິນທີ່ຂາດທຶນ ແລະ ເພີ່ມຖ້ຽວບິນທີ່ມີກຳໄລຫລາຍ. ຖ້ຽວບິນໄປຍັງສະຫວັນນະເຂດກໍ່ໄດ້ຖືກເປີດໃໝ່ອີກຄັ້ງໃນຫວ່າງບໍ່ດົນມານີ້. ນອກນັ້ນ ເພື່ອໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບແຜນການຂອງສະມາຄົມການຂົນສົ່ງທາງອາກາດສາກົນ (IATA) ທີ່ຈະບໍ່ໃຊ້ການຂາຍປີ້ເຈ້ຍ 100% ສຳລັບສາຍການບິນຕ່າງໆ, ການບິນລາວໄດ້ນຳໃຊ້ລະບົບຂາຍປີ້ ໂດຍກົງໂດຍຜ່ານແວບສ້າຍ (at: www.laoairlines.com) ເລີ່ມແຕ່ວັນທີ 01 ຕຸລາ 2008. ລະບົບນີ້ຈະຊ່ວຍໃຫ້ສາມາດຈອງ ແລະ ຊື້ປີ້ໄດ້ໂດຍໃຊ້ບັດວີຊາ/ມາສເຕີຄາດ (Visa/Master Card). ບໍລິສັດຄາດວ່າຈະສາມາດເພີ່ມຍອດຂາຍທາງອິນເຕີເນດໄດ້ປະມານ 20% ໃນເວລາ 12 ເດືອນ ຫລັງຈາກການເປີດໃຊ້.

ເໝືອນດັ່ງສາຍການບິນອື່ນໆ ການບິນລາວກໍ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກລາຄານ້ຳມັນທີ່ແພງ. ຍ້ອນລາຄານ້ຳມັນແພງ ບສ ການບິນລາວໄດ້ຕັດຖ້ຽວບິນລົງເກືອບເຄິ່ງໜຶ່ງ ແລະ ອັດຕາ ກຳໄລກໍ່ຫລຸດລົງຫລາຍຍ້ອນຕົ້ນທຶນທີ່ສູງຂຶ້ນ. ແຕ່ເຖິງແນວໃດກໍ່ຕາມທາງບໍລິສັດກໍ່ມີແຜນເປີດຖ້ຽວບິນຕ່າງປະເທດເພີ່ມອີກ ສອງສາຍ: (1) ຈາກສະຫວັນນະເຂດໄປຫາບາງກອກ ແລະ (2) ຈາກຫຼວງພະບາງໄປຫາອຸດອນທານີ. ບໍລິສັດຍັງສືບຕໍ່ຊອກຫາຜູ້ຮ່ວມລົງທຶນທີ່ເປັນຍຸດທະສາດເພື່ອຊ່ວຍຍົກສູງຄຸນນະພາບການບໍລິການ ແລະ ຜົນການດຳເນີນທຸລະກິດ.

2.3 ການປະຕິຮູບພາກສະຖາບັນການເງິນ

ການປະຕິຮູບພາກສະຖາບັນການເງິນຫລ້າສຸດໃນ ສປປ ລາວ ແມ່ນເລີ່ມໃນປີ 2001 ເພື່ອປັບໂຄງສ້າງທະນາຄານທຸລະກິດລັດ, ປັບປຸງການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຊີ້ນຳກວດກາທະນາຄານ ແລະ ເປີດກ້ວາງການລົງທຶນຂອງພາກເອກະຊົນ. ຜົນຄືບໜ້າໂດຍລວມແມ່ນຍັງຊັກຊ້າ ແລະ ຖານະການເງິນຂອງທະນາຄານທຸລະກິດລັດຍັງອ່ອນແອ. ໂຄງສ້າງການຈັດຕັ້ງຍັງບໍ່ສອດຄ່ອງ ແລະ ຂາດຄວາມສົມດຸນໃນການກວດສອບຈາກຄະນະສະພາບໍລິຫານຈາກພາຍນອກ. ການຊີ້ນຳກວດກາ ແລະ ປະຕິບັດລະບຽບການຄຸ້ມຄອງໂດຍທະນາຄານ ສປປ ລາວ ແມ່ນຍັງຊັກຊ້າ ແລະ ບໍ່ທົ່ວເຖິງຍ້ອນມີຂໍ້ຈຳກັດດ້ານຄວາມສາມາດ ແລະ ກົນໄກຕ່າງໆ. ຜົນສຳເລັດອັນສຳຄັນໃນໄລຍະຜ່ານມາລວມມີ: ການຫລຸດຜ່ອນໜີ້ເສຍໄດ້ຢ່າງຫຼວງຫຼາຍ ແລະ ປັບປຸງການຕິດຕາມກວດກາຢ່າງເປັນປະຈຳ. ພາກທະນາຄານທຸລະກິດລັດຍັງມີກິດຈະກຳກ່ຽວກັບການປ່ອຍເງິນກູ້ທີ່ບໍ່ແມ່ນທຸລະກິດຊຶ່ງອາດສ້າງພາລະຕໍ່ການປ່ອຍເງິນກູ້ລວມຂອງຕົນໃນໄລຍະຍາວ. ໃນຂະນະທີ່ວັດທະນະທຳການປ່ອຍເງິນກູ້ທີ່ບໍ່ສອດຄ່ອງ ແລະ ຂີດຄວາມສາມາດທີ່ຈຳກັດໃນການວິເຄາະສິນເຊື່ອໄດ້ມີການປັບປຸງໃຫ້ດີຂຶ້ນ ບັນດາທະນາຄານທຸລະກິດລັດໂດຍລວມແມ່ນຍັງບໍ່ເຂັ້ມແຂງພໍ. ການມີທີ່ປຶກສາສາກົນດ້ານທະນາຄານປະຈຳສອງທະນາຄານທຸລະກິດລັດພາຍໃຕ້ໂຄງການປະຕິຮູບທະນາຄານຂອງເອດີບີ ແມ່ນການຊ່ວຍເຫຼືອທີ່ສຳຄັນສຳລັບການຂ້າມຜ່ານໄປສູ່ລະບົບການຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານທີ່ເອກະລາດ.

ການປະຕິຮູບພາກສະຖາບັນການເງິນໄດ້ມີທິດທາງໃໝ່. ໃນໄລຍະເຈັດປີທີ່ຜ່ານມາການປັບປຸງຂະແໜງສະຖາບັນການເງິນແມ່ນສຸມໃສ່ການປັບໂຄງສ້າງທະນາຄານທຸລະກິດລັດ. ວຽກງານດັ່ງແມ່ນຍັງສືບຕໍ່ ແຕ່ໄດ້ມີວິໄສໃໝ່ທີ່ກ້ວາງຂວາງ ແລະ ຄົບຊຸດກ່ວາເກົ່າ. ພາຍໃຕ້ການຊີ້ນຳຂອງ ທະນາຄານ ສປປ ລາວ ໄດ້ສຳເລັດການຮ່າງແຜນຍຸດທະສາດສຳລັບພາກສະຖາບັນການເງິນ. ຮ່າງຍຸດທະສາດຍັງຈະໄດ້ຜ່ານຂະບວນການປຶກສາຫາລືຫລາຍຂັ້ນຕອນ ແລະ ລຽບລຽງ ກ່ອນທີ່ຈະໄດ້ຖືກຮັບຮອງ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ. ແຕ່ມັນໄດ້ສໍ່ສະແດງເຖິງຍຸກໃໝ່ຊຶ່ງພາກສະຖາບັນການເງິນສາມາດໄດ້ຮັບການປັບປຸງເພື່ອບໍລິການເສດຖະກິດໃຫ້ດີກ່ວາເກົ່າ. ກອງປະຊຸມປຶກສາຫາລືຢ່າງກ້ວາງຂວາງໄດ້ຈັດຂຶ້ນໃນຕົ້ນເດືອນພະຈິກ 2008 ໂດຍທະນາຄານແຫ່ງ ສປປ ລາວ.

ກິດຈະກຳສ່ວນໃຫຍ່ຂອງຂະແໜງທະນາຄານຍັງຂຶ້ນກັບພາກທະນາຄານທຸລະກິດລັດ ແຕ່ທະນາຄານເອກະຊົນໄດ້ເກີດຂຶ້ນໃໝ່ຫລາຍແຫ່ງ. ຫວ່າງບໍ່ດົນມານີ້ໄດ້ມີການຫັນປ່ຽນດ້ານອົງປະກອບຂອງຂະແໜງການຫລັງຈາກທີ່ພາກເອກະຊົນໄດ້ເຂົ້າມາລົງທຶນໃນລະບົບ. ແຕ່ສ່ວນແບ່ງດ້ານຊັບສິນຂອງພາກລັດຍັງບໍ່ມີການປ່ຽນແປງເຖິງວ່າຊັບສິນຂອງພາກທະນາຄານຈະເພີ່ມຂຶ້ນ. ພາກທະນາຄານລັດມີຊັບສິນລວມປະມານ 59% ໃນປີ 2006, 61% ໃນປີ 2007 ແລະ 59.6% ຮອດວັນທີ 30/06/2008. ສ່ວນແບ່ງຂອງພາກເອກະຊົນ ແລະ ທະນາຄານຮ່ວມທຶນ ແມ່ນຍັງຄົງທີ່ແຕ່ເຕີບໂຕຄຽງຄູ່ກັບການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງຊັບສິນລວມຂອງຂະແໜງທະນາຄານ. ຊັບສິນລວມຂອງພາກທະນາຄານໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນຈາກ 8.238 ຕື້ກີບ ໃນປີ 2006 ເປັນ 12.569 ຕື້ ຮອດວັນທີ 30/08/2008. ໂຄງປະກອບຂອງຂະແໜງທະນາຄານຈະສືບຕໍ່ປ່ຽນແປງ ແລະ ຈະສະແດງອອກໃນການປ່ຽນແປງດ້ານຕົວເລກຊັບສິນເມື່ອຮອດທ້າຍປີ 2009. ການປ່ຽນແປງໄດ້ມີຂຶ້ນກັບທະນາຄານວຽງຈັນພານິດຊຶ່ງມີ ANZ ແລະ IFC ຖືຫຸ້ນສ່ວນໃຫຍ່, ການຕັ້ງໃໝ່ຂອງທະນາຄານພົງສະຫວັນ (ເປັນຂອງເອກະຊົນລາວ 100%) ຊຶ່ງມີການຂະຫຍາຍສາຂາໃໝ່ຕ່າງໆຕື່ມອີກ, ການກໍ່ຕັ້ງສາຂາຂອງທະນາຄານ Acleda ກຳປູເຈຍຢູ່ລາວ - Acleda Lao. ປະສົບການຂອງທະນາຄານ Acleda ຢູ່ກຳປູເຈຍ ຈະຊ່ວຍອຳນວຍການເຂົ້າຫາແຫລ່ງທຶນແກ່ພາກທຸລະກິດ SMEs ແລະ ພາກສ່ວນອື່ນ, ແລະ ເຮັດໃຫ້ຊັບສິນຂອງພາກທະນາຄານເອກະຊົນຄ່ອຍໆເພີ່ມຂຶ້ນ. ທະນາຄານອື່ນໆກໍມີຄວາມສົນໃຈທີ່ຈະເຂົ້າມາລົງທຶນໃນ ສປປ ລາວ. ການປະກົດຕົວຂອງທະນາຄານພາກເອກະຊົນໄດ້ກະຕຸກຊຸກຍູ້ໃຫ້ພາກທະນາຄານທຸລະກິດລັດມີຄວາມສົນໃຈໃນການປັບປຸງການດຳເນີນທຸລະກິດຂອງຕົນເອງຊຶ່ງສະແດງອອກໃນການເພີ່ມຄວາມສົນໃຈໃນດ້ານການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງ, ການບໍລິຫານ ແລະ ສ້າງຜະລິດຕະພັນ ແລະ ການບໍລິການໃໝ່ໆ. ໃນໄລຍະຍາວ ການແຂ່ງຂັນທີ່ສູງຂຶ້ນຈະເປັນຜົນບວກຕໍ່ການພັດທະນາຂອງຂະແໜງທະນາຄານ ແຕ່ຈະເພີ່ມຄວາມຮຽກຮ້ອງຕໍ່ທະນາຄານແຫ່ງ ສປປ ລາວ ແລະ ຜູ້ຊີ້ນຳກວດກາເພື່ອຮັບປະກັນວ່າຂະແໜງທະນາຄານໄດ້ຮັບການຄຸ້ມຄອງໂດຍດີ.

ການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງສິນເຊື່ອໃນໄລຍະທີ່ຜ່ານມາອາດສ້າງຄວາມສ່ຽງຕໍ່ຖານະການເງິນທີ່ອ່ອນແອຂອງທະນາຄານທຸລະກິດລັດ (ໂດຍສະເພາະແມ່ນ LDB ແລະ APB) ແລະ ອາດສ້າງພາລະໜີ້ແກ່ງົບປະມານລັດໃນອານາຄົດ. ການປ່ອຍສິນເຊື່ອຂອງພາກທະນາຄານໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນຢ່າງໄວວາເກືອບ 46% ໃນໄລຍະ 8 ເດືອນຕົ້ນປີ 2008 ຫລື ປະມານ 70% ເມື່ອທຽບກັບ ເດືອນຕຸລາ 2007. ການປ່ອຍເງິນກູ້ຂອງພາກທະນາຄານທຸລະກິດລັດໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນເທົ່າຕົວເມື່ອທຽບເປັນປີຕໍ່ປີ. ການເຕີບໂຕວ່ອງໄວຂອງການປ່ອຍສິນເຊື່ອ ໄດ້ສ້າງຄວາມສ່ຽງຫລວງຫລາຍຕໍ່ການສ້າງໜີ້ເສຍ (NPL) ໃນອານາຄົດ ແລະ ຕໍ່ບັນຫາສະພາບຄ່ອງຂອງທະນາຄານທີ່ມີຖານະການເງິນອ່ອນແອ (ຍ້ອນແນວນັ້ນ ທະນາຄານ LDB ແລະ APB ແມ່ນປະສົບບັນຫາການຂາດສະພາບຄ່ອງ ແລະ ການເພີ່ມທຶນຕໍ່ໄປໂດຍບໍ່ມີເງື່ອນໄຂອາດຈະບໍ່ເປັນຜົນດີ). ໃນຂະນະທີ່ ເສດຖະກິດອາດຈຳເປັນການກະຕຸກຊຸກຍູ້ເພື່ອຮອງຮັບຜົນ ກະທົບຈາກວິກິດການດ້ານການເງິນ, ແຜນການກະຕຸ້ນເສດຖະກິດຄວນປະຕິບັດໃນຮູບແບບໂດຍຜ່ານລະບົບການເງິນງົບປະມານຂອງລັດດີກ່ວາໂດຍຜ່ານນະໂຍບາຍເງິນຕາ. ການລົງທຶນໃສ່ພາກໂຄງລ່າງຊົນນະບົດ ແລະ ຂະແໜງບູລິມະສິດອາດຈະເປັນທາງເລືອກທີ່ດີເພາະມີຜົນກະທົບສູງຕໍ່ການເຕີບໂຕ ແລະ ການຫລຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກ.

ຜົນຄືບໜ້າຂອງການປະຕິຮູບຂະແໜງທະນາຄານໃນໄລຍະຜ່ານມາ

ລັດຖະບານໄດ້ຮັບຮອງລະບຽບກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການຄຸ້ມຄອງການເງິນຈຸລະພາກ. ລັດຖະບານໄດ້ອອກລະບຽບການວ່າດ້ວຍການຄຸ້ມຄອງການເງິນຈຸລະພາກຊຶ່ງກວມເອົາສະຖາບັນການເງິນຈຸລະພາກທັງໝົດທີ່ຮັບ ແລະ ບໍ່ຮັບເງິນຝາກ (MFI) ລວມທັງສະຫະກອນສິນເຊື່ອຕ່າງໆໃນວັນທີ 20 ສິງຫາ 2008. ທະນາຄານແຫ່ງ ສປປ ລາວ ໄດ້ເຮັດວຽກຮ່ວມກັບ MFI ເພື່ອສ້າງຄວາມເຂົ້າໃຈກ່ຽວກັບລະບຽບການໃໝ່. ນອກນັ້ນຍັງໄດ້ສຳເລັດການຮ່າງດຳລັດການຈັດປະຕິບັດກົດໝາຍທະນາຄານທຸລະກິດ. ຮ່າງດຳລັດໄດ້ຮັບການທົບທວນໂດຍກະຊວງຍຸດຕິທຳ ແລະ ສິ່ງຄຳເຫັນໃຫ້ທະນາຄານກາງ. ພາຍຫລັງການຮັບຮອງດຳລັດນີ້ຈະເປັນທິດທາງໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດໝາຍທະນາຄານ.

ທະນາຄານ ສປປ ລາວ ໄດ້ມີຜົນຄືບໜ້າໃນການຮ່າງດຳລັດ ແລະ ຄຳສັ່ງແນະນຳການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດໝາຍທະນາຄານ ແລະ ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການຄ້ຳປະກັນສັນຍາ ໂດຍການຊ່ວຍເຫລືອຈາກອົງການ IFC. ການຊ່ວຍເຫລືອຍັງໄດ້ລົງເລິກດ້ານການສ້າງຂີດຄວາມສາມາດໃນຂົງເຂດການຊີ້ນຳກວດກາທະນາຄານ ແລະ ເພີ່ມຄວາມເຂົ້າໃຈຂອງພະນັກງານຊີ້ນຳກວດກາໃນພາລະບົດບາດຂອງຕົນ. ການຍົກລະດັບຄວາມສາມາດຈະຊ່ວຍປັບປຸງວຽກງານການຊີ້ນຳກວດກາ ແລະ ເພີ່ມຄວາມເອົາໃຈໃສ່ຕໍ່ຄວາມໝັ້ນຄົງຂອງຂະແໜງການ. ຮ່າງດຳລັດການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການຄ້ຳປະກັນສັນຍາຈະໄດ້ຮັບການປຶກສາຫາລື ແລະ ສຳເລັດສົມບູນໃນທ້າຍປີ 2008.

ການປັບປຸງທະນາຄານໂດຍນຳໃຊ້ຄຳປຶກສາຈາກຊ່ຽວຊານໄດ້ເຮັດໃຫ້ການປ່ອຍເງິນກູ້ດີຂຶ້ນ. ຈຳນວນໜີ້ເສຍໄດ້ຫລຸດລົງໃນຊຸມປີຜ່ານມາ: ໃນຂະນະທີ່ໜີ້ເສຍຈຳນວນຫຼວງຫຼາຍໄດ້ຖືກປົດອອກຈາກບັນຊີ ການປ່ອຍສິນເຊື່ອໃໝ່ກໍໄດ້ຮັບການປັບປຸງ. ທະນາຄານຕ່າງໆໄດ້ເພີ່ມການທົບທວນການປ່ອຍເງິນກູ້ ແຕ່ການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງສິນເຊື່ອໃນຊ່ວງທ້າຍເດືອນ 2007 ຫາ ທ້າຍເດືອນມິຖຸນາ 2008 ຄວນຕ້ອງຕິດຕາມເປັນພິເສດ. ໃນໄລຍະດຽວກັນການປ່ອຍເງິນກູ້ຂອງທະນາຄານທຸລະກິດລັດໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນປະມານ 38,5% ແລະ ທະນາຄານພາກເອກະຊົນ ແລະ ຮ່ວມທຶນປະມານ 28,5%.

ວຽກງານການສ້າງກອບກົດໝາຍແກ່ພາກສະຖາບັນການເງິນໄດ້ມີຜົນຄືບໜ້າດີ ແຕ່ຍັງມີສິ່ງທ້າຍທາຍສຳລັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໃນອານາຄົດ.

2.4 ການປະຕິຮູບດ້ານການຄ້າ

ສປປ ລາວ ໄດ້ຄ່ອຍໆເຊື່ອມຕິວເຂົ້າກັບເສດຖະກິດໂລກເລີ່ມແຕ່ປີ 1989 ເປັນຕົ້ນມາ ໂດຍໄດ້ເຂົ້າເປັນສະມາຊິກ ອາຊ່ຽນ ແລະ ເຂົ້າຮ່ວມຕະຫຼາດເສລີ ອາຟຕາ ໃນປີ 1997. ໃນປີ 2006 ລັດຖະບານໄດ້ມີການເພີ່ມທະວີການປະສານງານລະຫວ່າງຜູ້ໃຫ້ທຶນ ແລະ ນຳໃຊ້ກົນໄກການຊ່ວຍເຫລືອແບບເອກະພາບທົ່ວຂະແໜງການເຂົ້າໃນວຽກງານປະຕິຮູບການຄ້າພາຍໃຕ້ແຜນງານ DTIS/IF Action Matrix[8]. ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດການຫລຸດຜ່ອນອັດຕາພາສີເອກະພາບພາຍໃຕ້ກອບອາຟຕາ (CEPT) ໄດ້ເລີ່ມມາແຕ່ປີ 1998 ແລະ ຈະສຳເລັດການຫລຸດອັດຕາພາສີນຳເຂົ້າຈາກບັນດາປະເທດອາຊ່ຽນລົງໃນລະດັບ 0-20 ສ່ວນຮ້ອຍ ໃນປີ 2005 ແລະ 0-5 ສ່ວນຮ້ອຍ ໃນປີ 2008. ອັດຕາພານີສູງສຸດໃນປະຈຸບັນແມ່ນ 40 ສ່ວນຮ້ອຍ (ຫລຸດລົງຈາກ 150 ສ່ວນຮ້ອຍ ໃນປີ 1995) ແລະ ຕ່ຳກ່ວາ 20 ສ່ວນຮ້ອຍ ສຳລັບກຸ່ມຜະລິດຕະພັນສ່ວນໃຫຍ່. ຂໍ້ກີດກັ້ນຕ່າງໆດ້ານປະລິມານ ແລະ ບໍ່ແມ່ນດ້ານພາສີສຳລັບການນຳເຂົ້າແມ່ນຍັງມີຢູ່ ແລະ ຖືວ່າເປັນອຸປະສັກຕົ້ນຕໍບາງຂະແໜງການຍ່ອຍ.

ການເຈລະຈາຂອງ ສປປ ລາວ ກ່ຽວກັບການເຂົ້າເປັນສະມາຊິກຂອງອົງການການຄ້າໂລກ (WTO) ໄດ້ສືບຕໍ່. ກອງປະຊຸມປຶກສາຫາລືຄະນະວິຊາການຄັ້ງທີສີ່ໄດ້ຈັດຂຶ້ນໃນວັນທີ 04/07/2008 ຊຶ່ງລັດຖະບານລາວໄດ້ປັບປຸງຂໍ້ສະເໜີເບື້ອງຕົ້ນດ້ານສິນຄ້າ ແລະ ການບໍລິການ ແລະ ໄດ້ຕົກລົງກັບ EC ກ່ຽວກັບການເປີດຕະຫລາດຂອງລາວສຳລັບສິນຄ້າ. ກອງປະຊຸມຄັ້ງຕໍ່ໄປແມ່ນຈະຈັດຂຶ້ນໃນທ້າຍເດືອນຕົ້ນປີ 2009.

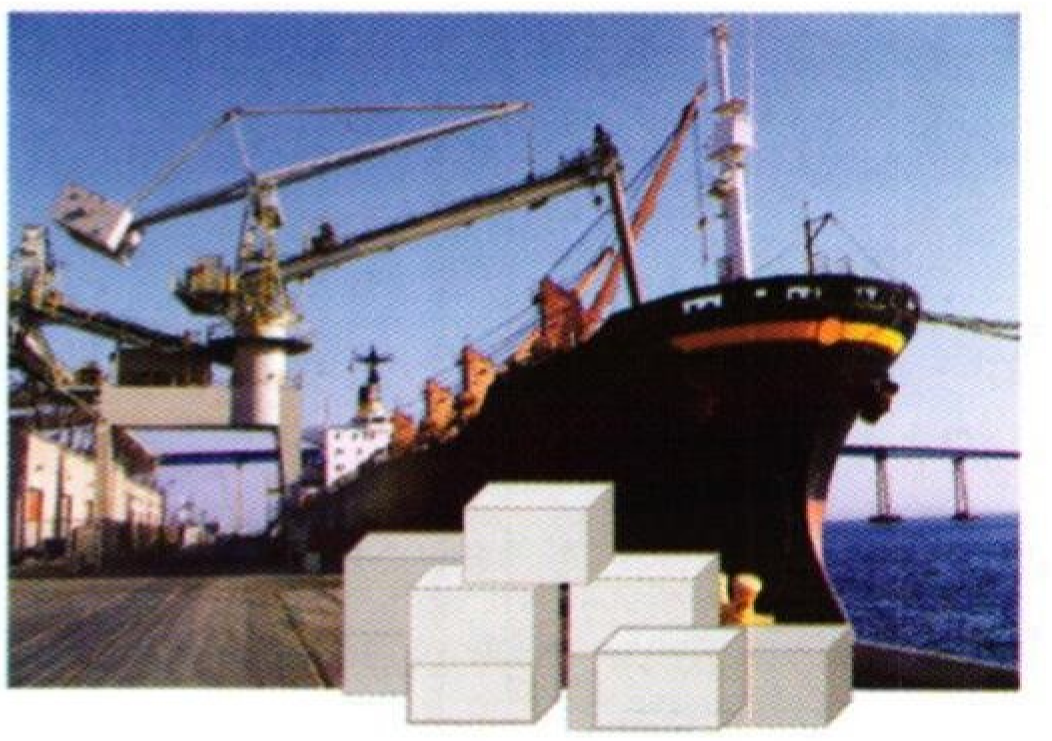

ວຽກງານດ້ານການເອື້ອອຳນວຍດ້ານການຄ້າໄດ້ມີຄວາມຄືບໜ້າແຕ່ຍັງມີສິ່ງທ້າຍທາຍຫຼາຍປະການ. ເພື່ອປະສານກັບກະຊວງຕ່າງໆໃນການປັບປຸງການເອື້ອອຳນວຍດ້ານການຄ້າ, ກະຊວງອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການຄ້າ (MOIC) ໄດ້ມີການສ້າງແຜນແມ່ບົດກ່ຽວກັບການເອື້ອອຳນວຍການຄ້າຊຶ່ງຈະໄດ້ກຳນົດບັນຫາຍຸດທະສາດໃນການປັບປຸງການເອື້ອອຳນວຍດ້ານການຄ້າພາຍໃນປະເທດໂດຍມີໂຄງສ້າງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ການແບ່ງໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບລະອຽດຂອງອົງການຊີ້ນຳ ແລະ ກຳນົດຕົວວັດແທກຕ່າງໆ. ກອງປະຊຸມປຶກສາຫາລືຄັ້ງທຳອິດໄດ້ຈັດຂຶ້ນໃນເດືອນຕຸລາ 2008 ແລະ ແຜນແມ່ບົດຄາດວ່າຈະສຳເລັດໃນຕົ້ນປີ 2009. MOIC ມີການກະກຽມລະບຽບກົດໝາຍສອງຢ່າງກ່ຽວກັບການອານຸຍາດນຳເຂົ້າ ແລະ ສົ່ງອອກ: ການດັດແກ້ດຳລັດນາຍົກ ແລະ ແຈ້ງການຂອງລັດຖະມົນຕີກ່ຽວກັບລະບຽບການນຳເຂົ້າ ແລະ ສົ່ງອອກ. ລະບຽບກົດໝາຍສອງຢ່າງນີ້ຈະຊ່ວຍຫລຸດຜ່ອນລະບຽບການຄ້າສຳລັບສິນຄ້າທີ່ຕ້ອງມີການອານຸຍາດ ແລະ ຢັ້ງຢືນດ້ານເຕັກນິກ.

ເພື່ອທັນວຽກງານພາສີໃຫ້ທັນສະໃໝ ແລະ ປັບປຸງການເອື້ອອຳນວຍດ້ານການຄ້າພາຍໃນປະເທດ, ລັດຖະບານໄດ້ເປີດໂຄງການການເອື້ອອຳນວຍດ້ານການຄ້າເພື່ອຕິດຕັ້ງແລະນຳໃຊ້ລະບົບເຕັກໂນໂລຊີຂໍ້ມູນດ້ານພາສີ (ASYCUDA), ຊຶ່ງຄາດວ່າຈະໃຊ້ງານປົກກະຕິໄດ້ໃນປີ 2011. ໂຄງສ້າງການຈັດຕັ້ງລວມທັງຄະນະກຳມະການລະດັບຊາດ ແລະ ໜ່ວຍງານປະຕິຮູບແລະທັນສູ່ຄວາມທັນສະໃໝດ້ານພາສີກໍໄດ້ຖືກແຕ່ງຕັ້ງຂຶ້ນເມື່ອ 10/2008.

[8] ແຜນກິດຈະກຳບູລິມະສິດດ້ານການຄ້າ (action matrix) ໄດ້ສ້າງຂຶ້ນໂດຍອີງໃສ່ຂໍ້ສະເໜີແນະຈາກການສຶກສາການເຊື່ອມຍົງດ້ານການຄ້າ (DTIS) ແລະ ຖືກຈັດຕັ້ງປະຕິບັດພາຍໃຕ້ກອບ IF (Integrated Framework).

ການພັດທະນາດ້ານການຄ້າ

ການສົ່ງອອກຂອງລາວຄາດວ່າຈະເພີ່ມຂຶ້ນໃນປີ 2008 ເຖິງວ່າສິນຄ້າໃນຕະຫລາດໂລກໄດ້ຕົກຕໍ່າໃນຫລາຍເດືອນທີ່ຜ່ານມາ. ຍ້ອນການສົ່ງອອກໄດ້ເຕີບໂຕແຂງແຮງໃນຫົກເດືອນຕົ້ນປີ 2008 (ປະມານ 30% ເມື່ອທຽບກັບເຄິ່ງປີ 2007), ການສົ່ງອອກໂດຍລວມໃນປີນີ້ຄາດວ່າຈະເພີ່ມຂຶ້ນພໍສົມຄວນ (ຄາດວ່າປະມານ 15 ຫາ 20% ໂດຍສະເລ່ຍ) ເຖິງວ່າການສົ່ງອອກໃນໄຕມາດທີສີ່ຂອງປີຈະບໍ່ຄ່ອຍດີປານໃດຍ້ອນລາຄາສິນຄ້າ ແລະ ຄວາມຕ້ອງການທີ່ຕົກຕໍ່າ. ການນຳເຂົ້າກໍເພີ່ມຂຶ້ນໄວໃນເຄິ່ງທຳອິດຂອງປີ 2008 ຍ້ອນລາຄານ້ຳມັນ ແລະ ສິນຄ້າລົງທຶນທີ່ຖີບຕົວສູງຂຶ້ນ (ເບິ່ງຮູບ 16), ແຕ່ຄາດວ່າຈະຊ້າລົງໃນເຄິ່ງທີສອງຂອງປີຍ້ອນລາຄາສິນຄ້າສ່ວນໃຫຍ່ໄດ້ຕໍ່າລົງໄວວາໃນຫຼາຍເດືອນທີ່ຜ່ານມາ.

ໂຄງສ້າງການສົ່ງອອກຂອງລາວບໍ່ມີການປ່ຽນແປງໃນປີ 2008 ແລະ ສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນມາຈາກຂະແໜງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ (ຊຶ່ງກວມຫຼາຍກ່ວາ 60% ຂອງການສົ່ງອອກທັງໝົດ). ສິນຄ້າສົ່ງອອກຕົ້ນຕໍປະກອບດ້ວຍ ບໍ່ແຮ່ (ຄຳ ແລະ ທອງ ກວມປະມານເຄິ່ງໜຶ່ງຂອງມູນຄ່າການສົ່ງອອກ), ໄມ້ ແລະ ຜະລິດຕະພັນໄມ້, ເຄື່ອງຕັດຫຍິບ, ໄຟຟ້າ ແລະ ກະສິກຳ (ກາເຟ, ສາລີ ແລະ ພືດອື່ນໆ). ການສົ່ງອອກໃນເຄິ່ງທີສອງຂອງປີນີ້ຄາດວ່າຈະຫລຸດລົງ ຍ້ອນຄວາມຕ້ອງການ ແລະ ລາຄາສິນຄ້າທີ່ຕົກຕໍ່າ (ເບິ່ງຮູບ 17). ຄູ່ຄ້າສຳຄັນຂອງລາວ ແມ່ນໃນເຂດອາຊີ ແລະ ການສົ່ງອອກໄປຍັງສະຫາລັດແມ່ນຍັງໜ້ອຍ. ຕະຫລາດສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນບັນດາປະເທດອາຊຽນ (ຕົ້ນຕໍແມ່ນ ໄທ, ຫວຽດນາມ ແລະ ມະເລເຊຍ), ຈີນ, ອິດສະຕາລີ ແລະ EU.

ການນຳເຂົ້າຂອງລາວສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນສິນຄ້າລົງທຶນ. ການນຳເຂົ້າສິນຄ້າລົງທຶນ (ກົນຈັກ, ເຄື່ອງຈັກ ການກໍ່ສ້າງ, ວັດສະດຸກໍ່ສ້າງ ແລະ ອື່ນໆ) ກວມປະມານ 60% ແລະ ສິນຄ້າຊົມໃຊ້ປະມານ 30% ແລະ ວັດຖຸດິບ-ເຄື່ອງເຄິ່ງສຳເລັດຮູບປະມານ 10% ຂອງການ ນຳເຂົ້າທັງໝົດ (ເບິ່ງຮູບ 20). ໂດຍລວມ ການນຳເຂົ້າຄາດວ່າຈະເພີ່ມຂຶ້ນປະມານ 20% ໃນປີ 2008. ການນຳເຂົ້າສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນມາຈາກປະເທດອ້ອມຂ້າງ ເຊັ່ນ: ໄທ, ຫວຽດນາມ, ຈີນ, ຍີ່ປຸ່ນ ແລະ ເກົາຫລີ.

ຮູບ 18. ການສົ່ງອອກ ແລະ ນຳເຂົ້າຂອງ ສປປ ລາວ (2005-2008, ລ້ານ ໂດລາ US$)

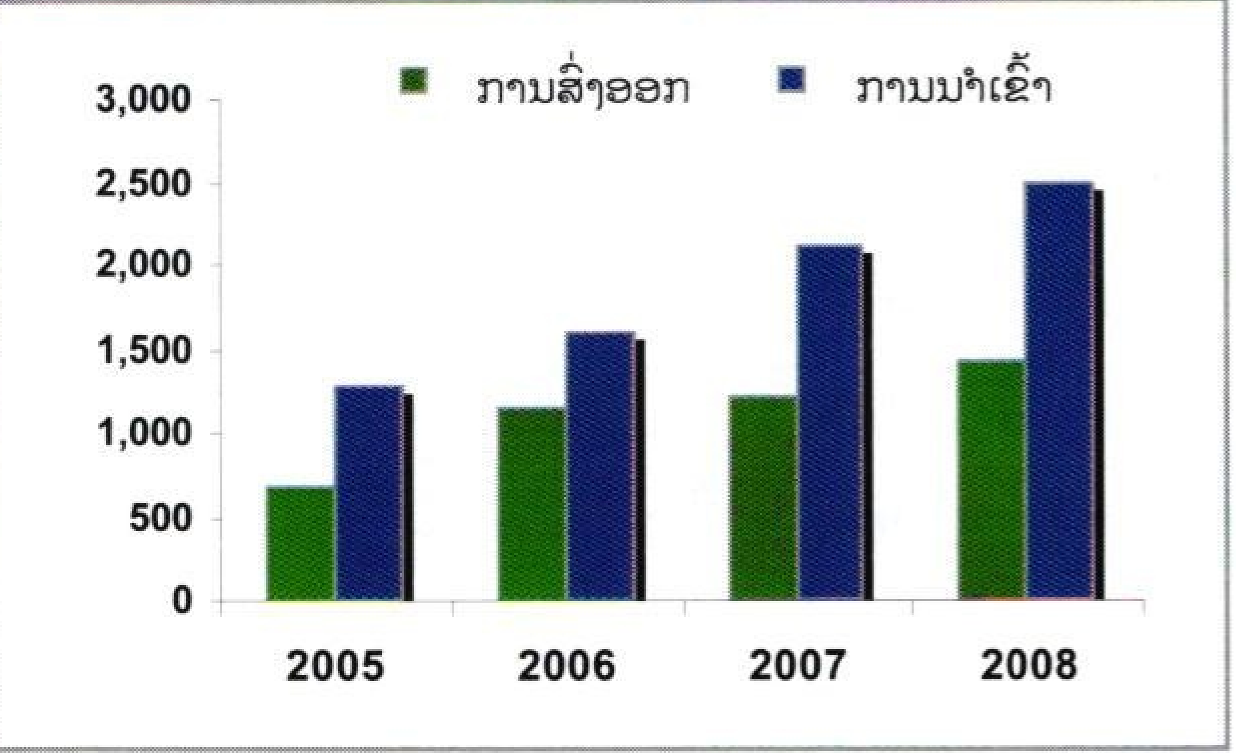

ແຫລ່ງ: ຂໍ້ມູນຈາກລັດຖະບານລາວ ແລະ ປະເທດຄູ່ຄ້າຕ່າງໆ. ການຄາດຄະເນຫລ້າສຸດຂອງທະນາຄານໂລກ (2008)

ຮູບ 19. ສິນຄ້າສົ່ງອອກຕົ້ນຕໍ (ລ້ານໂດລາ US)

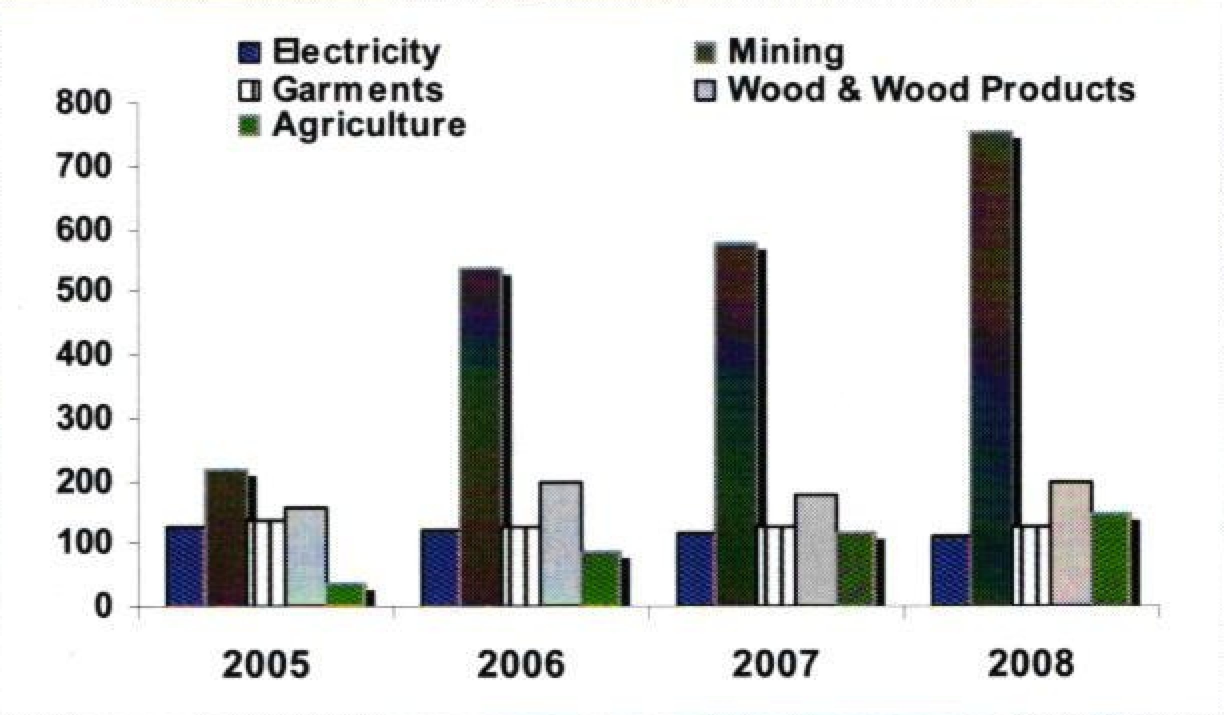

ແຫລ່ງ: ຂໍ້ມູນຈາກລັດຖະບານລາວ ແລະ ປະເທດຄູ່ຄ້າຕ່າງໆ. ການຄາດຄະເນຫລ້າສຸດຂອງທະນາຄານໂລກ (2008)

ຮູບ 20. ສິນຄ້ານຳເຂົ້າຕົ້ນຕໍ (% ຂອງມູນຄ່າລວມ)

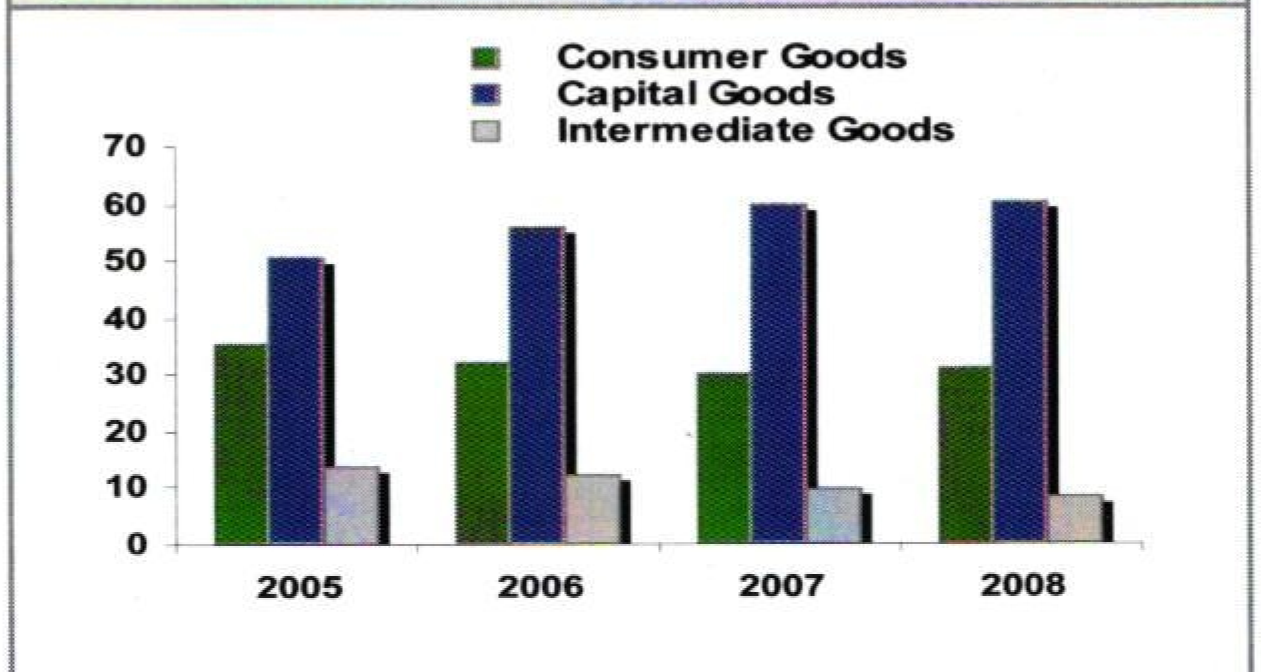

ແຫລ່ງ: ຂໍ້ມູນຈາກລັດຖະບານລາວ ແລະ ປະເທດຄູ່ຄ້າຕ່າງໆ.

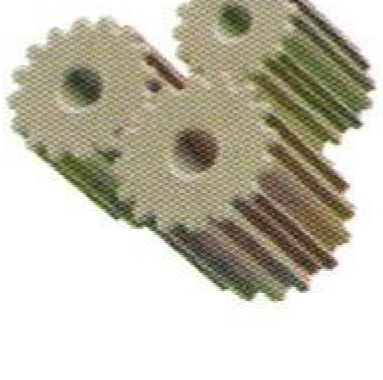

2.5 ການພັດທະນາພາກເອກະຊົນ

ລັດຖະທຳມະນູນປີ 1991 ຂອງ ສປປ ລາວ ໄດ້ປົກປ້ອງກຳມະສິດຂອງລັດ, ລວມໝູ່ ແລະ ເອກະຊົນ. ໂຄງການສ້າງລະບົບນິຕິກຳທີ່ຈິງຈັງໃນຊ່ວງຊຸມປີ 1990 ໄດ້ວາງພື້ນຖານສຳລັບການພັດທະນາລະບຽບກົດໝາຍ ແລະ ອົງກອນທີ່ອີງໃສ່ຕະຫຼາດ ເພື່ອສະໜັບສະໜູນການພັດທະນາພາກເອກະຊົນ. ປະຈຸບັນ ການຜະລິດກະສິກຳ ແລະ ອຸດສາຫະກຳສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນດຳເນີນພາກເອກະຊົນ ແລະ ພາກລັດວິສາຫະກິດກວມພຽງ 1% ຂອງການຈ້າງງານ. ປະມານ 97% ຂອງຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດພາກອຸດສາຫະກຳແມ່ນເປັນຂະໜາດນ້ອຍ (ມີຄົນງານຕ່ຳກ່ວາ 10 ຄົນ). ໃນຈຳນວນວິສາຫະກິດຂະໜາດກາງ ແລະ ໃຫຍ່, ປະມານ 35% ແມ່ນເປັນກຳມະສິດຂອງເອກະຊົນພາຍໃນ ແລະ 55% ແມ່ນເປັນວິສາຫະກິດຫຸ້ນສ່ວນກັບຕ່າງປະເທດ; ສ່ວນທີ່ເຫລືອແມ່ນເປັນກຳມະສິດຂອງລັດ. ການລົງທຶນຂອງຕ່າງປະເທດໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນຢ່າງວ່ອງໄວທັງໃນຂະແໜງຊັບພະຍາກອນ ແລະ ຂະແໜງອື່ນໆ (ໄຟຟ້າ, ບໍ່ແຮ່, ກະສິກຳ, ອຸດສາຫະກຳປຸງແຕ່ງ ແລະ ການທ່ອງທ່ຽວ). ໃນລະຫວ່າງສົກປີ 2003 ຫາ 2005, ການອານຸມັດການລົງທຶນຂອງຕ່າງປະເທດໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນຈາກ 470 ລ້ານໂດລາ ເປັນ 2,7 ຕື້ ໂດລາ. ການລົງທຶນຕົວຈິງຄາດວ່າເພີ່ມຂຶ້ນຈາກ 70 ລ້ານ ເປັນ 500 ລ້ານ ໃນເວລາດຽວກັນ. ຜູ້ລົງທຶນສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນມາຈາກປະເທດ ໄທ, ຈີນ, ອິດສະຕາລີ, ມະເລເຊຍ, ສິງກະໂປ, ຫວຽດນາມ, ເກົາຫລີໃຕ້, ໄຕ້ຫວັນ, ຝະລັ່ງ, ຮອນແລນ ແລະ ສະຫາລັດອາເມລິກາ. ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ (2006-2010) ໄດ້ຮັບຮູ້ເຖິງຄວາມຈຳເປັນໃນການປັບປຸງສະພາບແວດລ້ອມດ້ານການລົງທຶນ ແລະ ສົ່ງເສີມການລົງທຶນຂອງພາກເອກະຊົນທັງພາຍໃນແລະຕ່າງປະເທດເພື່ອຊຸກຍູ້ການເຕີບໂຕທາງເສດຖະກິດ, ຫລຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກ ແລະ ບັນລຸເປົ້າສະຫະສະວັດ (MDGs).

ກົດໝາຍລົງທຶນສະບັບລວມກຳລັງໄດ້ຮັບການພັດທະນາເພື່ອເພີ່ມປະສິດທິພາບໃນການດຶງດູດການລົງທຶນ. ກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ ຢູ່ໃນຂັ້ນຕອນສຸດທ້າຍຂອງການຮ່າງກົດໝາຍດັ່ງກ່າວເພື່ອປັບປຸງສະພາບແວດລ້ອມດ້ານການລົງທຶນສຳລັບຜູ້ລົງທຶນພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ. ກົດໝາຍສະບັບນີ້ຄາດວ່າຈະສ້າງຄວາມເປັນເອກະພາບດ້ານສິດທິປະໂຫຍດແກ່ການລົງທຶນທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ, ແລະ ເຮັດໃຫ້ລະບຽບຂັ້ນຕອນສຳລັບການລົງທຶນພາຍໃນສະດວກຂຶ້ນກ່ວາເກົ່າ. ປະເດັນສຳຄັນຕ່າງໆຂອງກົດໝາຍຍັງມີການປຶກສາຫາລືກັນຢູ່ຢ່າງຄຶກຄັກ ໂດຍສະເພາະແມ່ນລະບຽບການກໍ່ຕັ້ງທຸລະກິດສຳລັບຜູ້ລົງທຶນຕ່າງປະເທດ, ພາລະບົດບາດຂອງອົງການສົ່ງເສີມການລົງທຶນໃນດ້ານການຕິດຕາມ ແລະ ຄຸ້ມຄອງກິດຈະກຳການລົງທຶນຕ່າງໆ, ແລະ ລະບົບການໃຫ້ສິດທິດ້ານການລົງທຶນໂດຍສະເພາະແມ່ນບັນຫາກ່ຽວກັບການຍົກເວັ້ນອາກອນທາງອ້ອມຕ່າງໆ.

ຮ່າງກົດໝາຍບໍ່ແຮ່ກຳລັງໄດ້ການພັດທະນາເພື່ອປັບປຸງສະພາບແວດລ້ອມດ້ານການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຄາດວ່າຈະນຳສະເໜີໄປຍັງສະພາແຫ່ງຊາດເພື່ອພິຈາລະນາຮັບຮອງໃນທ້າຍປີ 2008. ບັນຫາຕົ້ນຕໍທີ່ຈະໄດ້ແກ້ໄຂລວມມີ: ການຖືຫຸ້ນຂອງລັດຖະບານໃນໂຄງການລົງທຶນ, ການນຳໃຊ້ລະບົບສິດທິດ້ານການເງິນທີ່ເໝາະສົມ (ອັດຕາດ້ານຄ່າຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ, ຄ່ານຳໃຊ້ທີ່ດິນ, ອາກອນລາຍຮັບ ແລະ ອື່ນໆ), ແລະ ການຮັບປະກັນສິດທິໃນການດຳເນີນການຂຸດຄົ້ນພາຍຫລັງການສຳຫລວດໂດຍປາສະຈາກການຂໍອານຸຍາດເພີ່ມເຕີມຫລັງຈາກໄດ້ຮັບການອານຸມັດຜ່ານດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມຈາກລັດຖະບານ.

ຫ້ອງການຈົດທະບຽນວິສາຫະກິດໄດ້ເປີດນຳໃຊ້ລະບົບການຈົດທະບຽນວິສາຫະກິດໃໝ່. ເປົ້າໝາຍແມ່ນແນໃສ່ນຳໃຊ້ລະບົບການຈົດທະບຽນທີ່ງ່າຍດາຍໂດຍທັນຈາກລະບົບການຂໍອານຸຍາດກ່ອນການລົງທຶນ (ex ante) ມາເປັນການຈົດທະບຽນລົງທຶນກ່ອນ ແລະ ຂໍອານຸຍາດທີ່ຫລັງ (ex post) ສຳລັບບໍລິສັດໃນຂະແໜງການຕ່າງໆທີ່ບໍ່ນອນຢູ່ໃນບັນຊີຄວບຄຸມ (Negative List). ກະຊວງອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການຄ້າ ໄດ້ອອກແຈ້ງການເລກທີ 1238 ລົງວັນທີ 28/07/2008 ກ່ຽວກັບລະບຽບການຈົດທະບຽນວິສາຫະກິດໃໝ່ທີ່ງ່າຍດາຍກ່ວາເກົ່າ ໃນນັ້ນລວມມີ: ຮ່າງໃບຄຳຮ້ອງທີ່ເປັນມາດຖານ ແລະ ລະບຽບບໍລິສັດ ຊຶ່ງເປັນສ່ວນໜຶ່ງຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດໝາຍວິສາຫະກິດ. ການນຳໃຊ້ລະບົບການຈົດທະບຽນໃໝ່ໄດ້ເລີ່ມຂຶ້ນໂດຍການເປີດຫ້ອງການຈົດທະບຽນໃໝ່ທີ່ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນໃນວັນທີ 08/08/2008. ສິ່ງທ້າທາຍສຳລັບຫ້ອງການຈົດທະບຽນແມ່ນ: ການຂະຫຍາຍລະບົບໄປສູ່ແຂວງຕ່າງໆ ແລະ ຊ່ວຍຜູ້ປະກອບການໃນການຂໍໃບຢັ້ງຢືນ ແລະ ໃບອານຸຍາດຕ່າງໆຫລັງການຈົດທະບຽນ.

- **ແຜນຍຸດທະສາດການພັດທະນາວິສາຫະກິດຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ກາງ (SME).** ຫລັງຈາກການຮັບຮອງແຜນຍຸດທະສາດການພັດທະນາ SME ໃນເດືອນກັນຍາ 2008, ຫ້ອງການ SMEPDO ໄດ້ຖືກມອບໝາຍໃຫ້ເປັນຜູ້ປະສານ ແລະ ລະດົມການຊ່ວຍເຫລືອຈາກພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ເພື່ອມາສະໜັບສະໜູນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນຍຸດທະສາດດັ່ງກ່າວ ຊຶ່ງມີມາດຕະການລະອຽດໃນຂົງເຂດລຸ່ມນີ້:

- ສ້າງສະພາບແວດລ້ອມດ້ານການຄຸ້ມຄອງທີ່ເອື້ອອຳນວຍ;
- ຍົກສູງຄວາມສາມາດໃນການແຂ່ງຂັນ;
- ຂະຫຍາຍຕະຫລາດພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ;
- ປັບປຸງການເຂົ້າເຖິງແຫລ່ງທຶນ - ການເງິນ;
- ຊຸກຍູ້ ແລະ ສ້າງເງື່ອນໄຂທີ່ເອື້ອອຳນວຍແກ່ການກໍ່ຕັ້ງອີງການລວມສູນທຸລະກິດຕ່າງໆ; ແລະ
- ສົ່ງເສີມ ວັດທະນະທຳດ້ານປະກອບການຢູ່ໃນສັງຄົມ.

ການປຶກສາສົນທະນາລະຫວ່າງລັດຖະບານ ແລະ ພາກເອກະຊົນໄດ້ສືບຕໍ່. ກອງປະຊຸມພົບປະນັກທຸລະກິດລາວຄັ້ງທີສີ່ໄດ້ຈັດຂຶ້ນໃນວັນທີ 26 ມິຖຸນາ 2008. ບັນຫາຕ່າງໆທີ່ໄດ້ນຳມາປຶກສາຫາລືໃນກອງປະຊຸມລວມມີ: ການຄຸ້ມຄອງການຈົດທະບຽນທີ່ດິນ, ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການຄ້ຳປະກັນສັນຍາ, ລະບຽບການໃໝ່ກ່ຽວກັບອຸດສາຫະກຳປຸງແຕ່ງໄມ້, ນະໂຍບາຍອາກອນທີ່ບໍ່ເປັນເອກະພາບສຳລັບຂະແໜງສຶກສາພາກເອກະຊົນ, ການຂາດຄວາມສະເໝີພາບດ້ານການເກັບອາກອນພາຍໃນຂະແໜງຕັດຫຍິບ, ບັນຫາຄ້າງຄາໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດການປະກັນໄພບຸກຄົນທີສາມ, ການກະກຽມດຳລັດການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດໝາຍທ່ອງທ່ຽວ, ແລະ ການສ້າງກົດໝາຍບໍ່ແຮ່. ກອງປະຊຸມຄັ້ງຕໍ່ໄປແມ່ນຄາດວ່າຈະຈັດຂຶ້ນໃນເດືອນມັງກອນ 2009. ການພົບປະສົນທະນາລະຫວ່າງພາກລັດ ແລະ ພາກເອກະຊົນກໍໄດ້ຈັດຂຶ້ນໃນແຂວງໃຫຍ່ຕ່າງໆ.

ການລົງທຶນໂດຍກົງຂອງຕ່າງປະເທດ (FDI)

ເຖິງວ່າຈະມີວິກິດການດ້ານການເງິນຂອງໂລກ ແຕ່ການລົງທຶນຕ່າງປະເທດໃນ ສປປ ລາວ ຄາດວ່າຍັງສືບຕໍ່ແຂງແຮງສຳລັບປີ 2008 ໂດຍສະເພາະແມ່ນຢູ່ໃນຂະແໜງຊັບພະຍາກອນ, ອຸດສາຫະກຳປຸງແຕ່ງ ແລະ ການບໍລິການຕ່າງໆ (ເບິ່ງ ຮູບ 21 - ຮູບ 22). ຍອດມູນຄ່າການລົງທຶນຕົວຈິງຄາດຄະເນຢູ່ໃນລະດັບ 900 ລ້ານໂດລາ ໃນປີ 2008 (ເມື່ອທຽບກັບປະມານ 800 ລ້ານໂດລາ ໃນປີ 2007) ແລະ ຄາດວ່າຈະຫລຸດລົງໃນປີຕໍ່ໜ້າຍ້ອນສະພາບເສດຖະກິດຂອງໂລກທີ່ຊຸດໂຊມ (ວິກິດການດ້ານການເງິນ, ການຕົກຕ່ຳຂອງຄວາມຕ້ອງການ ແລະ ລາຄາສິນຄ້າຕ່າງໆໃນຕະຫລາດໂລກ) ແລະ ຄວາມເປັນໄປໄດ້ໃນການແກ່ຍາວການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການໄຟຟ້າຕ່າງໆໃນແຜນທີ່ສຳຄັນຍ້ອນວິກິດການດັ່ງກ່າວ ແລະ ການຫລ້າຊ້າໃນການເຈລະຈາລາຄາຊື້ຂາຍໄຟຟ້າກັບໄທ. ແຕ່ວ່າ ການຫລຸດລົງຂອງລາຄານ້ຳມັນ ແລະ ໂລຫະເຮັດໃຫ້ຕົ້ນທຶນການຂົນສົ່ງ ແລະ ການກໍ່ສ້າງຕ່ຳລົງ. ປັດໃຈດັ່ງກ່າວ ຈະຊ່ວຍຊຸກຍູ້ກິດຈະກຳການກໍ່ສ້າງຕ່າງໆລວມທັງໂຄງການໄຟຟ້າໃນແຜນ ເຖິງວ່າອາດປະສົບບັນຫາດ້ານແຫຼ່ງທຶນກໍຕາມ. ການລົງທຶນໃນຂະແໜງບໍ່ແຮ່ແມ່ນຍັງບໍ່ມີຫຍັງແນ່ນອນຍ້ອນການຕົກຕ່ຳຢ່າງແຮງຂອງລາຄາໂລຫະໃນໄລຍະທີ່ຜ່ານມາໂດຍສະເພາະແມ່ນທອງ. ການລົງທຶນໃນຂະແໜງອື່ນໆ ເຊັ່ນ: ການປຸງແຕ່ງກະສິກຳ, ອຸດສາຫະກຳການຜະລິດ, ການປູກຝັງກະສິກຳ-ຕົ້ນໄມ້ອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການບໍລິການ ຄາດວ່າຈະເຕີບໂຕພຽງເລັກໜ້ອຍໃນໄລຍະກາງ.

ຮູບ 21. ການລົງທຶນໂດຍກົງຂອງຕ່າງປະເທດ ໃນ ສປປ ລາວ

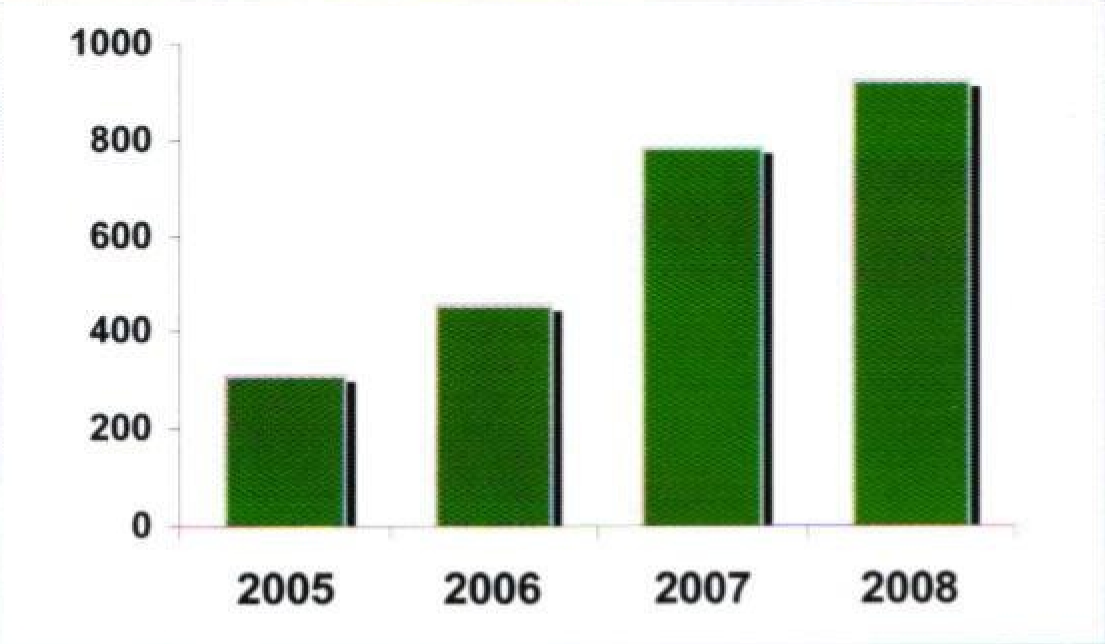

ຮູບ 22. ການລົງທຶນຕ່າງປະເທດໂດຍແຍກເປັນຂະແໜງການ (ລ້ານໂດລາ)

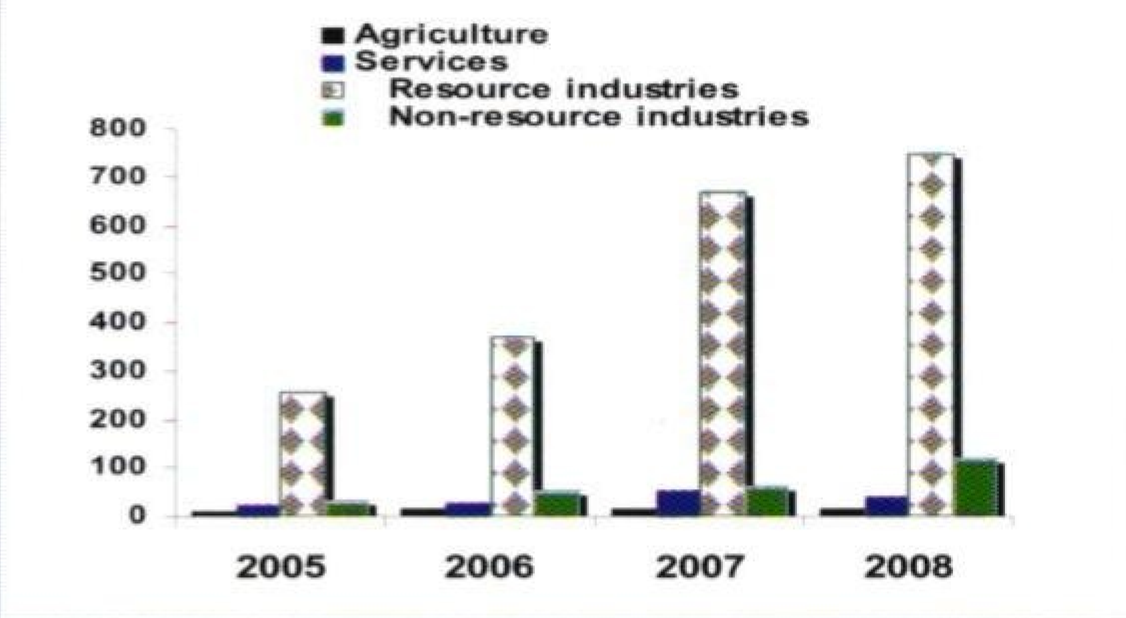

ແຫລ່ງ: ທະນາຄານໂລກ. ການຄາດຄະເນເບື້ອງຕົ້ນສຳລັບປີ 2008.

ການລົງທຶນຕ່າງປະເທດໃນລາວສ່ວນໃຫຍ່ຍັງຢູ່ໃນຂະແໜງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ໂດຍສະເພາະແມ່ນໄຟຟ້າ ແລະ ບໍ່ແຮ່ (ຊຶ່ງກວມປະມານ 80% ຂອງມູນຄ່າລວມຂອງ FDI). ແຕ່ວ່າການລົງທຶນນອກຂະແໜງຊັບພະຍາກອນກໍໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນຢ່າງປະຈັກຕາໃນປີ 2008 ເມື່ອທຽບກັບຂຸມປີທີ່ຜ່ານມາ. ການລົງທຶນຕ່າງປະເທດໃນ ສປປ ລາວ ສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນມາຈາກພາກພື້ນ ເຊັ່ນ: ໄທ, ຈີນ, ຫວຽດນາມ, ອົດສະຕາລີ, ອິນເດຍ, ຍີ່ປຸ່ນ ແລະ ເກົາຫລີ.

ຮູບ 23. ສ່ວນແບ່ງການລົງທຶນຕ່າງປະເທດໃນ ສປປ ລາວ (% ຂອງມູນຄ່າລວມ, ຮອດກາງປີ 2008)

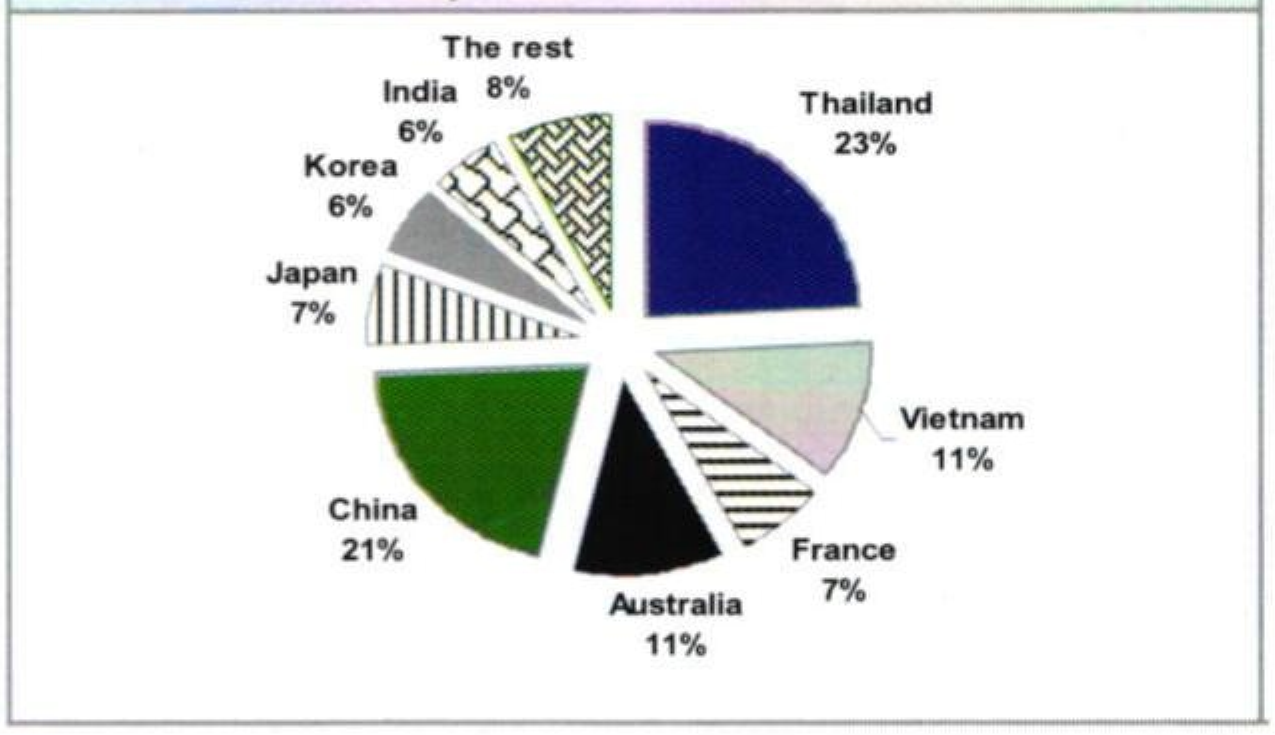

ແຫລ່ງ: ການຄາດຄະເນເບື້ອງຕົ້ນອີງໃສ່ຂໍ້ມູນຈາກລັດຖະບານ

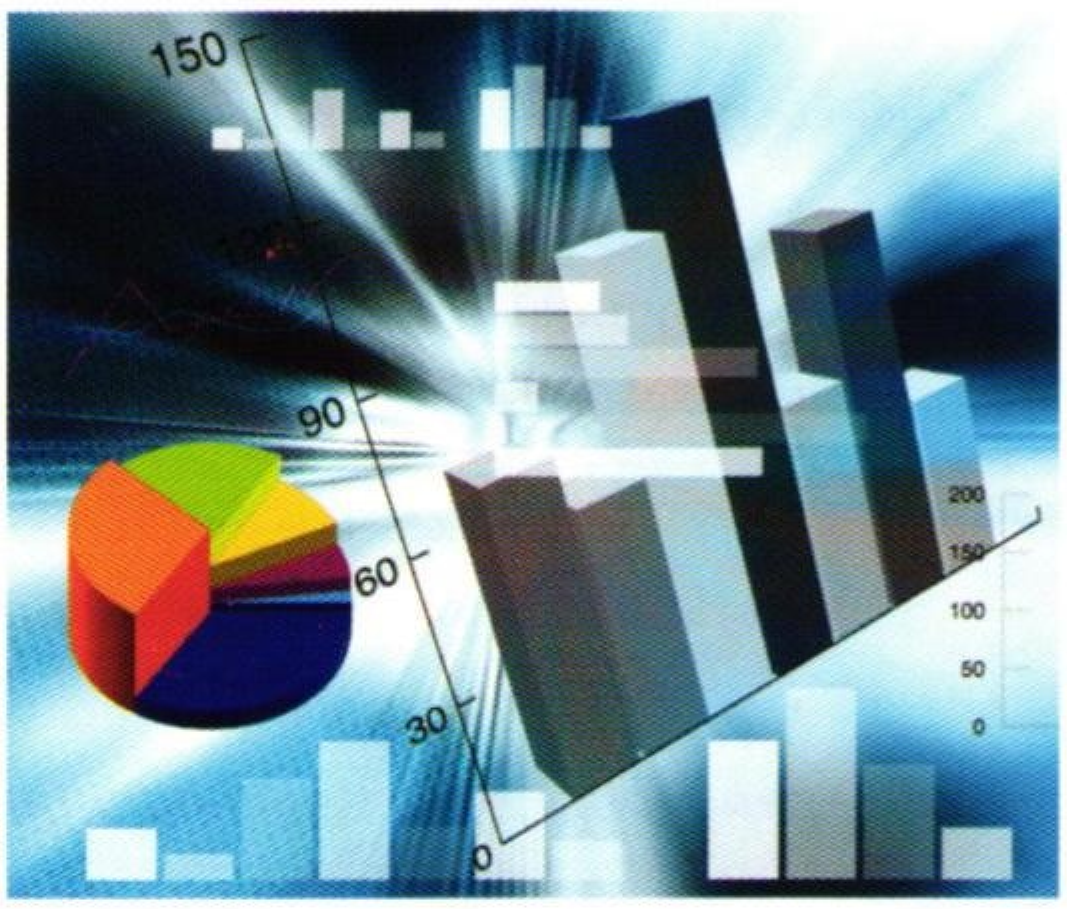

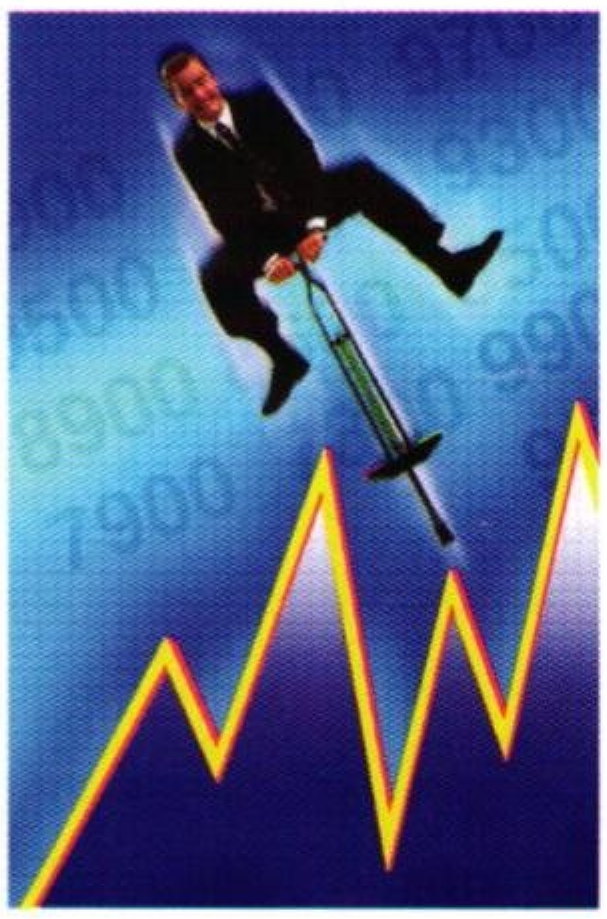

3 ການຊ່ວຍເຫລືອຂອງຜູ້ໃຫ້ທຶນໃນຂົງເຂດວຽກງານການປະຕິຮູບ

ສປປ ລາວ ແມ່ນຍັງເພິ່ງພາອາໃສການຊ່ວຍເຫລືອຂອງຕ່າງປະເທດ ໃນນັ້ນລວມທັງການຊ່ວຍເຫຼືອ ດ້ານເຕັກນິກ. ໃນປີ 2006/07 ການຊ່ວຍເຫຼືອຂອງຜູ້ໃຫ້ທຶນກວມ 81% ຂອງການລົງທຶນຂອງລັດ (PIP) ແລະ ເງິນຊ່ວຍເຫຼືອຫລ້າກວມປະມານ 11% ຂອງລາຍຮັບລວມຂອງລັດ. ພາກນີ້ຈະໄດ້ເວົ້າເຖິງການຊ່ວຍເຫຼືອດ້ານເຕັກນິກ ແລະ ດ້ານອື່ນໆຂອງຜູ້ໃຫ້ທຶນໃນຂົງເຂດວຽກງານການປະຕິຮູບຂອງລັດຖະບານ. ຂໍ້ມູນຕ່າງໆແມ່ນໄດ້ຮັບການສະໜອງຈາກບັນດາຜູ້ໃຫ້ທຶນ ແລະ ໄດ້ລຽບລຽງໂດຍວາລະສານ "Lao Economic Monitor" ສະບັບນີ້.

3.1 ການຊ່ວຍເຫລືອຂອງຜູ້ໃຫ້ທຶນໃນວຽກງານການປະຕິຮູບໃນ ສປປ ລາວ

ການຄຸ້ມຄອງຂອງພາກລັດ. ຂົງເຂດວຽກງານການຄຸ້ມຄອງຂອງລັດໄດ້ຮັບການຊ່ວຍຈາກຜູ້ໃຫ້ທຶນເປັນຈຳນວນ ຫຼວງຫຼາຍໂດຍມີຫຼາຍກ່ວາ 20 ໂຄງການທີ່ໄດ້ຮັບການຊ່ວຍເຫລືອຈາກຜູ້ໃຫ້ທຶນສອງຝ່າຍ ແລະ ຫຼາຍຝ່າຍ ໃນນັ້ນລວມມີ: ADB, ອົດສະຕາລີ, EC, ຝະລັ່ງ, ຍີ່ປຸ່ນ, ນິວຊີແລນ, ສິງກະໂປ, SNV, ຊູແອດ, UNDP, ແລະ ທະນາຄານໂລກ. ໂຄງການເຫລົ່ານີ້ກວມວຽກງານດ້ານຕ່າງໆຂອງການຄຸ້ມຄອງພາກລັດ ເຊັ່ນ: ການຄຸ້ມຄອງແລະປົກຄອງຂອງລັດ, ການສ້າງຂີດຄວາມສາມາດ, ການກະຈາຍອຳນາດ, ການຄຸ້ມຄອງການເງິນພາກລັດ, ແລະ ການປະຕິຮູບດ້ານນິຕິກຳ ແລະ ລະບົບຍຸດຕິທຳ.

ໃນຊຸມປີຜ່ານມາໂດຍການຊ່ວຍເຫຼືອຂອງຜູ້ໃຫ້ທຶນລັດຖະບານໄດ້ມີຜົນຄືບໜ້າໃນດ້ານກ່ນຄຸ້ມຄອງພາກລັດ ແລະ ໄດ້ມີແຜນປະຕິຮູບທີ່ຈະແຈ້ງ. ໃນທ້າຍປີ 2006 ລັດຖະບານໄດ້ເຜີຍແຜ່ແຜນຍຸດທະສາດໃໝ່ດ້ານການຄຸ້ມຄອງພາກລັດຕໍ່ບັນດາຜູ້ໃຫ້ທຶນ. ແຜນດັ່ງກ່າວໄດ້ເໜັ້ນການປັບປຸງການບໍລິການຂອງພາກລັດ, ເພີ່ມທະວີຄວາມໂປ່ງໃສ ແລະ ການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງມະຫາຊົນໃນການວາງນະໂຍບາຍ, ຍົກສູງຄວາມສັກສິດຂອງລະບຽບກົດໝາຍ, ແລະ ປັບປຸງການຄຸ້ມຄອງການເງິນຂອງລັດ. ອົງການປົກຄອງ ແລະ ຄຸ້ມຄອງລັດຖະກອນ (PACSA) ໄດ້ອອກແບບໂຄງການໃໝ່ລະດັບຊາດ GPAR-SBSD ຊຶ່ງປະຈຸບັນແມ່ນກຳລັງສຶກສາກົນໄກໃນການປັບປຸງພາກລັດຖະກອນຂອງປະເທດ. ອົງການປົກຄອງ PACSA ໄດ້ເລີ່ມຕົ້ນແນວຄິດລິເລີ່ມຂອງຕົນໃນການປັບປຸງການເຮັດວຽກຂອງລັດຖະກອນໂດຍມີການສຶກສາການຈ່າຍເງິນເດືອນ ແລະ ການຊົດເຊີຍຕໍ່ພະນັກງານເພື່ອເປັນພື້ນຖານໃນການປັບປຸງລະບົບການຊົດເຊີຍຂອງລັດ. ກະຊວງຍຸດຕິທຳກຳລັງສືບຕໍ່ວຽກງານການພັດທະນາແຜນແມ່ນບົດສຳລັບຂະແໜງຍຸດຕິທຳ.

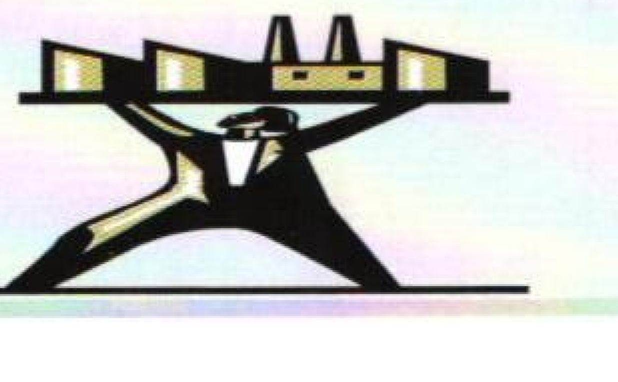

ພາກທະນາຄານ ແລະ ລັດວິສາຫະກິດ. ອົງການຜູ້ໃຫ້ທຶນຕົ້ນຕໍທີ່ໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອການປະຕິຮູບພາກທະນາຄານປະກອບດ້ວຍ ADB, IMF ແລະ ກຸ່ມທະນາຄານໂລກ WBG (WB/ IFC). ໄລຍະຜ່ານມາ ລັດຖະບານໄດ້ມີມາດຕະການສຳຄັນຈຳນວນໜຶ່ງໃນການປັບປຸງກອບລະບຽບກົດໝາຍສຳລັບພາກທະນາຄານ ແລະ ການເງິນຈຸລະພາກ. ແຕ່ວ່າຂະບວນການປັບໂຄງສ້າງທະນາຄານທຸລະກິດລັດແມ່ນຍັງຊັກຊ້າ. ໃນໄລຍະສັ້ນ ແລະ ກາງ ເຫັນວ່າມີຄວາມຈຳເປັນດ້ານການຊ່ວຍເຫຼືອຈາກພາຍນອກເພື່ອສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງດ້ານການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຊີ້ນຳກວດກາພາກທະນາຄານ, ສືບຕໍ່ການປັບໂຄງສ້າງທະນາຄານທຸລະກິດລັດ ແລະ ຍົກລະດັບໂຄງລ່າງພາກສະຖາບັນການເງິນ ຊຶ່ງລວມມີ: ການສ້າງສູນຂໍ້ມູນດ້ານສິນເຊື່ອ, ການຈົດທະບຽນຫຼັກຊັບ, ລະບົບການຊຳລະ ແລະ ອື່ນໆ. ການປະຕິຮູບລັດວິສາຫະກິດທີ່ບໍ່ແມ່ນທະນາຄານແມ່ນໄດ້ຮັບການຊ່ວຍເຫຼືອຈາກທະນາຄານໂລກ (WB) ແລະ JBIC ເທົ່ານັ້ນ. ຜົນຄືບໜ້າອັນສຳຄັນໃນວຽກງານນີ້ແມ່ນບໍ່ສາມາດບັນລຸໄດ້ໂດຍປາສະຈາກການມີແຜນຍຸດທະສາດການປະຕິຮູບພາກລັດວິສາຫະກິດທີ່ຈະແຈ້ງ ຊຶ່ງມີການກຳນົດພາລະບົດບາດ ແລະ ໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບຂອງອົງການຕ່າງໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ການພັດທະນາດ້ານການຄ້າ. ລັດຖະບານເຫັນວ່າການພັດທະນາການຄ້າໃນ ສປປ ລາວ ແມ່ນເປັນເຄື່ອງມືສຳຄັນໃນການຊຸກຍູ້ການເຕີບໂຕດ້ານເສດຖະກິດ ແລະ ລຶບລ້າງ

ຄວາມທຸກຍາກ. ການເຊື່ອມໂຍງກັບພາກພື້ນ ແລະ ການເຂົ້າເປັນສະມາຊິກຂອງອົງການການຄ້າໂລກຈະເປັນແຮງດັນສໍາລັບການປະຕິຮູບຢູ່ໃນປະເທດ. ເພື່ອໃຫ້ມີຜົນຄືບໜ້າໃນວຽກງານການຄ້າ ລັດຖະບານໄດ້ສ້າງຕັ້ງຄະນະກໍາມະການແຫ່ງຊາດເພື່ອການເຊື່ອມຍົງດ້ານເສດຖະກິດ ຊຶ່ງຊີ້ນໍາໂດຍຮອງນາຍົກລັດຖະມົນຕີ, ຄະນະປະຈໍາລັດຖະບານ. ຜູ້ໃຫ້ທຶນຈໍານວນໜຶ່ງໄດ້ຕົກລົງໃຫ້ການສະໜັບສະໜູນລັດຖະບານໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນງານບູລິມະສິດດ້ານການຄ້າ (DTIS Action Matrix) ໂດຍ ການກໍ່ຕັ້ງກອງທຶນຫຼາຍຝ່າຍ – ກອງທຶນພັດທະນາການຄ້າ ຊຶ່ງບໍລິຫານ ໂດຍທະນາຄານໂລກ ແລະ ໄດ້ເປີດເປັນທາງການໃນເດືອນສິງຫາ 2008. ບັນດາຜູ້ໃຫ້ທຶນທີ່ໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອຈິງຈັງໃນຂົງເຂດການຄ້າລວມມີ: ADB, ອິດສະຕາລີ, EC, ITC, SECO, UNCTAD, UNDP, US ແລະ ທະນາຄານໂລກ.

ການພັດທະນາພາກເອກະຊົນ, ການທ່ອງທ່ຽວ ແລະ ການປະຕິຮູບທີ່ດິນ. ອົງການຜູ້ໃຫທຶນຫຼັກໃນຂົງເຂດການພັດທະນາພາກເອກະຊົນລວວມີ: ADB, EC, ເຢຍລະມັນ, ຍີ່ປຸ່ນ, ILO, ອິນເດຍ, SNV, UNIDO ແລະ ກຸ່ມທະນາຄານໂລກ (IFC ແລະ WB). ໂດຍການຊ່ວຍເຫລືອຂອງຜູ້ໃຫ້ທຶນລັດຖະບານລາວໄດ້ມີການປັບປຸງລະບຽບກົດໝາຍການກໍ່ຕັ້ງທຸລະກິດໃຫ້ກະທັດຮັດແລະງ່າຍດາຍຂຶ້ນ. ແຕ່ວ່າເພື່ອເຮັດໃຫ້ ສປປ ລາວ ກາຍເປັນປະເທດທີ່ໜ້າລົງທຶນດ້ານທຸລະກິດຫຼາຍຍິ່ງຂຶ້ນຈໍາເປັນຕ້ອງໄດ້ສືບຕໍ່ປັບປຸງດ້ານຕ່າງໆເຊັ່ນ: ລະບຽບການອອກອານຸຍາດ, ການຄຸ້ມຄອງອາກອນ (ໂດຍສະເພາະແມ່ນສໍາລັບ SME), ກົດໝາຍສັນຍາ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ປະຕິບັດ, ນະໂຍບາຍການແກ່ງແຍ້ງແຂ່ງຂັນ ແລະ ການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງດ້ານທຸລະກິດ.

ການປະຕິຮູບທີ່ດິນ. ລັດຖະບານໄດ້ສືບຕໍ່ປະຕິບັດວຽກງານການປະຕິຮູບທີ່ດິນ ໂດຍສະເພາະແມ່ນພາຍໃຕ້ໂຄງການໃບຕາດິນ ຊຶ່ງໄດ້ຮັບການຊ່ວຍເຫຼືອຈາກທະນາຄານໂລກ, ອິດສະຕາລີ ແລະ ເຢຍລະມັນ. ຜົນສໍາເລັດໃນໄລຍະຜ່ານມາລວມມີ: ການສໍາເລັດການສຶກສານະໂຍບາຍດ້ານທີ່ດິນ; ການສ້າງກອບນະໂຍບາຍທີ່ດິນແຫ່ງຊາດເປັນຄັ້ງທໍາອິດ; ຮ່າງດໍາລັດ ແລະ ລະບຽບກົດໝາຍຕ່າງໆໂດຍມີການປຶກສາຫາລືກັບພາກສ່ວນຕ່າງໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໃນຂັ້ນສູນກາງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ; ສ້າງໃບຕາດິນຈໍານວນ 337.740 ໂດຍສອດຄ່ອງກັບນະໂຍບາຍໃໝ່ ແລະ ເພີ່ມການແຈກໃບຕາດິນຈາກ 58.051 ໃນປີ

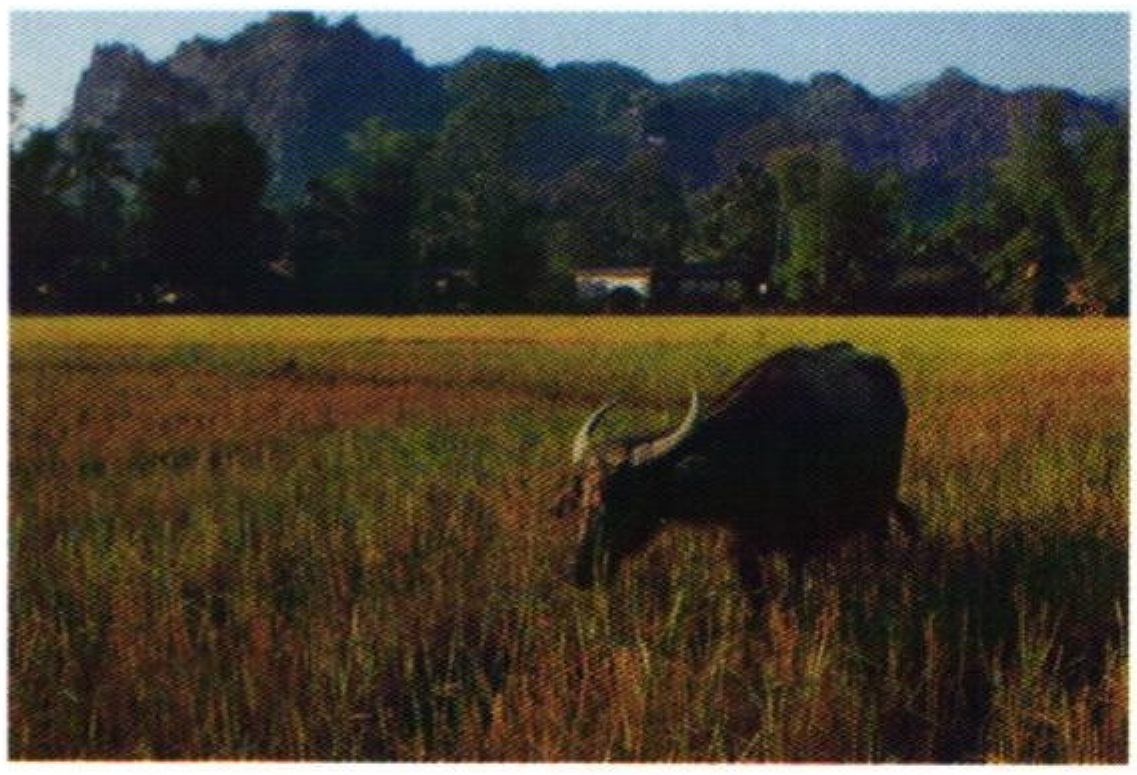

2005 ເປັນ 320.519 ໃນປີ 2008. ລັດຖະບານໄດ້ສືບຕໍ່ຂະຫຍາຍການອອກໃບຕາດິນໄປສູ່ສາມແຂວງສຸດທ້າຍໂດຍຜ່ານອົງການທີ່ດິນແຫ່ງຊາດເພື່ອໃຫ້ກວມທົ່ວປະເທດ; ແລະ ຕັ້ງເປົ້າໃຫ້ສຳເລັດການຈົດທະບຽນຕາດິນໃຫ້ໄດ້ 400.000 ຕອນ ແລະ ແຈກຢາຍໃບຕາດິນໃຫ້ໄດ້ 360.000 ໃບ ຮອດວັນທີ 30/06/2009.

ການພັດທະນາດ້ານການທ່ອງທ່ຽວ. ຂົງເຂດວຽກງານນີ້ໄດ້ຮັບການຊ່ວຍເຫຼືອຈາກ ADB, ອິດສະຕາລີ, EC, IFC, ຍີ່ປຸ່ນ, ລຸກແຊມບວກ, ນິວຊີແລນ ແລະ SNV. ການຊ່ວຍເຫຼືອແມ່ນສຸມໃສ່ຫຼາຍຂົງເຂດວຽກງານເຊັ່ນ: ການພັດທະນາຍຸດທະສາດ, ການກໍ່ສ້າງໂຄງລ່າງ, ການພັດທະນາຕະຫຼາດ ແລະ ຍີ່ຫໍ້ສິນຄ້າ, ທ່ອງທ່ຽວອານຸລັກ, ທ່ອງທ່ຽວໂດຍຊາວບ້ານມີສ່ວນຮ່ວມ ແລະ ການຍົກລະດັບຄວາມສາມາດສຳລັບຜູ້ໃຫ້ບໍລິການ.

ບັນຊີລາຍຊື່ໂຄງການຊ່ວຍເຫຼືອຕ່າງໆແມ່ນຢູ່ໃນເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ **Annex 2.**

ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ

Annexes

ANNEX 1 - *ຄຳສັບຫຍໍ້* ______ **34**

ANNEX 2 - *ໂຄງການຊ່ວຍເຫຼືອຕ່າງໆຂອງຜູ້ໃຫ້ທຶນໃນວຽກງານການປະຕິຮູບໃນ ສປປ ລາວ* ______ **35**

ANNEX 1 - ຄຳສັບຫຍໍ້

ADB	ທະນາຄານພັດທະນາອາຊີ
AFTA	ຕະຫລາດເສລີອາຊ່ຽນ
ANZ	ກຸ່ມທະນາຄານອົດສະຕາລີ ແລະ ນິວຊີແລນ
APB	ທະນາຄານສົ່ງເສີມກະສິກຳ
ASEAN	ອາຊ່ຽນ
ATM	ຕູ້ຖອນເງິນ ATM
AusAID	ໂຄງການຊ່ວຍເຫລືອຕ່າງປະເທດຂອງອົດສະຕາລີ
BCEL	ທະນາຄານການຄ້າຕ່າງປະເທດ
BOL	ທະນາຄານແຫ່ງ ສປປ ລາວ
BPKP	ບ/ສ ພັດທະນາເຂດພູດອຍ
BPO	ຫ້ອງການສົ່ງເສີມທຸລະກິດ
CBTA	ສັນຍາຂົນສົ່ງຜ່ານແດນ
CEPT	ລາຍການອັດຕາພາສີລວມຂອງອາຟຕາ
CIDA	ອົງການພັດທະນາສາກົນຂອງການາດາ
COA	ສາລະບານບັນຊີ
CPI	ຄະນະກຳມະການແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ
CPI	ດັດສະນີລາຄາສິນຄ້າຊົມໃຊ້
CPIA	ການປະເມີນນະໂຍບາຍ ແລະ ອົງການຂອງປະເທດ
DIMEX	ກົມນຳເຂົ້າ ແລະ ສົ່ງອອກ
DP	ຜູ້ຮ່ວມພັດທະນາ (ຜູ້ໃຫ້ທຶນ)
DTIS	ການສຶກສາການເຊື່ອມຍົງດ້ານການຄ້າ
EAP	ອາຊີຕາເວັນອອກ ແລະ ປາຊີຟິກ
EC	ຄະນະກຳມະທິການເອີລົບ
EdL	ບ/ສ ໄຟຟ້າ ລາວ
EU	ປະຊາຄົມເອີລົບ
FDI	ການລົງທຶນໂດຍກົງຂອງຕ່າງປະເທດ
FM	ການຄຸ້ມຄອງການເງິນ
FY	ສົກປີງົບປະມານ
GDP	ຜະລິດຕະພັນມວນລວມແຫ່ງຊາດ
GOL	ລັດຖະບານລາວ
GSM	ລະບົບສາກົນດ້ານການສື່ສານໂທລະສັບມືຖື
GTZ	ອົງການຮ່ວມມືດ້ານເຕັກນິກເຢຍລະມັນ
ICT	ເຕັກໂນໂລຊີດ້ານຂໍ້ມູນ ແລະ ການສື່ສານ
IDA	ອົງການພັດທະນາສາກົນ
IF	ໂຄງການເຊື່ອມຍົງດ້ານການຄ້າ
IFC	ອົງກອນການເງິນສາກົນ
ILO	ອົງການແຮງງານສາກົນ
IMF	ອົງການກອງທຶນສາກົນ
I-NGOs	ອົງການ NGOs ສາກົນ
ITC	ຄະນະກຳມະທິການດ້ານການຄ້າສາກົນ
JBIC	ທະນາຄານເພື່ອການຮ່ວມມືສາກົນຍີ່ປຸ່ນ
JFICT	ກອງທຶນຍີ່ປຸ່ນເພື່ອເຕັກນິກດ້ານຂໍ້ມູນ ແລະ ສື່ສານ
JFPR	ກອງທຶນຍີ່ປຸ່ນເພື່ອຫລຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກ
JICA	ອົງການຮ່ວມມືສາກົນຍີ່ປຸ່ນ
KOICA	ອົງການຮ່ວມມືສາກົນເກົາຫລີ
LAT	ບ/ສ ໂທລະຄົມລາວ
LATA	ສະມາຄົມທ່ອງທ່ຽວລາວ
LBF	ກອງປະຊຸມນັກທຸລະກິດລາວ
LDB	ທະນາຄານພັດທະນາລາວ
LDC	ປະເທດດ້ອຍພັດທະນາ
LHSE	ລັດວິສາຫະກິດຫຸ້ນສ່ວນລາວ
LNCCI	ສະພາການຄ້າ ແລະ ອຸດສາຫະກຳ
LNTA	ອົງການທ່ອງທ່ຽວແຫ່ງຊາດ
LPI	ຕົວວັດແທກການບໍລິການດ້ານໂຄງລ່າງ
M&E	ການຕິດຕາມ ແລະ ກວດກາ
MDGs	ເປົ້າການພັດທະນາສະຫະສະວັດ
MFIs	ສະຖາບັນການເງິນຈຸລະພາກ
MIH	ກະຊວງອຸດສາຫະກຳ ແລະ ຫັດຖະກຳ
MOE	ກະຊວງສຶກສາ
MOF	ກະຊວງການເງິນ
MOIC	ກະຊວງອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການຄ້າ
MPDF	ໂຄງການພັດທະນາພາກເອກະຊົນລຸ່ມແມນ້ຳຂອງ
MPI	ກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ
MPWT	ກະຊວງໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ
NA	ສະພາແຫ່ງຊາດ
NAPPA	ສະຖາບັນການເມືອງ ແລະ ການປົກຄອງແຫ່ງຊາດ
NGPES	ຍຸດທະສາດເພື່ອການເຕີບໂຕ ແລະ ຫລຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກ
NHDR	ບົດລາຍງານການພັດທະນາມະນຸດ
NPEP	ໂຄງການລຶບລ້າງຄວາມທຸກຍາກ
NPL	ໜີ້ເສຍ (ເງິນກູ້ທີ່ບໍ່ກໍ່ໃຫ້ເກີດລາຍໄດ້)
NSC	ສູນສະຖິຕິແຫ່ງຊາດ
NSEDP	ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມ
NT2	ໂຄງການນ້ຳເທີນ 2
ODA	ການຊ່ວຍເຫລືອທາງການດ້ານພັດທະນາ
PACSA	ອົງການປົກຄອງ ແລະ ຄຸ້ມຄອງລັດຖະກອນ
PEMSP	ໂຄງການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງດ້ານລາຍຈ່າຍພາກລັດ
PEMSU	ໜ່ວຍງານສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງດ້ານລາຍຈ່າຍພາກລັດ
PFM	ການຄຸ້ມຄອງການເງິນພາກລັດ
PRS	ຍຸດທະສາດຫລຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກ
PM	ນາຍົກລັດຖະມົນຕີ
PSD	ການພັດທະນາພາກເອກະຊົນ
SAO	ອົງການກວດສອບບັນແຫ່ງລັດ
SCBs	ທະນາຄານທຸລະກິດລັດ
SCP	ໂຄງການຮ່ວມມືສິງກະໂປ
SDC	ອົງການພັດທະນາ ແລະ ຮ່ວມມື ສະວິສ
SECO	ກອງເລຂາແຫ່ງຊາດດ້ານເສດຖະກິດ
Sida	ອົງການຊູແອດເພື່ອການພັດທະນາສາກົນ
SME	ວິສາຫະກິດຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ກາງ
SNV	ອົງການພັດທະນາເນເທີແລນ
SOE	ລັດວິສາຫະກິດ
SPS	ອານາໄມພືດ ແລະ ສັດ
STEA	ອົງການວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ
SWAp	ກົນໄກທົ່ວຂະແໜງການ
TA	ການຊ່ວຍເຫຼືອດ້ານເຕັກ
TC	ການຮ່ວມມືດ້ານເຕັກນິກ
TDF	ກອງທຶນພັດທະນາການຄ້າ
UN	ອົງການສະຫະປະຊາຊາດ
UNCDF	ກອງທຶນພັດທະນາການລົງທຶນຂອງ UN
UNCTAD	ອົງການ UN ເພື່ອການຄ້າ ແລະ ການພັດທະນາ
UNDP	ອົງການສະຫະປະຊາຊາດເພື່ອການພັດທະນາ
UNIDO	ອົງການສະຫະປະຊາຊາດເພື່ອການພັດທະນາອຸດສາຫະກຳ
UNODC	ຫ້ອງການ UN ກ່ຽວກັບຢາເສັບຕິດ ແລະ ການກໍ່ການຮ້າຍ
VAT	ອາກອນມູນຄ່າເພີ່ມ
WASA	ອົງການນ້ຳສະອາດ ແລະ ອານາໄມ
WB	ທະນາຄານໂລກ
WBI	ສະຖາບັນຂອງທະນາຄານໂລກ
WTO	ອົງການ ການຄ້າໂລກ

ANNEX 2 – ໂຄງການຊ່ວຍເຫຼືອຕ່າງໆຂອງຜູ້ໃຫ້ທຶນໃນວຽກງານການປະຕິຮູບໃນ ສປປ ລາວ

1 – ການຄຸ້ມຄອງພາກລັດ

ADB

- *ໂຄງການປັບປຸງລະບົບຄຸ້ມຄອງການເງິນ* (0,85 ລ້ານໂດລາ, 2007-2008). ໂຄງການນີ້ມີຈຸດປະສົງເພື່ອຊ່ວຍປັບປຸງຄຸນນະພາບການຄຸ້ມຄອງການເງິນຂອງລັດໄປສູ່ລະດັບໃໝ່ທີ່ມີປະສິດທິພາບສູງກ່ວາເກົ່າ, ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບ ແລະ ມີຄວາມໂປ່ງໃສ. ໂຄງການເຕັກນິກນີ້ຈະຊ່ວຍສະໜັບສະໜູນອົງປະກອບ B: ການປະຕິບັດງົບປະມານ, ການລາຍງານດ້ານບັນຊີ ແລະ ການເງິນ ຊຶ່ງນອນໃນໂຄງການ PEMSP.

ອົດສະຕາລີ/ໂອສເອດ

- *ໂຄງການຕ້ານການຄ້າມະນຸດໃນຂົງເຂດອາຊີ –ARTIP* (21 ລ້ານ A$ ສຳລັບ ສປປ ລາວ, ກຳປູເຈັຍ, ມຽນມາ, ໄທ ແລະ ອິນໂດເນເຊຍ, 2006-2011). ເປົ້າໝາຍຂອງໂຄງການແມ່ນເພື່ອປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການຕ້ານການຄ້າມະນຸດຂ້າມແດນໃນຂົງເຂດ ອາຊີ. ຈຸດປະສົງຂອງໂຄງການແມ່ນແນໃສ່ສ້າງລະບົບການຕ້ານມະນຸດຂ້າມຊາດທີ່ມີການປະສານງານ ແລະ ມີປະສິດທິພາບ ແກ່ບັນດາ ລັດຖະບານໃນຂົງເຂດອາຊີ.
- *ແຜນງານຮ່ວມມືພັດທະນາອາຊ່ຽນ-ອົດສະຕາລີ – AADCP* (45 ລ້ານ A$, 2002-2008). **ໂຄງການຮ່ວມມືລະດັບພາກພື້ນ**ແມ່ນໃຫ້ການສະໜັບສະໜູນວຽກງານການຄຸ້ມຄອງໃນຂົງເຂດອາກອນ, ທະນາຄານ, ການປະຕິບັດສິດທາງປັນຍາ ແລະ ການອອກແບບແຜນງານ ແລະ ໂຄງການ. ນອກນັ້ນ, ໂຄງການຍັງມີຈຸດສຸມທາງດ້ານການຄຸ້ມຄອງມາດຕະຖານ ແລະ ການປະເມີນຄວາມຖືກຕ້ອງ, ຍົກລະດັບຄວາມສາມາດດ້ານພາສີ, ໂຄງລ່າງກົດໝາຍດ້ານການຄ້າຜ່ານທາງອິນເຕີເນດ, ການເກັບກຳ ແລະ ລາຍງານຂໍ້ມູນການລົງທຶນຕ່າງປະເທດ, ຄວາມສາມາດແຂ່ງຂັນຂອງພາກເອກະຊົນ, ວຽກງານອານາໄມພືດ ແລະ ສັດທີ່ກ່ຽວພັນກັບການຄ້າ.
- *ການສະໜັບສະໜູນກອງທຶນຫຼາຍສຳລັບໂຄງການ PFMSP* (A$2 ລ້ານ, 2008-2011). ກອງທຶນຫຼາຍຝ່າຍຈະສະໜັບສະໜູນບັນດາໜ້າວຽກສຳຄັນຂອງການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງແກ່ລະບົບການຄຸ້ມຄອງການເງິນພາກລັດ ແລະ ການຍົກລະດັບຂີດຄວາມສາມາດໃນຂັ້ນສູນກາງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ.
- *ໂຄງການສະໜັບສະໜູນການຫລຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກ PRSO* (ເບິ່ງລາຍລະອຽດໃນພາກຂອງທະນາຄານໂລກ).

ການາດາ

- *ໂຄງການໂລກເອດ HIV/AIDS ການາດາ ສຳລັບຂົງເຂດອາຊີຕາເວັນອອກສ່ຽງໃຕ້ (CSEARHAP)* (CDN$7.3 ລ້າ ລ້ານໂດລາການາດາ ສຳລັບ ກຳປູເຈຍ, ສປປ ລາວ, ໄທ ແລະ ຫວຽດນາມ, 2003-2008). ໂຄງການຈະຊ່ວຍຍົກສູງຄວາມສາມາດຂອງປະເທດໃນການຮອງຮັບກັບບັນຫາໂລກເອດສຳລັບຊາວອົບພະຍົບ ແລະ ປະຊາກອນເຄື່ອນທີ່. ພ້ອມນັ້ນຊ່ວຍສ້າງແຜນງານລະຫວ່າງກົມຕ່າງໆໃນການແກ້ໄຂບັນຫາດັ່ງກ່າວໃລະດັບພາກພື້ນທີ່ມີການປະສານງານຄັກແນ່, ກວມບັນຫາບົດບາດຍິງຊາຍ ແລະ ມີການຮ່ວມມືຢ່າງເລິກເຊິ່ງ.
- *ໂຄງການຕ້ານພະຍາດລະບາດການາດາສຳລັບຂົງເຂດອາຊີ (CAREID)* (CDN$15 ລ້ານໂດລາການາດາ ສຳລັບ ອິນໂດເນເຊຍ, ກຳປູເຈຍ, ສປປ ລາວ, ມາເລເຊຍ, ຟີລິບປິນ, ໄທ, ຕິມໍລີສເຕ ແລະ ຫວຽດນາມ, 2005-2011). ອົງປະກອບເຊື່ອມຂອງໂຄງການຢູ່ອາຊີຕາເວັນອອກສ່ຽງໃຕ້ ແລະ ຈີນແມ່ນກ່ຽວກັບຄວາມປອດໄພດ້ານສາທາລະນະສຸກໂດຍສະເພາະແມ່ນພະຍາດແຊກຊ້ອນທີ່ເກີດໃໝ່ ແລະ ສ້າງການຮ່ວມມືໃນພາກພື້ນ ຄຽງຄູ່ກັບການຍົກຂີດຄວາມສາມາດຂອງລະບົບສາທາໃນພາກພື້ນເພື່ອປ້ອງກັນ ແລະ ຕ້ານກັບພະຍາດຕ່າງໆທີ່ລະບາດ.
- *ການຮ່ວມມືພາກພື້ນອາຊີດ້ານການພັດທະນາມະນຸດ (SEARCH)* (CDN$9.25 ລ້ານໂດລາການາດາ ສຳລັບ ອິນໂດເນເຊຍ, ກຳປູເຈຍ, ສປປ ລາວ, ມາເລເຊຍ, ຟີລິບປິນ, ໄທ, ຕິມໍລິສເຕ ແລະ ຫວຽດນາມ, 2004-2010). ໂຄງການແມ່ນແນໃສ່ພັດທະນາຂີດຄວາມສາມາດຂອງອົງການລັດ ແລະ ອົງການອື່ນໆ ໃນການປະຕິບັດລະບຽບກົດໝາຍ ແລະ ຊ່ວຍຜູ້ວາງນະໂຍບາຍໃນດ້ານຕ່າງໆ.
- *ການສະໜັບສະໜູນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດສັນຍາຕ້ານການຈຳແນກທຸກຮູບແບບທີ່ມີຕໍ່ແມ່ຍິງ (CEDAW)* (CDN$10.5 ລ້ານໂດລາການາດາ ສຳລັບໄທ ອິນໂດເນເຊຍ, ກຳປູເຈຍ, ສປປ ລາວ, ມາເລເຊຍ, ຟີລິບປິນ, ຕິມໍລິສເຕ ແລະ ຫວຽດນາມ, 2003-2009). ໂຄງການມີເປົ້າໝາຍປະຕິບັດການປ່ຽນແປງໃນລະດັບກົດໝາຍ ແລະ ນະໂຍບາຍ.

ຄະນະກຳມະທິການເອີລົບ (EC)

- *ໂຄງການສະໜັບສະໜູນການຫລຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກ PRSO3* (ໂຄງການເງິນຊ່ວຍເຫຼືອປີລະງວດ, 3 ລ້ານເອີໂຣ, 2008). ເປົ້າໝາຍໂຄງການແມ່ນປະກອບທຶນເຂົ້າງົບປະມານລັດເພື່ອສະໜັບສະໜູນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນ NGPES/NSEDP ແລະ ການປະຕິຮູບນະໂຍບາຍຕ່າງໆ. ໂຄງການແມ່ນມີການປະສານກັບທະນາຄານໂລກ ແລະ ຍີ່ປຸ່ນ.
- *ການສະໜັບສະໜູນກອງທຶນຫຼາຍສຳລັບໂຄງການ (PFMSP)* (3 ລ້ານເອີໂຣ, 2008-2011). ກອງທຶນຫຼາຍຝ່າຍ (ທຶນປະກອບຈາກ EU, ອົດສະຕາລີ, ສະວິສແລນ, ຊູແອດ ແລະ ບໍລິຫານໂດຍທະນາຄານໂລກ) ຈະຊ່ວຍວຽກງານການປະຕິຮູບ ແລະ ຍົກລະດັບຂີດຄວາມສາມາດຂອງກະຊວງ ການເງິນ.

ຝະລັ່ງ

- *ການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງດ້ານຂີດຄວາມສາມາດແກ່ກະຊວງການເງິນ* (0,78 ລ້ານ US$ ແລະ ຊ່ຽວຊານ 1 ຄົນ, 2005-2008). ເປົ້າໝາຍຂອງໂຄງການແມ່ນແນໃສ່ປັບປຸງກົນໄກງົບປະມານ, ນຳໃຊ້ລະບົບຄອມພິວເຕີໃນວຽກງານພາສີ (ASYCUDA), ປັບປຸງການຕິດຕາມ ແລະ ກວດກາດ້ານງົບປະມານ ລວມທັງການຝຶກອົບຮົມພະນັກງານ ໃນກົມຕ່າງໆຂອງກະຊວງ, ການຝຶກອົບຮົມຄູຝຶກ ແລະ ສ້າງສູນຝຶກອົບຮົມພາຍໃນກະຊວງ.
- *ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງດ້ານຄວາມສາມາດແກ່ ຄະນະກຳມະການແມ່ນ້ຳຂອງ-MRC* (0,975 ລ້ານ US$, 2007–2011). ໂຄງການໄດ້ປະກອບສ່ວນທີ່ປຶກສາ 2 ຄົນ ແກ່ກອງເລຂາຂອງ MRC ເພື່ອໃຫ້ຄຳປຶກສາແກ່ເຂົາເຈົ້າໃນການປະຕິບັດໂຄງການຕ່າງໆຂອງຕົນ.

ເຢຍລະມັນ (GTZ)

- *ການພັດທະນາຊົນນະບົດເຂດພູດອຍ* (2008-2011; US$9,1 ລ້ານໂດລາ), ໂຄງການ RDMA ໃຫ້ການຊ່ວຍເຫລືອການປະຕິບັດແຜນການຫ້າປີ NSEDP ໃນ 10 ເມືອງ ແລະ ໃນນັ້ນ 8 ເມືອງແມ່ນຮ່ວມກັບ IFAD. ການພັດທະນາຂີດຄວາມສາມາດຂອງອົງກອນໃນລະດັບສູນກາງ, ແຂວງ ແລະ ເມືອງໃນດ້ານການວາງແຜນເຂດພັດທະນາຄົບວົງຈອນ ໄດ້ຊ່ວຍລັດຖະບານໃນການປັບປຸງການຄຸ້ມຄອງການພັດທະນາເສດຖະກິດ.
- *ໂຄງການພາກພື້ນລຸ່ມແມ່ນ້ຳຂອງ 'ການພັດທະນາເຂດຕົ້ນນ້ຳລຸ່ມແມ່ນ້ຳຂອງແບບຍືນຍົງ'* (US$25 ລ້ານ, 2002-2013). ໂຄງການໃຫ້ການສະໜັບສະໜູນການພັດທະນາການຄຸ້ມຄອງຍອດນ້ຳ ແລະ ຊ່ວຍທີມງານທ້ອງຖິ່ນຂອງປະເທດສະມາຊິກ ແລະ ກອງເລຂາຂອງອົງການແມ່ນ້ຳຂອງໃນດ້ານເຕັກນິກ, ການຈັດຕັ້ງ ແລະ ວຽກງານການຈັດຊື້.
- *ໂຄງການຊຸເວຊານຄົບວົງຈອນສຳລັບ ສປປ ລາວ* (2008: US$0.36 ລ້ານ). ໂຄງການ CIM ໃຫ້ການຊ່ວຍເຫລືອແກ່ກົມແຜນການ ແລະ ລົງທຶນ ແລະ ກົມທໍລະນີສາດໂດຍສະໜອງ "ຊຸເວຊານຄົບວົງຈອນ" ເພື່ອຊ່ວຍສ້າງມາດຕະການຍົກລະດັບຄວາມສາມາດຂອງອົງກອນ.

ຍີ່ປຸ່ນ

- *ໂຄງການຍົກລະດັບຄວາມສາມາດຄຸ້ມຄອງແຜນງານລົງທຶນຂອງລັດ* (6 ລ້ານ US$, JICA – TCP 2004-2011). ໂຄງການແນໃສ່ປັບປຸງການຄຸ້ມຄອງການລົງທຶນຂອງລັດ (PIP) ໂດຍຮ່ວມມືກັບກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ (MPI).
- *ການສະໜັບສະໜູນຍົກລະດັບຄວາມສາມາດປົກຄອງຂອງທ້ອງຖິ່ນແກ່ PACSA* (0,6 ລ້ານ US$, JICA – ທີ່ປຶກສາ ແລະ ການຝຶກອົບຮົມ (2007-2010). ໂຄງການນີ້ແມ່ນແນໃສ່ຊ່ວຍການທົບທວນການພົວພັນລະຫວ່າງສູນກາງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ ເພື່ອປັບປຸງດ້ານໂຄງສ້າງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ.

ນິວຊີແລນ

- *ໂຄງການຝຶກອົບຮົມພາສາອັງກິດໃຫ້ເຈົ້າໜ້າທີ່ລັດ* (2.74 ລ້ານ US$, ເລີ່ມແຕ່ປີ 1995). ELTO ເປັນໂຄງການໄລຍະຍາວທີ່ໃຫ້ການຝຶກອົບຮົມແກ່ເຈົ້າໜ້າທີ່ລະດັບກາງດ້ານພາສາອັງກິດ.
- *ທຶນການສຶກສານິວຊີແລນ* (US$0.83 ລ້ານໂດລາ, ເລີ່ມແຕ່ປີ 2006). ໂຄງການໃຫ້ທຶນການສຶກສາແກ່ຜູ້ສະໝັກຈາກພາກລັດ ແລະ ພາກທົ່ວໄປ ສຳລັບການສຶກສາຂັ້ນປະລິນຍາໂທທີ່ປະເທດນິວຊີແລນ.
- *ສະຖາບັນແມ່ຂອງ* (US$13.9 ລ້ານ, ເລີ່ມແຕ່ປີ 1997) ໃຫ້ການສະໜັບສະໜູນການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ ແລະ ການເຊື່ອມຍົງເສດຖະກິດໃນພາກພື້ນລຸ່ມແມ່ນນ້ຳຂອງ ໂດຍກວມເອົາຂົງເຂດ: ການທ່ອງທ່ຽວ, ການປະຕິຮູບພາກລັດ, ການພັດທະນາຊົນນະບົດ, ການຄຸ້ມຄອງໂຄງການ ແລະ ການພັດທະນາການວິໃຈ ແລະ ວິນີການປະຈຳພາກພື້ນ.

ສິງກະໂປ

- *ໂຄງການສ້າງຄວາມສາມາດດ້ານຊັບພະຍາກອນມະນຸດ* (10,9 ລ້ານ US$, ສືບຕໍ່ມາແຕ່ປີ 1992). ສປປ ລາວ ແມ່ນປະເທດໜຶ່ງທີ່ເຂົ້າຮ່ວມໂຄງການຮ່ວມມືສິງກະໂປ (SCP). ຮອດເດືອນ ກັນຍາ 2008, ມີພະນັກງານຂອງລາວຈຳນວນ 5.800 ຄົນ ໄດ້ຮັບການຝຶກ ອົບຮົມຜ່ານໂຄງການດັ່ງກ່າວໃນຂົງເຂດຕ່າງໆ ເຊັ່ນ: ພາສາອັງກິດ, IT, ການສົ່ງເສີມດ້ານຄ້າ ແລະ ການຮັບຕ້ອນ. ປະເທດສິງກະໂປຍັງໄດ້ຈັດການຝຶກອົບຮົມພາຍໃຕ້ໂຄງການເພື່ອຊ່ວຍ ສປປ ລາວ ໃນການກະກຽມການຈັດກິລາຊີເກມ 2009 ແລະ ຂະຫຍາຍການສອນພາສາແກ່ເຈົ້າໜ້າທີ່ສະພາແຫ່ງຊາດ ແລະ ແຂວງຕ່າງໆ.
- *ສູນຝຶກອົບຮົມ ລາວ-ສິງກະໂປ* (2.5 ລ້ານ US$, 2001-2008) ແມ່ນສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນເພື່ອໃຫ້ການຝຶກອົບຮົມພາຍໃນແກ່ພະນັກງານລັດຂອງລາວ (3600 ຄົນໃນໄລຍະຜ່ານມາ) ໃນຂົງເຂດ IT, ສາທາລະນະສຸກ, ການວາງແຜນນະໂຍບາຍດ້ານເສດຖະກິດ ແລະ ການເງິນ, ການສອນພາສາອັງກິດ, ການຄຸ້ມຄອງດ້ານໄຂ້ຫວັດນົກ, ເຄື່ອງມືດ້ານຜະລິດຕະພາບ, ປະສິດທິພາບໃນການເຈລະຈາ, ຄວາມປອດໄພດ້ານ IT, ການສາງເຄືອຄ່າຍຄອມພິວເຕີ ແລະ ບຳລຸງຮັກສາ. ການຝຶກອົບຮົມຄູຝຶກກໍໄດ້ຈັດແກ່ຜູ້ບໍລິຫານ IT ແລະ ຄູສອນ.
- *ໂຄງການຮ່ວມມື ສິງກະໂປ* (ສືບຕໍ່ມາແຕ່ປີ 1992). ພາຍໃຕ້ໂຄງການຊ່ວຍເຫລືອດ້ານເຕັກນິກນີ້ ໄດ້ມີເຈົ້າໜ້າທີ່ລັດຖະບານຫລາຍກ່ວາ 57 ພັນຄົນຈາກ 169 ປະເທດກຳລັງພັດທະນາ ໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມຫລັກສູດຕ່າງໆຂອງໂຄງການໃນຫລາຍຂົງເຂດ ເຊັ່ນ: IT, ການອຳນວຍຄວາມສະດວກດ້ານການຄ້າ, ສາທາລະນະສຸກ, ການຄຸ້ມຄອງທ່າເຮືອ, ການບິນພົນລະເຮືອນ, ການຄຸ້ມຄອງໄພທາຍະນະຕ່າງໆ.

ຊູແອດ/ຊີດາ

- *ໂຄງການຍົກລະດັບຄວາມສາມາດຂອງສູນສະຖິຕິແຫ່ງຊາດ* (3,2 ລ້ານ US$, 2005-2008). ໂຄງການແນໃສ່ສະໜອງຂໍ້ມູນສະຖິຕິທີ່ແນ່ນອນ ແລະ ມີຄຸນນະພາບແກ່ຜູ້ນຳໃຊ້. ໝາກຜົນໂຄງການແມ່ນເພື່ອໃຫ້ສູນສະຖິຕິມີ: 1) ແຜນງານສ້າງຕົວເລກສະຖິຕິຢ່າງເປັນລະບົບ ທີ່ຂຶ້ນກັບຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ, 2) ໂຄງສ້າງການຈັດຕັ້ງ ແລະ ວິທີເຮັດວຽກທີ່ມີປະສິດທິຜົນ ເພື່ອຄຸ້ມຄອງການສ້າງຕົວ ເລກສະຖິຕິຢ່າງປະຈຳ, 3) ຄວາມ ສາມາດດ້ານວິຊາສະເພາະພຽງພໍເພື່ອຜະລິດຕົວເລກສະຖິຕິຕາມລະດັບຄຸນນະພາບທີ່ກຳນົດໄວ້, 4) ການຈັດຕັ້ງເພື່ອຄຸ້ມຄອງການເງິນຢ່າງມີປະສິດທິຜົນ, 5) ເປັນຜູ້ປະສານລະບົບສະຖິຕິແຫ່ງຊາດໂດຍຕົ້ນຕໍ.
- *ໂຄງການວິທະຍຸຂັ້ນແຂວງ* (1,6 ລ້ານ US$, 2005-2009). ເປົ້າໝາຍໂຄງການລວມມີ: 1) ຍົກສູງຄວາມສາມາດຂອງຜູ້ບໍລິຫານ ແລະ ພະນັກງານຂອງວິທະຍຸກະຈາຍສຽງແຫ່ງຊາດ ແລະ ສະຖານີວິທະຍຸຂັ້ນແຂວງ 5 ແຫ່ງ ເພື່ອໃຫ້ການບໍລິການວິທະຍຸກະຈາຍສຽງທີ່ມີຄຸນນະພາບແກ່ປະຊາຊົນ, 2) ສ້າງຄວາມສາມາດຝຶກອົບຮົມແບບຍາວນານແກ່ວິທະຍຸກະຈາຍສຽງແຫ່ງຊາດ ແລະ ສະຖານີແຂວງເພື່ອສາມາດສືບຕໍ່ໃຫ້ການບໍລິການກະຈາຍສຽງຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ, ແລະ 3) ປັບປຸງອົງກອນ ສຳລັບຂະແໜງຂ່າວສານ ໃນ ສປປ ລາວ ໂດຍຜ່ານການແລກປ່ຽນທັດສະນະກ່ຽວກັບບົດບາດຂອງສື່ໃນສັງຄົມລະຫວ່າງ ສປປ ລາວ ກັບ ຊູແອດ.
- *ຄະນະນິຕິກຳ* (4,5 ລ້ານ US$, 2003-2009). ອົງການຊີດາ ໄດ້ໃຫ້ການຊ່ວຍເຫລືອແກ່ຄະນະນິຕິກຳຂອງມະຫາວິທະຍາໄລແຫ່ງ ຊາດ ເລີ່ມປີ 2000 ເປັນຕົ້ນມາ. ເປົ້າໝາຍລວມຂອງການຊ່ວຍເຫລືອ ແມ່ນເພື່ອຍົກລະດັບຄຸນນະພາບຂອງນັກຮຽນ. ເປົ້າໝາຍແມ່ນເພື່ອປັບປຸງຄວາມຮູ້ດ້ານເຕັກນິກ ແລະ ການສິດສອນແກ່ບັນດາຄູອາຈານຂອງຄະນະດັ່ງກ່າວ, ຍົກສູງຄວາມສາມາດໃນການຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານ ແລະ ສ້າງສິ່ງຈູງໃຈແກ່ນັກຮຽນ.
- *ສະຖາບັນຄົ້ນຄ້ວາກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ແຫ່ງຊາດ - NAFRI* (12 ລ້ານ US$, 2007-2012). ເປົ້າໝາຍແມ່ນເພື່ອພັດທະນາເຕັກນິກທີ່ມີຜະລິດຕະພາບ ແລະ ຍືນຍົງ ແລະ ຂໍ້ແນະນຳດ້ານການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນເພື່ອຫລຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຈົນ ແລະ ສ້າງຄວາມຮູ້ດ້ານເສດຖະກິດສັງຄົມສຳລັບການວາງ

ນະໂຍບາຍລະດັບຊາດ; ເສີມຄວາມສາມາດແກ່ NAFRI ເພື່ອສາມາດປະຕິບັດພາລະບົດບາດຂອງຕົນໂດຍພັດທະນາຄວາມສາມາດ ແລະ ອົງກອນ; ປັບປຸງການຄຸ້ມຄອງ, ແລກປ່ຽນ ແລະ ເຜີຍແຜ່ຂໍ້ມູນແກ່ຜູ້ຄົ້ນຄ້ວາ ແລະ ພາກສ່ວນອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໂດຍສະເພາະໃຫ້ແກ່ການ ບໍລິການດ້ານກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ແຫ່ງຊາດ (NAFES).

- *ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງດ້ານການຄຸ້ມຄອງສິ່ງແວດລ້ອມ (SEM)* (8,7 ລ້ານ US$, ໄລຍະ II: 2005-2010). ເປົ້າໝາຍການຊ່ວຍເຫຼືອແມ່ນເພື່ອສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງແກ່ອົງການ STEA ໃນການປະຕິບັດພາລະບົດບາດຂອງຕົນໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການຕ່າງໆ ໂດຍສະເພາະແມ່ນການປະເມີນຜົນກະທົບດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ. ໂຄງການຍັງໄດ້ລົງເລິກກ່ຽວກັບການ ປະຕິບັດ ແລະ ການບັງຄັບໃຊ້ໃນຂັ້ນສູນກາງ ແລະ ແຂວງ ກ່ຽວກັບການປະເມີນຜົນກະທົບດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ກິດຈະກຳການສຶກສາ ແລະ ສ້າງຈິດສຳນຶກກ່ຽວກັບສິ່ງແວດລ້ອມ.
- *ໂຄງການສົ່ງເສີມການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນຍຸດທະສາດດ້ານປ່າໄມ້ 2020, FSIP* (ຊ່ວຍເຫລືອໂດຍ ອົງການ Sida ແລະ JICA, 2006-2011. ທຶນ Sida: 1,2 ລ້ານ US$). ການຊ່ວຍເຫລືອແມ່ນແນໃສ່ຍົກສູງຄວາມສາມາດຂອງກະຊວງກະສິກຳ-ປ່າໄມ້ ໃນການດຳເນີນ ແລະ ປະສານການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຍຸດທະສາດ 2020 ກັບບັນດາພາກສ່ວນຕ່າງໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ (ກະຊວງຕ່າງໆ, ບັນດາຜູ້ໃຫ້ທຶນ, ຜູ້ລົງທຶນ, ອຳນາດການປົກຄອງຂັ້ນແຂວງ ແລະ ເມືອງ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນອື່ນໆ).

ອົງການພັດທະນາແນເທີແລນ (SNV)

- SNV ໃຫ້ການສະໜັບສະໜູນໂຄງການ " ເພີ່ມບົດບາດແມ່ຍິງໃນວຽກງານການຫລຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກ" ຂອງ UNDP ໃນການຍົກລະດັບເພື່ອປະຕິບັດນະໂຍບາຍ. ໂຄງການມີເປົ້າໝາຍໄລຍະກາງໃນການສົ່ງເສີມດ້ານບົດບາດຍິງ-ຊາຍ ແລະ ຊ່ວຍເຫລືອຜູ້ທຸກຈົນ, ຍົກສູງຄວາມຮູ້ດ້ານການວາງແຜນ ແລະ ການຈັດແຈງຊັບພະກອນພາຍໃນລັດຖະບານ ເພື່ອຊ່ວຍຂະບວນການຕັດສິນ ແລະ ການວາງນະໂຍບາຍ ແລະ ການວາງແຜນ.

ສະວິດເຊີແລນ (SDC)

- *ການສ້າງແຜນທີ່ດ້ານເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແລະ ຄວາມທຸກຍາກ* (0,297 ລ້ານ US$, 2006-2008). ສະໜັບສະໜູນຄະນະກຳມະການອົງການແມ່ນ້ຳຂອງ (LNMCS) ແລະ ສູນສະຖິຕິແຫ່ງຊາດ (NSC) ໃນການສ້າງແຜນທີ່ດ້ານເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແລະ ຄວາມທຸກຍາກໂດຍອີງໃສ່ຂໍ້ມູນດ້ານເສດຖະກິດບສັງຄົມ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມທີ່ມີໃນໄລຍະຜ່ານມາ.
- *ສະໜັບສະໜູນການກໍ່ຕັ້ງອົງການຄຸ້ມຄອງການເກັບກູ້ລະເບີດແຫ່ງຊາດ (NRA) ແລະ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນງານເກັບກູ້ລະເບີດໃນ ສປປ ລາວ* (3,9 ລ້ານ US$, 2006-2009). ໃຫ້ການຊ່ວຍເຫລືອອົງການ NRA ໃນການປັບປຸງການປະສານງານ ແລະ ຄຸ້ມຄອງວຽກງານການເກັບກູ້ລະເບີດ ແລະ ເອື້ອອຳນວຍຜູ້ເກັບກູ້ລະເບີດຂອງ ສປປ ລາວ ໃນການຂະຫຍາຍກິດຈະກຳ ແລະ ຍົກສູງປະສິດທິຜົນ ແລະ ຜະລິດຕະພາບຂອງອົງກອນ.

UNDP ແລະ ຜູ້ຮ່ວມໃຫ້ທຶນອື່ນໆ (EC, ແຟງລັງ, ລຸກແຊມບວກ, SDC, Sida ແລະ SNV)

- *ໂຄງການປະຕິຮູບການຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານ ແລະ ປົກຄອງຂອງລັດ* : **ສະໜັບສະໜູນເພື່ອານບໍລິການທີ່ດີກ່ວາເກົ່າ (GPAR: SBSD)** - (ມູນຄ່າ 10,343 ລ້ານ US$: UNDP-0,99 ລ້ານ US$; UNCDF – 0,7 ລ້ານ US$; SDC - 3,5 ລ້ານ US$; ລຸກແຊມບວກ - 4 ລ້ານ US$, ທຶນທີ່ຍັງບໍ່ພໍ –1,153 ລ້ານ US$). ໂຄງການແມ່ນຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກອງທຶນຫລາຍຝ່າຍ ແລະ ແນໃສ່ຍົກສູງຄວາມສາມາດໃນການວາງແຜນຍຸດທະສາດ, ການສະໜອງທຶນ, ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຕິດຕາມວຽກງານການປະຕິຮູບດ້ານການຄຸ້ມຄອງເພື່ອໃຫ້ບໍລິການທີ່ມີປະສິດທິພາບ, ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບ ແລະ ໂປ່ງໃສ.
- *GPAR: ໂຄງການທົດລອງ ໄລຍະ II ຢູ່ ແຂວງຫລວງພະບາງ* (ມູນຄ່າລວມ 3,098 ລ້ານ US$: UNDP-0,59 ລ້ານ US$; SIDA-2,5 ລ້ານ US$, 2005-2009). ຈຸດປະສົງຄື ຊ່ວຍອຳນາດການປົກຄອງ ແຂວງຫລວງພະບາງ ອອກແບບ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດລະບົບການຄຸ້ມຄອງຂັ້ນທ້ອງຖິ່ນທີ່ດີເພື່ອສະໜອງການບໍລິການທີ່ຄຸ້ມຄ່າໃຫ້ປະຊາຊົນ. ໂຄງການນີ້ ແມ່ນໃຫ້ການຊ່ວຍເຫລືອດ້ານການອອກແບບ ແລະ ປະຕິບັດການປັບປຸງດ້ານການປົກຄອງ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງຂອງບັນດາກົມກອງຕ່າງໆ ເພື່ອປັບປຸງຄຸນນະພາບການບໍລິການຂອງເຂົາເຈົ້າທີ່ມີຕໍ່ປະຊາຊົນທ້ອງຖິ່ນ (ໂດຍສະເພາະດ້ານສຶກສາ ແລະ ສາທາ) ແລະ ຊຸກຍູ້ການປະກອບກິດຈະການ ແລະ ການພັດທະນາ ທຸລະກິດສຳລັບຜູ້ທຸກຍາກ.
- *GPAR: ໂຄງການທົດລອງ ຢູ່ ແຂວງຊຽງຂວາງ* (ມູນຄ່າລວມ 2,0 ລ້ານ US$: SDC-1,5 ລ້ານ US$, UNDP-0,5 ລ້ານ US$, 2005-2008). ໂຄງການຈະທົດລອງປັບປຸງການບໍລິຫານຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການປົກຄອງຂອງລັດ ໂດຍເນັ້ນໜັກການເພີ່ມທະວີການບໍລິການແບບມີສ່ວນຮ່ວມຢ່າງມີປະສິດທິພາບໃນຂະແໜງກະສິກຳ ແລະ ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃນການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຄວາມໂປ່ງໃສດ້ານການເງິນ. ໂຄງການຈະອຳນວຍການປັບປຸງໂຄງສ້າງການຈັດຕັ້ງເພື່ອສ້າງສະພາບແວດລ້ອມເອື້ອອຳນວຍໂດຍສະເພາະສຳລັບຊາວນາ ແລະ ຜູ້ປະກອບກິດຈະການໃນທ້ອງຖິ່ນ ໂດຍເພີ່ມທະວີການມີສ່ວນຮ່ວມ ແລະ ຄວາມເປັນເຈົ້າການຂອງປະຊາຊາຊົນ.
- **ໂຄງການ GPAR ຢູ່ແຂວງສາລະວັນ – ໂຄງການປັບປຸງການບໍລິຫານຄຸ້ມຄອງ, ການປົກຄອງຂອງລັດ ແລະ ການສະໜອງການບໍລິການແບບແບ່ງຂັ້ນ.** (ມູນຄ່າລວມ 2,8 ລ້ານ US$; UNCDF- 1,9 ລ້ານ US$, UNDP- 0,2 ລ້ານ US$, EU- 0,6 ລ້ານ US$, 2005-2009). ໂຄງການນີ້ ໃຫ້ການສະໜັບສະໜູນໃນທິກຊິງເຂດວຽກງານຕົ້ນຕໍ ຄື: (i) ການສ້າງແຜນງານ ແລະ ງົບປະມານຢູ່ຂັ້ນທ້ອງຖິ່ນເພື່ອຜູ້ທຸກຍາກ; (ii) ການກໍ່ສ້າງໂຄງລ່າງ ພື້ນຖານ ແລະ ສະໜອງການບໍລິການຢ່າງມີປະສິດທິພາບ ແລະ ໂປ່ງໃສ; (iii) ການປະກອບທຶນ ແລະ ຄຸ້ມຄອງການເງິນ ໃນວຽກງານການໃຫ້ບໍລິການຂອງລັດໃນຂັ້ນທ້ອງຖິ່ນ; (iv) ປັບປຸງການຈັດຕັ້ງຂັ້ນແຂວງ, ເມືອງ ແລະ ຕາແສງ; (v) ຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນມະນຸດ ແລະ ພັດທະນາຄວາມສາມາດ; ແລະ (vi) ສະໜອງຂໍ້ມູນເພື່ອວາງນະໂຍບາຍລະດັບຊາດ ບົນພື້ນຖານປະສົບການຂອງໂຄງການຢູ່ ແຂວງສາລະວັນ.
- *ໂຄງການ GPAR ເຊກອງ* (ລວມ 1,7 ລ້ານ US$, 2007-2010: UNDP - 0.7 ລ້ານ ແລະ ແຫລ່ງອື່ນ -1 ລ້ານ). ໂຄງການນີ້ແມ່ນສຸມໃສການປັບປຸງການເຂົ້າຫາການບໍລິການຂອງລັດແກ່ປະຊາຊົນບັນດາຊົນເຜົ່າໃນແຂວງ. ໂດຍຜ່ານກອງທຶນພັດທະນາເມືອງ (DDF) ຈະໄດ້ມີການພັດທະນາລະບົບການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ເປັນເຈົ້າຕົນເອງໃນລະດັບເມືອງ ແລະ ບ້ານ.
- *ໂຄງການປັບປຸງເອກະສານກົດໝາຍສາກົນຢູ່ ສປປ ລາວ-ໄລຍະ II* (1,26 ລ້ານ US$: ແຟງລັງ – 0,65 ລ້ານ, EU-0,39 ລ້ານ ແລະ UNDP–0,08 ລ້ານ US$, 2005-2008). ໂຄງການນີ້ແມ່ນແນໃສ່ຍົກລະດັບຄວາມສາມາດຂອງກົມສົນທິສັນຍາ ແລະ ກົດໝາຍ ຂອງກະຊວງການຕ່າງປະເທດ ໃນການປັບປຸງກົນໄກເຜີຍແຜ່, ການປະຕິບັດ ແລະ ລາຍງານກ່ຽວກັບພັນທະຂອງປະເທດຕໍ່ສາກົນ.
- *ເພີ່ມທະວີການຮ່ວມມືຂອງບັດຖະບານກັບອົງການຈັດຕັ້ງສັງຄົມຕ່າງໆເພື່ອຫລຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກ* (UNDP: 1,1 ລ້ານ US$). ໂຄງການມີຈຸດປະສົງຊຸກຍູ້ໃຫ້ໃຫ້ປະຊາຊົນມີສ່ວນຮ່ວມໃນດ້ານນະໂຍບາຍຂອງລັດ, ການພັດທະນາທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ປະເທດຊາດ ໂດຍສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງດ້ານການຮ່ວມມືລະຫວ່າງລັດ ແລະ ອົງການສັງຄົມໃນການໃຫ້ການບໍລິການເພື່ອຜົນປະໂຫຍດຂອງມະຫາຊົນ ແລະ ການຫລຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກ.

- ***ເພີ່ມປະສິດທິຜົນຂອງກອງປະຊຸມໂຕະມົນເພື່ອຍົກສູງປະສິດທິພາບຂອງການຊ່ວຍເຫລືອ ແລະ ໝາກຜົນຂອງການພັດທະນາ*** (ລວມ 2,5 ລ້ານ US$: ADB - 0,5 ລ້ານ US$; ລຸກແຊມບວກ - 0,5 ລ້ານ US$; UNDP - 1,5 ລ້ານ US$). ໂຄງການມີຈຸດປະສົງຊ່ວຍເຫລືອລັດຖະບານໃນການຊີ້ນຳ ແລະ ປະສານງານດ້ານການຊ່ວຍເຫລືອໃຫ້ມີປະສິດທິພາບໂດຍສະເພາະໃນລະດັບມະຫາພາກ, ຂະແໜງການຕ່າງໆ ແລະ ເພື່ອໃຫ້ການຊ່ວຍເຫລືອມີຄວາມໂປ່ງໃສ ແລະ ຄາດຄະເນໄດ້; ເຊື່ອມຍົງເຂົ້າກັບຂະບວນການວາງແຜນແຫ່ງຊາດ ແລະ ການສ້າງແຜນງົບປະມານ; ປະກອບສ່ວນຢ່າງມີປະສິດທິພາບຕໍ່ການບັນລຸໝາກຜົນຂອງການພັດທະນາ.
- ***ໂຄງການເສີມຂະຫຍາຍຍຸຕິທຳ*** (1,8 ລ້ານ US$, 2008–2010). ໂຄງການທະນາຍຄວາມ LBA ໄລຍະສອງ "ຂະຫຍາຍກາຍເຂົ້າຫາຄວາມຍຸດຕິທຳໂດຍຜ່ານສະມາຄົມທະນາຍຄວາມລາວ" ແມ່ນສືບຕໍ່ຜົນສຳເລັດຂອງໂຄງການທີ່ຜ່ານມາ ແລະ ສຸມໃສ່ສາມຂົງເຂດວຽກງານລຸ່ມນີ້: ການຍົກລະດັບອົງກອນ, ການຊ່ວຍເຫລືອດ້ານການສຶກສາ ແລະ ກົດໝາຍ.
- ***ການສະໜັບສະໜູນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນການ 5 ປີ ຄັ້ງທີ 6 (2006-2010)*** (2.4 ລ້ານ US$: UNDP: 0,8 ລ້ານ US$, 2006–2010). ໂຄງການມີຈຸດປະສົງສະໜັບສະໜູນການປະຕິບັດແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ຄັ້ງທີ 6 (2006–2010) ລວມທັງຍຸດທະສາດການຫລຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກ ແລະ ເປົ້າສະຫະສະວັດ (MDGs) ແລະ ການຕິດຕາມ ແລະ ປະເມີນຜົນ.
- ***ການໃຫ້ອຳນາດແກ່ແມ່ຍິງເພື່ອຫລຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກ (GEPR)*** ($1.7 ລ້ານ: UNDP – $0,28 ລ້ານ, 2006-2009). ໂຄງການມີເປົ້າໝາຍ 1) ສ້າງຄວາມສະເໝີພາບລະຫວ່າງເພດ, ຄວາມຮູ້ດ້ານດ້ານການວາງແຜນ ແລະ ຈັດແບ່ງຊັບພະຍາກອນ ແກ່ສະຫະພັນແມ່ຍິງ ແລະ ກຳມະທິການແຫ່ງຊາດເພື່ອຄວາມກ້າວໜ້າຂອງແມ່ຍິງ, ກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ ແລະ ສະພາແຫ່ງຊາດ; 2) ເພື່ອສະໜັບສະໜູນຂະບວນການຕັດສິນ, ການວາງນະໂຍບາຍ ແລະ ວາງແຜນຕ່າງໆ, ການວິເຄາະນະໂຍບາຍດ້ານບົດບາດຍິງ-ຊາຍ ສຳລັບລັດຖະບານ; 3) ສ້າງຂີດຄວາມສາມາດໄລຍະຍາວແກ່ NCAW ແລະ GRID; ແລະ ສ້າງການຮ່ວມມືດ້ານຄວາມສະເໝີພາບຍິງ-ຊາຍ.
- ***ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງດ້ານການລາຍງານການພັດທະນາມະນຸດແຫ່ງຊາດ*** [NHDR]: (UNDP: 0,778 ລ້ານ US$; 2004-2009). ໂຄງການມີຈຸດປະສົງ: 1) ຊ່ວຍການພັດທະນາຂີດຄວາມສາມາດຂອງສູນສະຖິຕິແຫ່ງຊາດໃນການເກັບກຳ ແລະ ວິເຄາະຂໍ້ມູນດ້ານເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ; 2) ສ້າງບົດລາຍງານສະບັບທີສີ່ກ່ຽວກັບການຈ້າງງານ ແລະ ວິຖີຊີວິດໃນ ສປປ ລາວ ຈາກແງ່ຂອງການພັດທະນາມະນຸດ, ໃຫ້ຂໍ້ແນ່ນຳດ້ານນະໂຍບາຍສຳລັບແຜນການຫ້າປີຄັ້ງທີ 7; ແລະ 3) ສ້າງຍຸດທະສາດການເຜີຍແຜ່ບົນຫລັກການຄວາມເປັນເຈົ້າການຂອງປະເທດ.

ທະນາຄານໂລກ (WB)

- ***ການສະໜັບສະໜູນໂຄງການ PFMSP ແລະ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດໝາຍງົບປະມານ*** (ໂດຍຜ່ານໂຄງການສ້າງຂີດຄວາມສາມາດດ້ານການຄຸ້ມຄອງການເງິນ FMCBP, ລວມ 11 ລ້ານ US$, 2002-2011). ໂຄງການດັ່ງກ່າວແມ່ນສະໜັບສະໜູນການປະຕິຮູບໃນສາມຂົງເຂດໃຫຍ່: ຂະແໜງທະນາຄານ-ການເງິນ, ພາກລັດວິສາຫະກິດ ແລະ ການສ້າງຂີດຄວາມສາມາດດ້ານການຄຸ້ມຄອງການເງິນພາກລັດ. ໂຄງການໄດ້ໃຫ້ການຊ່ວຍເຫລືອໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດໝາຍງົບປະມານໃໝ່ໃນຂົງເຂດ: 1) ການສ້າງກອບກົນໄກການແບ່ງລາຍຮັບ; 2) ການຈັດ ຕັ້ງປະຕິບັດ ສາລະບານບັນຊີ ແລະ ສາລະບານງົບປະມານ; 3) ການລວມສູນຄັງເງິນ; 4) ການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງຂອງການກວດສອບ ພາຍນອກ.
- ***ໂຄງການສະໜັບສະໜູນການຫລຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຈົນ PRSO*** (ໂຄງການໄລຍະສອງ ສຳລັບປີ 2008-2011 (PRSO4, 5, 6 ແລະ 7) ໂດຍມີທຶນຊ່ວຍເຫລືອຈາກທະນາຄານໂລກປະມານປີລະ 10 ລ້ານ US$ ແລະ ຜູ້ໃຫ້ທຶນອື່ນໆ ເຊັ່ນ: EC, ຍີ່ປຸ່ນ ແລະ ອິດສະຕາລີ ລວມກັນທັງໝົດປະມານ 20 ລ້ານໂດລາ. ເປົ້າໝາຍຫລັກຂອງໂຄງ ການແມ່ນເພື່ອສະໜັບສະໜູນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນ NGPES/NSEDP ແລະ ປະກອບສ່ວນທຶນຮອນເພີ່ມເຕີມເຂົ້າງົບປະມານຂອງລັດ ແລະ ການປະຕິຮູບດ້ານນະໂຍບາຍໃນຂົງເຂດ: ການຄຸ້ມຄອງການເງິນພາກລັດ, ຂະແໜງທະນາຄານ ແລະ ການເງິນ, ການປະຕິຮູບພາກລັດວິສາຫະກິດ, ສາທາ, ສຶກສາ, ໂຄງລ່າງ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງລາຍຮັບ.

2– ການປະຕິຮູບພາກລັດວິສາຫະກິດ ແລະ ທະນາຄານ-ການເງິນ

ADB

- ***ໂຄງການພັດທະນາຂະແໜງການເງິນຊົນນະບົດ*** (7.7 ລ້ານ US$, 2006-2009). ໂຄງການແມ່ນສະໜັບສະໜູນ: (i) ສ້າງກອບ ນະໂຍບາຍທີ່ເອື້ອອຳນວຍແກ່ການບໍລິການດ້ານການເງິນຊົນນະບົດ ແລະ ຈຸນລະພາກ ໂດຍພາກລັດ ແລະ ເອກະຊົນ; (ii) ສ້າງສະພາບແວດລ້ອມດ້ານການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຊີ້ນຳແກ່ບັນດາສະຖາບັນການເງິນຊົນນະບົດ ແລະ ຈຸລະພາກ ທັງພາກລັດ ແລະ ເອກະຊົນ; (iii) ຫັນທະນາຄານສົ່ງເສີມກະສິກຳໃຫ້ເປັນສະຖາບັນການເງິນຊົນນະບົດທີ່ສາມາດກຸ້ມຕົນເອງດ້ານການເງິນ ແລະ ເຄື່ອນໄຫວ ທຸລະກິດໂດຍອີງໃສ່ຕະຫລາດ; (iv) ສ້າງສະພາບແວດລ້ອມທີ່ເອື້ອອຳນວຍແກ່ຂະແໜງການເງິນຊົນນະບົດ ແລະ ຈຸລະພາກ.
- ***ໂຄງການການພັດທະນາຂະແໜງການເງິນຊົນນະບົດ*** (2,3 ລ້ານ US$, 2006-2009). ຈຸດປະສົງ ຄື: (i) ຍົກລະດັບຄວາມສາມາດຄຸ້ມຄອງສະຖາບັນການເງິນຈຸລະພາກຂອງທະນາຄານ ສປປ ລາວ; (ii) ຊ່ວຍທະນາຄານ APB ໃນການຈັດຕັ້ງ ປະຕິບັດ ການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງ, ການບັນຊີ ແລະ ວຽກງານ MIS ຕາມແຜນປັບໂຄງສ້າງ; ແລະ (iii) ຍົກລະດັບລະບົບ ICT ຂອງ ທະນາຄານສົ່ງເສີມກະສິກຳ.
- ***ການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງດ້ານອົງກອນແກ່ຂະແໜງການເງິນຊົນນະບົດ*** (ໂຄງການ TA: 0.7 ລ້ານ ໂດລາ, 2007-2009). ເປົ້າໝາຍຂອງໂຄງການແມ່ນເພື່ອຊ່ວຍ ເຫລືອລັດຖະບານໃນການ (i) ປະສານ ແລະ ເຊື່ອມການປະຕິຮູບນະໂຍບາຍດ້ານການເງິນຊົນນະບົດ ແລະ ຈຸລະພາກ ແລະ ການປະຕິບັດໂຄງການ, (ii) ປະຕິບັດແຜນຂ້າມຜ່ານການປ່ອຍເງິນກູ້ນະໂຍບາຍ ແລະ ການເພີ່ມທຶນໂດຍອີງໃສ່ຜົນການເຄື່ອນໄຫວຂອງທະນາຄານ APB ເພື່ອຮັບປະກັນການຂ້າມຜ່ານໄປສູ່ກົນໄກທຸລະກິດພາຍໃນ ສາມປີ; (iii) ວາງກົນໄກທີ່ງ່າຍດາຍ, ນະໂຍບາຍ ແລະ ລະບຽບການຕ່າງໆ ສຳລັບການປ່ອຍເງິນກູ້ນະໂຍບາຍທີ່ຍັງເຫລືອ; ແລະ (iv) ຊ່ວຍ APB ໃນການສ້າງຂີດຄວາມສາມາດໃນການຄຸ້ມຄອງ ຊັບພະຍາກອນມະນຸດ.
- ***ຍົກລະດັບລະບົບ ICT ແລະ MIS ຂອງທະນາຄານ APB*** (0,472 ລ້ານ US$, 2007-2009). ໂຄງການຈະຊ່ວຍທະນາຄານ APB ໃນການ: 1) ວາງແຜນ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດການປະມູນ, ການຄັດເລືອກ ແລະ ການເຮັດສັນຍາກັບຜູ້ຮັບເໝົາ ແລະ ຜູ້ໃຫ້ບໍລິການດ້ານໂຄງລ່າງການສື່ສານທີ່ຈ່າຍໂດຍໂຄງການ; 2) ຍົກລະດັບຂີດຄວາມສາມາດແກ່ພະນັກງານດ້ານ ICT ເພື່ອໃຫ້ສາມາດບໍລິຫານການຍົກລະດັບລະບົບ ICT; ແລະ 3) ວາງແຜນ ແລະ ປະຕິບັດການນຳໃຊ້ລະບົບດັ່ງກ່າວໃນທຸກສາຂາຂອງ APB.
- ***ສະໜັບສະໜູນການເງິນຈຸລະພາກເພື່ອຄົນທຸກຍາກ*** (1,98 ລ້ານ US$, 2007-2010). ໂຄງການ JFPR TA ຈະຊ່ວຍພັດທະນາເຄືອຄ່າຍສະຖາບັນການເງິນຈຸລະພາກໃນ ສປປ ລາວ. ໂຄງການຈະ (1) ສ້າງກອງທຶນການເງິນຈຸລະພາກ (MFF) ເພື່ອໃຫ້ປະກອບສ່ວນທຶນຊ່ວຍເຫລືອຫລ້າແກ່ສະຖາບັນ

ການເງິນຈຸລະພາກ (MFI) ທີ່ເອົາໃຈໃສ່ດ້ານການນຳໃຊ້ປະສິບການທີ່ດີ, ຄວາມຍືນຍົງ ແລະ ການຫລຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກ ຊຶ່ງຖ້າປາສະຈາກການຊ່ວຍເຫລືອຂອງກອງທຶນແມ່ນບໍ່ອາດສຳເລັດຜົນ; ຊ່ວຍທະນາຄານແຫ່ງ ສປປ ລາວ ໃນການຍົກລະດັບຂີດຄວາມສາມາດດ້ານການຊີ້ນຳກວດກາການເຄື່ອນໄຫວຂອງ MFI, 3) ເຜີຍແຜ່ປະສົບການຕ່າງໆທີ່ດີແກ່ບັນດາຜູ້ປະກອບການດ້ານການເງິນຈຸລະພາກ ແລະ ເຈົ້າໜ້າລັດຖະການ.

ເຢຍລະມັນ (GTZ, DED, KfW)

- *ໂຄງການປັບປຸງການເຂົ້າຫາແຫລ່ງທຶນສຳລັບຄົວເຮືອນທຸກຍາກ ແລະ ທຸລະກິດຂະໜາດນ້ອຍ-ຂະໜາດຍ່ອມໃນເຂດຊົນນະບົດ* (2009-2011; US$7,7 ລ້ານໂດລາ). ໂຄງການມີສອງອົງປະກອບ: ການພັດທະນາຄວາມສາມາດດ້ານການບໍລິການການເງິນຈຸລະພາກຢ່າງມີລະບົບໃນຂັ້ນສູນກາງ, ຂັ້ນແຂວງ (ສະມາຄົມທີ່ຫຼວງນ້ຳທາ, ໄຊຍະບູລີ, ອັດຕະປື ແລະ ຂັ້ນບ້ານ) ແລະ ເງິນຊ່ວຍເຫຼືອຫຼ້າແກ່ລັດຖະບານຈາກ KfW ເພື່ອການສະໜອງທຶນ.

ອົງການກອງທຶນສາກົນ (IMF)

- ຄະນະຕິດຕາມກວດກາປະຈຳປີ (Article IV) ແລະ ການປະເມີນສະພາບເສດຖະກິດມະຫາພາກປະຈຳທຶກເດືອນ (ໜັງສືການປະເມີນ).
- ການຊ່ວຍເຫລືອດ້ານເຕັກນິກດ້ານການຄຸ້ມຄອງການເງິນ (ໂດຍສະເພາະດ້ານວຽກງານພາສີ), ວຽກງານທະນາຄານກາງ ແລະ ຂໍ້ມູນສະຖິຕິຕ່າງໆ.
- ການຝຶກອົບຮົມ. ການຈັດຫລັກສູດໄລຍະສັ້ນສຳລັບພະນັກງານລັດໃນດ້ານເສດຖະກິດ ແລະ ການເງິນ ທີ່ສະຖາບັນ IMF (ຢູ່ວໍຊິງຕັນດີຊີ) ແລະ ສະຖາບັນຝຶກອົບຮົມໃນພູມີພາກຕ່າງໆ (ສິງກະໂປ, ວຽນນາ), ແລະ ທຶນການສຶກສາ ທີ່ ໂອສະຕາລີ ແລະ ຍີ່ປຸ່ນ.

ຍີ່ປຸ່ນ

- *ໂຄງການສະໜັບສະໜູນການຫລຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຈົນ PRSO3* (ເບິ່ງລາຍລະອຽດໃນພາກ 1 ຂອງໂຄງການ PRSO ຂອງທະນາຄານໂລກ).
- *ການຊ່ວຍເຫລືອດ້ານນະໂຍບາຍ ແລະ ສະຖິຕິການເງິນ* (0,8 ລ້ານ US$, JICA; 2005-2009). ໂຄງການຮ່ວມມືນີ້ ໄດ້ສະໜອງ ທີ່ປຶກສາ 1 ທ່ານ ປະຈຳທີ່ ກົມນະໂຍບາຍການເງິນຂອງກະຊວງການເງິນ ແລະ ຈັດການຝຶກອົບຮົມຫລາຍຊຸດຢູ່ຍີ່ປຸ່ນ ເພື່ອຊ່ວຍປັບປຸງຂໍ້ມູນສະຖິຕິ ແລະ ນະໂຍບາຍການເງິນຂອງລັດຖະບານ.

ລຸກແຊມບວກ

- *ການຝຶກອົບຮົມດ້ານການທະນາຄານ ແລະ ການເງິນ* (2 ລ້ານເອີໂຣ, 2008–2010). ໂຄງການມີຈຸດປະສົງຍົກລະດັບປະສິດທິຜົນໂດຍລວມຂອງພາກທະນາຄານ ໃນ ສປປ ລາວ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບເປົ້າໝາຍທີ່ຕັ້ງໄວ້ໃນແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ (2006 – 2010). ໃນນັ້ນມີການຍົກລະດັບຄວາມສາມາດດ້ານໂຄງລ່າງ, ການບໍລິຫານ ແລະ ການສິດສອນຂອງໂຮງຮຽນສະຖາບັນທະນາຄານ. ຫລັກສູດການທະນາຄານຂັ້ນສູງຈະໄດ້ຮັບການພັດທະນາເພື່ອຍົກສູງຄວາມສາມາດຂອງພະນັກງານດ້ານການທະນາຄານ.

ອົງການຊີດາ

- *ໂຄງການປັບປຸງການຄຸ້ມຄອງການເງິນ* (3,20 ລ້ານ US$, 2004-2008). ຈຸດປະສົງລວມແມ່ນເພື່ອປະກອບສ່ວນຫລຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກ ໂດຍຍົກລະດັບຄວາມສາມາດຂອງ ສປປ ລາວ ເພື່ອເພີ່ມທະວີການເກັບລາຍຮັບ. ໂຄງການປະກອບດ້ວຍນະໂຍບາຍ ແລະ ການບໍລິຫານອາກອນ, ພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ, ການຈັດຕັ້ງ ແລະ ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ພັດທະນາ ICT.

ກຸ່ມທະນາຄານໂລກ - WBG (WB, IFC-MPDF)

- *ໂຄງການສະໜັບສະໜູນການຫລຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກ PRSO* (ລາຍລະອຽດຂອງໂຄງການໃນຂໍ້ 3.1 ຂ້າງເທິງກ່ຽວກັບທະນາຄານໂລກ).
- *ໂຄງການສ້າງຂີດຄວາມາສາມາດດ້ານການຄຸ້ມຄອງການເງິນ – FMCBP* (ລາຍລະອຽດຂອງໂຄງການໃນຂໍ້ 3.1 ຂ້າງເທິງກ່ຽວກັບທະນາຄານໂລກ)
- *ໂຄງການຍົກລະດັບຄວາມຮັບຜິດຊອບດ້ານການເງິນ* (ທຶນຊ່ວຍເຫລືອລ້າ IDF 0,30 ລ້ານ US$). ໂຄງການນີ້ແມ່ນແນໃສ່ຍົກສູງຄວາມຮັບຜິດຊອບດ້ານບັນຊີການເງິນຂອງລັດວິສາຫະກິດ ແລະ ພາກເອກະຊົນ ໂດຍການຍົກລະດັບຄວາມສາມາດ ແລະ ນຳໃຊ້ມາດຖານການບັນຊີ ແລະ ການກວດສອບບັນຊີສາກົນ ພ້ອມທັງຈັດການຝຶກອົບຮົມຕ່າງໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ. ໂຄງການຍັງຊ່ວຍສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ LICPA ແລະ ປັບປຸງລະບຽບກົດໝາຍກ່ຽວກັບການບັນຊີ ແລະ ກວດສອບບັນຊີ.
- *IFC-MPDF: ການພັດທະນາພາກທະນາຄານ* (0,5 ລ້ານ US$, 2008-2009). ໂຄງການຂອງ IFC-MPDF ມີຈຸດປະສົງໃນການ (1) ສ້າງຕະຫລາດທະນາຄານທີ່ເຂັ້ມແຂງ ແລະ ມີຄວາມຫລາກຫລາຍໂດຍມີສະຖາບັນການເງິນປະເພດຕ່າງໆ, ແລະ (2) ສ້າງໂຄງລ່າງດ້ານກົດໝາຍ ທີ່ຈຳເປັນເພື່ອຮັບປະກັນຄວາມສຳເລັດຂອງສະຖາບັນການເງິນ. ໂຄງການນີ້ຍັງຊ່ວຍລັດຖະບານໃນການຮ່າງ (1) ດຳລັດການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດໝາຍທະນາຄານສະບັບໃໝ່ ແລະ (2) ກົດໝາຍການຄ້ຳປະກັນສັນຍາ ແລະ ການສ້າງຕັ້ງລະບົບການຈົດທະບຽນການປະກັນສັນຍາ.

3– ການປະຕິຮູບດ້ານການຄ້າ

ADB

- *ໂຄງການຊ່ວຍເຫລືອດ້ານເຕັກນິກ (TA) ສຳລັບພາກພື້ນ ເພື່ອຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ສັນຍາ GMS ກ່ຽວກັບການອຳນວຍຄວາມສະດວກດ້ານການຂົນສົ່ງສິນຄ້າ ແລະ ຜູ້ໂດຍສານ* (1,8 ລ້ານ US$, 2006-2008): ໂຄງການມີຈຸດປະສົງຊ່ວຍສຳເລັດການຮ່າງສັນຍາ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຂໍ້ຕົກລົງດ້ານການຂົນສົ່ງຜ່ານແດນ (CBTA) ໃນກອບຂອງໂຄງການ GMS ລວມທັງ ເອກະສານຄັດຕິດ ແລະ ພິທີການອື່ນໆ.ໂຄງການຊ່ວຍເຫລືອດ້ານເຕັກນິກດັ່ງກ່າວຈະເນັ້ນການຊ່ວຍແກ່ບັນດາປະເທດໃນ GMS ໃນການປະຕິບັດຂໍ້ຕົກລົງ CBTA.
- *ໂຄງການ TA ສຳລັບພາກພື້ນ ເພື່ອສະໜັບສະໜູນດ້ານການເອື້ອອຳນວຍດ້ານການຄ້າ ແລະ ຍົກລະດັບຂີດຄວາມສາມາດໃນບັນດາປະເທດ GMS* (1.5 ລ້ານ US$, 2006-2008). ໂຄງການຈະໃຫ້ການຊ່ວຍເຫລືອເບື້ອງຕົ້ນໃນການປະຕິບັດກອບແຜນຍຸດທະສາດດ້ານການເອື້ອອຳນວຍການຄ້າ, ຊຶ່ງລວມມີ ການສ້າງຂີດຄວາມສາມາດສຳລັບອົງການປະສານງານຕ່າງໆດ້ານການເອື້ອອຳນວຍການຄ້າ ແລະ ໜ່ວຍງານຫລັກໃນລະດັບສູນກາງ. ໂຄງການຍັງໃຫ້ການຊ່ວຍເຫລືອໜ່ວຍງານດ້ານການເອື້ອອຳນວຍການຄ້າຂອງ GMS (TFWG) ໃນການປະຕິບັດພາລະບົດບາດຂອງເຂົາເຈົ້າ.

ອິດສະຕາລີ/ໂອສເອດ

- ***ການສະໜັບສະໜູນພາລະບົດບາດຂອງຜູ້ປະສານອົງການຜູ້ໃຫ້ທຶນພາຍໃຕ້ໂຄງການ IF*** (1,1 ລ້ານ A$, 2008-20011). ອິດສະຕາລີ ໄດ້ໃຫ້ທຶນໃນການຈ້າງຊ່ຽວຊານເພື່ອຊ່ວຍລັດຖະບານໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນງານການປະຕິຮູບການຄ້າຂອງ ສປປ ລາວ (IF/DTIS Action Matrix) ແລະ ສືບຕໍ່ເຮັດວຽກກັບກອງເລຂາ ແລະ ໜ່ວຍງານ IF ຂອງລັດຖະບານ ແລະ ອົງການຜູ້ໃຫ້ທຶນອື່ນໆ (ທະນາຄານໂລກ, EC, UNDP) ພາຍໃຕ້ກອບ IF.
- ***ກອງທຶນພັດທະນາການຄ້າ TDF** (3,05 ລ້ານ A$, 2008-2011*) ແມ່ນກອງທຶນຫລາຍຝ່າຍທີ່ສຸມໃສ່ຊ່ວຍເຫລືອການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານການປະຕິຮູບດ້ານຕ່າງໆທີ່ກ່ຽວພັນກັບການຄ້າພາຍໃຕ້ແຜນງານການປະຕິຮູບດ້ານການຄ້າ DTIS/AM. ກອງທຶນດັ່ງກ່າວແມ່ນບໍລິຫານໂດຍທະນາຄານໂລກ ແລະ ປະກອບທຶນຮ່ວມຈາກ EU ແລະ ອິດສະຕາລີ.
- ***ໂຄງການສ້າງຂີດຄວາມສາມາດດ້ານອະນາໄມ ແລະ ປ້ອງກັນສຸຂະພາບພືດ ແລະ ສັດ - SPS CBP*** (3,9 ລ້ານ A$, 2004-2008). ໂຄງການແມ່ນແນໃສ່ຍົກລະດັບຄວາມສາມາດຂອງບັນດາປະເທດອາຊຽນຈຸດສຸມເພື່ອໃຫ້ໄດ້ຕາມມາດຕະຖານ SPS ສາກົນ ແລະ ຂໍ້ຮຽກຮ້ອງຂອງປະເທດນຳເຂົ້າສິນຄ້າໂດຍສອດຄ່ອງກັບຂໍ້ຕົກລົງ SPS ຂອງອົງການ ການຄ້າໂລກ ແລະ ສຸມໃສ່ 3 ອົງປະກອບ: ການຕິດພັນດ້ານການຄ້າຂອງ SPS, ສຸຂະພາບພືດ ແລະ ສຸຂະພາບສັດ.

ການາດາ

- ***ໂຄງການຮ່ວມມືເສດຖະກິດອາຊີປາສຟິກ APEC/EIP*** (CDN$9.95 ລ້ານໂດລາການາດາ ສຳລັບ ອິນໂດເນເຊຍ, ຟີລິບປິນ, ໄທ, ຫວຽດນາມ, ກຳປູເຈຍ ແລະ ສປປ ລາວ, 2003-2010). ຈຸດປະສົງຂອງໂຄງການແມ່ນຊ່ວຍພັກປະເທດດັ່ງກ່າວໃນການປະຕິບັດລະບຽບເງື່ອນໄຂຂອງອົງການ WTO ແລະ ເງື່ອນໄຂການເຂົ້າເປັນສະມາຊິກ ແລະ ເສີມສ້າງຄວາມສາມາດໃນການນຳໃຊ້ສິດທິຂອງການເປັນສະມາຊິກອົງການດັ່ງກ່າວ.

ສະຫະພາບເອີລົບ (EU)

- ***ໂຄງການຊ່ວຍເຫລືອດ້ານການເຊື່ອມໂຍງພາກພື້ນ ອາຊຽນ-ອີຢູ II (APRIS II)*** (7,8 ລ້ານເອີໂຣ, 2007-2009). ໂຄງການແມ່ນຊ່ວຍປະເທດສະມາຊິກ ແລະ ອົງການຮ່ວມມືອາຊຽນດ້ານການເຊື່ອມໂຍງດ້ານເສດຖະກິດໂດຍສະເພາະໃນດ້ານມາດຖານ, ການຄຸ້ມຄອງດ້ານພາສີ, ການລົງທຶນ ແລະບັນຫາດ້ານກົດໝາຍຕ່າງໆທີ່ກ່ຽວພັນກັບຂໍ້ຕົກລົງອາຊຽນ. ປະມານ 80% ຂອງທຶນແມ່ນຊ່ວຍດ້ານມາດຖານ ແລະ ການປະຕິບັດມາດຖານ ແລະ ຂົງເຂດການເອື້ອອຳນວຍດ້ານການຄ້າ ແລະ ພາສີ.
- ***ໂຄງການ ORCATAD ກ່ຽວກັບການອານຸລັກກະສິກຳເພື່ອການພັດທະນາການຄ້າ*** (0,3 ລ້ານ ເອີໂຣ, 2007-2009). ໂຄງການມີຈຸດປະສົງຊຸກຍູ້ການເຊື່ອມໂຍງເຂົ້າສູ່ລະບົບຂໍ້ມູນສາກົນຂອງ ສປປ ລາວ ໂດຍການເພີ່ມທະວີຄວາມສາມາດສົ່ງອອກດ້ານພືດກະສິກຳທີ່ປອດສານເຄມີ, ສົ່ງເສີມປະສົບການທີ່ດີໃນການອານຸລັກກະສິກຳໂດຍນຳໃຊ້ລະບົບ ICT ທີ່ທັນສະໃໝ. ນອກນັ້ນໂຄງການຍັງມີການສ້າງຂີດຄວາມສາມາດແກ່ອົງກອນທຸລະກິດສີ່ການຕ່າງໆ ເຊັ່ນ: ສະພາການຄ້າ ແລະ ອຸດສາຫະກຳ ໂດຍລົງເລິກຕະຫລາດຊ່ອງຫວ່າງ ແລະ ໂອກາດດ້ານທຸລະກິດສຳລັບຜະລິດຕະພັນກະສິກຳທີ່ປອດສານເຄມີໃນຕະຫລາດໂລກ.
- ***ກອງທຶນພັດທະນາການຄ້າ - TDF*** (4,2 ລ້ານ ເອີໂຣ, 2007-2010) ໂດຍການປະກອບທຶນຈາກ EU ແລະ ອິດສະຕາລີ ແລະ ບໍລິຫານໂດຍທະນາຄານໂລກ ແມ່ນເພື່ອສະໜັບສະໜູນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນງານປະຕິຮູບດ້ານການຄ້າ (DTIS Action Matrix). ກອງທຶນຈະໄດ້ຖືກຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂດຍລັດຖະບານ (ກະຊວງອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການຄ້າ, ກອງເລຂາ IF). ນອກນັ້ນ EC ຍັງໃຫ້ທຶນສຳລັບການສຶກສາສອງຄັ້ງກ່ຽວກັບ (1) ການທົບທວນລະບຽບການນຳເຂົ້າ- ສົ່ງອອກ ແລະ (2) ການປະເມີນຄວາມຕ້ອງການດ້ານການຍົກລະດັບເພື່ອຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນງານ DTIS/AM.

ຝະລັ່ງ

- ***ໂຄງການຝຶກອົບຮົມເພື່ອການຄ້າ (TrainForTrade):*** ການຝຶກອົບຮົມ ແລະ ຍົກລະດັບຄວາມສາມາດ ກ່ຽວກັບການຄ້າສາກົນ, FSP 2002-95 (2,3 ລ້ານ US$ ສຳລັບ ສປປ ລາວ ແລະ ກຳປູເຈັຍ, 2003-2008). ວຽກງານຕົ້ນຕໍມີຄື: (1) ຝຶກອົບຮົມຄູຝຶກ (ToT), (2) ນຳໃຊ້ການສຶກສາ ທາງໄກ, ແລະ (3) ການຮ່ວມມືລະຫວ່າງມະຫາວິທະຍາໄລຂອງບັນດາປະເທດດ້ອຍພັດທະນາ. ການປັບປຸງພາກປະຕິບັດຈະດຳເນີນຢູ່ຂະແໜງເສດຖະກິດທີ່ຜູ້ວາງນະໂຍບາຍ ແລະ ເຈົ້າໜ້າທີ່ປະເທດກ່ຽວຂ້ອງໄດ້ກຳນົດ. ອົງການ UNCTAD ເປັນຜູ້ປະຕິບັດໂຄງການຮ່ວມກັບກະຊວງອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການຄ້າ.

ເຢຍລະມັນ

- ***ການສ້າງຂີດຄວາມສາມາດສຳລັບການເຂົ້າເປັນສະມາຊິກ WTO ຂອງ ສປປ ລາວ*** (US$0,36 ລ້ານໂດລາ, 2006-2008). ການຝຶກອົບຮົມແກ່ພະນັກງານລັດໂດຍ INWent ໂດຍການຈັດສຳມະນາຕ່າງໆຢູ່ລາວ ແລະ ເຢຍລະມັນ. ຮ່ວມມືດ້ານການສຶກສາຜົນກະທົບຂອງການເຂົ້າເປັນສະມາຊິກຂອງ WTO ສຳລັບຂະແໜງກະສິກຳຂອງລາວ.

ຍີ່ປຸ່ນ

- ***ການສະໜັບສະໜູນການສົ່ງເສີມການລົງທຶນແກ່ກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ*** (0,3 ລ້ານ US$, JICA: ທີ່ປຶກສາ ແລະ ການຝຶກອົບຮົມ, 2007-2008). ໂຄງການແມ່ນເພື່ອສົ່ງເສີມການລົງທຶນ ແລະ ໃຫ້ຄຳປຶກສາທີ່ເໝາະສົມກ່ຽວກັບສະພາບການລົງທຶນໃນ ສປປ ລາວ.
- ***ໂຄງການກໍ່ສ້າງຂົວແມ່ນ້ຳຂອງແຫ່ງທີສອງ*** (34 ລ້ານ US$, JBIC: 2000-2008). ການສ້າງຂົວຂອງໂຄງການນີ້ໄດ້ເລີ່ມແຕ່ເດືອນມັງກອນ 2007. ການກໍ່ສ້າງເຂດກວດກາລວມ (CCA), ສະຖານທີ່ກວດກາຜ່ານປະຕູດຽວໂດຍເຈົ້າໜ້າທີ່ຝ່າຍລາວ ແລະ ໄທ ແມ່ນກຳລັງດຳເນີນໃນປະຈຸບັນ. ການກໍ່ສ້າງສະຖານທີ່ແບບດຽວກັນກໍຈະໄດ້ດຳເນີນຢູ່ຝັ່ງໄທ.

ນິວຊີແລນ (NZAID)

- ***ໂຄງການການຄ້າ ແລະ ການພັດທະນາ*** (US$3,4 ລ້ານໂດລາ, ເລີ່ມແຕ່ປີ 2000/01) ໃຫ້ການຊ່ວຍເຫລືອແກ່ບັນດາປະເທດ GMS ໃນການຍົກລະດັບດ້ານສຸຂະອານາໄມພືດ, ຄວາມປອດໄພ/ຄຸນນະພາບຂອງອາຫານ, ຍົກລະດັບຄວາມຮູ້ດ້ານນ້ຳ ແລະ ການພັດທະນາຂະແໜງ SME ໃນເຂດແມ່ນ້ຳຂອງໂດຍຜ່ານ MPDF.

ສິງກະໂປ

- ***ຫລັກສູດດ້ານການຄ້າ*** (1,8 ລ້ານ US$, ສືບຕໍ່ແຕ່ປີ 1992). ໃນໄລຍະຜ່ານມາໄດ້ຈັດຫລັກສູດດ້ານການຄ້າ ແລະ ເສດຖະກິດທີ່ສູນຝຶກອົບຮົມລາວ-ສິງກະໂປ ໃນຫົວຂໍ້ການສື່ສານດ້ານທຸລະກິດ, ການສະໜອງທຶນດ້ານການຄ້າສາກົນ, ການປົກປ້ອງຜູ້ຊົມໃຊ້ ແລະ ຍຸດທະສາດເພີ່ມຄວາມສາມາດແຂ່ງຂັນ. ເຈົ້າໜ້າທີ່ລາວໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມຫລັກສູດຕ່າງໆທີ່ກ່ຽວພັນກັບການຄ້າທີ່ຈັດຂຶ້ນທີ່ສິງກະໂປເຊັ່ນ: ການສົ່ງເສີມການຄ້າ ແລະ ການລົງທຶນ, ການເຈລະຈາດ້ານການຄ້າ, ລະບົບການຊຳລະ ແລະ ແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງໃນປະເທດ, ການບັນຊີຂອງທະນາຄານກາງ.

ສະວິດເຊີແລນ (SECO)

- ***ໂຄງການສະໜັບສະໜູນການສົ່ງເສີມການຄ້າ ແລະ ພັດທະນາການສົ່ງອອກ*** (1,704 ລ້ານ US$, 2004-2008. ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂດຍ ITC). ຈຸດປະສົງຂອງໂຄງການແມ່ນຍົກລະດັບຄວາມສາມາດສົ່ງເສີມການສົ່ງອອກຂອງລັດຖະບານ, ສະຖາບັນການຄ້າ ແລະ ວິສາຫະກິດຕ່າງໆໂດຍສ້າງ: 1) ຍຸດທະສາດການສົ່ງອອກ; 2) ເຄືອຄ່າຍສະໜັບສະໜູນການຄ້າ ; 3) ສະຖາບັນຕ່າງໆເພື່ອຝຶກອົບຮົມວິສາຫະກິດທີ່ສົ່ງອອກສິນຄ້າ; 4) ສູນຂໍ້ມູນການຄ້າແຫ່ງຊາດ. ຈຸດສຸມໃນປີ 2008 ແມ່ນເໜັ້ນຜົນຜະລິດກະສິກຳທີ່ປອດສານເຄມີ, ການທ່ອງທ່ຽວທີ່ຊາວບ້ານມີສ່ວນຮ່ວມ ແລະ ການຝຶກອົບຮົມຜູ້ໃຫ້ຄຳປຶກສາ.
- ***ໂຄງການສະໜັບສະໜູນການເຂົ້າ WTO ຂອງ ສປປ ລາວ*** (0,34 ລ້ານ US$, 2007-2010) ແມ່ນເພື່ອເອື້ອອຳນວຍການເຂົ້າເປັນສະມາຊິກອົງການການຄ້າໂລກໃຫ້ທັນຕາມກຳນົດເວລາ ໂດຍໃຫ້ຄຳປຶກສາລະດັບສາກົນດ້ານນະໂຍບາຍຊຶ່ງສອດຄ່ອງກັບນະໂຍບາຍພັດທະນາຂອງປະເທດ ແລະ ສັນຍາຜ່ອນຜັນດ້ານການຄ້າ.

UNDP

- ***ການເອື້ອອຳນວຍການເຊື່ອມຍົງຢ່າງມີປະສິດທິພາບຂອງ ສປປ ລາວ ເຂົ້າໃນອາຊຽນ*** - ໄລຍະສອງ (UNDP: 0.57 ລ້ານ US$, 2006–2009). ໂຄງການມີເປົ້າໝາຍ: 1) ເພີ່ມຄວາມເອົາໃຈໃສ່ໃນຂະບວນການເຊື່ອມຍົງເຂົ້າໃນອາຊຽນ; 2) ຍົກລະດັບຂີດຄວາມສາມາດໃນການປະສານວຽກງານດ້ານອາຊຽນພາຍໃນລັດຖະບານລາວ; ແລະ 3) ຍົກສູງຄວາມສາມາດຂອງປະເທດໃນການວິເຄາະຜົນກະທົບຈາກການເຊື່ອມຍົງກັບພາກພື້ນ.
- ***ການສ້າງຂີດຄວາມສາມາດ ແລະ ການຊ່ວຍເຫລືອດ້ານເຕັກນິກແກ່ ສປປ ລາວ ສຳລັບການເຈລະຈາເຂົ້າເປັນສະມາຊິກຂອງ WTO*** (ທຶນ IF Window II: 0,3 ລ້ານ US$, 2007-2009). ເປົ້າໝາຍໂຄງການແມ່ນ: 1) ຍົກລະດັບຄວາມສາມາດຂອງລັດຖະບານໃນການກະກຽມ ແລະ ເຈລະຈາຂໍ້ຕົກລົງການເຂົ້າ WTO ທີ່ເອື້ອອຳນວຍແກ່ການຫລຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກ ແລະ ຊຸກຍູ້ການເຕີບໂຕ; 2) ລວມທັງຄວາມສາມາດໃນການເຈລະຈາດ້ານຕະຫຼາດສິນຄ້າ ແລະ ການບໍລິການ; ແລະ 3) ເຜີຍແຜ່ວຽກງານການເຈລະຈາການເຂົ້າ WTO ໃຫ້ທົ່ງເຖິງໃນລະດັບສູນກາງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ.
- ***ການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງດ້ານໂຄງສ້າງການປະສານງານ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານຂອງ IF*** (ທຶນ IF Window II: 0,22 ລ້ານ US$, 2007-2008). ເປົ້າໝາຍໂຄງການແມ່ນເພື່ອຍົກສູງ: 1) ຂີດຄວາມສາມາດຂອງອົງກອນໃນການປະສານງານ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດນະໂຍບາຍ ແລະ ໂຄງການຕ່າງໆດ້ານການຄ້າ; 2) ຄວາມສາມາດໃນການຄຸ້ມຄອງການປະສານງານກັບບັນດາກະຊວງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບ IF; 3) ຄວາມສາມາດຂອງປະເທດໃນການປະເມີນຜົນກະທົບດ້ານນະໂຍບາຍຂອງການຄ້າຕໍ່ການເຕີບໂຕ, ການພັດທະນາເສດຖະກິດ ແລະ ການລຶບລ້າງຄວາມທຸກຍາກ.
- ***ການຍົກລະດັບຂີດຄວາມສາມາດແກ່ກົມນຳເຂົ້າ ແລະ ສົ່ງອອກ (DIMEX) ຂອງກະຊວງອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການຄ້າໃນດ້ານແຫລ່ງສິນຄ້າ (ROO), ລະບຽບສະເພາະດ້ານຜະລິດຕະພັນ (PSR) ແລະ ລະບຽບການຢັ້ງຢືນການດຳເນີນງານ (OCP)*** (ທຶນ IF Window II: 0,15 ລ້ານ US$, 2007-09). ໂຄງການແມ່ນເໜັ້ນການຍົກລະດັບຂອງກົມ DIMEX ແລະ ຄວາມສາມາດດ້ານເຕັກນິກດ້ານລະບຽບການສົ່ງອອກໂດຍສະເພາະແມ່ນກ່ຽວກັບ ROO, PSR and OCP.
- ***ສະໜັບສະໜູນອຸດສາຫະກຳຕັດຫຍິບໃນການຂ້າມຜ່ານຈາກການຜະລິດແບບສັນຍາຈ້າງມາເປັນຜູ້ສົ່ງອອກໂດຍກົງ (ໄລຍະ 1)*** (ທຶນ IF Window II: 0,32 ລ້ານ US$, 2007-2008). ໂຄງການແມ່ນຊ່ວຍອຸດສາຫະກຳຕັດຫຍິບໃນການແກ້ໄຂບັນຫາທ້າທາຍທີ່ປະເຊີນໃນຕະຫລາດ ແລະ ຂ້າມຜ່ານຈາກການຜະລິດແບບສັນຍາຈ້າງມາເປັນຜູ້ສົ່ງອອກໂດຍກົງ.

ທະນາຄານໂລກ (WB)

- ***ກອງທຶນພັດທະນາການຄ້າ (TDF) ເພື່ອສະໜັບສະໜູນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນງານບູລິມະສິດດ້ານການຄ້າ (DTIS Action Matrix).*** ນີ້ແມ່ນກອງທຶນຫລາຍຝ່າຍທີ່ກໍ່ຕັ້ງຂຶ້ນເພື່ອສະໜັບສະໜູນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານປະຕິຮູບຕ່າງໆໃນໄລຍະກາງທີ່ກ່ຽວພັນກັບການຄ້າພາຍໃຕ້ແຜນງານ DTIS Action Matrix. ກອງທຶນ TDF ແມ່ນບໍລິຫານໂດຍ WB ແລະ ອອກທຶນຮ່ວມກັນໂດຍ EC ແລະ ອົດສະຕາລີ. ຜູ້ໃຫ້ທຶນອື່ນໆຄາດວ່າຈະເຂົ້າຮ່ວມເຊັ່ນກັນ. ກອງທຶນໄດ້ຮັບການກໍ່ຕັ້ງ ແລະ ຄະນະບໍລິຫານໂຄງການແຫ່ງຊາດໄດ້ຮັບຮອງແຜນການດຳເນີນງານສຳລັບປີທຳອິດ.
- ***ໂຄງການເອື້ອອຳນວຍດ້ານພາສີ ແລະ ການຄ້າ*** (4 ລ້ານ ໂດລາ, 2007-2011). ໂຄງການກຳລັງຢູ່ໃນໄລຍະການກະກຽມ ແລະ ຈະສະໜັບສະໜູນຂະແໜງພາສີໃນການເອື້ອອຳນວຍຄວາມສະດວກແກ່ການຄ້າລະຫວ່າງປະເທດ, ສ້າງຄວາມທັນສະໃໝ ແລະ ຫລຸດຜ່ອນລະບຽບຂັ້ນຕອນດ້ານພາສີໂດຍການນຳໃຊ້ລະບົບຄອມພິວເຕີ ASYCUDA, ການຊ່ວຍເຫລືອດ້ານເຕັກນິກໄລຍະຍາວ, ປັບປຸງລະບົບການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຊ່ວຍວຽກງານຕ່າງໆດ້ານພາສີທີ່ກ່ຽວພັນກັບການເຂົ້າ WTO.

4– ການພັດທະນາພາກເອກະຊົນ, ການທ່ອງທ່ຽວ ແລະ ການປະຕິຮູບທີ່ດິນ

ການພັດທະນາພາກເອກະຊົນ

ADB

- ***ການສ້າງຂີດຄວາມສາມາດແກ່ວິສາຫະກິດຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ກາງ - SME (0,4 ລ້ານ US$, 2007–2008)***. ໂຄງການ TA ນີ້ແມ່ນເພື່ອຊ່ວຍລັດຖະບານໃນການປະຕິບັດວຽກງານການປະຕິຮູບໃນພາກເອກະຊົນ, ໂດຍສະເພາະແມ່ນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການເງິນກູ້ໃໝ່ຂອງ ADB ສຳລັບການພັດທະນາພາກເອກະຊົນ ແລະ SME. ພ້ອມນັ້ນຍັງຈັດການຝຶກອົບຮົມ ແລະ ໃຫ້ຂໍ້ມູນແກ່ເຈົ້າໜ້າທີ່ຂອງອົງການລັດທີ່ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ.
- ***ໂຄງການພັດທະນາພັດທະນາພາກເອກະຊົນ ແລະ SME (ໂຄງການຍ່ອຍທີ 1)*** (ທຶນຊ່ວຍເຫລືອຫລ້າ: 5 ລ້ານ US$, 2007-2008). ໂຄງການນີ້ມີສອງໂຄງການຍ່ອຍກ່ຽວກັບການປະຕິຮູບດ້ານການພັດທະນາອົງກອນສຳລັບການວາງ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດນະໂຍບາຍ SME, ການເຂົ້າຫາແຫລ່ງທຶນ,

ສະພາບແວດລ້ອມດ້ານການລົງທຶນ, ນະໂຍບາຍການຄ້າ ແລະ ການສ້າງຂີດຄວາມສາມາດ, ແລະ ຄວາມໝັ້ນຄົງດ້ານເສດຖະກິດມະຫາພາກ. ໂຄງການຈະຊ່ວຍກະຊວງ MOIC, MOF ແລະ MPI ໃນການປະຕິບັດ ແລະ ຕິດຕາມຜົນກະທົບຂອງການປະຕິຮູບນະໂຍບາຍ, ເປີດກ້ວາງທຸລະກິດ SME, ການລົງທຶນ, ການປະຕິຮູບນະໂຍບາຍການຄ້າ; ແລະ ຊ່ວຍຍົກສູງຂີດຄວາມສາມາດໃນການສ້າງນະໂຍບາຍຂະແໜງການ ແລະ ການເຂົ້າຮ່ວມ WTO.

ສະຫະພາບເອີລົບ (EU)

- *ລະບຽບກົດໝາຍ ແລະ ປະສົບການດ້ານການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງຂອງເອີລົບ* (ADR) *: ຄວາມເປັນໄປໄດ້ໃນການນຳໃຊ້ໃນ ສປປ ລາວ ແລະ ກຳປູເຈຍ* (0,31 ລ້ານ ເອີໂຣ, 2007-2009). ການຊ່ວຍເຫລືອນີ້ແມ່ນເພື່ອພັດທະນາຄວາມຮູ້ ແລະ ການນຳໃຊ້ທາງເລືອກຕ່າງໆດ້ານລະບຽບການແກ້ໄຂຂໍ້ຖົກຖຽງ (Alternative Disputes Resolution) ໃນ ສປປ ລາວ ແລະ ກຳປູເຈັຍ ໂດຍສະເພາະແມ່ນກ່ຽວກັບ SME, ເພື່ອແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງຕ່າງໆດ້ານທຸລະກິດທີ່ອາດເກີດຂຶ້ນໃນລະດັບສາກົນໃຫ້ວ່ອງໄວ ໂດຍໄດ້ມີການຈັດການຝຶກອົບຮົມ, ສຳມະນາ ແລະ ທັດສະນະສຶກສາ.
- *ໂຄງການພັດທະນາພັດທະນາ SME* (3 ລ້ານ ເອີໂຣ, 2007-2010). ໂຄງການມີຈຸດປະສົງຊ່ວຍຍົກລະດັບຄວາມສາມາດຂອງປະເທດໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຍຸດທະສາດການພັດທະນາ SME ແລະ ສະໜັບສະໜູນລັດຖະບານໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານການປະຕິຮູບພາຍໃຕ້ໂຄງການ ພັດທະນາພັດທະນາພາກເອກະຊົນ ແລະ SME ຂອງ ADB, ໂດຍສະເພາະແມ່ນດ້ານລະບຽບການຈົດທະບຽນທຸລະກິດ ແລະ ການອອກອານຸຍາດ, ການລົງທຶນ, ການຄ້າ ແລະ ການເງິນ.

ເຢຍລະມັນ (GTZ)

- *ໂຄງການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດສຳລັບເສດຖະກິດຕະຫຼາດ (HRDME) - ໄລຍະ 2* (7.1 ລ້ານ US$, 2007–2011) ແມ່ນຊ່ວຍສະໜັບສະໜູນກະຊວງ MPI, MoE, SMEPDO/MoIC ແລະ LNCCI ໃນການປັບປຸງສະພາບເງື່ອນໄຂດ້ານກົດມາຍ, ອົງກອນ ແລະ ຊັບພະຍາກອນມະນຸດສຳລັບການພັດທະນາພາກເອກະຊົນ ໂດຍຜ່ານການຝຶກອົບຮົມວິຊາຊີບ, ການສົ່ງເສີມ SME, ການສ້າງຄວາມເປັນເອກະພາບດ້ານລະບຽບການລົງທຶນ, ການຄົ້ນຄ້ວາວິໄຈ ແລະ ການພົບປະປຶກສາຫາລືລະຫວ່າງພາກລັດ-ເອກະຊົນ ໃນ 4 ແຂວງຂອງປະເທດ.
- *ໂຄງການຊ່ຽວຊານຄົບວົງຈອນສຳລັບ ສປປ ລາວ - CIM* (2008: US$0.43 ລ້ານ). ໂຄງການ CIM ໃຫ້ການຊ່ວຍເຫລືອແກ່ SMEPDO, LNCCI, ມະຫາວິທະຍາໄລແຫ່ງຊາດ (ຄະນະປ່າໄມ້) ແລະ ພະແນກແຜນການ ແລະ ລົງທຶນ ແຂວງຈຳປາສັກ ໂດຍສະໜອງຊ່ຽວຊານຕ່າງປະເທດມາຊ່ວຍອົງການເຫລົ່ານັ້ນໃນການຍົກລະດັບຂີດຄວາມສາມາດ ໂດຍຮ່ວມກັບໂຄງການ GTZ-HRDME.

ຍີ່ປຸ່ນ

- *ສູນການຮ່ວມມືດ້ານຊັບພະຍາກອນມະນຸດ ລາວ-ຍີ່ປຸ່ນ* (4 ລ້ານ US$, JICA: 2000-2010). ໂດຍຮ່ວມມືກັບມະຫາວິທະຍາໄລແຫ່ງຊາດ ໂຄງການໄດ້ແນໃສ່ຕອບສະໜອງຊັບພະຍາກອນມະນຸດສຳລັບເສດຖະກິດຕະຫລາດ. ຫລັກສູດ ແລະ ກິດຈະກຳຕົ້ນຕໍຂອງສູນ ລວມມີ: 1) ການບໍລິຫານທຸລະກິດ; 2) ພາສາຍີ່ປຸ່ນ; 3) ການແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນ ແລະ ວັດທະນະທຳ ລະຫວ່າງ ລາວ ແລະ ຍີ່ປຸ່ນ; 4) ຫລັກສູດພື້ນຖານດ້ານຄອມພິວເຕີ.
- *ໂຄງການພັດທະນາການທ່ອງທ່ຽວໃນເຂດສາຍທາງປະຕູ ຕາເວັນອອກ-ຕາເວັນຕົກ* (1,5 ລ້ານ US$, JICA: 2008-2010). ໂດຍຮ່ວມມືກັບອົງການທ່ອງທ່ຽວແຫ່ງຊາດ ແລະ ແຂວງສະຫວັນນະເຂດ ໂຄງການນີ້ມີຈຸດປະສົງເອື້ອອຳນວຍການພັດທະນາການທ່ອງທ່ຽວໂດຍສ້າງຂີດຄວາມສາມາດເພື່ອປະກອບສ່ວນສ້າງຄວາມຍືນຍົງໃນເຂດດັ່ງກ່າວ.
- *ໂຄງການ ODOP (1 ເມືອງ 1 ຜະລິດຕະພັນ)* (2,6 ລ້ານໂດລາ US$, JICA: 2008-2011). ໂດຍຮ່ວມມືກັບກະຊວງອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການຄ້າ, ໂຄງການມີຈຸດປະສົງໃນການເຜີຍແຜ່ສ້າງຄວາມເຂົ້າໃຈ ແລະ ເຫັນໄດ້ເຖິງຄວາມສຳຄັນຂອງແນວຄວາມຄິດ 1 ເມືອງ 1 ຜະລິດຕະພັນ ແລະ ຄັດເລືອກຜະລິດຕະພັນທີ່ເດັ່ນເປັນຕົວແບບ ແລະ ສ້າງວິທີ-ປະສົບການທີ່ດີໃນການດຳເນີນວຽກງານດັ່ງກ່າວ.

ອົງການພັດທະນາແນເທີແລນ SNV

- *ແຜນງານການພັດທະນາພາກເອກະຊົນ.* SNV ແນໃສ່ຂະຫຍາຍຕະຫລາດເພື່ອເປີດໂອກາດດ້ານເສດຖະກິດແກ່ຜູ້ທຸກຍາກຢູ່ເຂດຊົນນະບົດ. ໂຄງການມີສາມອົງປະກອບ ຄື 1) ຂະຫຍາຍການບໍລິການດ້ານການເງິນ, 2) ພັດທະນາຕ່ອງໂສ້ຄຸນຄ່າ (ເຊັ່ນການ ທ່ອງທ່ຽວດ້ານນິເວດ, ຜະລິດຕະພັນປ່າໄມ້ທີ່ບໍ່ແມ່ນໄມ້ ແລະ ຫັດຖະກຳ) ແລະ 3) ສ້າງສະພາບແວດລ້ອມ ທີ່ເອື້ອອຳນວຍແກ່ການພັດທະນາທຸລະກິດ.
- *ຜະລິດຕະພັນເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ:* ການບໍລິການ ແນະນຳກ່ຽວກັບເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ (NTFP) ສຸມໃສ່ການວາງຫລັກການພາກປະຕິບັດຕົວຈິງເພື່ອຮັບປະກັນການຜະລິດ ແລະນຳໃຊ້ເຄື່ອງປ່າຂອງດົງແບບຍືນຍົງ, ພັດທະນາຕະຫລາດສຳລັບເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ (ລວມທັງລະບົບຂໍ້ມູນຕະຫລາດ), ພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ ແລະ ສະໜັບສະໜູນ ແລະ ຈັດຕັ້ງລະບົບແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນຂ່າວສານ.

ສະວິດເຊີແລນ (SDC)

- *ການອານຸລັກຊີວະນາໆພັນກະສິກຳໃນ ສປປ ລາວ* (ໄລຍະລິເລີ່ມ: 0,764 ລ້ານ US$, 2007-2008). ຈຸດປະສົງຂອງໂຄງການແມ່ນເພື່ອຊ່ວຍລັດຖະບານໃນການອານຸລັກຊັບພະຍາກອນຊີວະນາໆພັນກະສິກຳ ຄຽງຄູ່ກັບການຮັກສາຜະລິດຕະພາບກະສະກຳ ແລະ ວິຖີຊີວິດຂອງປະຊາຊົນໂດຍປັບປຸງການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນດັ່ງກ່າວໃຫ້ມີປະສິດທິຜົນໂດຍສະເພາະໃນເຂດເນີນສູງ.
- *ໂຄງການບໍລິການດ້ານກະສິກຳໃນ ສປປ ລາວ* (ໄລຍະເຊື່ອມໂຄງການ: 0,65 ລ້ານ US$, 2008). ເປົ້າໝາຍລວມແມ່ນເພື່ອຊ່ວຍກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ (MAF) ແລະ NAFES ໃນການສ້າງແຜນຍຸດທະສາດການບໍລິການດ້ານກະສະກຳແຫ່ງຊາດແບບຍືນຍົງ ແລະ ຊ່ວຍຍົກລະດັບອົງກອນແກ່ NAFES ໃນທຸກໆຂັ້ນ. "ວິທີການບໍລິການແບບລາວ" ໄດ້ຖືກນຳໃຊ້ໂດຍ MAF ໃນ 17 ແຂວງທັງໝົດ (ໃນ 2 ເມືອງ). ໃນ 6 ເດືອນຕົ້ນປີ 2008, ໂຄງການຈະເຊື່ອມການຊ່ວຍເຫລືອຂອງຕົນໃຫ້ເຂົ້າກັບໂຄງສ້າງຂອງກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້.

ສະວິດເຊີແລນ (SECO)

- *ການສົ່ງເສີມການຜະລິດອຸດສາຫະກຳທີ່ປອດສານພິດໃນ ສປປ ລາວ* (0,72 ລ້ານ US$, 2003-2008). ໂຄງການມີຈຸດປະສົງສະໜັບສະໜູນລັດຖະບານໃນການລົບລ້າງຄວາມທຸກຈົນ ແລະ ຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມໃຫ້ຍືນຍົງໂດຍປັບປຸງຜະລິດຕະພາບ ແລະ ຄວາມສາມາດແຂ່ງຂັນຂອງຂະແໜງອຸດສາຫະກຳການຜະລິດທີ່ກຳລັງເຕີບໂຕລວມທັງການເຂົ້າຫາຕະຫລາດສາກົນແລະພາຍໃນໂດຍການນຳໃຊ້ເຕັກນິກ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີທີ່ປອດສານພິດ.

UNDP – UNIDO

- ***ສົ່ງເສີມການພັດທະນາພາກເອກະຊົນໂດຍສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ແກ່ສະພາການຄ້າ ແລະ ກຸ່ມທຸລະກິດ*** (2,33 ລ້ານ US$, 2006-2010). ໂຄງການມີຈຸດປະສົງສະໜັບສະໜູນການພັດທະນາພາກເອກະຊົນໃນລາວໂດຍສະເພາະແມ່ນທຸລະກິດຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ກາງ (SMEs) ໂດຍ: 1) ເພີ່ມທະວີການນຳໃຊ້ຜົນການສຶກສາຄົ້ນຄ້ວາ ແລະ ຂໍ້ແນະນຳຕ່າງໆ ໃນຂົງເຂດ ການພັດທະນາພາກເອກະຊົນ ແລະ ປັບປຸງສະພາບແວດລ້ອມດ້ານທຸລະກິດ; 2) ຍົກລະດັບຄວາມສາມາດຂອງສະພາການຄ້າ ແລະ ກຸ່ມທຸລະກິດເພື່ອໃຫ້ເຂົາເຈົ້າສາມາດເປັນເອກະລາດ, ອາໃສຕົນເອງ ແລະ ກຸ່ມຕົນເອງດ້ານການເງິນ.

UNIDO

- **ແຜນງານຄົບຊຸດ ລາວ-ຢູນີໂດ** *(5,6 ລ້ານ US$, 2004-2008). ແຜນງານຄົບຊຸດ ສຳລັບ ສປປ ລາວ (ໄລຍະ II) ລວມມີໜ້າວຽກຕົ້ນຕໍ ຕໍ່ໄປນີ້:*
  - *ການບໍລິຫານຄຸ້ມຄອງອຸດສາຫະກຳ ແລະ ສະພາບແວດລ້ອມ ທີ່ເອື້ອອຳນວຍ (0,9 ລ້ານ $)*
  - ການພັດທະນາພາກເອກະຊົນ ແລະ ສົ່ງເສີມວິສາຫະກິດຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ກາງ (0.9 ລ້ານ $)
  - ການເສີມຂະຫຍາຍ ການຜະລິດ ແລະ ການຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ (2,5 ລ້ານ $)
  - ການຂະຫຍາຍຕະຫລາດ, ອຳນວຍການລົງທຶນ ແລະ ການຄ້າ (1,25 ລ້ານ US$)

ກຸ່ມທະນາຄານໂລກ - WBG (WB, IFC-MPDF)

- ***ໂຄງການສະໜັບສະໜູນການຫລຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກ PRSO*** (ລາຍລະອຽດໃນຂໍ້ 3.1 ຂ້າງເທິງກ່ຽວກັບທະນາຄານໂລກ).
- IFC-MPDF*: **ກິດຈະກຳການພັດທະນາພາກເອກະຊົນ**.* (0,5 ລ້ານ US$, 2007-2009). ຫລັງຈາກການຊ່ວຍຮ່າງກົດໝາຍວິສາຫະກິດໃໝ່, IFC-MPDF ໄດ້ສືບຕໍ່ສະໜັບສະໜູນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດໝາຍດັ່ງກ່າວ ໂດຍສະເພາະໃນດ້ານການຈົດທະບຽນວິສາຫະກິດ ແລະ ການອອກອານຸຍາດ. ຫວ່າງບໍ່ດົນມານີ້ IFC-MPDF ໄດ້ຕົກລົງໃຫ້ການຊ່ວຍເຫລືອດ້ານເຕັກນິກແກ່ກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ ໃນການຮ່າງກົດໝາຍລົງທຶນສະບັບລວມ ແລະ ຈາກນັ້ນແມ່ນດຳລັດການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດໝາຍດັ່ງກ່າວ ລວມທັງການຍົກລະດັບດ້ານການສົ່ງເສີມການລົງທຶນ.
- IFC-MPDF: ***ກອງປະຊຸມນັກທຸລະກິດລາວ-LBF*** (0,6 ລ້ານ US$, 2005-2010). ກອງປະຊຸມ LBF ແມ່ນກົນໄກທີ່ມີປະສິດທິພາບໃນການຊ່ວຍໃຫ້ພາກເອກະຊົນຍົກບັນຫາຕ່າງໆຂອງຕົນຕໍ່ກັບລັດຖະບານ. IFC-MPDF ຊ່ວຍລັດຖະບານໃນການອຳນວຍຄວາມສະດວກໃນການຈັດກອງປະຊຸມໂດຍມີກອງເລຂາຮັບໃຊ້ກອງປະຊຸມໂດຍສະເພາະ. ເນື່ອງຈາກມີການຕັ້ງຄຳຖາມໃນກອງປະຊຸມ, IFC-MPDF ຍັງໃຫ້ການຊ່ວຍເຫລືອດ້ານເຕັກນິກໃນການພັດທະນາບັນຫາທີ່ຈະຍົກຂຶ້ນປຶກສາຫາລື ແລະ ວິທີການແກ້ໄຂ. ພ້ອມນັ້ນຍັງຊ່ວຍດ້ານການຮ່າງກົດໝາຍບໍ່ແຮ່ ແລະ ດຳລັດການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດໝາຍທ່ອງທ່ຽວ. ກອງປະຊຸມນັກທຸລະກິດລາວ ຄັ້ງທີ 4 ໄດ້ຈັດຂຶ້ນໃນເດືອນມິຖຸນາ 2008 ໂດຍມີຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມຫລາຍກ່ວາ 300 ຄົນ ຈາກພາກທຸລະກິດ, ພາກລັດ ແລະ ຜູ້ໃຫ້ທຶນຕ່າງໆ.

ການທ່ອງທ່ຽວ

ADB

- ***GMS: ໂຄງການພັດທະນາການທ່ອງທ່ຽວເຂດອ່າງແມ່ນ້ຳຂອງຕອນລຸ່ມ*** (10,9 ລ້ານ US$, 2002-2007). ໂຄງການແມ່ນສະໜັບສະໜູນການພັດທະນາການທ່ອງທ່ຽວຢູ່ເຂດອ່າງແມ່ນ້ຳຂອງຕອນລຸ່ມ. ຢູ່ໃນ ສປປ ລາວ ໂຄງການນີ້ໄດ້ຊ່ວຍຍົກລະດັບໂຄງລ່າງພື້ນຖານສຳລັບການທ່ອງທ່ຽວ, ຊຸກຍູ້ກິດຈະກຳທ່ອງທ່ຽວແບບຊາວບ້ານມີສ່ວນຮ່ວມ, ສົ່ງເສີມການປະກອບສ່ວນຂອງພາກເອກະຊົນໃນຂົງເຂດການໂຄສະນາສົ່ງເສີມການທ່ອງທ່ຽວ, ຈັດຕັ້ງກົນໄກການຮ່ວມມືໃນລະດັບອະນຸພາກພື້ນ ແລະ ເອື້ອອຳນວຍການເດີນທາງຜ່ານແດນຂອງນັກທ່ອງທ່ຽວ. ໂຄງການໄລຍະ 1 ໄດ້ສິ້ນສຸດລົງ ແລະ ໄລຍະ 2 ຈະເລີ່ມຕົ້ນໃນທ້າຍປີ 2008.

ອົດສະຕາລີ/ໂອສເອດ

- ***ການປ້ອງກັນເດັກ: ຕ້ານການທ່ອງທ່ຽວເດັກທາງເພດໃນອາຊີຕາເວັນອອກສ່ຽງໃຕ້*** (0,5 ລ້ານ A$, 2007-2009). ຈຸດປະສົງໂຄງການນີ້ແມ່ນເພື່ອວາງແຜນການ 5 ປີ ໃນການແກ້ໄຂບັນຫາການທ່ອງທ່ຽວເດັກທາງເພດແບບຍືນຍົງໃນເຂດອາຊີຕາເວັນອອກສ່ຽງໃຕ້. ແຜນດັ່ງກ່າວຈະກຳນົດຄວາມຕ້ອງການດ້ານການຝຶກອົບຮົມສຳລັບອົງການທ່ອງທ່ຽວແຫ່ງຊາດ ແລະ ພາກເອກະຊົນປະເທດຕ່າງໆ, ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງແກ່ຄະນະກຳມະການການທ່ອງທ່ຽວອາຊຽນໃນການເຮັດໜ້າທີ່ຕິດຕາມຊີ້ນຳການຕ້ານການທ່ອງທ່ຽວເດັກທາງເພດ ແລະ ສ້າງກົນໄກການຮ່ວມມືລະຫວ່າງພາກລັດ ແລະ ເອກະຊົນ.

ຄະນະກຳມະທິການເອີລົບ (EC)

- ***ໂຄງການ Asia Invest-Marketing Responsible Tourism ໃນ ສປປ ລາວ*** (0.3 ລ້ານ ເອີໂຣ, 2006-2009; ຮ່ວມທຶນກັບ SNV). ໂຄງການແມ່ນເພື່ອຊຸກຍູ້ສະມາຄົມທ່ອງທ່ຽວລາວ ແລະ ບັນດາສະມາຊິກໃນການພັດທະນາ ແລະ ເພີ່ມບໍລິມາດ ແລະ ຄຸນນະພາບຂອງການຂາຍສຳລັບຕະຫລາດເອີລົບ ແລະ ມີສ່ວນຮ່ວມໃນການຄຸ້ມຄອງນະໂຍບາຍການທ່ອງທ່ຽວແບບຍືນຍົງ ແລະ ການພັດທະນາອົງກອນ.

ເຢຍລະມັນ (GTZ – CIM)

- ***ໂຄງການຊ່ຽວຊານຄົບວົງຈອນສຳລັບ ສປປ ລາວ - CIM*** (2007-2010: US$0.43 ລ້ານໂດລາ). ໂຄງການ CIM ໃຫ້ການຊ່ວຍເຫລືອແກ່ອົງການທ່ອງທ່ຽວແຫ່ງຊາດໂດຍສະໜອງຊ່ຽວຊານຕ່າງປະເທດໜຶ່ງຄົນມາຊ່ວຍອົງການທ່ອງທ່ຽວໃນການສ້າງຍຸດທະສາດການທ່ອງທ່ຽວດ້ານການທ່ອງທ່ຽວທຳມະຊາດ ແລະ ສ້າງຕັ້ງສາຍພົວພັນກັບສາກົນໃນຂົງເຂດການທ່ອງທ່ຽວ.

ລຸກແຊມບວກ

- ***ເສີມສ້າງຊັບພະຍາກອນມະນຸດໃນດ້ານການຮັບຕ້ອນ ແລະ ອຸດສາຫະກຳການທ່ອງທ່ຽວໃນ ສປປ ລາວ*** (5,5 ລ້ານເອີໂຣ, 2008 – 2012). ໂຄງການແນໃສ່ສ້າງຊັບພະຍາກອນມະນຸດໃນດ້ານການຮັບຕ້ອນ ແລະ ອຸດສາຫະກຳການທ່ອງທ່ຽວໃນລາວ ແລະ ຊ່ວຍອົງການທ່ອງທ່ຽວໃນການພັດທະນາແຜນຍຸດທະສາດການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດໃນໄລຍະຍາວເພື່ອຮອງຮັບຄວາມຕ້ອງການດ້ານ ແຮງງານຂອງຂະແໜງທ່ອງທ່ຽວ.

ນິວຊີແລນ/NZAID

- *ໂຄງການຫລຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກໃນເຂດທົ່ງໄຫຫີນ, ແຂວງຊຽງຂວາງ* (US$1.197, 2006-2011) ໄດ້ງເລີກດ້ານການເກັບກູ້ລະເບີດ, ການທ່ອງທ່ຽວຊຸມຊົນ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນແບບຍືນຍົງໃນ 7 ບ້ານເປົ້າໝາຍ. ຄະນະກຳມະທິການແຫ່ງຊາດລາວຢູເນສໂກແມ່ນອົງການຕົ້ນຕໍທີ່ເຮັດວຽກຮ່ວມກັບອົງການທ່ອງທ່ຽວແຫ່ງຊາດ, ກະຊວງຖະແຫລງຂ່າວ ແລະ ວັດທະນາທຳ ແລະ ພະແນກທ່ອງທ່ຽວແຂວງ, UNESCO ແລະ MAG.
- *ໂຄງການສະໜັບສະໜູນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນຍຸດທະສາດທ່ອງທ່ຽວແຫ່ງຊາດ* (NTSISP) ແມ່ນຊ່ວຍອົງການທ່ອງທ່ຽວໃນດ້ານການພັດທະນາຂີດຄວາມສາມາດຂອງອົງກອນ ແລະ ຫ້ອງການທ່ອງທ່ຽວແຂວງ ແລະ ການສ້າງແຜນພັດທະນາທ່ອງທ່ຽວສຳລັບ 4 ແຂວງທົດລອງ.

ອົງການພັດທະນາແນເທີແລນ (SNV)

- ໃນຂົງເຂດການທ່ອງທ່ຽວແບບຍືນຍົງ ແລະ ເພື່ອຜູ້ທຸກຍາກ ໄດ້ມີ ທີ່ປຶກສາ ຈຳນວນ 11 ທ່ານ ຄອຍໃຫ້ຄຳປຶກສາດ້ານນະໂຍບາຍ, ຍຸດທະສາດ, ການບໍລິຫານ ແລະ ພັດທະນາຜະລິດຕະພັນ ໃຫ້ແກ່ບັນດາລູກຄ້າຕ່າງໆ. ໃນລະດັບຊາດ ໄດ້ໃຫ້ຄຳປຶກສາແກ່ ອົງການທ່ອງທ່ຽວແຫ່ງຊາດ (LNTA), ມະຫາວິທະຍາໄລແຫ່ງຊາດ ແລະ ສະມາຄົມການນຳທ່ຽວ (LATA). ໃນຂັ້ນທ້ອງຖິ່ນ ໄດ້ໃຫ້ການຊ່ວຍເຫລືອແກ່ ຫ້ອງການທ່ອງທ່ຽວແຂວງ ແລະ ເມືອງຕ່າງໆ. ເປົ້າໝາຍສຸດທ້າຍແມ່ນເພື່ອສົ່ງເສີມການທ່ອງທ່ຽວທີ່ໃຫ້ປະໂຫຍດດ້ານຊີວິດການເປັນຢູ່ ແລະ ຊ່ວຍເຫລືອຜູ້ທຸກຍາກ.

ກຸ່ມທະນາຄານໂລກ (WBG/IFC/MPDF)

- IFC/MPDF: *ການທ່ອງທ່ຽວ.* (US$0,4 ລ້ານໂດລາ, 2007-2008). ເປົ້າໝາຍຂອງການຊ່ວຍເຫລືອຂອງ IFC/MPDF ແມ່ນເພື່ອ (i) ດຶງດູດນັກທ່ອງທ່ຽວໃຫ້ໄດ້ຫລາຍໂດຍສະເພາະແມ່ນກຸ່ມທີ່ໃຫ້ມູນຄ່າສຸດທິສູງ, (ii) ສັກຊວນໃຫ້ຢູ່ດົນໆ, (iii) ມີລາຍຈ່າຍສະເລ່ຍສູງຂຶ້ນ, ແລະ (iv) ເພີ່ມການໃຊ້ຈ່າຍຢູ່ພາຍໃນ. ອົງການ IFC/MPDF ໄດ້ໃຫ້ການຊ່ວຍເຫລືອດ້ານເຕັກນິກໃນດ້ານນີ້ ຊຶ່ງລວມມີ: ການກະກຽມປຶ້ມ "ຢູ່ຕື່ມອີກໜຶ່ງມື້" ໂດຍການພິມຄັ້ງທີສອງໃນເດືອນກຸມພາ 2008 ແລະ ຊ່ວຍອົງການທ່ອງທ່ຽວແຫ່ງຊາດໃນດ້ານຍຸດທະສາດການພັດທະນາຍີ່ຫໍ້ສຳລັບຂະແໜງທ່ອງທ່ຽວຂອງລາວ. ອົງການ IFC/MPDF ສືບຕໍ່ຊ່ວຍອົງການທ່ອງທ່ຽວໃນດ້ານການສົ່ງເສີມການຕະຫລາດການທ່ອງທ່ຽວ ຊຶ່ງຈະເປັນກົນໄກການຮ່ວມມືທີ່ດີລະຫວ່າງພາກລັດ ແລະ ພາກເອະກະຊົນໃນດ້ານວຽກງານການຕະຫລາດ ແລະ ການສົ່ງເສີມການທ່ອງທ່ຽວ.

ການປະຕິຮູບທີ່ດິນ

ທະນາຄານໂລກ ແລະ ອົດສະຕາລີ

- *ໂຄງການອອກໃບຕາດິນໄລຍະສອງ - LTP* (23,92 ລ້ານ US$: WB-14,82 ລ້ານ US$, AusAID-8,85 ລ້ານ US$ ແລະ ລັດຖະບານລາວ–2,27 ລ້ານ US$, 2003-2008). ໂຄງການ LTP ໄລຍະສອງ ແມ່ນແນໃສ່ພັດທະນາຄວາມສາມາດບໍລິຫານທີ່ດິນເພື່ອສະໜັບສະໜູນການພັດທະນາເສດຖະກິດ ແລະ ຫລຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກ. ຈຸດປະສົງ: 1) ຮັບປະກັນການຄອບຄອງທີ່ດິນຢ່າງຖືກຕ້ອງ; 2) ຈັດຕັ້ງສະຖາບັນຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນທີ່ໂປ່ງໃສ; 3) ຍົກລະດັບຄວາມສາມາດຂອງລັດຖະບານເພື່ອສະໜອງການບໍລິການດ້ານເສດຖະກິດ-ສັງຄົມໂດຍເພີ່ມແຫລ່ງລາຍຮັບຈາກຄ່າທຳນຽມ ແລະ ພາສີທີ່ດິນ.

ເຢຍລະມັນ (GTZ)

- *ໂຄງການພັດທະນານະໂຍບາຍທີ່ດິນ ໄລຍະ II* (3,5 ລ້ານ US$, 2008-2011). ໂຄງການນີ້ມີຈຸດປະສົງໃນການປັບປຸງແຜນນະໂຍບາຍ ແລະ ກົດໝາຍດ້ານການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການເຊົ່າທີ່ດິນ ໃນ ສປປ ລາວ. ເປົ້າໝາຍລວມ ແມ່ນເພີ່ມຄວາມຮັບປະກັນດ້ານການເຊົ່າ ຫລື ຊື້ທີ່ດິນຂອງບຸກຄົນ, ກຸ່ມຄົນຕ່າງໆ ແລະ ອຳນາດການປົກຄອງລັດ. ໂຄງການນີ້ເປັນການປະກອບສ່ວນຂອງປະເທດເຢັຍລະມັນເຂົ້າໃນໂຄງການໃບຕາດິນ ໄລຍະ II (ຂ້າງເທິງ).

ຄຳຂອບໃຈ

ຂໍ້ມູນຕ່າງໆທີ່ນຳສະເໜີໃນບົດວາລະສານ "ລາວ ເອກາໂນມິກ ໂມນິເຕີ" ສະບັບນີ້ແມ່ນກ່ຽວກັບສະພາບເສດຖະກິດຂອງ ສປປ ລາວ ໃນໄລຍະຫົກເດືອນ ທີ່ຜ່ານມາ (ຕຸລາ-ມີນາ 2008). ທີມງານທະນາຄານໂລກປະຈຳລາວໄດ້ຈັດພິມບົດລາຍງານຫຍໍ້ນີ້ເປັນພາສາລາວ ແລະ ພາສາອັງກິດ ສອງຄັ້ງຕໍ່ປີ (ໃນໄຕມາດສອງ ແລະ ໄຕມາດສີ່ຂອງປີ) ຊຶ່ງໃນນັ້ນມີການສະຫລຸບຫຍໍ້ກ່ຽວກັບການພັດທະນາເສດຖະກິດທີ່ຜ່ານມາ (ພາກ I), ຄວາມຄືບໜ້າດ້ານການປະຕິຮູບໂຄງສ້າງຂອງລັດຖະບານ (ພາກ II), ແລະ ການຊ່ວຍເຫລືອຂອງບັນດາອົງການຜູ້ໃຫ້ທຶນໃນຂົງເຂດວຽກງານການປະຕິຮູບ (ພາກ III).

ບົດລາຍງານສະບັບນີ້ຂຽນໂດຍ ທ່ານ ສົມນຶກ ດາວະດົງ (ຫົວໜ້າທີມງານ) ພາຍໃຕ້ການຊີ້ນຳຂອງ ທ່ານ ເອກາເຈຣີນາ ວາສໂຕູນູ່ໂຕວາ (ນັກເສດຖະສາດອາວຸໂສປະຈຳລາວ), ມາທິວ ເວີກີສ (ຫົວໜ້າຜູ້ຊີ້ນຳວຽກງານເສດຖະກິດປະຈຳອາຊີຕາເວັນອອກສ່ຽງໃຕ້) ແລະ ທ່ານ ປາຈາມູຕູ ອີລັນໂກວັນ (ຫົວໜ້າຫ້ອງການທະນາຄານໂລກປະຈຳລາວ). ການຂຽນບົດໄດ້ຮັບການປະກອບສ່ວນຈາກ ທ່ານ ຊາບີ ໂມທົບ (Senior Economist), ໄຊຊະນິດ ວົງວຽງຄຳ (Public Finance Specialist), ແສງໄຊ ພູສິງຮວາ (Private Sector Specialist), ໂທມາສ ໂຣສ (Adviser), ວຽງສະໄໝ ວົງຄຳຊາວ (WSP Country Team Leader), ໂທມາສ ເມດເລ (Consultant), ປີເຕີ ສິລາສກີ (Economist), ຈີຕັງ (Senior Energy Specialist), ສົມບັດ ສຸທິວົງ (Senior Infrastructure Specialist), ສຸດາລັດ ສີລາເພັດ (Operations Officer), ເຄິງທອງ ວົງໄຊຍາ (Research Analyst) ແລະ ຂໍ້ຄິດເຫັນຂອງບັນດາຊ່ຽວຊານອື່ນໆຂອງທະນາຄານໂລກ.

ທະນາຄານໂລກຂໍສະແດງຄວາມຮູ້ບຸນຄຸນຕໍ່ລັດຖະບານ ແລະ ອົງການຜູ້ໃຫ້ທຶນຕ່າງໆທີ່ປະກອບສ່ວນໃຫ້ຂໍ້ມູນ ແລະ ຄຳເຫັນແກ່ຄະນະທີມງານ. ພວກເຮົາຂໍຂອບໃຈ ທ່ານ ສເຕຟານີ ກາດເນີ ທີ່ຊ່ວຍລຽບລຽງວາລະສານ ແລະ ທ່ານ ທາລາວັນ ວົງສອນເພັດ ທີ່ຊ່ວຍອອກແບບໜ້າປົກວາລະສານ. ຂໍຂອບໃຈພິເສດຕໍ່ພະນັກງານຫ້ອງການທະນາຄານໂລກປະຈຳລາວທີ່ຊ່ວຍຈັດພິມແລະແຈກຢາຍວາລະສານສະບັບນີ້.

ທີມງານທະນາຄານໂລກປະຈຳລາວ ຍິນດີຮັບຄຳເຫັນຕ່າງໆກ່ຽວກັບໂຄງຮ່າງ ແລະ ເນື້ອໃນ ຂອງວາລະສານ " ລາວ ເອກາໂນມິກ ໂມນິເຕີ " ສະບັບນີ້.

THE WORLD BANK OFFICE, VIENTIANE

P.O Box UN 345, Patou Xay Nheru Road
Vientiane, Lao PDR
Tel: (856-21) 450010-11, 414209
Fax: (856-21) 414210
www.worldbank.org/lao

THE WORLD BANK OFFICE

1818 H Street, N.W.
Washington, D.C. 20433
Tel: (202) 472-1653
Fax: (202) 522-1560/1557
www.worldbank.org

ສະພາບເສດຖະກິດ ໃນ ສປປລາວ – ເດືອນພະຈິກ 2008

ແຈກລ້າ (ຫ້າມຂາຍ)